

Agartha – Ztracená podzemní říše

Alec Maclellan

PROLOG

„Nekonečné labyrinty chodeb a jeskyní hrály důležitou roli v mýtech a legendách dávných kultur, rozvíjejících se v oblastech, které dnes často nesprávně pokládáme za kolébku civilizace. Staré hinduistické tradice hovoří o velkém ostrovu neskonale krásy, který se nacházel uprostřed rozsáhlého moře pokrývajícího dnešní Střední Asii a jehož severní okraj tvořilo pásmo Himálaje. Jeho obyvatelé se stýkali s okolním světem pouze prostřednictvím tunelů, paprskovitě se rozbíhajících pod mořským dnem do vzdálenosti mnoha set kilometrů a ústících v dávných městech, z nichž se do dnešních dob zachovaly jen ruiny.

Také v Tibetu, Mongolsku a Číně jsou dodnes živé tradice, vyprávějící o tunelech a chodbách, vlastně o celé podzemní říši, která neznala války a jejíž obyvatelé, žijící v pokoji a míru, dosáhli nevídaného rozmachu vědy a umění. Ta říše se nazývala Agartha a byla spojena labyrintem chodeb a jeskyní s dalšími podzemními světy, prostírajícími se pod Severní, Střední a Jižní Amerikou. Byla ozářena zvláštním zeleným fosforeskujícím světlem, které podporuje růst rostlin a prodlužuje lidský život...“ To jsou slova Harolda Wilsona, známého amerického historika a jednoho z největších specialistů na podzemní chodby a tunely, vyskytující se v nejrůznějších částech světa.

Tajemný podzemní svět je velkým mystériem, které láká odborníky i laiky. Jedním z prvních, kdo poodhalil tajemství obestírající nálezy, jimiž se také zabývám v této knize, byl Erich von Däniken. Po něm brzy následovali další a myslím, že mohu bez přehánění říct, že zájem o legendy a mýty o podzemní říši ještě vzrostl poté, co byla v roce 1982 poprvé vydána moje kniha. Následoval doslova příval dopisů z nejrůznějších koutů světa. Články o podzemním světě se objevily v několika novinách a časopisech a britská televize dokonce věnovala celé jedno vysílání údajnému vchodu do podzemní říše, odhalenému v severovýchodní Anglii.

Lidé mi psali o svých kontaktech s podzemním světem a jeho obyvateli i s tajemnou silou vril. Jeden muž z městečka Henderson na Novém Zélandě mi podrobně líčil své setkání s podivuhodnými útvary, které pozoroval na obloze a které byly později popsány v časopise Auckland Star i v dalších periodikách – ty útvary však nebyly nikdy vysvětleny. „Na Novém Zélandu vzbudila vaše kniha velkou pozornost,“ psal mi v říjnu roku 1991, „a mnoho lidí včetně mne bylo doslova fascinováno fakty, které jste o Agartě zveřejnil.

Dokonce se pokoušeli o vlastní výzkumy. Jeden námořník ze základny v Aucklandu objevil podzemní chodby, které vedou z přístavu dál pod celé město. Vypadají úplně stejně jako ty, které popisujete ve své knize.“ V říjnu roku 1995 přišla další, ještě zajímavější zpráva z Jižní Koreje. Popisovala událost, k níž došlo během oslav padesátého výročí osvobození země od japonské okupace.

Cituji z článku uveřejněného v tokijských novinách, který mi poslal redaktor tamního nakladatelství, vydávajícího mé knihy:

„Poblíž Andongu ve střední části země objevili vojáci pomocí detektorů kovové tyče, které zde před více než padesáti lety zatluklo do země japonské vojsko s cílem zlomit feng šuej. Během japonské nadvlády v letech 1910 až 1945 byly údajně na příkaz japonských vládců do země zaraženy tisíce takových tyčí, a to všude tam, kde podle tradice tato životní síla prýští ze země. Šlo většinou o posvátná místa, na nichž konali své obřady šamani.“ Na konci zprávy byl dodatek, že během oné akce u Andongu učinili dva korejští vojáci další nečekaný objev: „Když pátrali v dutině pod tyčemi, odkryli podzemní chodbu.

Připadala jim nekonečně dlouhá. Vyzbrojeni jen pochodněmi, postupovali chodbou tak dlouho, dokud jim světlo vydrželo, pak je tma a zima donutily se vrátit, aniž se jim podařilo její tajemství rozluštit.“ I když jsem popisovaný zážitek mohl pokládat do jisté míry za potvrzení teorie o existenci podzemních chodeb a tunelů, jedna věc mě na něm zaujala mnohem víc: byla to zmínka o feng šuej. V dopise, který jsem dostal už dříve, totiž jiný autor vyslovil domněnku, že ona mytická síla vril, která je tak pevně svázána s legendou o Agartě, by mohla být jinou formou této feng šuej, v Číně známé a využívané již před více než třemi tisíci

lety. Feng šuej, což v překladu doslova znamená „vítr a voda“, je v podstatě totéž co umění geomantie, které se zabývá působením energie čchi, neboli „dechu života“, všude kolem nás. Tradice říká, že v dráhách, jimiž tato neviditelná energie (někdy popisovaná jako „přírodní elektřina“) vychází ze země, nesmějí být žádné překážky, aby mohla volně plynout, jinak by její působení bylo zhoubné a lidé by se před ním museli chránit. Proto se také nedoporučuje v takových místech cokoli stavět, natož tam dokonce žít. Srovnáme-li to, co je známo o síle vríl, s vlastnostmi této feng šuej, je tu nepochybně jistá analogie. Obě dvě směřují ke zdokonalení života člověka, mohou příznivě ovlivňovat jeho zdraví i životní úspěchy. Jejich působení si rozhodně zaslouží hlubší studium a já jsem pevně odhodlán se tomuto zajímavému aspektu v budoucnu věnovat.

Stejně jako při předchozím vydání knihy Agartha – ztracená podzemní říše, i tentokrát uvítám jakékoli informace o tomto vzrušujícím tématu, i když nemohu předem slíbit, že všem odpovím, při svých výzkumech se totiž často zdržuji delší dobu v zahraničí. Za všechny zprávy jsem však předem vděčný. Doufám jen, že i toto nové vydání bude mít stejnou, ne-li větší odezvu, jakou mělo předešlé, a že povzbudí další generaci badatelů, aby se vydala po stopách možná nejstarší civilizace na naší planetě.

ALEC MACLELLAN
Londýn, listopad 1995

KAPITOLA 1 TAJUPLNÝ ZÁŽITEK V PODZEMÍ

Den, který měl přinést jeden z nejpodivnějších, nejděsivějších, ale také nejvíce fascinujících zážitků v mém životě, začal úplně obyčejně. Byl jsem s několika příbuznými na dovolené ve West Ridingu v Yorkshirském hrabství, v zachmuřeném, ale milém městečku Keighley blízko proslulých Ilkleyských blat. Byl letní den a proti nekonečnému blankytnému nebi se v intenzivním slunečním záření rýsoval ostrý reliéf severních pahorků a kopců. Tyto vršky lze jen stěží považovat za skutečné hory, protože jsou příliš roztažené a zaoblené a nejvyšší z nich, Great Whernside, ční do výšky pouhých sedmi set metrů. Právě směrem ke Great Whernside jsem se toho rána vydal. Vstal jsem časně a dojel vozem do Grassingtonu, odkud jsem zamýšlel pokračovat pěšky přívětivým údolím řeky Wharfy. Vzhledem ke své zálibě v dávné historii jsem si pro své toulky nemohl vybrat lepší místo než Grassington. Právě zde, v Lea Green, leží pozůstatky osady z doby železné, osídlené přibližně v období od druhého století před naším letopočtem až do čtvrtého století naší éry. Malé kruhovitě valy a trávou porostlé kamenné zídky jsou mlčícími důkazy, že to bylo tehdy jedno z ejhustěji obydlených míst, a už na první pohled je zřejmé, proč je toto naleziště považováno za jednu z nejvýznamnějších prehistorických lokalit v celé Anglii. Lettice Cooperová ve svém Putování západním Yorkshirem (Yorkshire West Riding) z roku 1950 uvádí:

Grassington byl vždy metropolí údolí Wharfy. Jsou tu pozůstatky prehistorického města obývaného ještě dříve, než zde Římané objevili olovené doly, což mělo za následek další osídlování této lokality a zvyšování jejího významu. Grassington i pod ním ležící Linton jsou obzvlášť bohaté na divokou květenu a báchorky. Tradují se zde legendy o strašlivém „Barguestovi“, psím duchu, který jako přízrak zvěstuje katastrofy. Malým jeskyňkám ve vápencových skalách tu říkají „čarodějná doupata“.

Když jsem začal stoupat údolím, byl všude klid a mír. Kupodivu se mi stále vracela slova Daniela Defoea, která jsem četl předchozí večer a která popisují jeho výlet do West Ridingu na počátku osmnáctého století. Vrcholky severního svahu údolí Wharfy, které se tyčily přede mnou v záplavě teplého slunečního světla, popisuje jako „děsivější než kterékoli jiné v Monmouthshiru nebo Derbyshiru, což se týká zvláště kopce Pingent Hill“. Pohlédl jsem doprava, kde jsem rozeznával plochý vrchol „Pingent Hill“, dnes známý jako Penyghent, a nedokázal jsem se ubránit údivu, proč Defoeovi právě tato scéna připadala tak zneklidňující. Víím, že byl již ve věku, kdy lidé právě neobdivují divokou krásu přírody, avšak jeho nepřátelská reakce jako by byla vyvolána pocitem strachu. Mimoděk mi přeběhl mráz po zádech. Snad jsem si měl v tu chvíli uvědomit, že je to osudové znamení...

Šel jsem dál přes grassingtonská blata a spatřil jsem první známky svědčící o existenci dolů, které byly do jisté míry příčinou mého pobytu v tomto kraji. Před svým příjezdem do Yorkshiru jsem se dočetl, že olovo se v údolí řeky Wharfy dobývalo po staletí a doly byly častěji otevírány pomocí svislých šachet a pater než tradičními štolami. Tím byly samozřejmě přístupnější nejen horníkům, ale i zvědavcům. Reverend Baily Harker ve své knize Toulky horním údolím Wharfy (Rambles in Upper Wharfedale), vydané v roce 1869,

přímo vyzývá turisty, aby zdejší doly navštívili. „Návštěvníkům mohu doporučit podzemní výlet,“ napsal, „ačkoli sestup dolů může vyvolávat pocit strachu. Na dno některých šachet se dostanete po žebříku, jiné jsou vybaveny provazy.“ Doly jsou ovšem již více než sto let uzavřeny, i když příležitostně zde potkáte vytrvalce, jak překopávají vytěžené kupy hlušiny, které zde zanechali dávní horníci, a hledají baryt nebo kusy olovené rudy. Míjel jsem mnoho takových hromad drtě a ve svých poznámkách jsem četl libozvučně znějící jména některých dolů – Plavuň, Sára, Bobr, Zelené díry nebo Peru. Bylo zřejmé, že tato země kdysi žila z práce horníků, kteří zde každoročně těžili olovo v hodnotě tisíců liber šterlinků. Nyní tu vše odpočívalo v tichu a klidu, ozářené paprsky ranního slunce.

Po pravdě řečeno, nebyly to pouze olovené doly, co mě do údolí Wharfy přivedlo. Můj zájem podnítily i příběhy o jeskyních a prastarých tunelech, kterými prý toto místo oplývá. Před několika dny jsem si zaplatil prohlídku muzea Pig Yard klubu poblíž Settlu, kde je uloženo množství památek, dokládajících význam zdejších jeskyní, po právu nazývaných „učebnicí života dávných časů“. Po zhlédnutí sbírky jsem si vzpomněl na poznámku G. Bernarda Wooda uvedenou v jeho Tajemné Británii (Secret Britain, 1968), totiž že „člověka donutí uvědomit si svoji příslušnost k neohraničenému světu zahalenému v tajemstvích, z nichž některá zůstávají zčásti nevyšlovena“.

Je zde vystavena lebka jeskynního medvěda, pozůstatky mamuta a předchůdce nosorožce, rybářská harpuna vyrobená z jeleního rohu, jakož i množství ornamentů a starých mincí – a to vše bylo nalezeno ve zdejších jeskyních. Mé pocity při pozorném prohlížení těchto exponátů byly podobné Woodovým:

„Každodenní problémy se najednou jeví v jiném světle, když vidím tyto pozůstatky zapomenutých nebezpečí, skromných hospodářských nástrojů a snad i domácího štěstí.“ K tomu, abych prozkoumal údolí Wharfy, jsem nepotřeboval žádnou další pobídku. Věděl jsem, že některé ze zdejších jeskyní lze datovat do období mezolitu, neolitu, doby bronzové či železné, jiné jsou ještě záhadnější a tajemnější a jen několik jich bylo zcela prozkoumáno. Navíc existuje poněkud neobvyklé svědectví dr. Bucklanda, který probádal Kirksdaleeskou jeskyni v roce 1882 a potom se ve své knize Reliquiae Diluuianae pokusil dokázat, že pozůstatky, jež našel, patří lidem, kteří se utopili při biblické potopě světa.

Bez námahy jsem stoupal údolím v záři slunečného dne, a než jsem se nadál, ocitl jsem se ve stínu Great Whernside. Už po nějakou dobu jsem viděl četné důkazy přítomnosti pískovcových slojí, které zde vytvářejí rozsáhlý podzemní systém a každoročně lákají četné dobrodruhy. Ale mým hlavním cílem byly jeskyně.

Asi tak na půl cesty mezi vesničkami Kettlewell a Starbottan, kde je údolí sevřeno ostrými nepřerušovanými hřebeny kopců, jsem ve svahu nad sebou letmo zahlédl vchod do jeskyně. Z místa, kde jsem stál, jsem si tím ani nebyl jistý, ale prostě jsem v té chvíli toužil něco prozkoumat, a proto jsem tím směrem obrátil své kroky.

Když jsem se dostal blíž, zjistil jsem, že se nemýlím, i když vchod byl velmi malý a úzký. Vytáhl jsem baterku a posvětil si do úzkého otvoru. Předemnou byla pouze tma, ve které se ozývalo žbluňkání vody kapající ze stropu jeskyně.

Jakmile jsem vstoupil dovnitř, opřel se do mě proud chladného vzduchu. Na chvíli jsem zaváhal, zda vůbec něco tak málo nadějně stojí za prozkoumání. Je to však ten opravdový důvod mého váhání, ptal jsem se sám sebe, anebo mám prostě strach?

Urovnal jsem si myšlenky. Šel jsem takovou dálku, abych si prohlédl jeskyně, a to také udělám. Ohnul jsem si límec u košile, zapnul si sako a vydal se za silným kuzelem světla své baterky. Zdálo se mi, že stěny nejdříve poněkud klesají dolů a poté se jeskyně mění v chodbu. Zem pode mnou byla tvrdá a kamenitá a každou chvíli jsem škobrtal o malé prohlubně s vodou. Pouze můj dech a kroky rušily ticho, zatímco světlo baterky ozařovalo chodbu přede mnou, která postupně klesala dolů, aniž by bylo možné pozorovat jakékoli zakřivení. Ještě jednou jsem se ohlédl, ale za mnou byla jen neproniknutelná tma. Šel jsem dobře deset minut, než jsem se zastavil. Nezdálo se, že by se strop chodby snižoval anebo že by se měnil úhel jejího klesání, a já se ptal sám sebe, jak dlouho mám ještě pokračovat. Připadalo mi, že jsem se ocitl v jednom z těch podivných tunelů zdejší oblasti. Nejsm jeskyňář ani geolog, tak co mohu dalším postupem získat? Kdyby se cokoli stalo, nejspíš se jen vystavím nebezpečí, uvažoval jsem sklíčeně. Zvítězil ve mně zdravý rozum a možná i pocit neklidu.

Otočil jsem světlo baterky a už jsem téměř vykročil zpátky, když mě cosi zmrazilo na místě. Jak jsem se otáčel, abych si posvětil na zpáteční cestu, zahlédl jsem koutkem oka v chodbě pod sebou mdlou zář, doposud zřejmě přehlušenou proudem elektrického světla. Zbystřil jsem zrak, abych se přesvědčil, že se nemýlím. Ne, v jisté vzdálenosti přede mnou cosi nezřetelně zářilo. Na chvíli jsem zaváhal. Mám to prozkoumat, nebo se raději vrátit zpátky?

Zatímco jsem tam stál, zdálo se mi, že světlo svítí stále jasněji, i když to mohl být pouze optický klam.

Obezřetně jsem postupoval dopředu, světlo baterky sklopené dolů k nohám. Téměř nedýchaje jsem pomalu kráčet stále dál, možná nějakých pětadvacet metrů.

Teď už jsem rozeznával, že světlo má zelenou barvu, a zároveň se mi zdálo, že pulzuje. Vůbec jsem si nedokázal představit, z jakého zdroje vychází. Znovu jsem se zastavil.

A pak se stalo něco ještě podivnějšího. Nejdřív jsem ten zvuk považoval za svůj vlastní dech, ale poté jsem rozeznal jemné bzučení, které stále zesilovalo. V té chvíli začala zem pod mýma nohama mírně vibrovat. Chvění postupně nabíralo na intenzitě, bzučení se měnilo v rachot a pulzace zeleného světla se zdály mnohem silnější. Slyšel jsem, jak se mi rozbušilo srdce, a v temnotě mě zachvátila náhlá hrůza. Zdálo se, že se ke mně něco blíží. Co se to proboha děje? Co je to podivné světlo? A co vyvolává ten rachot pod mýma nohama? Před chvílí jsem věřil, že jsem v nějaké dávno zapomenuté chodbě yorkshirských dolů, ale teď mi mé smysly říkaly, že jsem náhodně padl na něco mnohem pozoruhodnějšího.

Během několika dalších okamžiků zesílilo kmitání světla i vibrace natolik, až se mi zdálo, že se chodba zřítí a pohřbí mě. To pomyšlení mě konečně vytrhlo z pocitu naprostého zmatku, který mě ochromil. Bez dalšího uvažování jsem se otočil a uháněl zpět cestou, kterou jsem přišel.

Nezastavil jsem se, dokud jsem se celý udýchaný nevyřítí ven z jeskyně do záře a tepla slunečného dne. Naprosto vyčerpaný jsem se svezl k zemi a pokoušel se popadnout dech. Postupně moje hrůza ustupovala a já se usilovně snažil pochopit, co se mi vlastně přihodilo.

Nemohl jsem se mýlit – viděl jsem zelené světlo a cítil zemětřesení. Kdyby byly doly v této oblasti dosud v provozu, mohl bych přesvědčit sám sebe, že jsem se dostal příliš blízko k nějakému podzemnímu výbuchu. Kdyby kdekoli v této části Yorkshiru projížděly vlaky podzemními tunely, mohl jsem si namlouvat, že jsem se nějakým způsobem ocitl ve ventilační šachtě. Ale žádné logické vysvětlení, které jsem si dokázal představit, ani vzdáleně neodpovídalo tomu, co jsem právě zažil.

Ono tajemné zelené světlo bylo naprosto nepodobné čemukoli, co jsem do té doby viděl, a mohutný rachot jako by vycházel z velikého soustrojí. Že by to bylo nějaké podzemní osvětlení a jakýsi podivný druh podzemního transportu?

V tu chvíli jsem nevěděl, proč mě napadaly právě takovéto představy. A ani dnes, o deset let později, nevím, zda jsou správným řešením, i když se v této knize pokusím dokázat, že nemusím být daleko od pravdy. Musím se přiznat, že jsem se na to místo již nikdy nevrátil, abych se znovu pokusil chodbu nalézt, a pochybuji, že bych to někdy byl schopen udělat.

Den nato jsem po návratu do Keighley probíral své zážitky s příbuznými a dalšími přáteli. Vše, co mi řekli, mě jen utvrdilo v tom, že to nebyl sen ani žádná iluze a že jsem nejspíš zažil přesně to, co dalo vznik pověstem tradovaným po léta ve West Ridingu v Yorkshiru. Pověstem vyprávějícím, že někde dole v údolích je vchod do podzemního světa.

Všeobecně se soudí, že toto podzemní království je skrýší divoženek, skřítků a trpaslíků, ale někteří lidé tvrdí, že je to místo, kde odnepaměti žijí ukryti před našimi zraky lidé nám podobní.

I když jsem během svých pozdějších výzkumů, kdy jsem se snažil vysvětlit své záhadné zážitky, našel mnoho podobností o „podzemním světě, kde žijí víly“ (například reverend John Hotten ve své knize Cesta jeskyněmi – A Tour of the Caves z roku 1781 píše, že jeskyně v údolí Wharfy byly střídavě obydleny obrů a nymf podle toho, které mýty převažovaly v okolním kraji), nakonec jsem objevil nejpresvědčivější důkazy v díle muže, který opravdu v údolí řeky Wharfy pobýval. Ten člověk se jmenoval Charles James Cutcliffe-Hyne a žil v letech 1865-1944. I když je dnes téměř zapomenutým autorem, někteří starší čtenáři si jej dosud pamatují jako duchovního otce houževnatého a nemilosrdného dobrodruha kapitána Kettlea. Co mě zaujalo na Cutcliffe-Hyneovi*, bylo zaprvé to, že žil v Kettlewellu, pouze několik kilometrů od podivných jeskyní, které jsem navštívil. Zadruhé, že si získal jistou reputaci coby odvážný dobrodruh, který miloval průzkumy a byl fascinován legendou o zmizelé Atlantidě. A zatřetí napsal v současnosti již poměrně vzácně se vyskytující knihu Přímo pod vašimi nohama (Beneath Your Very Boots), vydanou v roce 1889, která odhaluje různé skutečnosti, z nichž vycházejí zdejší fámy o podzemním království v údolí Wharfy.

Když jsem se k té knize dostal a přečetl si ji, zjistil jsem, že se určitá fakta přesně shodují s mými zážitky. Příběh pojednává o dobrodružstvích jistého Anthonyho Haltouna v podzemním světě, kam přichází skrze jeskyni „v údolí řeky Wharfy poblíž jejích pramenů“. Vchod je „na severní straně údolí“ a mladý muž do jeskyně vejde navzdory vážně míněnému varování místních, aby „nechal jeskyně na pokoji, protože jinak jej národ, který v nich pobývá, lapí“. Haltoun je přesvědčen, že chodba zcela jistě nepatří k olověným dolům, protože ty jsou v údolí Wharfy téměř všechny položeny horizontálně, zatímco tato chodba směřuje s rostoucím sklonem dolů.

Na svém postupu je neočekávaně zasažen „oslnivým světlem, které náhle vytrysklo z šera a osvětlilo skupinu blížících se mužů“. V té chvíli se také začala chvět a otřásat zem a vyděšený Haltoun omdlel. Když se probral, zjistil, že padl do rukou příslušníků podzemního národa nazývaného Nrada, lidí se světlými vlasy a světlou pleť, kteří zde žili v souladu a míru již od dávných časů. Válku odmítali a právě jejich nenávisť k bojům je původně donutila hledat úkryt pod zemí zaplavenou vražděním.

Haltoun se zeptal svých hostitelů: „Pochopil jsem dobře, že v této jeskyni žije stálá kolonie?“

„Ano, budete-li kolonii nazývat národem a pod pojmem jeskyně si představíte téměř nekonečný labyrint. Naše sídla a chodby, které je spojují, se větví pod celými Britskými ostrovy a pod značnou částí sousedních podmořských oblastí.“

Nradové Haltounovi vysvětlili, že jim vládne Radoa, „svrchovaný vládce ve věcech světských i církevních: je dvojediným Vladařem a Božstvem“. Radoa je majestátní postava oblečená ve zlatém rouchu a přebývající v nádherném jeskynním městě. Počet obyvatel podzemní metropole „přesahuje deset tisíc... a dalších dvakrát tolik obyvatel žije v okruhu deseti mil“.

Nradové také Haltounovi popsali, jak se naučili pracovat pod zemským povrchem tak, aby byli schopni vybudovat svůj podzemní svět. Zprv je zemská kůra vezikulární – plná trhlin, vytvořených bud. tektonickým vrásněním, nebo všudypřítomnou vodní erozí, a zadržuje je většina těchto dutin odvětrávána neviditelnými kapilárními šachtami. Co se týče podzemních chodeb, mnohé z nich vznikly přirozenou cestou, avšak pravidelnější tvary některých svědčí o práci lidských rukou. (Později Haltoun došel k názoru, že tyto chodby byly vyvrtány rotačními nástroji osazenými diamanty vytěženými v podzemí). Na osvětlení svého světa a jako zdroj energie pro stroje určené k transportu lidí Nradové získávali „podzemní energii taženou z hlubokých podzemních vrtů“.

Většina věcí popisovaných v Cutcliffe-Hyneově příběhu je čirá fantazie, která poslouží spíše k pobavení, ale po přečtení celé knihy vycítíte silný autentický zážitek. Máte pocit, že určitá fakta jsou založena na opravdových událostech a jiná (ačkoli to nelze dokázat) vycházejí z prastarých příběhů, které vždy obsahují zrno pravdy*.

Přesto kromě uvedeného úryvku Cutcliffe-Hyne žádné další podrobnosti týkající se podzemního světa čtenářům neprozradil. Avšak ve své autobiografii *Můj radostný život* (*My Joyful Life*), vydané v roce 1935, odkazuje na svůj román i na legendu, z níž vychází, čímž svůj příběh obohacuje o úplně nový rozměr. A právě to mě nakonec přimělo k systematickému bádání, které posléze vyústilo v sepsání knihy, kterou držíte v rukou.

V knize *Můj radostný život*, kterou dnes již téměř nelze získat, Cutcliffe-Hyne poprvé popisuje, proč se začal zajímat o doly v západním Yorkshiru v době, kdy byl ještě malý chlapec.

Musím být asi trochu zvrhlý po nějakém jeskynním předkovi, protože mé choutky byly vždycky lehce troglodytické. Otec byl vikář v Bierley, velké rozptýlené hornické vesnici ve West Ridingu. S jedním z jeho kurátorů, mým výborným kamarádem a hornickým předákem, jsme lezli do různých děr, kdykoli mě byl ochoten vzít s sebou. Sám jsem vytěžil svůj první koš uhlí, když mi bylo pouhých deset, takže by se dalo říct, že jsem s horničinou začal poměrně brzy. Šachty v Bierley byly malé a (když se tak ohlédnou zpátky) dost primitivní. Staré hnací kolo šachty i větrací pece by přivodily dnešnímu vládnímu inspektorovi nejspíš slabší infarkt. Ale naučily mě nepodléhat závratí a klaustrofobii a instinktivně si chránit vlastní kůži.

Poznání světa „pod našima nohama“ vyvolalo jeho zájem o nespočetné legendy o zdejších jeskyních a dolech. Později, když studoval na univerzitě v Cambridge, seznámil se s horolezectvím a stal se předsedou Alpského klubu, pro jehož členy bylo „věcí cti přenést se přes prostor dělicí naši kapli od Trinity Hall, postavit na stupně štítu prázdnou sklenici od marmelády a vrátit se bez újmy zpět“. Tyto eskapády se mu výborně hodily, když ho pozdější život badatele zavál do různých koutů Evropy, do Skandinávie, do Mriky, Mexika a Jižní Ameriky – „na vrcholky strmých hor jakož i do hlubin dolů a jeskyní“.

Jeskyňářství se stalo hlavním Cutcliffe-Hyneovým koníčkem. Ve své autobiografii popisuje průzkumy podzemních chodeb v Yorkshiru a na různých místech v Evropě i Mrice i hledání ztracené jeskyně s pokladem Inků v Jižní Americe. Těchto výprav se zúčastnil právě proto, že již dříve slyšel příběhy o podzemní říši, tradované mezi národy celého světa. „V Jižní Americe jsem slyšel vyprávět, že kontinent je protkán ohromnou sítí chodeb, které v dálce na onom zapomenutém místě končí. Je však ještě podivnější, že podobné pověsti kolují i v Evropě, a dokonce i ve West Ridingu ten příběh znají někteří starší lidé, kteří zároveň věří, že vchod do podzemního království vede skrze jejich jeskyně. Ono království prý nese jméno Agartha.“

Četl jsem Cutcliffe-Hyneovu knihu jako u vytržení. Představa podzemní říše, spojené se všemi svěťadily

gigantickou sítí chodeb, byla úžasná a velmi inspirující. Je-li legenda pravdivá, musí být pod našima nohama ztracený svět, po celé generace nedotčený časem ani lidskou činností. A tak jsem zahájil své pátrání po tomto ztraceném světě, nazývaném Agartha, a po jeho podivné minulosti...

Představa, že pod našima nohama leží neznámý svět, je ve skutečnosti velmi stará. V mnoha zemích světa se setkáte s nespočetnými lidovými pověstmi a bájemi, popisujícími lidi žijící v podzemí, kde si vytvořili království souladu a spokojenosti, nerušené zbytkem lidstva. Také psaná literatura se může pochlubit několika pracemi zabývajícími se tímto tématem. Snad nejlepším příkladem je Cesta Nielse Klíma do podzemí (1741) od dánského autora barona Ludvíga von Holberga.

Toto téma po léta lákalo umělce a básníky. Mnohé z jejich popisů nejsou na první pohled víc než pouhé fantazírování – rozkošné pohádky o éterických bytostech, které se vznášejí na hranicích lidského chápání. Ale když si je všechny dáte dohromady a porovnáte je, objevíte jisté překvapivé podobnosti. Nezávisle na tom, odkud pocházejí, všechny jsou protkány vláknem pravdy. Nicholas Roerich, ruský umělec a vědec, vyjádřil tuto skutečnost tím nejpřesvědčivějším způsobem v knize Domov světla (Abode of Light, 1947):

Mezi nespočetnými legendami a pohádkami vyprávěnými v různých zemích nalezneme báje o prokletých národech nebo obyvatelích podzemí. Různým způsobem mluví o tomtéž a při srovnání snadno zjistíme, že to všechno jsou kapitoly jediného příběhu. I když se zpočátku zdá nemožné, že by tyto báchorky měly cokoli společného, časem začnete tušit jisté souvislosti v legendách vyprávěných lidmi, kteří se nikdy nemohli potkat.

Rozpoznáte stejné jádro příběhu ve folkloru obyvatel žijících v Tibetu, Mongolsku, Číně, Turkestánu, Kašmíru, Persii či na Altaji, Sibiři a na Urale, na Kavkazu, v ruských stepích, v Litvě, anebo v Polsku, Maďarsku, Francii či Německu...

Od vrcholků hor až k břehům oceánů si lidé vyprávějí o svatém národu utiskovaném nelidským tyranem a o tom, jak se lidé, kteří se nechtěli podvolit jeho krutosti, ukryli v podzemí. Tyto příběhy jako by se vás ptaly, zda sami nechcete spatřit vchod do jeskyně, skrze niž svatý národ uprchl.

Během věků dostávalo toto podzemní útočiště dávných uprchlíků rozmanitá jména. Pokud bylo považováno za sídlo ďáblů, bylo nazýváno Peklo, Hádes nebo Tartar. Ve většině případů se však na něj pohlíželo jako na říši dobra a světla pojmenovanou Šangri-la, Šambhala anebo – nejčastěji ze všech – Agartha. (Je asi namístě poznamenat, že Agartha se vyslovuje jako Asgartha, Agharti anebo nejčastěji Agartha, kterýžto tvar používám i v této knize). Ve své nejzákladnější podobě legenda tvrdí, že Agartha je tajemná podzemní říše, ležící kdesi pod povrchem Asie a spojená s ostatními kontinenty gigantickou sítí chodeb. Tyto chodby jsou zčásti přirozené geologické útvary, zčásti dílo národa, který založil onu podzemní civilizaci. Jsou prostředkem komunikace mezi všemi místy, která spojují, a tak tomu bylo od nepaměti. Podle legendy se velká část těchto chodeb zachovala až do dnešních dnů, zbytek byl zničen katastrofami. Jejich umístění a způsob, jak do nich lze proniknout, jsou prý tajemstvím jistého počtu osob nejvýše zasvěcených, a to tajemstvím bedlivě strážěným, protože sama říše je dosud rozsáhlou zásobárnou tajných vědomostí.

O těchto hypotetických rukopisech se tvrdí, že jsou plodem zmizelé civilizace Atlantidy a snad i prvních inteligentních obyvatel této planety.

Není pochyb, že pod zemským povrchem tajemné chodby existují. John Michell a Robert J. M. Rickard ve své knize Phenomena, vydané v roce 1977, napsali:

Budeme-li pátrat po hmotných důkazech těchto svědectví, narazíme na přísně utajovaná tajemství archeologie, na existenci rozsáhlého a nevysvětlitelného systému chodeb, zčásti vytvořených přirozenou cestou a zčásti umělých, které lze nalézt pod zemským povrchem. Baring-Gouldové Skalní hrady a jeskynní obydlí v Evropě (Cliff Castles and Cave Dwellings of Europe) obsahují podivuhodné fakty o jeskynních útvarech a podzemních chodbách pod Francií i jinými zeměmi. V Prehistorické Anglii (Archaic England) od Harolda Bayleye jsou zmiňovány zprávy prvních cestovatelů popisující obrovské chodby pod větší částí afrického kontinentu. Jedna z nich, jež vede pod řekou Kaoma, „je tak dlouhá, že karavana, která by do ní vešla při úsvitu, se vynoří až v poledne“. Z roku 1976 máme zprávy o jihoamerické expedici podporované armádou, která měla dva cíle: rozluštit původ „technicky“ nerealizovatelných kamenných měst ve vysokých horách a prozkoumat rozlehlou síť záhadných chodeb, která se údajně táhne pod celým pohořím And.

Pokud bychom hledali doklady o existenci obydleného světa pod našima nohama, mohli bychom poukázat na vchody do podzemí a našli bychom i mnoho historických důkazů o kontaktech mezi oběma civilizacemi – povrchovou i tou podzemní.

Michell a Rickard uvádějí jednu zajímavou myšlenku, že „pokud stejně jako mnozí snílci či velcí mužové, kteří žili před námi, připustíme, že v podzemním světě existuje inteligentní život, čas od času pronikající do našeho světa, podaří se nám vysvětlit mnoho dosud nepochopitelných jevů“.

Budeme-li studovat buddhistické posvátné texty, nalezneme v nich nejednu zmínku o existenci podzemní říše.

Podle nich je umístěna poměrně hluboko uvnitř planety a je obývána miliony laskavých a mírumilovných lidí. Vládne jim moudrá a neuvěřitelně mocná bytost známá jako rigdän Gjalpo, „král světa“, která žije v nádherném sídle v hlavním městě Agarthy zvaném Šambhala. Je spojen se svými zástupci ve „světě nahoře“, a proto je schopen řídit běh věcí na povrchu. O „králi světa“ se rovněž tvrdí, že je v přímém kontaktu s tibetským dalajlamou. Americký buddhista Robert Ernst Dickhoff k tomu ve své zajímavé knížce Agartha, vydané roku 1951, dodává:

Agartha byla založena před asi šedesáti tisíci lety, kdy v podzemí zmizel národ vedený světcem. Obyvatel podzemí je prý mnoho milionů a využívají poznatků vědy mnohem pokročilejší, než jakých bylo dosaženo kdekoli na zemském povrchu. Když hovoříme o Agartě, musíme si představit obrovské podzemní město, které je částí podmořské a podzemní sítě tunelů a chodeb. Mnohé z těchto prastarých tunelů jsou dnes uzavřeny v důsledku půdních sesuvů způsobených potopou a vzájemnými srážkami celých kontinentů. Posledních pár otevřených přístupů zůstalo v Tibetu, na Sibiři, v Africe, v Jižní a Severní Americe a na vzdálených ostrovech, které kdysi byly vrcholky hor potopeného kontinentu Atlantidy.

Dr. Dickoff je zastáncem názoru, že civilizace, která vytvořila Agarthu, vzkvétala na obou březích Atlantiku:

Tibetští lamové se domnívají, že v jeskyních v Americe žije většina těch, kteří přežili katastrofu, která zničila Atlantidu, a že tyto prostory jsou napojeny na dosud průchodné chodby, spojující Ameriku s Asíí. Tyto chodby jsou osvětleny zeleným luminiscenčním světlem, které umožňuje růst podzemním rostlinám a prodlužuje lidský život.

Další Američan, dr. Raymond Bernard, špičkový badatel v této oblasti, vysvětluje spojení buddhismu a tajemné podzemní říše ve své knize Podzemní svět (The Subterranean World, 1960):

Na Dálném východě je neoddělitelnou součástí buddhis- mu všudypřítomná víra v existenci podzemního světa nazývaného Agartha. Dalším posvátným slovem je pro buddhisty jméno Šambhala, název metropole tohoto tajemného světa. Podle tradice byla Agartha poprvé kolonizována před mnoha tisíci lety, kdy světec odvedl svůj národ pod zemský povrch. Připomene nám to starozákonní příběh o praotci Noemovi, který zachránil svou početnou rodinu i všechny druhy zvířat před potopou seslanou Bohem na zem.

Obyvatelé podzemní říše disponují takovými vědeckými poznatky, které svou úrovní daleko přesahují úroveň civilizace na zemském povrchu a díky nimž mohou ovládat takové síly, o jejichž existenci nemáme ani ponětí. Podzemní civilizace je zřejmě pokračováním civilizace atlantské a je stará mnoho tisíc let (Atlantida zmizela před přibližně 11 500 lety) – na rozdíl od naší, která trvá pouze stovky let.

Dr. Bernard je přesvědčen, že pod tibetským hlavním městem Lhasou se nachází chodba, která vede do Šambhaly a kterou střeží lamové. Tvrdí také, že buddhismus je ve skutečnosti „filozofií Agarthy, přenesenou do naší civilizace těmi, kteří z podzemního světa vystoupili na povrch“.

Píše: „Rozličné gigantické sochy Buddhy nepředstavují lidského Gautamu, ale spíše podzemního nadčlověka, který se dostavil ze vzdálené minulosti, aby učil lidstvo. Všichni tito buddhové přinášeli stejnou univerzální víru coby poslové Agarthy, podzemního ráje, cíle, jehož chtějí dosáhnout všichni pravověrní buddhisté.“

Možná nejpozoruhodnějším tvrzením tohoto neobvyklého muže, se kterým se ještě v této knize setkáme, je teorie, že podzemní lidé cestují chodbami ve zvláštních vozidlech, která se čas od času vynoří na naší obloze jako takzvané UFO neboli létající talíře. Jsou údajně poháněny oněmi záhadnými přírodními silami,

ovládanými podzemním národem. Z uvedených poznámek dr. Bernarda a Roberta Ernsta Dickhoffa jakož i z jiných pramenů, které jsme zde citovali, čtenář snáze pochopí, proč jsou lidé legendou o Agartě tak okouzleni.

Ve své knize jsem se především pokusil rozlišit, co z toho všeho lze považovat za fakta a co patří spíše do oblasti fikce. Snad nemusím zdůrazňovat, že toto dílo není další kniha o „duté zemi“. V posledních letech bylo vydáno poměrně velké množství nových pojednání stejně jako reedic starších, dnes již klasických titulů, jako byly například Přízrak pólů (The Phantom of the Poles) Williama Reeda, Kouřící bůh (The Smoky God) nebo Cesta do vnitřního světa (A Voyage to the Inner World) od Willise George Emersona z roku 1908 a Výlet do zemského nitra (A Journey to the Earth's Interior) od Marshalla B. Gardnera z roku 1920, které se všechny pokoušejí dokázat, že vnitřek naší planety je dutý a že zde přebývají lidé. Já osobně nepodporuji teorii, že by naše planeta mohla být cokoli jiného než zploštělý elipsoid s pevným jádrem*. Věřím však, že je možné využívat podzemní dutiny, spojovat je tunely a chodbami a tímto způsobem vytvořit utajený svět přímo pod našima nohama. Kolik z něho dosud existuje, zda uvnitř žijí lidé a co je pravdy na pověstech o jeho vzniku, to jsou otázky, na které jsem se pokusil odpovédět. Moje pátrání přeneslo čtenáře zpátky přes stránky historie až do temných zákoutí zemského povrchu. Výsledky zkoumání mě dovedly k ohromujícím závěrům týkajícím se rozlehlosti podzemních chodeb, jejich směru a umístění podzemní říše Agarthy. Někteří ji považují za onu bájnou Šangri-la, kterou člověk hledá snad od úsvitu věků.

Ruku v ruce s příběhem Agarthy jde další, možná ještě záhadnější téma zabývající se tajemnou silou nazývanou vril, která byla po dlouhou dobu s existencí podzemního světa spojována. Tato úžasná síla prý poskytuje každému, kdo ji ovládá, téměř neomezenou moc, a proto mnozí, včetně nejzlověstnější a nejdábelštější postavy dvacátého století – Adolfa Hitlera – právě o něco takového usilovali. Na následujících stránkách si všimneme i Hitlerovy úlohy při hledání síly vril, jakož i podstaty této síly samé. Ale dříve než se pokusíme určit, kde se Agartha nachází a zda její podzemní chodby skutečně existují, nebo co vlastně představuje ona tajemná síla vril, musíme nahlédnout do historických pramenů zabývajících se touto problematikou a pokusit se rozluštit záhady, které dané téma obklopují. Začteme se do příběhu, který nás přeneslo zpět staletími přes stránky dávných knih psaných mnoha různými národy.

KAPITOLA 2 LEGENDA O AGARTĚ

Legendu o Agartě, spojenou s vírou v existenci podzemního království propojeného s těmi nejvzdálenějšími místy na Zemi sítí chodeb, můžeme sledovat již od dob antiky. Zmínky o ní nalezneme v dávných bájích i v písemných památkách zaniklých civilizací. Většina těchto sdělení hovoří o tom, že tato říše je obývána lidmi, kteří se tu usadili již v předhistorických dobách, mírumilovným národem, který se stará především o morální čistotu svého života a snaží se co nejučinněji, avšak nepozorovaně ovlivňovat život lidí žijících na zemském povrchu. Zkusme zjistit, jak hluboce je tato myšlenka zakořeněna. Louis Pauwels a Jacques Bergier se o tom zmiňují ve svém významném díle Jitro kouzelníků, v němž se pokoušejí odhadnout rozsah „ztracených okultních znalostí“:

Nejstarší náboženské texty vyprávějí o oddělených světech, nacházejících se pod zemskou kůrou, kde podle tradice sídlí duše zemřelých. Když se Gilgameš, legendární hrdina sumerských a babylonských eposů, vydává navštívit svého předka Utnapištiho, sestupuje do útrob země. A v témže místě hledá Orfeus svou Eurydiku. Odysseus na té nejvzdálenější výspě západního světa koná oběti, aby duchové předků vystoupili z hlubin a poradili mu. Vládce této podzemní říše a duší zemřelých je podle tradice Pluton. První křesťané se scházeli v katakombách a věřili, že duše prokletých odešly žít do jeskyní pod zemí.

Pověsti o nádherných jeskyních, vchodech do záhadného podsvětí jsou obvyklé v mnoha zemích. V německých legendách se vypráví o Venušině hoře, kde přebývá Tannhauser, nebo o Unterbergu, obydlí Fridricha Barbarossy. Ve Walesu se vypráví o králi Artušovi, dlicím v nitru hory, kterého je možné občas dokonce i zahlédnout, v Dánsku máme pověst o Holgerovi Dánovi sídlícím v klenutých síních pod Kronenburgem. To všechno jsou doklady všeobecně rozšířeného přesvědčení o existenci podzemního světa obývaného duchy.

Vraťme se však teď ke knize Prehistorická Anglie archeologa Harolda Bayleye, vydané v roce 1919. Autor

na několika místech konstatuje, že o legendárních hrdinech se předpokládá, že skutečně přišli z nitra Země:

Prakticky všechna mocná dítká mýtů vyšla zřejmě z podzemních jeskyní. Jupiter nebo mayský bůh Xi se v jeskyni narodili a byli zde uctíváni. Dionýsos byl v jeskyni vychován a Hermes se rovněž narodil u ústí jeskyně. Je pozoruhodné, že i v Betlémě je za místo Kristova narození považována jeskyně. Svatý Jeroným si stěžuje, že za jeho života pohané na stejném místě oslavovali božstvo Thammúze neboli Adonise. (Adonis byl původně foinicko-syrské božstvo převzaté do řeckého náboženství. Byl to mladý bůh, který umírá a vstává z mrtvých.)

Bayley pokračuje ve svých vývodech a dodává, že ve starých textech lze dokonce nalézt doklady toho, že primitivní lidé považovali jeskyně za místo svého původu.

Etymologie toho slova i mýty s ním spojené ukazují na pravděpodobnost, ne-li dokonce na jistotu, že pravěcí lidé pohlíželi na jeskyni, ať již umělou nebo přirozenou, jako na symbol či věrný obraz lůna stvoření neboli Matky přírody.

Člověk na primitivním stupni vývoje považoval sebe sama za potomka lidí, kteří se vynořili z jeskyní, doslova z útroby Země. Téměř všechny americké mýty o stvoření popisují, jak se člověk vynořil z útroby veliké Matky Země. Výtvarům vytesaným na útesech v Dordogne dominuje oblá ženská postava, která má pravděpodobně představovat Matku Zemi držící v rukou roh, předchůdce tzv. cornucopia, rohu hojnosti. Pochází z aurignackého období a je jedním z prvních zpodobení lidské postavy.

Jsou to zajímavé představy, my se však teď spíš zaměříme na přesnější údaje, mající vztah k podzemnímu království nazývanému Agartha. Zde bych chtěl citovat slova dalšího známého odborníka na legendy o podzemním světě, profesora Henrika Josého de Souzy. V článku nazvaném „Existuje Šangri-la?“ a publikovaném v časopise Brazilské teosofické společnosti v roce 1960 píše:

Od úsvitu věků se mezi všemi národy lidské rasy udržuje víra v existenci posvátné země nebo pozemského ráje, kde se nejvyšší ideály lidskosti stávají skutečností. Tyto představy lze nalézt v nejstarších psaných textech a tradicích národů Evropy, Malé Asie, Číny, Indie, Egypta i Ameriky. O této Svaté zemi prý vědí pouze lidé, kteří jsou toho hodni, čistí a bez viny, a z toho důvodu také patří mezi hlavní témata dětských snů.

V eleusinských mystériích, starořeckých obřadech konaných v Eleusině v západní Attice k počtě bohyní Demetry a Persefony, jejichž základem byl mýtus o putování Demetry, hledající svou dceru unesenou Hádem do podsvětí, a mýtus o Demetřině zjevení se v Eleusině, je toto nebe umístěno na hoře Olymp. Ve védách, nejstarších indických literárních památkách, bylo nazýváno různými jmény, jako například Ratnasanu (Hrot drahokamu), Hermandri (Zlatá hora) či hora Méru (Domov bohů). Obrazně je obloha vrcholem posvátné hory, její střední část je povrch země a základnou podzemní svět.

Takovéto uctívané místo je rovněž zmiňováno v Eddách, islandských ságách, i v tradici obyvatel Mezopotámie, kteří jej umístili do podzemní říše Aššur. Staří Egypťané se ve své Knize mrtvých, souboru náboženských textů, které měly duchu mrtvého usnadnit jeho cestu do světa mrtvých, zmiňují o zemi Amenti, zatímco židovská tradice jej nazývá Eden, pozemský ráj. V Asii je dodnes rozšířena víra v existenci tajemného místa plného zázraků, známého pod jménem Šambhala, v němž se nachází chrám bohů. Tibeťané a Mongolové je nazývají Erdemi.

Peršané uctívají posvátné město Alberdi nebo Arjana, které považují za sídlo svých předků. Hebrejci své posvátné město nazývají Kanaan, Mexičané mu říkají Tula či Tullan a Aztékové Maya-Pan. Španělští dobyvatelé Ameriky, kteří věřili v jeho existenci, uspořádali mnoho výprav, jež měly toto El Dorado neboli zemi Zlatého muže nalézt. Pravděpodobně se o něm dozvěděli od původních obyvatel, kteří jim vyprávěli o městě Manca, sídle krále, který nosí zlaté šaty.

Keltové posvátné zemi říkali Tajemná země – Dust nebo Danann. V Číně se tradují pověsti o Městě tuctu hadů, což je podzemní svět, který leží u úpatí Nebes. Je to země Kalkas, Kalcis nebo Kalki – ona proslulá Kolchida, kterou hledali Argonauti, když se vydali na svou výpravu za zlatým rounem.

Ve středověku byla posvátná země nazývána ostrovem Avalon, kam pod vedením krále Artuše a kouzelníka Merlina přišli rytíři Kulatého stolu při svém hledání Svatého grálu, nádoby, v níž Ježíš při poslední večeři proměnil víno ve svou krev a do níž byla později při ukřižování jeho krev zachycena. Když byl král Artuš v bitvě vážně zraněn, požádal svého rytíře Bedivera, aby ho dopravil na loďce na hranice

Země.

Pravil: „Sbohem, příteli a rytíři Bedivere, odcházím do země, kde nikdy neprší, kde není žádných nemocí a nikdo neumírá.“ Byla to země nesmrtelnosti, podzemní svět. Valhala starých Germánů, Monte Salvat rytířů Svatého grálu, Utopie Thomase Morea, Campanellův Sluneční stát, Šangri-la Tibeťanů a Agartha buddhistického světa.

Ne všechna svědectví o Agartě jsou takto zevšeobecňující, ale při procházce staletími nalezneme velké množství odkazů, které zdůrazňují všudypřítomnost víry v existenci podzemního království. Jedno z nejranějších svědectví lze nalézt na Východě a tvrdí se v něm, že první člověk, Adam, přišel z podzemního světa. Podle svatého Efraima byl jeho domov ve „středu Země“. Dále se říká, že Adamovo tělo bylo po smrti nabalzamováno a poté zaopatřeno. Nakonec, o několik let později, přišel moudrý muž z podzemního světa a odnesl Adamovo tělo, aby mohlo být pohřbeno odpovídajícím způsobem. Obdobu tohoto příběhu lze nalézt i v koránu, kde je Adam popisován jako krásný muž, vysoký jako kmen palmy, zatímco hinduistická tradice ho popisuje jako krále vládnoucího staré civilizaci lidí, kteří se v době potopy uchýlili pod zem, ale později se vrátili, aby dohlíželi na znovu nastolení života na povrchu země.

Také v klasických textech narazíme na několik zmínek o podzemním království. Například v díle Periplus kartaginského státníka a admirála Hanna, který asi pět set let před Kristem podnikl cestu podél západního pobřeží Mriky, je popsáno vyprávění domorodců o obyvatelích podzemí, kteří vynikají vysokou inteligencí, a pokud jsou pronásledováni, prchají do svých chodeb „rychleji než koně“. (Jak uvidíme později, jedna z hypotéz je, že hlavní vchod do podzemních chodeb Agarchy lze nalézt právě v Mrice).

Velký historik ztracené Atlantidy řecký filozof Platon, jeden z největších myslitelů, vypráví o tajemných chodbách uvnitř tohoto kontinentu a v jeho okolí, o „chodbách širokých i úzkých, které se nacházejí v zemském nitru“. Dále se zmiňuje o mocném ústředním vládci, „který sedí v pupku Země a je hlavním vykladačem náboženství pro celý lidský rod.“ Legenda o Atlantidě je ve skutečnosti neoddelitelně spojena s pověstmi o Agartě, což zjistíme, jakmile se začneme probírat dávnou historií Jižní Ameriky a oním podzemním „mostem“ mezi americkým kontinentem a Mrikou.

Říman Gaius Plinius Secundus se ve svém encyklopedickém díle Přírodověda (Naturalis historia) odvolává na obyvatele podzemí, kteří se po zničení Atlantidy původně ukryli pod povrchem země. Na rozdíl od svých předchůdců jim však nepřisuzuje velkou inteligenci, neboť potopa „vrhla úroveň lidské civilizace nazpátek, pokud ovšem věříme tomu, co se říká“. Na druhou stranu věří, že tyto troglodyti ukrývají pod zemí „obrovský prastarý poklad“.

Vyprávění o skrytém pokladu přirozeně přitahovalo pozornost mnoha vládců a neblaze proslulý římský císař Nero vyslal dokonce několik výprav, aby se pokusily nalézt místo, kde je toto bohatství ukryto. Tehdy se věřilo, že poklad leží v Mrice, přesněji řečeno někde v síti podzemních chodeb pod jejím povrchem. Během osmi let, od roku 60 do své smrti v roce 68, vyslal Nero několik legií ve snaze tyto chodby nalézt. Obávající se zloby tohoto krutého šílence, legionáři zběsile pročešávali Mriku od pobřeží až k vyprahlým pouštím a raději volili smrt než návrat s prázdnými rukama.

Teprve když se dozvěděly o Neronově smrti, odvážily se položené zbytky armád vrátit zpátky do Říma. Přestože nenalezly ani chodby, ani poklad – což mohlo být do značné míry způsobeno záměrně mylnými informacemi domorodců – legenda o podzemním království se dále šířila.

Zřejmě první podrobný popis skutečné návštěvy podzemního světa se objevuje ve významné sbírce pověstí a pamětí De Nugis Curialum, uspořádané velšským básníkem a historikem žijícím ve dvanáctém století, Walterem Mapem (Mapesem). Podrobně v ní líčí, jak takovéto místo navštívil král Herla, „jeden z prvních králů Británie“. Někteří odborníci sice naznačují, že je to pouhá fikce popisující vybájenou pohádkovou zemi, ale Mapesův popis podzemní chodby obývané podzemní rasou je nicméně velmi výstižný.

V této pověsti se na krále Hedu jednoho dne obrátil pohledný muž a řekl mu: „Jsem král mnoha králů a nesčíslných zástupů.“ Pozval Hedu na procházku svým královstvím, které leželo pod povrchem země.

Vyprávění Waltera Mapese pokračuje:

Vešli do jeskyně ve vysokém útesu. Po chvíli v temnotě pokračovali, provázeni světlem, které nebylo ani slunečního, ani měsíčního původu, ale vycházelo z lamp, až do královského přibytku. Ten byl stejně nádherný jako palác Slunce popisovaný Nasem (v Ovidiových Metamorfózách). Král Herla po krátký čas využíval pohostinnosti svého hostitele a pak se s množstvím dárců a pozorností vrátil na zemský povrch. Byl dopraven „na místo, kde chodba v temnotě začíná“, a oba panovníci se zde rozloučili.

... Po několika krocích vstoupil Herla znovu na půdu svého království, kde v záři slunečného dne oslovil

starého pastýře a ptal se ho na zprávy o své královně, nazýváje ji jménem. Pastýř odpověděl: „Pane, stěží rozumím vaší řeči, protože jste Brit a já Sas. Ale jméno té královny jsem nikdy neslyšel. Snad, říká se, před mnoha lety vládla Britům královna toho jména, která byla ženou krále Herly. Starý příběh vypráví, že král Herla jednoho dne zmizel právě na tomto útesu a nikdo už ho od té doby na povrchu země neviděl. Je tomu již dvě stě let, co Sasové převzali vládu nad tímto územím a podmanili si původní obyvatelstvo.“ Král, který se domníval, že v podzemí nebyl déle než tři dny, nemohl při těchto slovech skrýt svůj úžas.

Z tohoto podivného příběhu je zřejmé, že král Heda pobyl pod zemí mnohem déle, než si dokázal představit, i když je diskutabilní, jak doslovně můžeme uvedený časový údaj brát. Popis osvětlení podzemí však téměř do detailů souhlasí s tím, co uvádějí jiné texty, a můžeme jen litovat, že pověst nevypráví podrobněji o působivém podzemním světě, kde se král Heda zdržoval. Mně však stačí už to, že tato pověst popisuje setkání s podzemním lidem.

Dalším legendárním panovníkem spojovaným s Agarthou je Kněz Jan, který ve středověku, někdy ve dvanáctém století, vládl v Etiopii, jak popisuje Sabine Baring-Gouldová ve svých Podivných mýtech středověku (Curious Myths of the Middle Ages, 1894). I když některé prameny tvrdí, že Kněz Jan byl mocný křesťanský panovník, který ovládal většinu Asie a Mříky, všechny pokusy evropských panovníků a církevních hodnostářů navázat s ním kontakty selhaly. Přesto o jeho království, bohatství a moci kolovaly celé legendy, a dokonce se objevil dopis, o němž se tvrdilo, že byl tímto mocným vládcem osobně napsán. I když se později ukázalo, že jde zřejmě o podvrh, dopis obsahoval jednu zvláštní větu, která vyvolala pozornost odborníků. Kněz Jan říká: „Uprostřed divočiny, v pustině hor, leží podzemní svět, do něhož může člověk proniknout jen náhodou, neboť země se otevírá jen občas. Proto ten, kdo chce sestoupit dolů, musí tak učinit okamžitě, než se znovu uzavře.“

Tato jeho slova spolu s tvrzením, že Kněz Jan byl „králem králů, který překonal vše mezi nebem a zemí, pokud jde o sílu, bohatství a moc“, daly vznik domněnce, že byl ve skutečnosti oním legendárním „králem světa“ z Agarthy.

Podobná myšlenka byla poprvé vyslovena Athanasiem Kirchnerem v jeho díle Podzemní svět (Mundus subterraneus, 1665), v němž situoval střed říše Kněze Jana do Mongolska. Pozdější přívrženci této myšlenky citovali svědectví, že říše tohoto panovníka zahrnovala celou Indii i přilehlá území. Nejnovější údaje můžeme převzít z knihy Andrého Chaleila Velcí zasvěcenci naší doby (Les grands initiés de notre temps, 1978): „Navzdory všemu vyprávěli zasvěcení v průběhu věků o podzemním království Agartě, a pokud bychom se vrátili do období středověku, viděli bychom, že záhadný Kněz Jan není nikdo jiný než bytost ovládající rozsáhlou, neznámou říši.“ V jedné ze svých pozdějších knih Skalní hrady a jeskynní obydlí v Evropě, vydané v roce 1911, Baring-Gouldová podrobně popisuje jiný příběh, který se odehrálo sto let později a který líčí cestu dolů do záhadného podzemí.

Její vyprávění nicméně stojí za zopakování:

Příběh vypráví o otci Konrádovi, zpovědníku sv. Alžběty Durynské, „barbarském a brutálním muži“, kterého papež Řehoř IX. poslal do Germánie, aby zabíjel a upaloval kacíře.

Papež jej nazýval „dilectus filius“. Konrád byl v roce 1231 plně zaměstnán sporem s jedním kacířským učitelem, který mu poté, co byl usvědčen argumenty, nabídl, že mu ukáže Krista a Blahoslavenou matku, kteří svými vlastními ústy potvrdí učení jím hlásané. Konrád s jeho návrhem souhlasil a učitel ho odvedl do jeskyně v horách. Dlouho sestupovali dolů, až nakonec vešli do jasně osvětlené síně, v níž seděl král na zlatém trůně. Kacíř se vrhl na zem, klaněl se a poručil Konrádovi, aby jej napodobil. Ten však vytáhl posvěcenou hostii a přízrak zažehnal, načež vše zmizelo.

Zůstává samozřejmě nevyjasněné, zda tento „král na zlatém trůně“ mohl být oním bájným „králem světa“, anebo zda byl celý příběh pouhopouhým snem.

Obrátíme-li stránky historie o kousek dál po směru času, zjistíme, že také stará legenda o pištcích z Hammeln má s legendou o Agartě jistou souvislost. Dva novodobí badatelé Harold Bayley a Robert Dickhoff jsou přesvědčeni, že mohlo jít o člověka z podzemního světa. Dovolte, abych pro ilustraci jejich názor citoval:

Jeden dobře známý příběh vypráví o německém městě Hammeln, zaplaveném krysami, a o cizinci, který magickými zvuky své píšťaly tyto škůdce očaroval a přinutil je, aby jej následovali na místo, kde se všichni utopili. Poté co mu bylo odmítnuto vyplacení slíbené odměny, použil jiného tónu své píšťaly k tomu, aby očaroval a vylákal z Hammeln všechny děti, které odvedl do hor, kde spolu s ním zmizely v podzemní chodbě a nikdo je víc neviděl.

Dickhoff se ptá: „Co věděl onen cizinec o chodbě nebo tunelu a kde se ve skutečnosti se svým zástupem znovu objevil?“ Naznačuje, že jejich místem určení byla Agartha, a dodává: „Všechny podobnosti nejsou vždy jen náhodné.“ V zajímavé poznámce pod čarou Harold Bayley vyslovuje hypotézu, že pištec a děti vešli do chodby v Koppenburgském pohoří, ačkoli „nejsem schopen říct, zda Koppenburg nějaké chodby vůbec obsahuje“.

Slavný mořeplavec a objevitel Kryštof Kolumbus, kterému se přisuzuje objevení Nového světa, hraje také v našem příběhu svou roli. Podle rozmanitých vyprávění zaslechl při své cestě do Ameriky zprávy o rozsáhlém systému podzemních chodeb, který je umístěn v blízkosti západní Indie. Tyto zprávy získal zřejmě od karibských domorodců v roce 1493.

Původní obyvatelstvo tvrdilo, že ve starodávném království Amazonek na ostrově Martinik lze nalézt podzemní chodby, které „sahají až za hranice lidské představivosti“.

Amazonky je údajně používaly jako úkryt před nepřítelem, nebo když byly obtěžovány zamilovanými nápadníky. Mohly se zde nejen schovávat, ale pokud pokusy mužů o sblížení pokračovaly, mohly odtud na ně zdánlivě beztrápně střílet své šipy. Nebyla však nalezena žádná zpráva o tom, že by Kolumbus zjistil, kde chodby začínají anebo jaká je jejich skutečná rozloha.

Jak ještě uvidíme, o existenci obrovské sítě podzemních chodeb v Severní, Střední i Jižní Americe vypovídá mnoho historických důkazů. Není však mým záměrem na tomto místě se o nich šířit, neboť bychom předjímalí závěry, ke kterým docházím v dalších kapitolách. Totéž platí na druhé straně Atlantiku o Mrice, Evropě i Asii. Spokojme se zde pouze s tím, že všechna tato fakta podporují tvrzení, že legenda o Agartě byla známa po celém světě po celou historii lidstva.

Je zde však ještě jedna oblast, k níž musíme obrátit pozornost, protože právě odtud, respektive ze zdejších starých učení a tradic, pochází první úplnější a barvitější popis této tajemné říše. Je to Indie, a jak uvidíme později, právě výzkum prováděný v této oblasti vedl k tomu, že se na podzemní svět přestalo pohlížet jako na pouhou legendu, jakkoli oblíbenou, a bylo zahájeno intenzivní studium a zkoumání záležitostí týkajících se uvedeného tématu.

Jak je asi známo i lidem s velmi povrchní znalostí indického subkontinentu, toto území je nevyčerpatelnou studnicí prastarých lidových tradic i vesmírných legend a studium jeho historie je doslova fascinující. Jeho „historie“ je písemně zaznamenána přibližně od druhého tisíciletí před naším letopočtem, avšak vývoj zdejší civilizace i vznik velkých etických filozofií, které dodnes na Východě ovlivňují život milionů lidí, formovalo především to, co se zde odehrávalo v době předhistorické. Nejstaršími indickými literárními díly jsou takzvané védy (véd v starém indickém jazyce sanskrtu znamená vědění, znalost), soubor rituálních modliteb, hymnů a zařikání, komentářů a filozofických výkladů, který je zcela jistě založen na ještě mnohem starším ústním podání. Vědy popisují vpád kmenů Árijů, jejichž splynutí s místním obyvatelstvem definitivně určilo tvář současného národa. Nás však nejvíce zajímají období předcházející této éře, protože právě z nich pocházejí první příběhy o podzemním království.

Vpádem indoevropských kmenů byl přerušen vývoj jedné z nejstarších civilizací světa (takzvané harappské kultury). Indie se tehdy rozkládala na mnohem větší ploše, než je tomu dnes. Podle rozsáhlé studie známého orientalisty profesora Friedricha Maxe Müllera (1823-1900), nazvané Posvátné knihy Východu (Sacred Books of East), byla Indie rozdělena na Horní, Dolní a Západní. „V těchto dávných časech byla společným názvem Indie označována i území, která dnes známe pod jinými jmény,“ píše se v ní. Například „Západní Indie ležela na území dnešního Íránu a k Indii mimo jiné patřily i dnešní Tibet, Mongolsko a území obývané ruskými Tatary“.

Profesor je navíc přesvědčen, že všechny velké civilizace světa, tedy staří Egypťané, Řekové i Římané, převzali svůj právní systém, umění a vědu od civilizace předvédské Indie, na jejímž území kdysi žilo několik lidských ras, jež předcházely naší. „Mezi starobylými národy se všeobecně tradovalo, že současnému lidstvu předcházelo mnoho po sobě jdoucích ras, z nichž každá se odlišovala od té předešlé, a se vznikem nové čekal starou rasu nevyhnutelný zánik.“ Profesor Müller cituje ze Zákonů Manuových (Manusmrti), připisovaných podle staroindické legendy praotci lidstva a prvnímu zákonodárci Manuovi: „A tu vyšlo ze Svajambhuvy, neboli Bytosti existující skrze sebe samu, šest dalších Manuů a každý z nich dal zrod jedné lidské rase. A každý z těchto Manuů, všichni mocní, z nichž Svajambhuva byl nejmocnějším, ve své době formoval a řídil tento svět, skládající se z bytostí pohyblivých i nehybných.“ Od profesora Müllera se také dozvíme, že srdcem této „kolébky lidstva“ byl ostrov uprostřed velkého vnitrozemního moře. Moře leželo tam, kde se nyní rozprostírají slaná jezera a pouště Střední Asie a sahala až k Himálaji. Ostrov sám „byl proslulý neobyčejnou krásou a žily na něm poslední zbytky rasy, která bezprostředně předcházela naší“.

Tato rasa mohla žít stejně dobře ve vodě, ve vzduchu i v ohni, protože neomezeně ovládala všechny živly. Byli to „synové Boha“ a právě oni sdělili lidem nejskrytější tajemství přírody a prozradili jim tabuizované a dnes ztracené „slovo“. Toto „slovo“ putuje kolem zeměkoule a dosud doznívá jako dohasínající ozvěna v srdcích některých vyvolenců.

Navzdory své ohromné moci však tato rasa nedokázala zabránit svému konečnému zániku a zmizení svého ostrova nazývaného „Šangri-la“. Existují náznaky, že k tomu muselo dojít nějakou formou genocidy. Nejzajímavější informací vyplývající z tohoto výzkumu je však zjištění, že ztracený ostrov byl spojen s obklopující jej pevninou tajnými chodbami.

Podle profesora Müllera „neprobíhala komunikace s ostrovem po moři, spojení do všech směrů však bylo udržováno pomocí podzemních tunelů, známých pouze vůdcům.

Pověsti poukazují na mnoho majestátních ruin v indické Ellóře, na ostrov Elefantinu a na adžantské jeskyně v oblasti Čándoru, které prý byly navzájem propojeny takovými podzemními chodbami“.

Profesor spolu s mnohými svými následovníky uvažoval o tom, zda tento popis ztraceného ostrova není další variací na téma ztracené Atlantidy. Zároveň se snažil prozkoumat, zda legenda o kontinentu, který zmizel pod vodami, mohla být nějakým způsobem ústně předána z Atlantského oceánu na indický kontinent. Nedostatek faktů však řadí tuto teorii do oblasti čistých spekulací.

Zatímco profesor Müller psal a později publikoval své mistrovské dílo, nezávisle na něm byl indickými náboženskými tradicemi inspirován francouzský právník působící v Indii, který se především zajímalo vyprávění o světech nacházejících se pod povrchem světa našeho. Podobně jako profesor Müller se dostal přes nejrůznější odkazy ke ztracenému království a k síti podzemních tunelů s ním spojených. Rozhodl se zjistit o této pověsti více a přesvědčit se, zda jde opravdu o pouhou legendu.

Ten muž se jmenoval Louis Jacolliot a jeho výzkum byl opravdovým začátkem odhalování závoju zakrývajících záhadu ztracené podzemní říše Agarthy.

KAPITOLA 3 HLEDAČI ZTRACENÉHO SVĚTA

Malý muž, jehož kroky směřovaly skrz stěsnané stánky bazaru v Kalkatě, sotva vnímal tlak davu, který jej obklopoval. Nezdálo se, že by mu jakkoli vadil hluk a zápach onoho místa, i když z jeho poněkud neupraveného oděvu a bělošských rysů bylo okamžitě zřejmé, že není domorodec. Pomačkaný bílý klobouk částečně zakrýval neoholený obličej a světlý kabát byl na zádech propocený a potřísněný blátem, asi jak se prodíral úzkou uličkou mezi stánky nebo se otřelo ušpiněné gestikulující domorodce.

I když v polovině devatenáctého století nebyli cizinci na bazarech tohoto uchvátaného hlavního města Indie výjimkou, většinou byli poněkud arogantnější než tento nepředpojatý človíček. Město bylo koneckonců sídlem vlády Britské Indie a díky své poloze u ústí Gangy se stalo významným obchodním a průmyslovým centrem. Jak se dalo očekávat, bylo směsicí velkolepých paláců vybudovaných indickými vládci, nádherných administrativních budov postavených britskými pány a odpudivých slumů, chudinských čtvrtí typických pro celou Indii. Dokonce ještě dnes je možné pozorovat většinu oněch neblaze proslulých charakteristických rysů, shrnutých do výrazu „černá díra Kalkata“.

Podobné představy ani sešlé prostředí, které jej obklopovalo, však cizince v nejmenším nerušily. Dokonce se zdálo, že je tak zahlobán do vlastních myšlenek, že si ani neuvědomuje, co se kolem něj děje.

Ten muž byl Louis Jacolliot, francouzský konzulární úředník sloužící v hlavním městě, jinak člověk vášnivě oddaný honbě za tajemnými informacemi. Nebyl to žádný zlenivělý knihomol, pátrající po faktech v klidu a za spořádanými zdmi studoven. Dával přednost lovu nevytříděného materiálu a lidovým vyprávěním, která mohl získat pouze od místních obyvatel. Aby si podobné střípky slovesnosti opatřil, musel se vnořit do života města, od zářících paláců nejvyšší indické kasty až k slumům a bazarům, zamořeným nemocemi a bídou, kde se kalkatská chudina protloukala svým ubohým žitím.

Ale přestože byl Jacolliot, bezcílně bloumající mezi stánky obchodníků, zdánlivě zaujat jen vlastními myšlenkami, uniklo mu jen máloco. Už dávno se naučil chovat se nenápadně a to mu pomáhalo získávat si důvěru lidí na podobných místech.

Na druhou stranu uměl být důstojný a zdvořilý, pokud to bylo nutné. Jeho bystrá mysl a zvědavý mozek byly vycvičeny, aby sloužily oné neukojitelné touze dozvědět se všechny dostupné informace o minulosti této podivuhodné země.

„Studovat Indii,“ tvrdil, „znamená vystopovat kořeny celého lidského pokolení.“ Již v první ze svých

jedenadvaceti knih, které později o Indii napsal, Písmo svaté v Indii (La Bible dans l'Indie, 1868), došel k podobným závěrům jako profesor Müller: že tento obrovský subkontinent velmi silně ovlivnil vývoj dalších civilizací.

Tak jako moderní společnost neustále soupeří s antikou, stejně jako naši básníci kopírují Homéra a Vergíliu, Sofokla a Euripida, Plauta a Terentia a naši filozofové se nechávají inspirovat dílem Sokratovým, Pythagorovým, Platonovým a Aristotelovým, podobně jako historikové vycházejí z Tita Livia, Sallustia nebo Tacita a řečníci si berou za vzor Demosthena či Cicerona, jako lékaři studují Hippokrata a naše právo kopíruje právo římské, měla také antika svůj vzor, který studovala, napodobovala a jehož dílo přejímala. Co je jednodušší a logičtější? Není snad jednou ze základních vlastností lidstva, že jedni následují druhé? Jsou snad bolestně získané znalosti a zkušenosti omezeny pouze na teritorium svého vzniku a umírají spolu se svými tvůrci? Lze snad považovat za absurdní myšlenku, že před šesti tisíci lety pozoruhodná a početná indická civilizace ovlivnila vývoj v Egyptě, Persii, Judeji, Řecku a Římě, stejně jako tyto civilizace později ovlivnily nás?

Veden tímto přesvědčením prováděl Jacolliot většinu svých výzkumů a fakta, která shromáždil a publikoval ve svých dalších dvaceti pracích, jen potvrdila jeho slova. Zůstává dodnes záhadou, proč je tento obdivuhodný muž tak opomíjen a jeho dílo tak zřídka citováno. Jeho význam je nepominutelný a je jen škoda, že i jeho „následovníci“ Pauwels a Bergier mu věnovali méně než jednu stránku ve svém slavném díle Jitro kouzelníků. Napsali o něm:

Jacolliot napsal několik celkem důležitých „prorockých“ prací, srovnatelných s díly Julese Verna, ne-li ještě lepších.

Zanechal po sobě rovněž několik knih, které se zabývají velkými tajemstvími lidské rasy. Z jeho děl, v Evropě naprosto odmítných, ale dobře známých v Rusku, si vypůjčovali mnozí další okultní spisovatelé, proroci a divotvůrci.

Helena Blavatská, která si bez jakéhokoli studu vypůjčovala Jacolliotovy myšlenky, si byla dobře vědoma jeho významu, i když při jeho chvále byla velmi zdrženlivá. Ve své Odhalené Isis (Isis Unveiled, 1877) píše:

Jeho (Jacolliotových) dvacet či více knih zabývajících se problematikou Východu je skutečně zajímavým slepencem pravdy a smyšlenek. Obsahují velké množství faktů o indické tradici, filozofii a datování vedle mnoha velmi odvážně interpretovaných názorů. Ale zdá se, jako by jeho filozofický přístup byl při psaní neustále přehlušován jeho romantickými sklony. Jako by se na psaní díla podíleli dva muži, jeden opatrný, vážný, s vědeckým přístupem, a druhý senzacechtivý, citlivý francouzský romantik, který nevyvozuje závěry z faktů jako takových, ale na základě vlastních interpretací. Jeho překlady z Manuových zákonů jsou obdivuhodné, jeho schopnosti velmi rozporuplné, jeho názory na mravy kněžích nespravedlivé a v případě buddhismu dokonce nactiurhačské. Ale ve všech jeho knihách není ani jediná nudná pasáž, má oči umělce a píše s lehkostí rozeného básníka.

Louis Jacolliot, syn právníka na malém městě, se narodil v roce 1837 v Charolle v departementu Saone-et-Loire. Ačkoli se mu dostalo pouze povrchního vzdělání, díky své silné touze studovat a schopnosti tvrdě pracovat získal místo ve francouzské státní správě a nakonec udělal i kariéru v konzulárním oddělení. V jeho stručném životopisu publikovaném v Larousseově encyklopedii je uvedeno, že několik let sloužil v Indii v době, kdy se stala britskou kolonií, byl předsedou soudu v Čandernágoru a později zastával stejnou funkci i na Tahiti. Do Francie se vrátil v roce 1874 a zbytek svého života zasvětil psaní. Zemřel v relativně mladém věku 53 let ve svém domě v Saint-Thibaut-les-Vignes v roce 1890. Takovýto suchý životopis může zkreslit pravou tvář člověka, který byl, jak sám píše, během pobytu v Indii svědkem četných tajných rituálů a ceremonií, intenzivně se zabýval studiem schopností fakírů, byl přijat do několika tajných společenství a objevil pár prastarých dokumentů a záznamů, vrhajících nové světlo na prehistorii indického subkontinentu. Neohroženě se vydával mezi domorodé obyvatelstvo, navzdory nebezpečí, kterému mohl být vystaven, a odměnou mu bylo množství informací. Najdeme je v jeho knihách včetně významné publikace Okultní vědy v Indii (Occult Science in India), vydané roku 1884, jedné z mála jeho knih přeložených do angličtiny. V pozdějším díle Bráhmanská Indie (L'Indie brahmanique, 1887) dokonce píše:

„Viděli jsme věci, které se bojím popsat, aby čtenář nezapochybovalo mé inteligenci... nicméně my jsme je skutečně viděli.“ Výzkum zavedl Jacolliota až za hranice Kalkaty. Existuje záznam o jeho cestě do Pondicherry v jižní Indii a, což je důležitější, pohyboval se i poblíž Karnálu, kde v chrámech diskutoval s bráhmány o staré indické historii a náboženství. Právě tyto svatí mužové, které on sám nazýval „ctěnými mistry“, mu patrně poprvé vyprávěli o podzemním království nalézajícím se kdesi na severu Indie. Jejich příběh odpovídal vyprávěním, která se po bazarech Kalkaty tradovala o podzemním světě, rozprostírajícím se prý na severu země pod Himálajem. Slýchal také o síti podzemních chodeb, které se údajně táhnou od řeky Gangy až k tomuto ohromnému pohoří a končí kdesi na neznámém místě. Zde prý také žije onen nejvyšší světec se všemi svými stoupenci. Na základě těchto informací i starých záznamů psaných sanskrtem sepsal první významné novodobé sdělení o podzemním světě, který nazýval Asgartha. Další výzkum ještě posílil Jacolliotovu víru v existenci dávných civilizací, které vzkvétaly na tomto území před několika tisíci lety. V knize Dějiny panen (Histoire des Vierges, 1879) napsal:

Jedna z nejstarších indických legend, která se uchovala v psané i mluvené podobě, vypráví, jak před stovkami tisíc let byl geologickým vrásněním zničen rozsáhlý kontinent. Podle bráhmánů byla civilizace této země na velmi vysoké úrovni a v Hindustánu, během katastrofy zvětšené na úkor moře, se dodnes udržuje řetěz tradic, které z tohoto bájného místa pocházejí. Vypráví se v nich o existenci kontinentu a národa, které byly ztraceny v období starověku.

Jacolliot poté uzavírá:

I kdyby v těchto vyprávěních bylo jen zrnko pravdy a místo, kde žily civilizace starší než řecká, římská, egyptská a indická, leželo kdekoli, je jisté, že tyto kultury existovaly, a pro vědu je nesmírně důležité nalézt jejich nezřetelné stopy.

V díle vydaném o rok později, Spiritismus ve světě (Le Spiritisme dans le Monde), opatrně naznačuje podrobnosti o nesmírně starém podzemním království, o kterém se prý dozvěděl z „překladů starých rukopisů na palmových listech, které měl to štěstí vidět v pagodách díky svolení bráhmánů“. Nejpodrobnější zprávu našel v Knize příznaků (Agručada Parikšai), kde se hovoří o podzemním ráji, který vzkvátal „několik století před naší érou“. Jeho hlavním představitelem byl brahma átman, zosobnění absolutního principu, počátku všech věcí, vůdce zasvěcených, velké skupiny oddaných zasvěcenců, potomků raných civilizací. Byl to nejvyšší pontifex, jediný nositel mystické formule, která „symbolizuje všechna počáteční tajemství okultních věd“ a je představována písmeny AUM, která znamenají:

A stvoření

U zachování M přeměnu

Podle Knihy příznaků může význam této mystické formule vyložit pouze brahma átman v přítomnosti zasvěcenců třetího, nejvyššího stupně.

Toto nám neznámé slovo, jehož prozrazení si nemůže vynutit žádná lidmi ovládaná síla, ani v dnešní době, kdy je země na povrchu drcena invazemi Mongolů a Evropanů, proslulo jako chrám Asgartha. Ti, kteří v něm pobývají, ovládají mocné síly a vědí o všech věcech pozemských. Mohou cestovat z jednoho místa na druhé chodbami, které jsou tak staré jako království samo.

Umístění Agarthy pod povrch země „drcené invazemi“ bylo pro Jacolliota typické. Byl přesvědčen, že podzemní království leží kdesi pod centrální částí Asie a jeho pozdější znechucení a frustrace pramenily z toho, že nikdy nemohl svou teorii prověřit při výpravě do Střední Asie, protože ho jmenování do konzulárních služeb zavedlo nejprve do východní Asie, potom na Tahiti a nakonec zpět domů do Francie. A tak až do konce života pro něj Asgartha zůstala hádankou. V žádném případě však nelze popřít, že učinil velký kus práce už tím, že všechna fakta, která zjistil, poctivě zveřejnil.

Louisi Jacolliotovi se před jeho odjezdem z Indie stala ještě jedna podivná věc, kterou bychom asi na tomto místě měli uvést. Jak sám říká, byl zastáncem hypotézy, že podzemní národ jsou potomci předvedské civilizace, kteří ovládají tajemné síly. V doprovodu starého fakíra pozoroval jednou rituál

vyvolávání „ducha“, nebo snad duše jednoho z těchto lidí. Říkám na tomto místě snad, protože Jacolliot sám nic takového netvrdí, nicméně nejméně jeden z komentátorů jeho díla vidí tuto možnost jako pravděpodobnou.

Událost je zaznamenána v knize Zázraky a zjevení (Phenomenes et Manifestations), vydané v roce 1877, a fakíři jsou v ní popisováni jako „jediní zprostředkovatelé mezi vnějším světem!“. a zasvěcenci, kteří jen zřídka překračují práh posvátného místa svého pobytu“. Oba muži seděli na zemi ve starobylém chrámu a Jacolliot událost popisuje takto:

Fakír pokračoval ve svém vyvolávání mnohem soustředěněji než jindy a blízko malého košíku na žhavé uhlí, do kterého jsem na jeho přání neustále přikládal řeřavé uhlíky, se začal vznášet temný opalizující oblak. Oblak pozvolna nabýval lidských rozměrů, až bylo možné rozpoznat – nemohu to prostě nazvat jinak – přízrak klečícího starého bráhmanského obětníka. Na čele měl posvátné znamení boha Višnu a kolem těla měl ovinutý trojitý provaz, znak zasvěcenců kněžské kasty. Sepnul ruce nad hlavou, stejně jako při obětování, a jeho rty se pohybovaly, jako by odříkával modlitbu. Najednou nabral špetku vonného prášku a hodil jej na řeřavé uhlíky. Musela to být velmi silná substance, protože obě místnosti okamžitě naplnil hustý dým.

Když se dým rozplynul, uviděl jsem, jak přízrak ke mně natahuje svou bezmasou ruku. Uchopil jsem ji, stiskl a s úžasem zjistil, že je sice kostnatá a tvrdá, ale zároveň teplá a plná života.

„Jsi vskutku pradávným obyvatelem této planety?“ zeptal jsem se silným hlasem.

Ještě jsem ani nedokončil otázku a na hrudi starého bráhmána se objevila ohnivá písmena JSEM, která okamžitě zase zmizela, jako kdyby to slovo někdo napsal fosforovou tyčinkou v naprosté tmě.

„Nechceš mi tu něco nechat na upomínku toho, že jsi mne navštívil?“ pokračoval jsem.

Duch přetřhl šňůru složenou ze tří provazců obepínajících jeho bedra, podal mi ji a rozplynul se u mých nohou.

Není divu, že byl Jacolliot ohromen a zmaten tím, co viděl. Později svůj zážitek komentoval následovně:

Spolu se vzdělaným bráhmanem, s nímž jsem se opravdu spřátelil, jsme byli schopni pouze jediného vysvětlení: „Vy jste prostudovali fyziku přírody a pomocí přírodních zákonů jste se dobrali pozoruhodných výsledků,“ řekl mi můj přítel.

„Ovládáte páru, elektrickou energii a podobně. My jsme po dobu více než dvaceti tisíc let studovali duchovní síly, odhalili jejich zákony a tím, že je necháváme působit, ať již samotné nebo v souladu s hmotou, pracujeme s jevy, které jsou možná ještě úžasnější.“

Nemáme žádný vážný důvod pochybovat o pravdivosti toho, co Jacolliot viděl a zapsal. Můžeme tedy předpokládat, že zažil setkání s tajemnou silou vril, kterou prý obyvatelstvo Agarthy ovládá. V každém případě se k této mystické síle později ještě vrátíme.

Na rozdíl od šířky záběru, kterým obsáhl celou historii Indie, nastíněnou v jedenadvaceti svazcích, Agarthou se Louis Jacolliot zabýval jen okrajově. Přesto byla tato část jeho vyprávění natolik fascinující, že upoutala pozornost dvou jeho současníků. Oba se od Jacolliota lišili stejně výrazně jako od sebe navzájem. Prvním z nich byl sebevědomý francouzský okultista Saint-Yves d'Alveydre, druhou osobností byla madam Helena Petrovna Blavatská, aristokratka ruského původu, zakladatelka Teosofické společnosti. Oba svým způsobem po Agartě také pátrali a přispěli k rozvoji zájmu o tuto problematiku. Joseph Alexandre Saint-Yves d'Alveydre byl prazvláštní muž, který by pravděpodobně zůstal navždy zapomenut a nejspíš by nikdy nemohl uspokojit svůj zájem o dávnou historii a alternativní vědu, jenž se u něho projevil již v mladém věku, kdyby se bohatě neoženil. Narodil se v roce 1842 v Paříži ve velmi skromných podmínkách. Z nejasných příčin strávil mládí v exilu na ostrově Jersey, odkud se vrátil do Francie a znovu se usadil v hlavním městě. Zde se oženil s hraběnkou Kellerovou. Svatba pro něj byla šťastnou událostí, i když mu vynesla četné pomluvy a nactiutrhaní; zajistila mu však titul markýze a poměrně slušný majetek.

Zbaven běžných životních starostí vrhl se d'Alveydre celým srdcem do studia starobylých textů, cizích jazyků a okultních věd. Naučil se sanskrť, hebrejštinu i arabštinu a nashromáždil velkou sbírku soudobých i starých knih.

Zřejmě byl velmi silně přitahován legendou o Atlantidě a soustředil se na teorii, že bílá rasa, která se tolik odlišuje od všech ras barevných, pochází ze ztraceného kontinentu a představuje nejvyšší stupeň lidské existence. Kromě hlásání této rasistické teorie byl d'Alveydre také vynálezcem.

Navrhoval, aby lidstvo získávalo potravu z mořských řas, a zkonstruoval stroj zvaný archeometr, který měl údajně poskytovat klíč ke všem vědám a náboženstvím starověku.

V knize Velcí zasvěcenci naší doby Andrého Chaleila se poučíme o jeho funkci:

Archeometr byl přístroj tvořený znamenými zvěrokruhu, symboly planet, notami, barvami, arabskými i hebrejskými znaky či písmeny sanskrtu, číslicemi, jež představovaly soustavu měrných vztahů.

Archeometr tudíž umožňoval komukoli vytvářet formu na základě myšlenky: básník tak mohl napsat dílo založené na vztahu písmen a barev, nebo hudebník komponovat skladby založené na systému čísel.

Markýz Alveydre také navrhl nový sociálně politický systém, který nazval synarchií, a obhajoval názor, že na společnost je nutné se dívat jako na živý organismus, podobný lidskému. Podle této definice má společnost tři funkce. „První funkce je zajištění potravy, což odpovídá ekonomii. Sekundární může být definována jako vůle, to je legislativa a politika. Konečně terciální jsou věci duchovní zahrnující vědu a náboženství.“ André Chaleil to komentuje slovy: „Synarchie, tak jak ji chápe Saint-Yves, je jen obdobou představou setkávání levého a pravého proudu, dělníků a kapitalistů, učenců a kněží, nesených pod tímž praporem a ve stejném duchu. Svým způsobem je to mýtus o obraně západní civilizace před sebou samou tvář v tvář hrozbě anarchie, vlády bez pravidel.“ Většina Alveydrových děl nepochybně mála obyčejné čtenáře a někteří dokonce pokládali autora za šílence. Jedním z takových byl i jeho otec, který prohlašoval: „Ze všech šilenců, které jsem kdy potkal, je můj syn ten nejnebezpečnější.“ Sám markýz patrně úmyslně pěstoval fámu, že je excentrik. Tvrdilo sobě například, že většinu svých myšlenek vyvozuje v transu a diktuje své sekretářce.

Na první pohled je velmi snadné odsoudit Saint-Yvese d? Alveydra jako pompézního a megalomanského autora, což mnozí během jeho života už učinili. Jiní kritikové naopak zdůrazňují, že to byl svědomitý a vědě oddaný badatel, vždy připravený prozkoumat věci neznámé, který se nikdy nebál vyslovit své názory. Bohužel jeho bizarní způsob života přehlušil vše ostatní. Jean Saunier ve svém díle Synarchie, vydaném v roce 1971, poznamenává: „Saint-Yves d? Alveydre nebyl tak podivným autorem, jak se usuzuje. Naopak – byl možná jedním z posledních utopistů devatenáctého století.“

Právě Alveydre se seznámil se všemi Jacolliotovými zmínkami o Agartě, když se probíral jeho knihami při svém nekonečném pátrání po informacích – zvláště těch, které se týkaly „utopických“ společností jakéhokoli typu. Ale který výraz mohl lépe vystihnout Jacolliotovu tajemnou říši?

Alveydre v ní okamžitě odhalil další prvek, který by mohl použít při rozvíjení svých myšlenek týkajících se teorie synarchie.

Sám se již od mládí zajímalo myšlenku tajných jeskyní, které podle pověstí skrývají starobylá tajemství.

Brzy poté, co objevil zmínky o podzemním světě, se jeho představitivost rozhořela naplno. To byl také impulz ke vzniku jeho knihy, publikované v roce 1886, pro kterou zvolil typicky květnatý název: Poslání Indie v Evropě a problém mahátmy včetně jeho řešení (The Mission of India in Europe and The Mahatma Question and Its Solution, 1886). Ve srovnání s jinými díly je Poslání podivuhodné dílo, což ještě podtrhuje d? Alveydrovo tvrzení, že většina faktů zde uvedených mu byla sdělena vyslancem Agarthy! (Mimochodem markýz byl výjimečný i tím, že jako první autor nazýval podzemní svět jedním z dnes běžně užívaných jmen.) Podle svědectví současníků tvrdil, že jej navštívil „tajemný vyslanec“, afghánský princ Hádží Šaríf, kterého poslal sám vládce, „král světa“. Tato výsostná bytost naprosto jasně věděla o markýzově zájmu o Agarthu a byla ochotna podhalit mu některá z je-jích tajemství. Zbytek zprávy mu byl doručen telepaticky tibetským dalajlamou, který rovněž o existenci podzemního světa ví.

Pravda je, že se v té době seznámil s hinduistickým knězem, který po neúspěšné vzpouře odešel ze své rodné země a usídlil se ve Francii. Tento muž mu již dříve pomáhal při studiu sanskrtu a později, když Alveydre začal zkoumat problém Agarthy, mu znovu nabídl svou pomoc. Senzacechtivý Francouz se však neubráníl znevážení svého díla i zdroje informací.

Kněz sdělil d? Alveydrovi, že Agartha je prapůvodním centrem Asie, obývaným populací čítající miliony obyvatel.

Řídí ji dvanáct členů „nejvyššího zasvěcení“ a „král světa“, kteří přitom „rozvážně a nepozorovaně ovlivňují život celé planety“.

Starý hinduista mu rovněž prozradil, že do tohoto tajemného království existuje několik vchodů, velmi pečlivě chráněných před zraky zvědavců. Pouze některým vyvolencům žijícím na povrchu bylo umožněno jeden z nich nalézt a vstoupit dovnitř. Podzemní národ má svůj vlastní jazyk vatan, řeč lingvistům a učencům zcela neznámou. Vytvořil také „tajný archiv člověčenství“, do něhož uložil „nejdokonalejší stroje a ukázky všech bytostí a zvířat, i tvorů, kteří vyhylnuli, což vše vytváří mocnou duchovní i etickou záruku

lidskosti“. Navíc prý existují rozsáhlé podzemní archivy s knihami, které lze datovat tisíce let nazpět (jak to asi muselo znít takovému knihomolovi, jako byl d? Alveydre!).

Při diskusích nad sebraným materiálem dospěl markýz k nepřilíživému překvapivému závěru, že Agartha je obývána synarchickou společností. Její uspořádání popsal následovně:

Tisíce dvidžů a jogínů se ve velkém kruhu spojilo v Bohu.

Směrem ke středu kruhu nacházíme pět tisíc učenců, jejichž počet odpovídá okultním kořenům jazyka véd. Poté přichází dvanáct členů „nejvyššího zasvěcení“ a brahma átman, „pilíř duše v Boží myslí“. Agartha jako celek je věrným obrazem Věčného světa během stvoření.

Jako poznámku na okraj d? Alveydre uvádí, že Indové patrně objevili starobylé umění jógy díky svým kontaktům s podzemním královstvím. Podle jeho názoru hrály velmi důležitou úlohu v životě podzemních obyvatel modlitby:

Přestože jsou posvátné hierograpy při ceremoních kosmických mysterií v podzemní kupoli pouze šeptány, dějí se na povrchu země i na nebesích v čase modliteb podivné věci.

I na vzdálených místech přerušují osamělí poutníci a karavany svou pouť a lidé i zvířata s úzkostí naslouchají.

(Je to velmi zajímavá a důležitá poznámka, jejíž význam pochopíme v kontextu zážitků ruského badatele Ferdinanda Ossendovského a později při výkladu v poslední kapitole této knihy.)

Alveydre dále říká, že boží poslové, jako byli Orfeus, Mojžíš, Ježíš a mnozí další, přicházeli z Agarchy tehdy, když je lidstvo potřebovalo. A potom uzavírá:

Na základě historie světa jsem dokázal, že synarchie, vláda trojjediného smíření, sestavená z hloubi Mojžíšova a Ježíšova zasvěcení, je slibem lidu izraelskému, jakož i slibem daným nám.

To jsou základní skutečnosti, které markýz d? Alveydre podrobně vylíčil ve svém Poslání Indie v Evropě.

Podle svědectví Andrého Chaleila „hned potom, co byla kniha publikována, Saint-Yves d? Alveydre ji zničil“. I když se některé exempláře uchovaly, zůstává záhadou, proč zbytek vydání díla, které bylo výsledkem tak velkého úsilí, potkal podobný osud. Chaleil připouští, že nikdo nejspíš nezná správnou odpověď, nicméně uvažuje: „Spatřil svým vnitřním zrakem, který sám sobě přisuzoval, místa, která měla zůstat skrytá? Zneužil tajné informace, které mu byly sděleny a jejichž stopy musel později všechny odstranit?“ V době, kdy měla být kniha vydána, přijel prý do Paříže Ind, který se po markýzovi d? Alveydrovi sháněl.

Tato záhadná osoba, o které víme jen velmi málo, byla podle jiného okultisty Paula Chacornaka na markýze značně rozezlena, protože použil informace, které mu byly předány „jinak, než je běžné, tedy nikoli k tomu, aby je přijal a přizpůsobil si, ale jako prvky určené k integraci do jeho osobního systému“. Onen člověk údajně prohlásil, že „král světa hledí s nelibostí na jakékoli očerňování Agarchy tím, že by byla spojována se Synarchií“.

Asi se již nikdy nedovíme, zda návštěva této osoby hrála nějakou úlohu v markýzově rozhodnutí své dílo zničit. Až do své smrti v roce 1910 již o této záležitosti nemluvil. Ve skutečnosti už o Agartě nenapsal ani řádku a stáhl se do svého virtuálního světa. Dnes se jeho jméno zřídka objeví jinde než jako poznámka k historii okultismu, navíc bývá většinou zesměšňován.

Třetí osobou, která v poslední čtvrtině minulého století předkládala veřejnosti zprávy o podzemním království, byla Ruska Helena Petrovna Blavatská (1831-1891). I když bývá často uváděna jako autorka, která ve skutečnosti existenci Agarchy odhalila, stěžejně dělala zpočátku víc, než pouze přikrášlovala informace, které získala četbou Louise Jacolliota. Je to však význačná postava a zakladatelka moderního okultismu.

Narodila se jako dcera ruského plukovníka a v sedmnácti se vdala za Nikifora Blavatského, ukrajinského vicegubernátora. Po několika týdnech mu však utekla. Ve svém deníku to komentovala slovy: „Láska je noční můra – děsivý sen. Žena může najít své skutečné štěstí pouze v ovládnutí nadpřirozených sil.“

Nepochybně byla ovlivněna názorem, který si zformulovala už jako dospívající a který vyjádřila takto: „Vždy existovali moudří lidé, kteří vládli veškerým věděním. Znali dokonale přírodní síly a dali o sobě vědět jen těm, které považovali za toho hodné. Tyto lidi spatříte teprve tehdy, až v ně uvěříte.“

Po zbytek svého života se madam Blavatská zabývala hledáním těchto „mistrů rozumu“, jak je nazývala, ve všech koutech světa. Když opustila svého manžela, jejím prvním cílem byla Evropa. Někou dobu zde

žila bohémským způsobem života, kouřila hašiš a zabývala se všemi aspekty okultních věd. Tento zájem přerostl v posedlost, která ji vedla k nesčetným cestám, o nichž existuje jen velmi málo a navíc matoucích údajů. Podle svých následovníků procestovala snad všechny země světa. V Egyptě prý vedla půlnoční rituál ve velké Chufewově pyramidě, aby vyvolala ducha dávno zemřelého egyptského kněze. Poté se v Indii vnořila do magických praktik hinduistických kněží. Následovala cesta do Tibetu, kde si v mužském přestrojení zajistila vstup do četných odloučených klášterů tamních lamů.

Dvouleté živoření v Jižní Americe ji uvedlo do kontaktu s mysterií tohoto kontinentu.

V roce 1873 konečně přijíždí do New Yorku. Zde byla okamžitě pohlcena vzrůstajícím nadšením veřejnosti pro spiritualismus a poznala plukovníka Henryho Steela Olcotta, proslulého badatele v oblasti duchovních jevů. Stárnoucí plukovník byl doslova unesen touto nekonformní mladistvou volnomyšlenkářkou. Velmi na něj zapůsobila i její znalost věd okultních. Neuplynulo ani pár měsíců a žili spolu pod jednou střechou, i když plukovník trval na tom, že na jejich vztahu není nic milostného.

Dvojice začala pořádat shromáždění, při nichž se diskutovalo o nejrůznějších aspektech nadpřirozeného světa. Brzy je zaujala myšlenka, že vytvoří organizaci, která by v této práci pokračovala. Výsledkem byla Teosofická společnost, nazvaná podle slova theosophia, což znamená poznání božské moudrosti.

Madam Blavatská si předsevzala, že zhodnotí všechny poznatky, které shromáždila, ať už přímo nebo četbou, a uspořádá je do knihy, která se měla stát biblí tohoto spolku. Výsledek byl publikován v roce 1877 pod titulem Odhalená Isis. Kniha zaznamenala okamžitý úspěch, i když v některých kruzích sklídila výsměch coby „galimatyáš faktů a výmyslů všeho druhu“.

Jedním z témat, která madam Blavatská letmo uvedla, byl i tajemný svět Agarthy. Okrajově zmínila jméno Louise Jacolliota a zopakovala podrobnosti o podzemním království a brahma átmanovi, nejvyšším vládci mezi zasvěcenými, který jediný zná tajemství mystické formule obsažené ve slově Óm (AUM). Ve skutečnosti šlo o informace z Jacolliotovy knížky uvedené výše. Ale protože bylo Jacolliotovo dílo za hranicemi Francie prakticky neznámé a navíc bylo ve srovnání s nákladem dvou dílů Odhalené Isis publikováno jen v omezených vydáních, madam Blavatská později často sklízela uznání za to, že západnímu světu odhalila zázraky tohoto velkého mysteria*.

Nutno však říct, že k narůstajícímu kompendiu znalostí o Agartě přidala jednu novou informaci. Při diskusi o legendě, která tvrdila, že podzemní království je spojeno se zbytkem světa podzemními chodbami, madam Blavatská prohlásila, že osobně ví o jednom takovém tunelu, který se táhne více než tisíc kilometrů pod Peru a Bolívií. Tvrdila, že během své cesty po Jižní Americe v roce 1850 získala plán této chodby. Chodba prý zřejmě sloužila starým Inkům jako místo, kde ukryli své poklady před hrabivými rukama španělských dobyvatelů, ale jí se zdálo, že je mnohem staršího původu a že snad má dokonce nějaký vztah k Atlantidě.

V Odhalené Isis napsala:

Vlastníme přesný plán tunelu, hrobky a vchodových dveří, který jsme získali od starého Peruánce.

Kdybychom z toho bývali chtěli mít prospěch, byli bychom museli požádat peruánskou a bolivijskou vládu o rozsáhlou spolupráci. Nehledě na fyzické překážky žádný jedinec ani menší skupina by nebyli schopni takový průzkum provést, aniž by museli čelit celé armádě lupičů a pašeráků, kterými je pobřeží prolezlé do té míry, že tam snad ani nikdo jiný nežije.

Pouhý úkol vyčistit jedovatý vzduch této chodby, do které nikdo po staletí nevstoupil, by byl velmi obtížný. Uvnitř však leží poklad a bude tam ležet do té doby, dokud poslední stopy španělské nadvlády nezmizí z celé Severní i Jižní Ameriky.

Starý Peruánec, který madam Blavatské onu mapu věnoval, tvrdil, že osobně podzemní labyrint navštívil. „Přičí se to zdravému rozumu,“ řekl jí, „je to, jako kdybyste vstoupila do země Aladdinovy. Staří inčtí kněží a kouzelníci tvrdí, že chodby tu byly dávno předtím, než jejich předkové přišli na americký kontinent.“

Navzdory počátečnímu úspěchu Odhalené Isis i Teosofické společnosti zájem po krátké době opadl a madam Blavatská se spolu s plukovníkem Olcottem rozhodli v roce 1879 opustit Ameriku a odjet do Indie, velké studnice okultní moudrosti. Zde byli oba spolu se svým učením srdečně přijati a madam Blavatská znovu začala obracet na víru své příznavce a předvádět různá nadpřirozená kouzla, aby dokázala své okultní schopnosti.

V roce 1882 si zakoupili velké sídlo na březích řeky Adjar poblíž Madrásu a vybudovali zde hlavní stan Teosofické společnosti. Společnost tu existuje dodnes, dokonce vzkvétá a mezi jejími obdivovanými suvenýry je kopie mapy oné prastaré chodby, kterou madam Blavatské věnoval starý Peruánec.

Poslední léta života této pozoruhodné dámy byla poněkud zatemněna skandály a obviněními, že její

kouzla jsou prachsprostý podvod. Byla nazývána šarlatánkou a útoky byly natolik vytrvalé, že uprchla z Indie a usadila se v Anglii.

Tam také prožila poslední dny svého života psaním doprovodné knihy k Odhalené Isis, opět založené na směsici vlastních zážitků, kompilace a intenzivního teoretického bádání. Dílo nazvala Tajná doktrína (The Secret Doctrina) a popisuje je jako přehled všech základních pravd, z nichž vzniklo náboženství, filozofie i věda. Bylo vydáno v roce 1888 a mimo jiné obsahovalo více z jejích názorů na Agarthu, zvláště pak na velkého brahma átmana. Odkazuje čtenáře na to, co o tajemném podzemním království Asie a jeho vládci napsala již v Odhalené Isis:

Je tajemnou (pro rouhače navždy neviditelnou), a přesto všudypřítomnou bytostí, o níž se na Východě vyprávějí četné legendy, zvláště mezi okultisty a žáky Posvátné vědy. Je to on, kdo ovlivňuje duše zasvěcených celého světa. Je Iniciátor. Protože sedí na prahu světla, dívá se do něj z kruhu temnoty, který nikdy nepřekročí, a toto své místo neopustí až do posledního dne svého životního cyklu. Pod přímým tichým vedením tohoto velkého guru se méně božští učitelé a vůdci od počátku lidského vědomí stávali průvodci raného lidství. Skrze tyto „syny Boha“ se první lidé poprvé setkávali se základy umění a vědy, jakož i znalostmi věd duchovních, a právě oni byli zakladateli prastarých civilizací, které uvádějí současné studenty a učence do tak trýznivých rozpaků.

Nechť ti, kdo pochybují o tomto tvrzení, vysvětlí na jakémkoli rozumném základě záhadu neobvyklých vědomostí našich dávných předků, o nichž se tvrdí, že se vyvinuli z nižších, zvířatům podobných savců – jeskynních lidí. Pokud by se kdokoli chtěl seznámit s opravdu božským uměním a pochopit hluboký ezoterický význam ukrytý ve všech pravidlech a zákonech harmonie tvarů, nechť se obrátí k takovým dílům, jaká vytvořil například Vitruvius Pollio v době Caesarově, k architektuře, jejíž pravidla úměrnosti byla předána před dávnými věky při zasvěcení. Žádný potomek paleolitického obyvatele jeskyně by bez cizí pomoci nemohl takovéto vědomosti rozvinout ani po tisíciletích přemýšlení a intelektuálního vývoje. Byli to žáci oněch „synů Boha“, kteří předávali tyto vědomosti z generace na generaci a přinesli je i do Egypta a Řecka, proslavených svými dnes již zapomenutými zásadami harmonie tvarů. Díky božské dokonalosti těchto architektonických zákonitostí mohli dávní obyvatelé Země stavět své divy světa, své pyramidy a jeskynní chrámy, chodby, dolmeny, mohyly a oltáře, stavby, které jsou důkazem, že ovládali sílu strojů i vědomosti z mechaniky, a které jsou tak úžasné, že budí dojem, že jde o dílo tisícírokových obrů, s nímž se naše současné dovednosti vůbec nemohou měřit.

V další pasáži potvrzuje madam Blavatská svou dřívější víru v existenci sítě tunelů spojených s Agarthou. Říká:

„Zasvěcení indiští bráhmani, a zvláště pak jogíni, vědí, že chrám pod zemí nemá podobu jeskyně, ale že podzemní chodby běží všemi směry a že tyto podzemní jeskyně a nekonečné chodby mají své vlastní jeskyně a koridory.“

Z hlediska našich studií je možná nejdůležitější, že madam Blavatská přináší téměř přesný popis místa, kde Agartha leží. V poznámce ke své diskusi o brahma átmanových zasvěcencích tvrdí, že po dávné katastrofě „vyvolenci této rasy vyhledali úkryt na „posvátném ostrově“, bájné Šambhale v poušti Gobi“. Na první pohled se může zdát, že v této poněkud záhadné větě dává madam Blavatská podzemnímu království další jméno. Ve skutečnosti však, jak jsem se zmínil v první kapitole, je jménem Šambhala obecně nazýváno hlavní město říše Agarthy, místo, kde je korunován „král světa“. Tento omyl však nemůže být důvodem k tomu, abychom madam Blavatské upřeli čest být první z historiků, kteří se přiblížili určení oblasti, kde záhadný podzemní svět leží.

Zůstává záhadou, proč se nikdo okamžitě nevydal po této stopě, aby ji potvrdil, anebo vyvrátil. Jistě v tom hrála roli i potupa, které byla stará paní vystavena v posledních letech svého života, a také to, že zemřela v roce 1891, krátce po vydání Tajné doktríny. Ale je pravda, že muselo uplynout téměř čtvrtstoletí, než se téma Agarthy znovu dostalo do centra zájmu veřejnosti, a to díky zážitkům jiného ruského exulanta.

A tehdy se ukázalo, že madam Blavatská nebyla tak úplně mimo realitu, jak o ní tvrdili její pomlouvači...

KAPITOLA 4

PODIVNÉ PÁTRANÍ FERDINANDA OSSENDOWSKÉHO

Až do počátku dvacátého století zůstávala legenda o Agartě především – legendou. Prastaré příběhy o

tajném podzemním království přetrvávaly v určitých částech světa, ale důkazy, které by tato tvrzení podporovaly, byly po celou dobu chabé. Dokonce se dalo očekávat, že racionální a materialistické století odsune takovýto příběh definitivně do říše fantazie a bude jej považovat za barvitě vyprávění podobného typu, jako jsou legendy o ztracených kontinentech Atlantidě a Mu.

K takovémuto vývoji však nemohlo dojít díky významným objevům dvou neohrožených průzkumníků, kteří se ve dvacátých letech našeho století vydali do nesmírných dálek Asie a zde odkryli důkazy, které překonaly všechny dřívější zprávy. Jejich vyprávění se ve skutečnosti stala úhelným kamenem našich současných znalostí o tajném království.

Kupodivu se neznali navzájem, nikdy se nesetkali a vzájemně nečetli svá díla. Oba byli ruského původu, odvážní muži bystrého rozumu a ani jednoho z nich nebylo možné přesvědčit falzifikáty nebo zmást divokými zkazkami. Jeden z nich učinil své objevy týkající se Agarthy, když utíkal z Ruska, zachraňuje si život před terorem bolševické revoluce, druhý přišel o něco později ze svého exilu v Americe, když hledal cestu, jak proniknout do záhad Tibetu, vzdáleného a tajemného království hluboko v Himálaji, do kterého mělo možnost nahlédnout jen velmi málo příslušníků západní civilizace. Ti muži se jmenovali Ferdinand Ossendowski a Nicholas Roerich a v dalším textu se budeme zabývat jejich významnými příspěvky k našemu tématu.

Ferdinand Ossendowski byl výjimečný člověk v pravém slova smyslu a je poněkud nesnadné vysvětlit, proč je jeho dílo v současnosti tak opomíjeno, jeho jméno zmiňováno v tak omezeném počtu prací a jeho knihy téměř raritou.

Jak později uvidíme, to vše je v ostrém kontrastu se vztahem k dílu jeho současníka a „spolubadatele“ Nicholase Roericha.

Ossendowski se narodil ve Vitebsku v roce 1876. Od dětství projevoval velkou lásku k historii, přírodě a především k životu v divočině. Během studií působil jako inteligentní a pozorný žák s velkým nadáním pro zeměpis a geologii, což ho vedlo k rozhodnutí pracovat v oblasti hornictví. Na počátku století byl považován za jednoho z předních expertů na těžbu zlata na Sibiři. Byl také tak trochu rebel a idealista. V roce 1905 byl silně rozčarován moskevským centralismem, který podle jeho názoru neprojevoval dostatečný zájem o jeho milovanou Sibiř. Proto se angažoval v hnutí bojujícím za oddělení Sibiře od zbytku Ruska coby vedoucí člen skupiny, která sama sebe nazývala Revoluční vládou Dálného východu a měla ústředí ve městě Harbin.

Byl to upřímný, ale špatně pojatý pokus vzdoru proti carské moci a jako takový byl rychle rozdrčen.

Ossendowski byl spolu se svými sedmatřiceti druhy uvězněn a byl s ním zahájen soudní proces. Odmítl nabídky přátel k útěku a rozhodl se, že předstoupí před soud. Byl odsouzen k trestu smrti za velezradu. Nakonec však, díky intenzivnímu tlaku za jeho omilostnění a také proto, že byl vládě užitečný pro své vědomosti z oblasti těžby, byl mu trest smrti změněn na dvouletý žalář. Do normálního života se vrátil v září 1907, otužilejší a moudřejší a zocelený zkušenostmi ze sibiřského vězení.

V následujících letech se Ossendowski plně věnoval studiu dobývání rud a jiných nerostů. Byl jmenován profesorem geologie na univerzitě v Petrohradu a Omsku a své práce o těžbě zlata a platiny publikoval v ruských a polských odborných časopisech. Během první světové války byl vyslán do Mongolska jako člen zvláštní výzkumné mise, která měla údajně připravit půdu pro jisté vědecké aktivity carské vlády. V roce 1920, více než dva roky po vypuknutí bolševické revoluce, nastal v Ossendowského životě dramatický zlom.

Jako dobře známá postava ruské společnosti, příslušník buržoazie a člověk podezíraný ze spolupráce s předchozí vládou, stal se okamžitě terčem útoků rudých a jednou z hlavních postav na seznamu hledaných osob, když revolucionáři zaplavili Sibiř. Nečekal však na další uvěznění a téměř jistou smrt a uprchl do sibiřské divočiny. Odtud se vydal do Mongolska. Ačkoli neměl žádný určitý plán, kam se uchýlit, intuitivně vycítil, že by jeho konečným cílem mohla být Čína.

Lewis Stanton Palen, který později s Ossendowským spolupracoval na knize Člověk a mysteria Asie (Man and Mystery in Asia), vydané v roce 1924, vysvětluje, že rudí zprvu svou oběť neúnavně pronásledovali, ale pak svého úsilí náhle zanechali, když nabyli přesvědčení, že Ossendowski zemřel. V lesích na březích Jeniseje byla totiž nalezena zmrzačená kostra ožraná vlky, která u sebe měla pas znějící na jméno dr. Ferdinand Ossendowski. Palen to komentuje: „Protože byl známou osobností a bolševici po něm silně toužili, zavládlo po nálezu jeho dokumentů nezřízené veselí a zpráva o smrti prominentního nepřítele bolševismu se rychle rozšířila mezi orgány rudé moci po Sibiři i celém Rusku.“ Ve skutečnosti však Ossendowski nezemřel, pouze chytře převezl své pronásledovatele. Palen to dále vysvětluje:

„Během střetnutí se skupinou bolševiků v lese dr. Ossendowski při obraně vlastního života přinutil jednoho

z komisařů zaplatit cenu, která byla od něho jako vzdělaného uprchlíka bolševiky požadována, a protože potřeboval méně kompromitující dokumenty, sebral komisaři doklady z kapsy a na jejich místo vložil své.“ I když tím jeho pronásledování skončilo, Ossendowski věděl, že se již na Sibiř vrátit nemůže. S notnou dávkou odvahy a odhodlání se vydal do Mongolska, o chlup unikl smrti z rukou loupežné bandy a nakonec se seznámil s pozoruhodným mužem, rovněž ruského původu, Kalmykem Tüšegün Lamou, který rovněž uprchl před bolševickou revolucí. Tüšegün by fascinující postava, nepotkali jste ho jinak než s velkým koltem zastrčeným za modrou šerpou. Tvrdil, že se osobně zná s dalajlamou, velkým vládcem Tibetu. V následujících měsících se oba exulanti velmi spřátelili. Vzájemně k sobě pociťovali obdiv. Od Tüšegüna se Ossendowski dozvěděl první zprávy o Agartě, což ho inspirovalo k probádání všech tehdy známých příběhů a posléze i k napsání první moderní podrobné zprávy o podzemní říši. Svou práci nazval Zvířata, lidé a bohové (Beasts, Men and Gods) a publikoval ji v roce 1923. Dnes je to poměrně vzácně se vyskytující, avšak velmi vyhledávané dílo. Svého společníka Ossendowski popisuje takto:

Tüšegün Lama! Kolik jsem o něm slyšel neobyčejných příběhů! Je to ruský Kalmyk, který se díky své podpoře nezávislosti Kalmyků seznámil s mnoha vězeními carského Ruska a ze stejného důvodu se ocitl na seznamu bolševiků.

Uprchl do Mongolska a mezi Mongoly si okamžitě získal významné postavení. Není se čemu divit, vždyť byl blízkým přítelem a žákem jednoho z nejvzdělanějších lamů – lhaského dalajlamy, známého divotvorce a lékaře. Jeho vlivu, založenému na znalosti mystických věd, nebylo možné odolat. Kdo neuposlechl jeho rozkazů, zahynul. Takový člověk nikdy nevěděl dne ani hodiny, kdy se tento podivný a mocný dalajlamův přítel objeví v jeho jurtě nebo vedle jeho koně cválajícího po pláních. Bodnutí nože, kulka nebo silný stisk prstů, svírajících hrdlo jako svěrák, byly nástroji spravedlnosti tohoto tvůrce zázraků.

Během cesty vyprávěl Tüšegün Ossendowskému o zázračné moci tibetských lamů, kterou, jak říkal, cizinci těžko někdy docení. Později dodal: „Ale přesto existuje ještě mocnější a posvátnější muž... Král světa v podzemní říši Agartha.“ Ossendowski zpočátku nechápal, co tím jeho společník míní, a požádal ho o vysvětlení.

„Pouze jediný člověk zná jeho svaté jméno,“ odpověděl Tüšegün pomalu a tvářil se přitom tajemně. „Pouze jediný dnes žijící člověk navštívil Agarthu. Byl jsem to já. To je ten důvod, proč mě nejsvětější dalajlama vyznamenal a proč se mě bojí i Živý buddha v Drze. Ale zbytečně, protože já nikdy neusednu na svatý trůn nejvyššího lamy ve Lhase, ani netoužím po tom, co od doby Čingischána náleží hlavě naší víry. Já nejsem mnich. Jsem bojovník a mstitel.“

Ossendowského rozjitřená mysl byla jeho sdělením doslova fascinována. Chtěl na svého společníka vychrlit celý proud otázek, ale ten najednou vyskočil na koně a zmizel v oblaku prachu. Bylo slyšet jen jeho mongolský pozdrav na rozloučenou: „Sajn! Sajn-bajnú!“

Rus zůstal sám v usedajícím prachu s myslí ještě vzrušenou Tüšegünovým vyprávěním. Král světa? Agartha? Co měl jeho přítel na mysli? A kde by se mohlo toto tajemné místo nacházet?

Nakonec musel Ossendowski počkat ještě několik měsíců, než dostal první odpovědi na otázky, které ho pronásledovaly během jeho pouti napříč Mongolskem.

Stalo se to při cestě přes velkou planinu Caganlak, kterou absolvoval s malou skupinkou Mongolů, kteří na příkaz Tüšegüna bděli nad jeho bezpečím. Z ničeho nic jeden z jeho průvodců zavolal, aby se skupina zastavila. Pak seskočil z velblouda, který si okamžitě bez jakéhokoli příkazu lehl na zem. Ostatní Mongolové udělali totéž a všichni zvedli ruce k modlitbě a prozpěvovali: Óm, mani páme, húm – Ó, klenote na lotosu, húm!

Ossendowski, poněkud vyvedený z míry, protože k takovému jednání neviděl žádný důvod, počkal, až muži skončí, a pak se zeptal svého průvodce, co to znamená.

„Neviděl jste, jak naši velbloudi zastříhali hrůzou ušima?“ odpověděl muž po chvilce váhání. „Jak se stádo koní na pláni zastavilo a stáda ovcí a krav se schoulila k zemi?“

Nevšímal jste si, že ptáci přestali létat, svišťové už neběhají a psi přestali štěkat?“ Vzduch se jemně chvěl a přinášel z dálky melodii písně, která vnikala do srdcí lidí, zvířat i ptáků. Země i nebe přestaly dýchat. Vítr přestal vát a slunce se ani nepohnulo.

V takovou chvíli vlk, který se krade k ovci, zastaví svůj plíživý krok, polekané stádo antilop přeruší svůj úprk, nuž podřezávající ovci vypadne pastýřovi z ruky; hladová šelma se přestane plížit k nic netušící oběti. Všechny živoucí bytosti jsou jakoby ochromeny strachem a proti své vůli přinuceny k modlitbám a očekávání svého osudu.

Právě to se stalo. A tak prý je tomu vždy, když se „král světa“ ve svém podzemním království modlí a určuje osud pro všechny lidi na zemi...

Ossendowski byl zmatený a zamračil se. Nic z toho, co Mongol popisoval, neviděl. Ale jeho pozornost znovu zaujala zmínka o „králi světa“. A jak uvádí ve své knize Zvířata, lidé a bohové, začal se po této události zcela vážně zajímat o „záhadu záhad“, jak legendu o Agartě nazývají ve Střední Asii. Analyzoval a okomentoval různé nejasné a často si odporující střípky důkazů ve snaze vytvořit si ucelený obraz. Kupříkladu na pobřeží řeky Amyl mu nějakí staří lidé vyprávěli o prastaré legendě, která popisuje, jak mongolský lid uprchl před diktátorem Čingischánem a ukryl se v podzemním světě. A na jezeře Nogankul mu řekli o člověku, který našel bránu k podzemní říši a vydal se pod zem.

Když se však vrátil, měl vyříznutý jazyk, aby nemohl nikomu jinému prozradit, co viděl.

První věrohodnější zprávu o podzemním království podal Ossendowskému jeden starý Tibeťan, šlechtic bejle Čhultun, žijící v mongolském exilu spolu se svým oblíbeným mnichem. Jakmile tito dva muži zjistili, že Ossendovského zájem je opravdový a upřímný, hovořili s ním zcela volně.

První promluvil mnich:

„Vše na zemi,“ pravil, „je neustále ve stavu změny a přeměny – lidé, věda, náboženství, zákony i obyčej. Kolik velkých říší a skvělých kultur vymřelo! Jediné, co zůstává beze změny, je hřích, nástroj zlých duchů. Před více než šedesátí tisíci lety zmizel Svatý muž a celý jeho lid pod zemí a již se nikdy na povrch nevrátili. Mnozí lidé však od té doby toto podzemní království navštívili: Šákjamuni, Öndör gegén, Phagpa, chán Bábura a další. Nikdo však neví, kde toto místo leží. Jedni říkají v Afghánistánu, jiní v Indii. Všichni obyvatelé jsou tam chráněni před působením zla a na celém území nelze nalézt žádnou stopu zločinu. Věda se zde poklidně rozvíjí a nikdo a nic není ohroženo ničením. Podzemní národ dosáhl té nejvyšší možné vzdělanosti. Dnes je to rozsáhlá říše s miliony obyvatel a král světa je jejich vládce. Zná všechny síly světa, umí číst ve všech duších lidstva a ve velké knize jejich osudu. Nepozorovaně řídí osudy milionů lidí na zemském povrchu, kteří vyplní každý jeho příkaz.“ K tomuto podivuhodnému mnichovu vyprávění přidal jeho pán několik podrobností.

Řekl: „Toto království nese jméno Agartha. Rozprostírá se ve všech podzemních chodbách celého světa. Slyšel jsem učeného čínského lamu, jak s odkazem na bogdgegéna* říká, že všechny podzemní jeskyně v Americe jsou obývány starobylým národem, který zmizel v podzemí. Jeho stopy lze však stále ještě nalézt na zemském povrchu. Těmto podzemním lidem vládnou panovníci oddaní „králi světa“. Na tom by nebylo (sic) nic tak podivného. Víme přece, že ve dvou velkých oceánech na východě a na západě se původně nacházely dva kontinenty. Zmizely pod vodou, ale lid, který je obýval, odešel do podzemního království. Podzemní jeskyně jsou osvětleny zvláštním světlem, které umožňuje růst a dozrávání obilí a ovoce a také dlouhý život bez nemocí. Žije zde velké množství lidí i národů. Jeden starý bráhmaňan v Nepálu chtěl vyplnit vůli Bohů a navštívil staré království Jenghiz (Siam). Tam potkal rybáře, který mu přikázal, aby nastoupil na jeho loď a vyplul s ním na moře. Třetího dne dosáhli ostrova, kde potkali lidi, kteří měli dva jazyky, a každý mluvil jinou řečí. Ukázali mu podivná neznámá zvířata, želvy se šestnácti nohama a jedním okem, velké hady s velmi chutným masem a ptáky se zuby, kteří pro své pány chytali v moři ryby. Tito lidé mu také prozradili, že odešli z podzemního království, a částečně mu je popsali.“ Ossendowski pochopitelně našel v obou vyprávěních mnoho nejasností a zmatků. Byl však přesto přesvědčený, že to není pouhá legenda nebo eventuálně případ hypnózy či vize vyvolané ceremoniemi při obřadech. Podle jeho názoru muselo jít o jakousi mocnou sílu, která zřejmě ovlivňovala běh života v této části světa. Možná šlo i o mnohem víc, pokud by akceptoval vše, co mu starý šlechtic Čhultun řekl. Jak se stále víc blížil k čínské hranici, začal plánovat, že po překročení hranice se vydá vlakem do Pekingu. Doufal, že se odtud dostane na Západ, kde chtěl začít nový život.

Obával se totiž, že bolševická revoluce v Rusku definitivně zvítězila. Ale než se vydal na závěrečnou část své poutě za svobodou, zažil snad největší překvapení ve svém životě.

Ve městě Drze se setkal s Živým buddhou, který mu téměř nevědomky dodal další detaily k obrazu tajemné podzemní říše. Jejich setkání nezačalo příliš nadějně, jak uvádí sám Ossendowski v knize Zvířata, lidé a bohové:

Během pobytu v Urze jsem se pokoušel nalézt nějaké vysvětlení této legendy o „králi světa“. Předpokládal jsem, že by mi nejvíce mohl prozradit „Živý buddha“, a proto jsem usilovalo to, abych ten příběh slyšel přímo z jeho úst. Během rozhovoru jsem se zmínilo „králi světa“. Starý pontifex ke mně prudce otočil hlavu a upřel na mě své nehybné slepé oči. Bezděčně jsem zmlkl. Obajsi mlčeli poměrně dost dlouho a poté stařec pokračoval v rozhovoru způsobem, z něhož jsem pochopil, že o navrhovaném tématu nechce mluvit. Na tvářích ostatních přítomných jsem zaznamenal výraz úžasu a strachu, který vyvolala má slova

– platilo to především pro správce bogdžegénovy knihovny. Jistě pochopíte, že toto samo o sobě vzbudilo mou touhu dál pokračovat v hledání.

Poté co opustil místnost, kde byl přijat nejvyšším lamou, se Ossendowski cítil poněkud nesvůj. Po jeho boku byl knihovník, starý lama, který se předtím tvářil velmi vyděšeně, když padlo jméno „krále světa“. Ossendowski se rozhodl, že se znovu pokusí získat další informace o podzemní říši a jejím vládci. Otočil se ke knihovníkovi a zeptal se ho, zda by mohl spatřit sbírku knih lamaistického kláštera. Zkusil přitom něco, čemu sám říká „velmi jednoduchá finta“.

„Představte si, můj drahý příteli,“ prohlásil, „že jednou jsem při své cestě zažil okamžik, kdy ‚král světa?‘ hovořil s Bohem, a na vlastní kůži jsem pocítil posvátnou vznešenost oné chvíle.“

K jeho velkému překvapení starý lama okamžitě odpověděl.

„Není správné, že to buddhisté a naše víra skrývají,“ téměř šeptal. „Potvrzení existence nejsvětějšího a nejmocnějšího ze všech mužů, onoho blaženého království a velkého chrámu svatě vědy je takovou útěchou pro naše hříšná srdce a naše zkažené životy, že skrývat to vše před lidstvem je další hřích.“ Ossendowski se chopil příležitosti a rychle se ho zeptal na schopnosti „krále světa“.

„Je spojen s myslí všech lidí, kteří ovlivňují osud a život celého lidského rodu,“ odpověděl starý muž, „s králi, cary, chány, diktátory, vysokými kněžími, vědci a dalšími mocnými muži. Zná všechny jejich myšlenky a plány. Pokud tito prosí před Bohem, ‚král světa?‘ jim nepozorovaně pomáhá; pokud upadnou u Boha v nemilost, ‚král světa?‘ je zničí.“

Tato síla byla Agartě dána skrze mystickou větu ‚Óm, mani páme, húm?‘, kterou začínáme každou naši modlitbu. ‚Óm?‘ je jméno dávného světce, prvního guru, který žil před třemi sty třiceti tisíci lety. On byl první člověk, který poznal Boha a který naučil lidstvo věřit, doufat a bojovat se zlem. Bůh mu pak dal moc nad všemi silami, které řídí viditelný svět.“ Ossendowski mu rychle kladl další otázky, protože do místnosti, kde byla umístěna knihovna, vešli dva muži.

„Viděl někdo ‚krále světa?‘?“ zeptal se.

„Ovšemže!“ odpověděl lama. „Během starobylých buddhistických slavností v Siamu a Indii se ‚král světa?‘ objevil celkem pětkrát. Jel ve velkolepém voze taženém bílými slony a ozdobeném zlatem, drahými kameny a nejskvostnějšími ozdobami, oblečený byl v bílém plášti a rudé tíře s řetězy z diamantů, které halily jeho tvář. Žehnal lidu zlatým jablkem se soškou Beránka nahoře. Slepí uviděli, němí promluvili, hluchí uslyšeli, zmrzačení začali chodit a mrtví ožili všude, kam se oči ‚krále světa?‘ upřely. Také se zjevil před pěti sty čtyřiceti lety v Erdeni Dzú, byl i ve starobylém klášteře Sakja a v Narabanči Chiiré.“

Jeden z našich Živých buddhů a jeden nejvyšší lama od něj obdrželi zprávu napsanou neznámými znaky na zlatých tabulkách. Nikdo nebyl schopný tyto znaky přečíst. Tašilama (pančhenlama) vstoupil do chrámu, položil si zlatou tabulku na čelo a začal se modlit. Tímto způsobem myšlenky ‚krále světa?‘ pronikly do jeho mysli, a aniž by četl záhadné znaky, pochopil a splnil to, co ‚král?‘ vzkázal.“ Ossendowski cítil, jak mu buší srdce vzrušením, a položil starému muži další otázku:

„Kolik lidí kdy navštívilo Agarthu?“

„Mnozí,“ odpověděl lama, „ale všichni podrželi v tajnosti, co tam viděli. Když Őlöti zničili Lhasu, jeden z jejich oddílů překročil hranice Agarthy v jihozápadních horách. Zde si osvojili některé nižší mystické vědy a přinesli je na zemský povrch. Proto jsou Őlöti a Kalmyci mocní kouzelníci a prorokové. Také na východě země pronikly některé kmeny lidí tmavé pleti do Agarthy a žily tam po mnoho staletí. Později byly z podzemního království vytlačeny a vrátily se zpět na zem, přinášeje s sebou tajemství věštby z karet, stébel trávy a dlaní ruky. Mluvím o Cikánech... Kdesi v severní Asii existuje národ, který již vymírá a který přišel z jeskyní Agarthy. Umí vyvolávat duchy zemřelých, kteří se vznášejí v ovzduší.“

Ossendowski nějakou dobu mlčel. V místnosti s vysokým stropem se rozhostilo hluboké ticho. Už tak mu starý muž hodně prozradil a Ossendowski vycítil, že pokud by mu chtěl říct ještě víc, nesmí ho nutit. Jeho instinkt byl správný. „Pontifikové Lhasy a Urgy poslali ke ‚králi světa?‘ mnohokrát své posly,“ pokračoval starý lama po chvíli, „ale ti jej nikdy nedokázali nalézt. Pouze jistý tibetský vůdce po bitvě s Őlöty našel jeskyni s nápisem: ‚Toto je brána vedoucí k Agartě?. Z jeskyně vyšel muž nádherného zjevu, ukázal všem zlatou tabulku se záhadnými nápisy a pravil: ‚Král světa se zjeví před vším lidem, až přijde jeho čas vést veškeré dobré lidi světa proti špatným, ale tento čas ještě nenastal. Ten nejstrašnější ze všech lidí se ještě nenarodil.?’“ Starý muž stěží stačil dokončit své sdělení, když se přiblížili další dva lamové. Než mu mohl Ossendowski položit další otázku anebo mu alespoň poděkovat, stařec tiše zmizel.

Starého lamu, který mu osvětlil tolik věcí o mysteriu Agarthy, později už nikdy nepotkal.

Zbývají už jen dvě závažné skutečnosti, o kterých je třeba se zmínit v souvislosti s Ferdinandem

Ossendovským a jeho knihou Zvířata, lidé a bohové, kterou dokončil a publikoval ve svém exilu v Paříži.

Zprv je to skutečnost, že ve stejné době byla publikována jiná kniha, která se později stala velmi důležitým dílem v úplně odlišné oblasti, ale časem se ukázalo, že obě díla jsou spojena jakýmsi neviditelným poutem. Byl to Mein Kampf napsaný mladým Němcem Adolfem Hitlerem, který snilo tom, že on sám je „králem světa“. K této podivné shodě se vrátíme později.

Druhá záležitost se týká jiného tvrzení Ossendowského, a to, že lidé žijící v Agartě ovládají neobyčejně mocné síly.

O těchto silách tvrdí, že jsou dost mocné na to, aby zničily celý povrch naší planety, ale stejně tak mohou být použity k pohánění podivuhodných dopravních prostředků. Existují názory, že tento popis by mohl být chápán jako předpověď nukleární energie a létajících talířů (kniha Zvířata, lidé a bohové byla samozřejmě publikována v roce 1923, dávno předtím, než se takovými tématy kdokoli zabýval). Jiní jsou přesvědčeni, že Ossendowski odkazoval na záhadnou sílu známou jako síla vril. Také k této zajímavé možnosti se vrátíme později.

Ale to, co nás zajímá právě teď, jsou nálezy druhého muže, který se také zabýval hledáním Agarthy. Byl to světoznámý cestovatel a umělec Nicholas Roerich, jenž se podobně jako jeho krajan Ossendowski plahočil divokými, opuštěnými oblastmi Asie, přičemž pronikl snad ještě hlouběji k jádru mysteria zvaného podzemní říše Agartha...

KAPITOLA 5 HLEDANÍ ŠAMBHALY

Nicholas Konstantin Roerich byl mužem vskutku výjimečným, který významným způsobem utvářel dějiny mysticismu. Díky hlubokomyslnosti své filozofie, obdivuhodným schopnostem věšteckým a prorockým a svému uměleckému mistrovství zaujímá důležité místo mezi vlivnými osobnostmi dvacátého století. Ačkoli zemřel před více než třiceti lety, jeho díla jsou stále vydávána, jeho malby jsou vystaveny v galeriích po celém světě a jeho filozofie inspirovala několik generací myslitelů. V New Yorku bylo k uctění tohoto všestranného génia zřízeno celé muzeum pyšící se jeho jménem.

Tento významný muž, který se narodil v ruském Sankt Petěrburgu v roce 1874, silně ovlivnil mnoho oblastí lidské činnosti. My se při našem výkladu soustředíme pouze na to, co se bezprostředně týká legendy o Agartě, tématu, které jej, jak uvidíme, okouzlo a zcela pohltilo.

Roerich pocházel z vysoce postavené rodiny, která mohla vysledovat své kořeny až k Vikingům v desátém století. Byl to velmi odvážný rod, inteligentní mužové akce, jimž kolovala v žilách dobrodružná krev. Také v srdci mladého Nicholase od dětství plála touha objevovat neznámé. Možná díky svému původu se začal zajímat o archeologii, a to především o nálezy z doby Vikingů. K. P. Tampy ve své monografii Nicholas Roerich, vydané roku 1935, uvádí:

„Když bylo Roerichovi pouhých deset let, vykopal nějaké starobylé mohyly, které pocházely z vikinského období.

Objevené objekty pak slavnostně prezentoval před archeologickou společností.“ Tampy dále píše, že mladý Roerich byl „doslova posedlý palčivou touhou dosáhnout absolutní krásy a učinit ji dostupnou pro své bližní“. Jeho výrazný umělecký talent se rychle rozvíjel a již ve věku patnácti let začal vystavovat svá díla a uveřejňovat jejich reprodukce v uměleckých časopisech.

Navzdory evidentním uměleckým sklonům byl rodinou vyslán na studia práv na Sanktpetěrburgskou univerzitu a teprve později mu bylo dovoleno přestoupit na Akademii krásných umění. Po jejím absolvování pokračoval ve studiích v Paříži. Po návratu do Ruska se chtěl stát učitelem a spisovatelem v oblasti umění. V roce 1906 se mu splnilo horoucí přání: vyhrál soutěž, kterou car vypsál na výzdobu nového chrámu, a byl jmenován ředitelem Akademie pro podporu krásných umění v Rusku. Jeho život byl provázen samými úspěchy a slávou až do doby, než se nad celou zemí stáhla mračna bolševické revoluce. Roerich, který byl v té době na pozvání v Americe, cítil, že se před ním dveře rodné země neodvolatelně uzavřely. Ve skutečnosti se do Ruska už nikdy nevrátil.

V Americe si Roerich dále prohluboval svůj zájem o buddhismus a mystický svět Asie, který začal studovat ještě za svého pobytu v Rusku. Toto téma ho natolik zaujalo, že v roce 1923 navrhl expedici, která měla prozkoumat Indii, Mongolsko a Tibet. Nejvíce ho zřejmě vzrušovala oblast Himálaje – ta na něho měla největší vliv po celý zbytek života a ovlivnila i jeho dílo (Roerich se koncem dvacátých let usídlil v Indii a zde také v roce 1947 zemřel).

Výprava, která sestávala z Roericha, osmi dalších Evropanů a místních průvodců se vydala na cestu v roce 1924 ze Sikkimu, prošla Paňdžábem a poté přes Kašmír, Chotan, Urumči, Altajské pohoří, Ojrotskou oblast, Mongolsko, centrální Gobi do Čchadamu a svou pouť zakončila v Tibetu. Podle jedné dobové

zprávy putovala tato malá skupinka lidí „po dobu pěti let vzdálenými, nebezpečnými a zřídka navštěvovanými oblastmi Asie, kde se leckde setkávala s nedůvěrou a nepřátelstvím“. Vedení výpravy si vyžadovalo veškeré Roerichovy schopnosti, odvalu a inteligenci, ale přesto kromě kreslení krajiny a lidí si vedl i podrobný deník.

Co se týče okolního světa, bylo o této výpravě známo jen velmi málo, a to až do položení dálkového kabelu z Tibetu do Indie v květnu 1928. Následujících pár řádek názorně ukazuje, co všechno na své cestě zažili:

Na území Tibetu byli přepadeni ozbrojenými lupiči... Pak byli zastaveni tibetskými úřady, a to 6. října, dva dny cesty na sever od Norgču. V nelidsky krutých podmínkách byla celá expedice nedobrovolně zadržována pět měsíců v nadmořské výšce téměř pět tisíc metrů. Bydleli v letních stanech při teplotách minus 40 stupňů. Neměli dostatek paliva ani píce. Během této nucené zastávky v Tibetu zemřelo pět Mongolů, Burjatů a Tibeťanů a uhynulo přes devadesát zvířat. Z moci úřadů byly zadržovány všechny jejich dopisy a telegramy adresované vládě ve Lhase a britským úředníkům v Kalkatě. Bylo jim zakázáno mluvit s projíždějícími karavanami. Nesměli si kupovat potravu od domorodců. Zásoby peněz a léků se tenčily...

O výpravě se po celé zemi šířily nejrůznější fámy:

Během doby ze mě pověsti udělaly „krále Francie a Ameriky“, „vůdce ruských vojsk“ a „krále buddhistů“. Podařilo se mi dvakrát zemřít. Byl jsem najednou na Sibiři, v Americe i v Tibetu. Podle toho, co si vyprávěli Mongolové, jsem vedl válku s Ambanem a měl jsem dokonce s sebou malé dělo, které bylo schopno během deseti minut zničit celý Chotan s jeho sto tisíci obyvateli. Na všechno jsme si zvykli a žádné „autentické“ pověsti nás již neudivovaly. Mongolové si dobře zapamatovali termín „Ameri-chán“: takto se na Američany pohlíželo jako na jistý druh válečníků. Ve Lhase o nás kolovaly pohádky, v nichž jsme se stěží poznávali.

Navzdory všem těžkostem a strastem našel Roerich po cestě přátele a získal informace, které mu umožnily blíže se seznámit se zdejšími lidmi a jeho tradicemi. Legenda o Agartě upoutala poprvé jeho pozornost již po několika týdnech výpravy a stala se centrem zájmu při dalších studiích.

Po cestě si stručně zapisoval své hypotézy o podzemním království a tyto poznámky později publikoval ve významné zprávě o výpravě, kterou nazval Altajský Himálaj: cestovní deník (Altai Himalaya: A Travel Diary) a publikoval v roce 1930. Píše zde:

Legenda kolující ve Střední Asii vypráví o tajemném národu žijícím v podzemí – v říši Agartha. Jakmile se kterákoli živá bytost přiblíží k bráně do této požehnané říše, zmlkne a uctivě přerušuje svou cestu.

Připomeňme na tomto místě ruskou legendu o záhadném národu Čudů, který utekl do podzemí před pronásledováním silami zla. O tomto utajovaném místě také hovoří legenda o podzemní říši Kitege. Na celém světě se vyprávějí pověsti o podzemních městech, pokladnicích a potápějících se chrámech. Ruští a normanští venkované je líčí s naprostou věrohodností. Podobně vědí obyvatelé pouští o pokladech, které se občas vynoří z písečných dun a pak zase zmizí pod zemí.

Kolem jednoho strážného ohně se shromažďují ti, kdož znají před určené dny. Nemluvíme zde o pověrách, ale o vědě – vědě, které se zjevuje prostřednictvím symbolů. Proč si vymýšlet, když pravda je tak mnohotvárná? V Lamanšském průlivu je dodnes vidět město, které se „ponořilo“ pod hladinu moře. Mnoho pramenů hovoří o životě v podzemí v oblasti Lhasy a jezera Kökenúr. Jeden mongolský lama mi vyprávěl následující legendu:

Když byly někdy ve čtrnáctém století, v době velkého reformátora tibetského buddhismu Conghapy, vybudovány základy kláštera v Gandanu, lidé si povšimli, že trhlinami ve skalách proniká štiplavý kouř. Prorazili do skály chodbu a našli jeskyni a v ní nehybně sedícího starce. Conghapa jej vyburcoval z extáze a stařec požádalo šálek mléka. Potom se zeptal, jaké učení v současnosti na zemi převládá, a zmizel. Říká se také, že v dalajlamově paláci v Potále existují tajemné skryté místnosti, pocházející z těch nejdávnějších dob. Z výrazu tváří tibetských lamů však nelze zjistit nic. Je nutné hledat jiné cesty.

Pokud tak mnohé leží utajeno pod zemí – oč víc musí být skryto za závojem mlčení! Je hloupé naléhat hned po první opatrné odpovědi. Uznávaný astrolog nás ubezpečuje, že nic neví, že jen slyšel nějaké řeči. Další, který je zběhlý ve věcech týkajících se starověku, trvá na tom, že o něčem takovém nikdy neslyšel. A proč by měli odpovídat jinak? Nesmějí zradit. Nejhavnější ze všeho je zrada – a všude lze nalézt tolik zrádců. Poznáváme opravdovou zbožnost a za ní se rýsuje struktura budoucnosti.

Podobně jako před ním Ossendowski také Roerich se brzy zajímalo všechny, i ty nejbizarnější informace, které by ho mohly dovést k tomuto záhadnému podzemnímu světu.

V Lamajuru se setkal s burjatským lamou, který mu přes svou značnou zdrženlivost prozradil, že se v centru Agarthy nachází velké město nazývané Šambhala, kde přebývá „král světa“.

„K tomuto zakázanému místu vede několik cest,“ naznačil mu lama poněkud záhadně. „A ty, které jsou používány, vedou skrz podzemní chodby. Chodby jsou místy tak úzké, že se jimi lze jen stěží protáhnout. Lamové všechny tyto vchody hlídají.“ O tom, zda lama řekl Roerichovi ještě něco jiného, nenajdeme v zápiscích žádnou zmínku. Lze však z nich vycítit, že celá diskuse byla pro badatele značným zklamáním – ovšem s výjimkou jedné důležité informace o městě zvaném Šambhala. Další informace, zaznamenaná v deníku o pár dní později, musela být pro autora velmi dráždivá:

K večeru kdosi přišel a pošeptal mi cosi o rukopisu, který se týkal Šambhaly. Požádali jsme ho, aby ho přinesl.

Abyste pochopili, oč jde, musíte ta místa navštívit. Musíte se dívat přicházejícím do očí, abyste si uvědomili, jak životně důležitá pro ně Šambhala je. Věci příští pro ně nejsou podivnou záhadou, ale jsou vázány strukturou budoucnosti. Ačkoli je tato struktura občas pokrytá prachem a překroucená, její podstata je živá a vzrušuje mysl. Když se zrodí myšlenka, uvědomujete si své sny a touhy. A z těchto fragmentů se skládá nové tkanivo světa!

Navzdory všem pocitům beznaděje je zřejmé, že Roerich byl mystikou tématu zaujatý a snad i díky tomu jsou jeho poznámky poněkud tajuplné. Když však jeho skupina dosáhla Turfanu, a prohlédla si četné jeskyně, o nichž se tvrdí, že končí v Agartě, objevují se v jeho deníku přesnější údaje:

V útesech, které se tyčí okolo Kurlyku zejí temné otvory skalních vchodů. Jeskyně sahají do velké hloubky a jejich skutečný rozsah není dosud znám. Existují i tajné chodby z Tibetu přes Kuen-lun, Altyntag a Turfan. Kolik lidí se v těchto chodbách a jeskyních zachránilo! Skutečnost se proměnila v pohádku. Stejně tak, jako se černé oměji v Himálaji říká ohnivý květ.

Ruský badatel vyjadřuje své sílící přesvědčení, že musí existovat nějaké ústředí, s nímž jsou národy světa spojeny pomocí chodeb a v jehož srdci stojí zlaté hlavní město nazývané Šambhala. Zatímco výprava několik dní odpočívala na území Mongolska, Roerich se chopil štětce a namaloval obraz „Vládce Šambhaly“ jako svou vlastní představu tajemného „krále světa“ v jeho sídle. Později toto plátno vystavil před mongolskými vládními činiteli.

Zbytek Roerichova deníku obsahuje roztroušené poznámky o Šambhale, které naznačují, že využil každé možnosti k diskusi o této legendě. Domníval se, že „mongolští lamové vědí mnohé“ a že „četné sousední národy také rozumějí skutečnému významu slova Šambhala“. Ale hned dodává: „Ve věcech duchovních je velmi obtížné získat si jejich důvěru.“ Jak se skupina blížila k hranicím Tibetu, k jejich uším doléhalo stále více pověstí. Vypráví o tom v nejzajímavější části svého deníku:

Všude tu zní legendy. Ta, jež vypráví o návštěvě „vládce Šambhaly“ v kláštorech Narabanči a Erdeni Dzú, je všeobecně známá. Jum-Bejse je syrové větrné sídlo. Klášter nepatří právě k pohostinným a lamové jsou dosti nepříjemní. Vzadu nad klášterem je na skále vztyčen obrovský penis...

Když výprava dorazila do Tibetu, Roerich se deníku svěřil, že podle jeho názoru může na všechny jeho otázky odpovědět pouze nejvyšší lama, pokud tomu ovšem bude nakloněn. Poznamenal: „Tibeťané vyprávějí, že v době dalajlamova útěku v roce 1904 cítili lidé i koně při přechodu Čhangthangského průsmyku nesmírný strach. Dalajlama jim vysvětlil, že se nacházejí u posvátných hranic Šambhaly. Ví snad dalajlama o Šambhale tak mnoho?“ ptá se v údivu.

Roerichův fascinující popis jeho cesty Asií končí příjezdem do posvátného města Lhasy. Čtenář jeho zápisků se popisem Agarthy a Šambhaly cítí zmatený a frustrovaný přibližně stejně, jako byl zřejmě i autor sám. Ale Roerich neprošel vším tím strádáním a nesnáze a ani nepátral po všemožných informacích zbytečně. V létě roku 1928 se totiž ve Lhasě sešel s lamou jménem Ca-rinpoče a ten mu dal odpověď na jeho nejpálčivější otázky. Roerich zaznamenal jejich unikátní rozhovor ve druhém díle svých spisů, který nazval jednoduše Šambhala a publikoval jej v roce 1930.

„Lamo, víme o velikosti Šambhaly. Víme, že tato říše existuje. Ale také víme o existenci pozemské Šambhaly. Víme, že někteří lamové do Šambhaly vešli a že na své cestě viděli běžné, přirozené věci.

Známe příběhy burjatského lamy o tom, jak prošel velmi úzkou tajnou chodbou. Také jsme slyšeli, jak jiný návštěvník spatřil na samých hranicích Šambhaly karavanu horalů se solí z jezer. A my sami jsme viděli bílý hraniční sloup na jednom z východů z této říše. Proto prosím, nevyprávěj mi jen o Šambhale na nebesích, ale též o té na zemi, protože stejně jako já víš, že pozemská Šambhala je s tou nebeskou spojena. Takže oba světy jedno jsou.“ Lama zmlkl. S očima napůl zakrytými víčky zkoumal Roerichovu tvář. A potom mu začal v počínajícím soumraku vysvětlovat:

„Pravda, blíží se čas, kdy učení Požehnaného znovu pronikne od severu k jihu. Slovo pravda, které započalo svoji velkou cestu v Bódhgaji, se znovu vrátí do stejných míst.

Musíme to prostě přijmout tak, jak to je, totiž že učení pravdy opustí Tibet a znovu zamíří na jih. Ano, blíží se významné události. Přicházíš ze Západu, a přesto přinášíš zprávy o Šambhale. A my to tak musíme přijmout. Nejspíš paprsek světla z věže rigdän Gjalpa, „krále světa?, dosáhl již do všech krajů.

Jako démant září světlo na věži Šambhaly. Je tam On – rigdän Gjalpo, neúnavný, vždy bdělý ve věcech lidských.

Jeho oči se nikdy nezavírají a ve svém magickém zrcadle vidí všechny události dějící se na zemi. Síla Jeho myšlenek proniká do všech vzdálených koutů země. Neexistují pro Něj vzdálenosti, může kdekoli pomáhat tomu, kdo je toho hoden. Jeho mocné světlo dokáže zničit veškerou temnotu.

Jeho nezměrné bohatství pomáhá všem potřebným, kdož nabídnou službu věcem spravedlivým. Dokonce může změnit i karmu lidských bytostí...“ S pocitem, že prolomil nesdílňost svého hostitele, Roerich vyzvídal dál. Zeptal se lamy, zda je pravda, že v podzemním království žije velké množství obyvatel, kteří ovládají mocné síly.

„Nespočetní jsou obyvatelé Šambhaly,“ odpověděl stařec oděný v bohatě zdobeném rouše, „a pro lidstvo jsou zde připraveny velkolepé věci a nepoznané síly.“

„Ale jak jsou tajemství Šambhaly chráněna?“ zeptal se Roerich. „Říká se, že na povrchu působí mnoho pomocníků a poslů Šambhaly. Jak mohou uchránit svěřená tajemství?? Ca-rinpoche znovu zabodl pohled do očí svého hosta.

„Velcí ochránci mysterií přísně dohlížejí na všechny, kterým svěřili své dílo a které pověřili nejvyšším posláním. Poslům, které potkají nečekaná protivensství, je poskytnuta okamžitá pomoc a takto jsou svěřené poklady ochráněny. Přibližně před čtyřiceti lety bylo jistému muži žijícímu ve velké mongolské poušti Gobi svěřeno velké tajemství.

Řekli mu, že jej může použít k dosažení určitého cíle, ale pokud bude cítit, že se blíží jeho odchod z tohoto světa, měl toto tajemství předat jinému člověku, který toho bude hoden. Uběhlo mnoho let a onen člověk onemocněl. Během nemoci jej navštívily zlé síly a on upadl do bezvědomí. V takovém stavu samozřejmě nemohl nalézt nikoho, komu by své velké tajemství předal. Ale velcí ochránci jsou vždy ostražití a bdělí. Jeden z nich se z výšin ášramu spěšně vydal přes poušť Gobi. Putoval v sedle šedesát hodin bez přestávky, až se dostal k nemocnému muži a přivedl jej na krátkou dobu k vědomí. To však stačilo, aby muž mohl předat své tajemství dál.“ Roerich starému lamovi dychtivě položil další otázku, která mu po celou tu dobu ležela na mysli:

„Lamo, v Turfanu a Turkeštanu nám ukázali jeskyně s dlouhými chodbami, které dosud nebyly probádány. Lze dosáhnout Šambhaly tímto způsobem? Vyprávěli nám, že při určitých příležitostech vycházejí z těchto jeskyní cizinci, kteří přicházejí do měst a zde se pokoušejí platit starými, dnes již nepoužívanými mincemi.“

Okolo očí a rtů starého lamy se objevil lehounký náznak úsměvu. Po malé chvíli odpověděl:

„Ano, lidé ze Šambhaly opravdu čas od času vstupují do našeho světa. Zde se setkávají se svými pozemskými pomocníky. Pro dobro lidstva posílají na zemský povrch drahocenné dary a různé potřebné předměty. Mohl bych ti vyprávět celé příběhy, jakých báječných darů se lidstvu dostalo. Dokonce sám rigdän Gjalpo se čas od času zjeví v lidské podobě. Ukáže se znenadání na posvátných místech. V kláštorech pak v před určeném čase pronáší svá proroctví.“

Roerich, ne zcela uspokojen odpovědí, se vrátil tématu: „Lamo,“ naléhal, „jak je možné, že se cestovatelé dosud nesečkali s pozemskou Šambhalou? Mapy jsou pokryty trasami expedic. Zdá se, že všechny vrcholky jsou již označeny a všechna údolí a řeky prozkoumány.“

Po této otázce se lamova vrásčitá tvář roztáhla v širokém úsměvu. Roerich cítil, že je to úsměv, jakým moudrý člověk obdařuje někoho se slabšími duševními schopnostmi, někoho, kdo nedokáže pochopit ani jednoduchou skutečnost.

„Pravda, mnoho zlata je v zemi a mnoho diamantů a rubínů v horách a každý po nich touží! A tolik lidí se již pokoušelo je nalézt! Ale dosud se to málokomu podařilo – ať tedy zkusí nalézt Šambhalu někdo, kdo nebyl pozván. Slyšel jsi o jedovatých parách, které se vznášejí nad horami.

Možná jsi dokonce viděl lidi umírat, když se nadechli těchto plynů, když se příliš přiblížili k jejich zdroji. Snad jsi také viděl lidi a zvířata, jak se třásli, když se dostali na určitá místa. Mnozí se pokoušeli proniknout k Šambhale, ač nebyli pozváni. Někteří zmizeli navždy. Jen málokterí dosáhli posvátného místa, když se jejich karma naplnila...

Je nebezpečné zahrávat si s ohněm – i když může být jednou z nejprospěšnějších věcí v rukou lidstva. Nejspíš jsi slyšel, jak se někteří cestovatelé pokusili proniknout na zakázaná území, ale jak je jejich průvodci odmítli následovat. Říkali: „Raději nás zabijte?. Dokonce i tito prostí lidé chápali, že takovýchto vznešených věcí se lze dotýkat jen s nejvyšší úctou.“ Po chvilce rozpačitého váhání se Roerich znovu vrátil k otázce umístění Agarthy a Šambhaly.

„Lamo, můžeš mi říct něco o třech velkých kláštorech poblíž Lhasy, které se jmenují Sera, Gandan a Dapung? Jsou pod nimi tajné chodby? A lze pod hlavním chrámem nalézt podzemní jezero?“ Ca-rinpoče se ironicky usmál. „Ty víš již tolik, až se mi zdá, jako bys ve Lhasě už někdy byl. Nevím, kdy jsi tam byl. Ale pokud jsi toto podzemní jezero viděl, musíš být buď velmi vysoce postavený lama, nebo sluha nesoucí pochodeň. Ale pokud bys byl pouhý sluha, nemohl bys vědět o všech těch věcech, o nichž jsi mi vyprávěl.“

Roerich vycítil, že starý lama není ochoten mu odpovědět na otázky týkající se chodeb vedoucích pod kláštery, a proto se zeptal, zda neví něco o Azarech a Kuthumpech, svatých mužích, o nichž se tradovalo, že znají tajemství Šambhaly.

Ca-rinpoče odpověděl znovu vyhýbavě.

„Pokud jsi tak dobře obeznámený s tolika událostmi, pak musíš být ve svém díle úspěšný,“ řekl. „Znalost tolika věcí je sama o sobě pramenem očistění. Mnoho našich lidí potkalo během svého života Azary a Kuthumpy i sněžné muže, kteří jim slouží. Až donedávna bylo možné potkat Azary i ve městech. Nyní jsou všichni v horách. Jsou vysocí, mají dlouhé vlasy a vousy, na první pohled vypadají jako hinduisté. Jednou, když jsem kráčet podél Brahmaputry, jsem jednoho Azaru spatřil. Snažil jsem se k němu dostat, ale on uskočil za skálu a zmizel. Přitom tam nebyla žádná jeskyně ani sluj, pouze malá puklina. Asi nechtěl být rušen.“

Kuthumpy dnes již nepotkáš. Dříve se často objevovali v oblasti Cang a u jezera Manasaróvar, když poutníci přicházeli na posvátnou horu Kailás. Dokonce i sněžní muži jsou dnes vzácní. Nepoučený člověk si je ve své nevědomosti snadno splete s přízrakem...“

Starý lama zmlkl a unaveným pohybem si přitáhl záhyby svého rudého roucha těsněji k tělu. Venku před klášterem již nastala tma a pouze několik svíček prosvěťovalo šero. Roerich viděl, že na jeho hostitele padá únava, a napadlo ho, jak dlouho ještě bude schopen pokračovat v rozhovoru. Byla zde však ještě jedna podivná událost, která se mu přihodila na cestě Asii a na kterou se chtěl starého muže zeptat, dřív než odejde.

„Lamo,“ řekl jemně, „nedaleko pouště Ulán Davá jsme viděli velkého černého supa, jak letí nízko nad zemí poblíž našeho tábořiště. Zkřížil cestu něčemu zářícímu a překrásnému, co letělo na jih od našeho tábora a třpytilo se v záři slunečních paprsků.“ Dokonce i v šeru místnosti bylo vidět, jak lamovi znenadání zazářily oči. Stařec zašeptal: „Necítili jste v té pustině vůni podobnou chrámovému kadidlu?“ Teď byla řada na Roerichovi, aby se podívil. „A... ano,“ řekl pomalu. „V té kamenité poušti, několik dní cesty od obydlených oblastí, si několik z nás současně uvědomilo nádhernou vůni. Připomínala jeden druh kadidla, který jsem dostal darem od svého přítele v Indii – ale odkud ho získal on, to nevím.“ Následující starcova slova mu připravila největší překvapení z celého onoho podivuhodného večera. Velký cestovatel později nebyl schopen říct, zda to, co mu stařec odpověděl, není tou nejúžasnější věcí, kterou během všech těch neobyčejných let strávených v Asii slyšel.

„Takže,“ pokračoval stařec zvýšeným hlasem, „ty jsi chráněncem Šambhaly! Velký černý sup je tvůj nepřítel, který touží zničit tvé dílo, ale ochranná síla Šambhaly tě provází v podobě této zářící hmoty. Tato síla je ti neustále nablízku, ale ne vždy ji vnímáš. Jen občas se projeví, aby tě posílila a ukázala ti cestu. A to je ve skutečnosti to největší tajemství Šambhaly.“

Jak jsme se již zmínili, Nicholas Roerich je dnes na celém světě uznáván jako vynikající umělec a filozof. Přestože prakticky celé jeho literární a výtvarné dílo je snadno přístupné široké veřejnosti, jeho příspěvek k rozluštění legendy o Agartě – a zvláště o tajemné Šambhale – zůstává většinou stranou pozornosti. Další nedocenenou skutečností je, že popisovaný zážitek v poušti Ulán Davá byl s největší pravděpodobností jeho osobní zkušeností s působením tajemné moci nazývané síla vril.

Vědomi si přínosu Nicholase Roericha a Ferdinanda Ossendowského pro naše současné znalosti o tajemném podzemním království, můžeme se nyní věnovat podrobnějšímu zkoumání síly vril a rozboru

díla prvního anglicky píšícího autora, který ji popsal. Oním mužem byl Edward George Bulwer Lytton a své jedinečné, fascinující a dnes velmi vzácné dílo nazval Přicházející rasa (The Coming Race – někdy též překládáno „Plémě, které nás nahradí“).

KAPITOLA 6 ZÁHADA PODZEMNÍHO SVĚTA LORDA LYTTONA

Ze všech knih, které se zabývají mysticismem, se nejhůře shání dílko nazvané Přicházející rasa, publikované v roce 1871. Na titulní straně je jako autor uveden „vikomt lord Lytton“. Ve skutečnosti jde o Edwarda George Bulwera, velmi populárního viktoriánského romanopisce, přítele Goldwinova a Dickensova. Byl autorem mnoha povídek a románů a jeho historický román Poslední dnové Pompejí z roku 1834 zná dodnes mnoho lidí, i když jen málokdo jej přečetl celý. Nejčastěji uváděná novela Strašidla a ti, kteří je viděli (The Haunted and the Haunters) z roku 1859 nebyla oceněna nikým menším než H. P. Lovecraftem jako „jedna z nejlepších povídek ze strašidelného domu, která kdy byla napsána“. Zato Přicházející rasa trpí, na rozdíl od ostatních děl lorda Lyttona, téměř naprostým nezájmem jak veřejnosti, tak institucí. Kromě největších světových sbírek lze toto dílo nalézt v knihovnách jen ojediněle a mně samotnému trvalo několik let, než se mi podařilo získat výtisk v kuriózní vazbě v jednom antikvariátu v uličkách Londýna. Říkám kuriózní, protože kniha je vázána v kůži podivné struktury a na hřbetu není vyražen ani název, ani jméno autora. Myslím, že bych si jí ani nebyl všiml a nechal ji mezi ostatními puchřejícími a zaprášenými knihami, nebýt jediného slova napsaného inkoustem tiskacími písmeny v horní části hřbetu: VRIL.

To slovo pro mě v té době neznamenovalo téměř nic, ale zaujalo mě natolik, že jsem knížku vytáhl z poličky. Představte si mou radost, když jsem nalistoval titulní stránku a zjistil, že je to právě ona tak zoufale hledaná Přicházející rasa. Podobně jako díla Ferdinanda Ossendowského a Nicholase Roericha, kterými jsme se zabývali v předchozí kapitole, má toto dílko zásadní význam při zkoumání legendy o Agartě. Pamatuji si také, že jak jsem náhodně listoval stránkami knihy, otevřela se na straně, kterou zřejmě její předchozí majitel podrobně studoval. Zdálo se, že tato stránka vysvětluje přítomnost onoho slova na hřbetě. Jak jsem tam tak v tom ponurém obchůdku postával a četl stránku, která byla vlastně souhrnem sedmé kapitoly, blesko mi v mysli možné vysvětlení, proč je toto dílo, zcela evidentně se zabývající podzemní lidskou rasou obdařenou schopností ovládat abnormální síly, takovou vzácností. Obsahuje snad tajemství, která měla zůstat utajena? Věděl snad autor něco, co nesmělo být uveřejněno ani pod rouškou fikce?

Tyto myšlenky jako by předznamenaly další roky mého bádání, kdy jsem začal studiem života lorda Lyttona a pokračoval záhadnou legendou o Agartě. Dovedlo mě k bizarnímu spojení klenoucímu se od úsvitu časů až k období vzestupu a pádu Adolfa Hitlera. Abych vám vysvětlil, jak toto spojení vzniklo, začnu tím, že budu citovat z oné fascinující stránky, která mě tak zaujala:

Poté se můj podzemní hostitel obrátil na svou dceru: „A ty, Zee, nebudeš nikdy nikomu opakovat to, co mně i tobě tento cizinec řekl anebo ještě řekne o jiném než našem světě.“ Zee povstala, políbila svého otce na skráně a se smíchem pravila: „Jazyk je rozpustilý, ale láska jej snadno spoutá.

A pokud se, otče můj, obáváš, že by mé nebo tvé náhodné slůvko mohlo vystavit naši obec nebezpečí kvůli touze prozkoumat ten druhý svět, což pak vril, využitá vhodným způsobem, nevymaže z mozku všechny vzpomínky na to, co jsme od cizince slyšeli?“

„Co je to vril?“ zeptal jsem se.

A Zee mi začala vysvětlovat něco, co jsem jen stěží chápal, protože pro vril nelze v žádném jazyce, který znám, nalézt odpovídající výraz. Nazval bych to elektřinou, kdyby to ve svých mnohočetných projevech nezahrnovalo i další přírodní síly, kterým v našem vědeckém názvosloví přísluší zvláštní jména jako magnetismus, galvanismus atd. Tito lidé se domnívají, že skrze vril dosáhli jednoty působení přírodních sil, o níž na povrchu zemském hloubali mnozí filozofové a kterou Faraday nazývá opatrnějším termínem korelace.

Tento vynikající experimentátor praví: „Již dlouho zastávám spolu s dalšími milovníky přírodních věd názor, který se téměř rovná jistotě, že různé formy, skrze něž se projevují síly hmoty, mají společný původ. Jinými slovy jsou v tak přímém vztahu a navzájem závislé, že jsou přeměnitelné jedna v druhou a mají při svém působení ekvivalentní intenzitu.“ Učenci v tomto podzemním světě tvrdí, že jeden ze způsobů využití vril, který by Faraday patrně nazval atmosférickým magnetismem, může ovlivňovat změny

teploty, jednoduše řečeno počasí. Jiným jejím projevem – blízkým tomu, co je na povrchu nazýváno hypnóza, elektrobiologie, ódická síla apod., ale aplikovaným vědeckou cestou pomocí vodičů vril – lze působit na mysl, všechny organismy zvířecí i lidské a rostlinstvo do té míry, že to přesahuje všechny naše představy. Všem těmto energiím dali jediné jméno vril.

Zee se mě zeptala, zda je v mém světě známo, že všechny duševní schopnosti mohou být umocněny na úroveň, která je v bdělém stavu neznámá, a to pomocí hypnózy a vize.

V tomto stavu mohou být myšlenky přeneseny z jednoho mozku do druhého, čímž lze velmi rychle přenášet vědomosti. Odpověděl jsem, že se o podobných věcech mluvilo a že jsem o tom také leccos slyšel a něco i viděl, ale že podobné praktiky upadly v opovržení a jsou považovány za nepoužitelné. Jedním z důvodů byly velké podvody, ke kterým byly zneužívány, a svou roli sehrál i fakt, že i když se za jistých abnormálních podmínek dosáhlo skutečných výsledků, nesnesly podrobné zkoumání a analýzu: nedalo se na ně spolehnout z hlediska pravdivosti a nezdálo se, že mají jakékoli praktické využití. Kromě toho se o nich říkalo, že jsou velice škodlivé pro lehkověrné osoby, protože se kolem nich vytvářejí pověry.

Zee naslouchala mé odpovědi s laskavou pozorností. Poté odvětila, že podobné příklady lehkověrnosti a zneužívání poznala i jejich věda, a to v době, kdy ještě podstatu vril dokonale nechápala, ale že o této záležitosti můžeme spolu diskutovat, až na to budu lépe připraven. Spokojila se s ujištěním, že jsem se základy jejich jazyka naučil ve stavu – hypnózy vyvolaném vril a že ona a její otec, kteří jediní podstoupili tento namáhavý experiment, se naučili mnohem větší část mého jazyka, než jsem byl z jejich řeči schopen pojmut já. Bylo to částečně způsobeno tím, že náš jazyk je mnohem jednodušší a obsahuje daleko méně komplexních myšlenek. Kromě toho funguje jejich mozek díky zděděné kultuře mnohem pružněji a má větší schopnost získávat vědomosti.

Proti tomu jsem musel v duchu protestovat. Ve svém každodenním životě i na cestách jsem stále své schopnosti cvičil a zdokonaloval – nemohl jsem tedy připustit, že by funkce mého mozku byla horší než u lidí, kteří prožili celý svůj život ve světle lamp. Avšak zatímco jsem takto uvažoval, položila Zee ukazováček na mé čelo a uspala mne.

Než se pokusíme odhadnout význam tohoto zvláštního díla a pravděpodobnost toho, že obsahuje skutečný zážitek prezentovaný jako fikci, je důležité dozvědět se něco víc o autorovi. Pravda je, že lord Edward George Bulwer Lytton (1803-1873) byl člověkem dvou zcela rozličných tváří: plodný romanopisec a tajemný protřelý okultista.

Narodil se v zámožné privilegované rodině, která se pyšnila svým rodokmenem a společenským postavením.

Celkem přirozeně mu bylo poskytnuto soukromé vzdělání v rodném sídle až do věku, kdy vstoupil na univerzitu v Cambridgi. Jeho přátelé byli pečlivě vybíráni, jeho četba sledována a jeho odpovědnost za původ přísně vyžadována.

Avšak navzdory dohledu rodičů existují přesvědčivé důkazy, že tento uzavřený chlapec byl vtažen do tajů mysticismu dávno předtím, než dosáhl puberty. V životopise Život Edwarda Bulwera, prvního lorda Lyttona (The Life of Edward Bulwer, First Lord Lytton), který napsal jeho syn, hrabě z Lyttonu, v roce 1913, je zmínka o tom, že když mu bylo pouhých osm let, uvedl svou matku do rozpaků otázkou: „Mami, nejsi někdy naplněna pocitem své vlastní identity?“ Také se neustále vyptával na portrét jednoho ze svých předků, pověšený v rodinném sídle v Knebworthu. Tím mužem byl dr. John Bulwer a rodiče mu o něm vyprávěli, že se věnoval zkoumání komunikace s hluchými a němými a v roce 1644 publikoval své teorie pojednání nazvané Chirologie neboli přirozená řeč rukou (Chirologia: The Natural Language of the Hand).

Co však Lyttonovi svému synu zamlčeli, byla skutečnost, že doktor Bulwer strávil ještě více času studiem věcí mystických, a dokonce prý napsal speciální studii o alchymii. V rodině kolovala fáma o tom, že odhalil tajemství dlouhého života, a skutečně se dožil na sedmnácté století požehnaných devadesáti let.

Chlapecův zájem o tohoto předka přetrval po celý život. Doktor John Bulwer se dokonce objevuje v přestrojení za okultistu Glyndona v Lyttonově románu Zanoní o tajné francouzské okultní společnosti, který byl vydán roku 1842.

Zpětně lze vysledovat, jak byl mladý muž postupně fascinován nadpřirozenem, jak se během svého pobytu v koleji začal zajímat o hypnózu a při své cestě po Evropě v roce 1825 dokonce začal pěstovat okultní vědy.

O dva roky později se však nerozvážně oženil a byl svou matkou okamžitě zbaven jakékoli finanční podpory. Aby uživil sebe a svou manželku, začal psát historické romány, které ho proslavily mezi

tehdejšími čtenáři. Avšak pracovní vytížení a extravagantní způsob života manželky způsobily, že se v roce 1836 manželství rozpadlo.

O necelé dva roky později, po smrti své matky a získání dědičného titulu baroneta, se Bulwer Lytton vrátil ke své tajné vášni – mysticismu. Zcela se ponořil do zkoumání nejrůznějších aspektů magie a věštby a vstoupil do mystického řádu rosenkruciánů, bratrů Růžového kříže, kteří o sobě tvrdili, že ovládají tajemnou moudrost, po staletí předávanou mezi členy řádu. Toto společenství bylo prý založeno v šestnáctém století německým mystikem Christianem Rosenkreutzem, který údajně pronikl do tajemných prostor pod zemí a našel zde knihovnu děl obsahujících tajné vědění.

Ve svém souhrnném díle Dějiny Růžového kříže (Histoire de la Rose-Croix, 1923) Serge Hutin napsal:

O rosenkruciánech se věřilo, že znají následující tajemství: jak dosáhnout přeměny kovů, jak prodloužit lidský život, jak zjistit, co se děje na vzdálených místech, jak použít okultní vědy při odhalování předmětů ukrytých v hlubinách... Představovali skupinu, která dosáhla vyššího stupně vědění než zbytek lidstva.

Ve své knize Jitro kouzelníků Louis Pauwels a Jacques Bergier naznačují, že „rosenkruciáni byli dědicové zmizelých civilizací“.

I když je v historkách o rosenkruciánech mnoho rozporuplného, Bulwer Lytton se zajímal především o historii řádu a starobylé vědění předávané mezi jeho členy. Zřejmě se již nedovíme, kolik z něho převzal a do jaké míry prováděl tajné magické rituály sám. Víme však, že se jedné letní noci v roce 1853 pokoušel vyvolat jakési mocné duchy na střeše londýnského domu (jeho síla coby adepta ezoterických věd byla zcela přesvědčivě ukázána v knize C. N. Stewarta Bulwer Lytton jako okultista – B. L. as Occultist, vydané v roce 1927).

Astrologické schopnosti Bulwera Lyttona a jeho schopnost psychokineze jsou však nepochybné. Využíval jich k sestavování přesných předpovědí a předváděl pozoruhodné demonstrace přemísťování předmětů na dálku, které děsily všechny přihlížející. Za tyto úspěchy však zaplatil vysokou cenu. Ke konci života se stával stále více excentrickým, chorobně se obával, že zůstane opuštěný, a děsil se pohřbení za živa. Mnoho let před svou smrtí sepsal přesné instrukce, jakým zkouškám má být jeho tělo podrobeno, aby byla jistota, že není zhypnotizován ani v kómatu, ale skutečně mrtvý.

A byla to právě tato jeho výstřednost, která převážila u autorů nekrologů popisujících jeho smrt v roce 1873. Pro jeho úzkoprsé současníky bylo takovéto jednání nepochybným důsledkem jeho hrátek s okultismem a podivných knih o nadpřirozenu, které psal. Nekrology však vyjadřovaly přesvědčení, že by měl vejít do historie především jako spisovatel historických románů. Ve skutečnosti se jejich autoři nemohli více mylit.

Položme si otázku, jak nám výstřední život a pochybné úspěchy tohoto neobyčejného muže mohou pomoci při hledání odpovědi na otázku, zda je Přicházející rasa skutečnost, nebo fikce.

Kromě důkazů obsažených v knize samé máme k dispozici další dva důležité výroky jejího autora. Jak jsem již uvedl všeobecně se věřilo, že tajemné vědomosti rosenkruciánů pocházely odněkud zpod zemského povrchu. Bulwer Lytton toto tvrzení bezpochyby akceptoval, protože se v roce 1854 svěřil svému příteli a zároveň dalším příslušníku řádu Hargravu Jenningsovi: „Takže Rosenkreutz našel svou moudrost v nějaké tajné komnatě. A tam ji najdeme také my. Mnohému se lze naučit studiem podloží této planety.“ Bulwer Lytton také věřil v magickou sílu pentagramu jako prostředku komunikace. Svě osobní přesvědčení zřetelně vyjádřil roku 1861 v knize nazvané Podivný příběh (A Strange Story): „Sám pentagram je celkem srozumitelný. Patří k jedinečnému univerzálnímu jazyku symbolů, pomocí kterého mohou své vědomí spojovat veškeré národy, které lze nalézt kolem nás, nad námi i pod námi (slova kurzívou zdůrazněna autorem).“ I kdyby Bulwer Lytton nikdy cestu do podzemního světa popsaneho v Přicházející rase nenašel, nemohl se snad dozvědět něco víc díky jemu dostupným prastarým vědomostem, díky svým mystickým schopnostem a s použitím svého oblíbeného pentagramu?

Okolo autora i celého jeho díla existuje bezpochyby mnoho hádanek. Ale je opravdu tak nerozumné předpokládat, že jisté prvky díla mohou být pravdivé (anebo se pravdě silně blíží) a že jsou pouze příkrášlené způsobem, který se dá od člena tajného společenstva v jeho snaze uchránit toto tajemství očekávat? Předem mnou takto uvažovali už i jiní a někteří tak uvažují dodnes. Například Nadine Smythová se ve svém článku „UFO a záhada Agarthy“, publikovaném v časopise Prediction v lednu 1979, ptá: „Je příběh o Agartě založen pouze na imaginaci Lyttonova románu, anebo platí opak, tedy že Bulwer Lytton pod zástěrkou fikce napovídá určitý výklad jistých okultních záležitostí?“ Dr. Raymond Bernard zašel ve své knize Podzemní svět ještě dále, když říká: „Lytton byl rosenkrucián a pravděpodobně založil svůj román na okultních informacích, které se týkají skutečných podzemních měst.“ K těmto autorům a jejich

názorům se ještě vrátíme, až uzraje čas. Myslím, že teď bychom se měli blíže podívat na informace, které jsou v jedinečném „románu“ Bulwera Lyttona obsaženy.

Přicházející rasa v zásadě pojednává o společnosti vyspělých bytostí, které žijí v chodbách a jeskyních pod povrchem země. Mají vyšší inteligenci a ovládají síly, které daleko předčí vše známé na povrchu.

Jejich konečným cílem je vynořit se na povrch a ovládnout zbytek planety.

Vypravěčem je nepojmenovaný muž, který – ačkoli údajně pochází ze Spojených států – nemůže být díky svému vzhledu a původu nikdo jiný než mladý Bulwer Lytton.

V blíže neurčeném roce na počátku devatenáctého století přijíždí do Anglie, kde se zúčastní prohlídky dolů a od průvodce se dozví, že jedna z chodeb vede do záhadného podzemního světa. (Mimochodem věřím, i když jméno dolů není v knize uvedeno, že jde o oblast West Ridingu v Yorkshirském hrabství, kde po jistou dobu Bulwer Lytton pobýval.

A jak jsem již uvedl dříve, existují dohady, že tato chodba začíná u starých olověných dolů v údolí řeky Wharfy. Na tuto skutečnost můžeme pohlížet jako na další argument svědčící o reálném základu této knihy. Sám Bulwer Lytton se omlouvá za neurčitost obestírající skutečné místo příběhu takto: „Čtenář nejspíš pochopí, ještě než dočte toto vyprávění, důvody, které mne vedly k zakrytí všech stop vedoucích k oblasti, o které píši. A možná mi i poděkuje, že jsem se vyvaroval jakýchkoli podrobností, které by vedly k jejímu objevení.“) Vypravěč je natolik uchváten legendou, že průzkumem dolů stráví několik týdnů, až náhle a zcela neočekávaně objeví chodbu vedoucí do podzemního světa. Postupuje díky „rozptýlenému“ atmosférickému světlu, zcela nepodobnému záři ohně, spíše měkkému a stříbřitému, snad podobnému záři Polárky. V obrovské jeskyni objeví osadu postavenou ve směsici orientálního a egyptského stylu a setká se s mužem oblečeným v tunice se zářící tíarou na hlavě, který drží v ruce tyčinku z kovu třpytícího se jako ušlechtilá hlazená ocel. Ale vypravěč je fascinován především mužovou tváří:

Byla to tvář člověka rasy zcela odlišné od všech existujících národů. Základními rysy a mimikou se snad nejvíce podobala tváři sfingy, tak byla pravidelná ve své klidné, ušlechtilé kráse... Cítil jsem, že toto člověku podobné zjevení bylo obdařeno silami, které jsou v rozporu s lidskou podstatou.

Vyšlo najevo, že tato imponující a laskavá bytost je Aflin, vůdce podzemního lidu známého jako Vríl-ja. Právě on a jeho krásná dcera Zee provázejí vypravěče svým tajemným světem, když jej nejprve pomocí telepatie vybaví schopností rozumět jejich jazyku. Avšak poté co jim vyprávěl o svém životě na zemském povrchu, zavázali jej mlčením, jak jsme se již dozvěděli na začátku této kapitoly. Během rozhovoru se seznámil s existencí síly, která dala podzemnímu národu jeho jméno. Snaha o pochopení této síly se stává hlavní utkvělou myšlenkou po celý zbytek jeho vyprávění.

Postupně se od svých hostitelů dozvídá, že jejich dávní předkové „dříve ovládali svět prostírající se nad povrchem toho, který obývají“. Byli však donuceni hledat útočiště v podzemí, a to v důsledku „mnoha divokých přírodních katastrof“, které zničily nebo potopily obrovské kontinenty.

Skupina příslušníků ubohého národa decimovaného potopou se před náporom vod ukryla do jeskyní. Jak putovali těmito dutinami země, navždy ztratili možnost pohledu na vnější svět... Dodnes lze v útrobách země objevit pozůstatky lidského osídlení – nikoli v chýších a jeskyních, ale v ohromných městech, jejichž trosky svědčí o vyspělosti civilizace, která zde kvetla před dobou Noemovou.

Po nějakou dobu Vríl-jové zoufale bojovali, aby znovu vybudovali svou civilizaci a kulturu. Nakonec toho dosáhli „postupným odkrýváním sil skrytých ve všeprostupujícím fluidu, které nazvali vríl. Náš vypravěč pokračuje:

Zee, která jako vzdělaná profesorka Univerzity mudrců studovala tuto problematiku s větší pilí než kterýkoli člen rodiny mého hostitele, mi vysvětlila, že toto fluidum může být extrahováno a usměrněno tak, aby co nejmocněji působilo na hmotu živou i neživou. Může vše zničit jakoby jediným zábleskem světla, nebo naopak znovu vdechnout do těla život, posílit je, může uzdravovat i chránit, ale především se na ně spoléhá při léčbě nemocí, neboť pomáhá organismu znovu nastolit rovnováhu přirozených sil a sebe sama uzdravit. Pomocí této síly lidé razí své chodby skrze nejpevnější materiály a skály své podzemní říše a vytvářejí úrodná údolí vhodná pro zemědělství. Z tohoto fluida získávají také energii pro své lampy, které poskytují klidnější, měkčí a zdravější světlo než dříve užívané hořlavé materiály.

Pozoruhodný však byl i sociální dopad údajného odhalení způsobu, jak ovládat hrozivější stránky síly vríl. Protože se její účinky staly velmi brzy všeobecně známými a nebylo těžké je ovlivnit, skončilo mezi

objeviteli vril období válek.

Dovedli totiž umění ničit k takové dokonalosti, že anulovali veškeré výhody počtu, výcviku a disciplíny. Střela uložená v dutině tyče vril ovládané rukou dítěte mohla roztříštit tu nejsilnější tvrz anebo vypálit hořící čáru skrze celý šik. Při souboji armád, které by obě vládly touto silou, by jejich střetnutí skončilo totálním zničením obou protivníků. Doba válek tedy skončila a s ukončením válečného nebezpečí se brzy objevily další důsledky jejího působení. Protože každý mohl svévolně zničit na potkání svého bližního, byl člověk natolik vydán na milost a nemilost ostatním, že veškeré představy o vládě síly postupně vymizely z politického systému i ze všech zákonů.

Od Zee se vypravěč také dověděl, že podzemnímu národu vládne jediný nejvyšší soudce, zvaný tur: „Je do svého úřadu jmenován doživotně, ale lze ho jen zřídka přemluvit, aby v něm setrval, jakmile pocítí první známky stáří.“ Jakékoli rozepře, které vzniknou mezi mužskými a ženskými členy společenství Vríl-ja (mužům se říká ana a ženám gy), musí být předneseny Radě mudrců, jejíž členkou byla i Zee.

Obě pohlaví jsou považována za sobě rovná jak v nadání, tak ve schopnostech, i když – jak tvrdila Zee – ženy bývají fyzicky silnější než muži (zajímavý prvek při úvahách o právech žen). Jsou statnější a jejich oblé tvary skrývají šlachy a svaly neméně vypracované, než je tomu u opačného pohlaví. Manželství trvá pouhé tři roky a po této době si mohou oba partneři vybrat nového druhu.

Když se návštěvník zeptal své průvodkyně, jak je možné vydržet pod zemí bez sluneční energie, Zee odpověděla:

Vysoké propustnosti vrstev uvnitř Země nevěnovali vědci na povrchu dostatek pozornosti. Totéž platí pro ohromné dutiny a zlomy, v nichž se vytvářejí proudy volně se pohybujícího vzduchu, i pro odpařování vody a unikání tepla.

Připustila ovšem, že v určité hloubce považují i oni teplotu za nesnesitelnou. Také řekla, že od té doby, co světlo vril nahradilo všechny světelné zdroje, barvy rostlin a listů se více rozzářily a vegetace vykazuje bujnější růst.

Zee také prohlásila, že lid Vríl-ja osvěžuje svá těla tím, že se pravidelně koupe v lázních nasycených silou vril.

„Střídme používání této tekutiny považují za velmi prospěšné životu. Avšak nadměrná aplikace vede ke spíše negativní reakci a k vyčerpání organismu. Nicméně těchto lázní využívají při léčbě téměř všech svých neduhů.“ (V jedné z poznámek k tomuto odstavci „autor“ – pravděpodobně sám Bulwer Lytton – říká: „Jednou jsem sám vyzkoušel působení koupele nasycené energií vril. Svými osvěžujícími účinky mi silně připomínala koupele v Gasteinu, jejichž léčivá schopnost je mnoha lékaři přisuzována elektřině. Přes tuto podobnost působení lázně vril přetrvávalo po mnohem delší dobu.“) Lidé v podzemí žijí v míru a vynakládají jen omezené fyzické úsilí. Zee vysvětlovala: „Při všech pracích využíváme co nejvíce automaty, které jsou tak důmyslné a při využití síly vril natolik flexibilní, že se téměř zdají inteligentní.“ A když pozoroval jednoho z těchto robotů, musel mladý vypravěč připustit: „Jen zřídka bylo možné tyto postavy, dohlížející na rychle pracující ohromné stroje, odlišit od lidských bytostí nadaných rozumem.“ Mladá žena svému pozornému posluchači dále vyprávěla, že společenství Vríl-ja jsou roztroušena do velkých vzdáleností, ale že všechna tato místa spojují chodby a jeskyně, jimiž podzemní lidé cestují.

„Slyšela jsem svého otce, že podle posledních zpráv je našich komunit jeden a půl milionu,“ prohlásila.

„Všechny kmeny Vríl-ja jsou spolu v neustálém kontaktu. Náš způsob života v dětství nás dobře připravil na budoucí cesty a dobrodružství.“ Později, když už vypravěč nějaký čas žil u podzemního národa, stal se sám svědkem projevu síly vril – nejdříve v takzvané tyči vril a poté v podobě „létajících křidel“, používaných k cestování v podzemním prostoru.

Ačkoli viděl poměrně často, že lidé nosí všude s sebou malé zářící tyče, nikdy mu nedovolili jich použít „ze strachu před nějakou strašlivou nehodou, kterou by mohla způsobit má neschopnost ovládat je“. Dále tuto tyč podrobně popisuje:

Je dutá a má na své rukojeti několik klapek, tlačítek nebo pérek, kterými lze její působení zesilovat, modifikovat a usměrňovat tak, že jednou ničí, jindy uzdravuje, jednou trhá skálu, podruhé jen rozčepí ovzduší. Lze s ní působit na tělo i ovlivňovat mysl. Při chůzi se obvykle nosí vhodně složená, ale je možné ji prodloužit nebo zkrátit. Při použití se drží v dlani s nataženým ukazovákem a prostředníkem.

Ujistili mě však, že její síla není vždy stejná, ale závisí na míře určitých vlastností, které má její nositel, a na cíli, kterého má být s její pomocí dosaženo. Některé tyče byly daleko vhodnější k destrukci a jiné k

hojení ran, velmi také záleželo na klidu a pevnosti vůle manipulátora. Plného využití síly vril lze prý dosáhnout pouze ve spojení s vrozeným temperamentem – to jest geneticky přeneseným způsobem organizace mysli – a údajně čtyřleté holčičky patřící k národu Vríl-ja dokážou už při první manipulaci s hůlkou úplné zázraky, věci, které jsou naprosto nedostižné i pro toho nejsilnějšího a nejzručnějšího mechanika narozeného za hranicemi území tohoto národa, i kdyby strávil cvičením celý život. Všechny hůlky také nejsou stejně propracované. Ty, které jsou svěřeny dětem, jsou mnohem jednodušší než ty, které nosí mudrci obou pohlaví. Kromě toho jsou konstruovány podle toho, čím se dítě nejvíce zaměstnává; již dříve jsem se zmínil o destruktivní síle dětských rukou. V hůlkách manželek a matek je většinou potlačena destruktivní síla, kdežto síla uzdravující je umocněna. Kéž bych mohlo těchto neobyčejných vodičích fluida vril říci více, ale jejich mechanismus je stejně složitý a řemeslně dokonalý, jako jsou zázračné jejich účinky.

Mladý muž s údivem pozoroval ukázkou síly kovové hůlky. „Viděl jsem Zee, jak si trochu pohrává se svou tyčí vril sama stála stranou a přitom pohybovala obrovskými těžkými masami hmoty. Zdálo se, jako by je obdařovala inteligencí a nutila je, aby poslouchaly její rozkazy.“ Zde bychom opět mohli vést přímou paralelu mezi fikcí a fakty. Tento popis schopnosti Zee přemísťovat předměty na dálku pomocí síly vůle totiž přesně odpovídá psychokinetickým schopnostem, které byly u Lyttona potvrzeny. Podruhé byl náš vypravěč překvapen, když uviděl příslušníky národa Vríl-ja létat ve vzduchu pomocí křidel. Křídla byla poměrně velká, dosahovala až ke kolenům a mohla být dle libosti sejmuta a znovu připevněna.

K ramenům jsou připevněna lehounkými, avšak pevnými vzpruhami. Když jsou rozvinuta, paže lehce vklouznou do připravených smyček a vytvoří s křídly jakousi pevnou membránu. Při upažení se pomocí mechanického zařízení nafouknou dutiny pod vestou či tunikou a pohyby paží se jejich objem zvětšuje či zmenšuje, čímž se celé zařízení nadnáší. Křídla i celý aparát obsahují velké množství síly vril, a když je tělo unášeno kupředu, zdá se, jako by nic nevážilo.

Zjistil jsem, že je docela snadné vznést se ze země. Ve skutečnosti bylo po roztažení křidel téměř nemožné udržet se při zemi – ale pak to teprve začalo být nebezpečné a nastaly potíže. I když jsem považován za nadprůměrně zblhlého v tělesných cvičeních a umím velmi dobře plavat, naprosto jsem nebyl schopen svá křídla ovládat. Tím nejzmatenějším a nejnemotornějším způsobem jsem se pokoušel létat, ale byl jsem spíš otrokem svých křidel, místo aby ona sloužila mně – úplně jsem nad 11imi ztratil kontrolu. Když jsem s bolestným napnutím svalů a po pravdě řečeno i díky neobyčejné síle, kterou člověku dodá velká hrůza, zvládl jejich víření a přitáhl je blíž k tělu, veškerá podpůrná síla, která je v křídlech a připojených měchýřích uložena, zmizela, podobně jako když unikne z balonu plyn. Náhle jsem zjistil, že se řítím k zemi. Začal jsem křečovitě třepat rukama i nohama a jen díky tomu jsem se nerozbil napadř, ale stejně jsem utržil spoustu modřin a šrámů.

Přesto bych byl ve svém úsilí pokračoval, nebyť rady nebo spíše zákazu moudré Zee, která mě při mých trapných pokusech blahovlnně doprovázela a při tom posledním mě na svých vlastních křídlech zachránila, takže jsem nenarazil hlavou na pyramidu, ze které jsme vzlétli.

Zde vidíme, jak nápadně se popsaný způsob létání podobá onomu zvláštnímu obrazu, který pozoroval Roerich v poušti Ulán Davá. Nebyl to spíš než sup, který se v této oblasti nevyskytuje, letící příslušník podzemního národa?

Náš vypravěč byl svým neúspěchem při létání silně sklíčen a tento zážitek v něm vyvolal ještě jiný pocit. Touhu vrátit se domů. Říká: „Nyní jsem doslova prahl po tom dostat se do vnějšího světa, ale trápil jsem svůj mozek zbytečně, protože neexistoval způsob, jak to provést. Nikdy mi nedovolili, abych cestoval samotný, takže jsem ani nemohl navštívit místo, na které jsem seskočil. Proto jsem nemohl zjistit, zda by nebylo možné vyšplhat zpátky do šachty.“ Jak se pokoušel nalézt nějaké východisko z této situace, vyslovil svůj názor na pravou podstatu lidu Vríl-ja:

Došel jsem k názoru, že tento národ, přestože nepochází z lidské rasy, má zřejmě (soudě podle kořenů jeho jazyka) stejné předky jako velká árijská rodina, ze které se vyvinuly hlavní civilizace světa, a že prošel (jak dokazují jeho mýty a historie) podobnými vývojovými fázemi jako naše společnost. Vyvinul se však ve zvláštní druh společenství, se kterým nemůže splynout žádná civilizace světa na zemském povrchu. A pokud se někdy ze svého podzemního úkrytu vynoří na denní světlo, díky svému přesvědčení o svém předurčení naši současnou civilizaci zničí.

Když jsme dočetli až k tomuto mrazivému závěru o záměrech národa Vríl-ja, asi budeme překvapeni, že našemu vypravěči byla nabídnuta šance uniknout, a to ze strany naprosto neočekávané – totiž nikým jiným než dcerou jeho hostitele a členkou Rady – Zee. Dívka se zřejmě do mladého muže zamilovala, ale vědoma si toho, že jejich spojení je nemožné, a majíc pochopení pro jeho touhu vrátit se domů, nabídla mu pomoc. O několik dní později, během doby odpočinku, ho zavedla zpátky k šachtě a mladík se úspěšně vyšplhal na povrch: zjistil však, že je v úplně jiné chodbě, než kterou přišel (zde znovu Bulwer Lytton potvrzuje legendu o síti chodeb propojených s podzemním světem.) S vděčnou modlitbou za své zachránění uzavírá mladý vypravěč svůj příběh:

Čím více myslím na národ žijící nerušeně v končinách, které jsou našim očím skryté a o kterých naši vědci tvrdí, že jsou neobyvatelné, čím více myslím na síly, které překonávají naše nejmodernější způsoby ovládnutí přírody, a přemýšlím o morálních hodnotách, s nimiž se náš společenský i politický život dostává do stále ostřejšího sporu, jak dosahujeme stále většího pokroku, tím vroucněji se modlím, aby utekly ještě celé věky, než osudem nám předurčení ničitelé vystoupí do slunečního světla. A až mi můj lékař prozradí, že trpím nemocí, která může mé tělo kdykoli zahubit, i když je zatím téměř bezbolestná a zdánlivě nepřítomná, bude mou povinností zapsat pro své bližní varování před Přicházející rasou.

Poslední odstavec tohoto působivého díla, které svou formou připomíná spíš odborné pojednání než román a obsahuje spoustu podrobností, z nichž jsem zde mohl uvést jen některé, má jisté prorocké rysy: Zaprvé, Lytton, který byl již v té době pod lékařským dohledem, zemřel necelé tři roky po dokončení svého díla.

A zadruhé se měl v krátkém čase objevit vůdce, který nejenže v existenci podzemního národa uvěřil, ale dokonce si vzal do hlavy, že velmi podobný společenský systém nastolí.

Jeho jméno v nás možná dosud vyvolává pocity nevolnosti:

Adolf Hitler. Jeho osudy se bude zabývat následující kapitola.

KAPITOLA 7

ADOLF HITLER A „RASA NADLIDÍ“

Skupina ruských vojáků, kteří ráno 25. dubna 1945 opatrně pročešávali ruiny válkou zničeného Berlína, učinila jeden z nejužasnějších objevů druhé světové války. Mužové, kteří předchozího dne vstoupili do zničeného hlavního města nacistického Německa a kteří již věděli, že se blíží konec toho hrůzného krvavého šestiletého konfliktu, likvidovali poslední hnízda odporu, do nichž se stáhli němečtí vojáci, především staří muži a malí chlapci, kteří se marně snažili zachránit tisíci letou říši Adolfa Hitlera.

Rusové pomalu postupovali od jedné zřícené budovy ke druhé a ve sklepeních i místnostech plných sutě systematicky pátrali po sebemenších známkách života. Při postupu rozbombardovaným územím museli spoléhat na svůj instinkt, zostřený bojem. Míra destrukce byla totiž taková, že již nebylo možné zjistit, kde jedna ulice začíná a druhá končí. Těžko mohli říct víc, než že se nacházejí kdesi ve východním sektoru Berlína.

V ruinách, které kdysi bývaly třípodlažním domem, v jednom z přízemních pokojů, učinili překvapivý objev. Nalezli tam šest těl na zemi v malém kruhu, v jehož středu se nacházela mrtvola dalšího muže ležící na zádech a s rukama pevně sepejaty jako při modlitbě.

Těla se na první pohled lišila od těch, která Rusové při svém postupu tímto městem hrůzy dosud viděli, a při bližším ohledání se tento dojem potvrdil. I když tyto osoby byly oblečeny ve vybledlých a obnošených německých uniformách, jejich tváře připomínaly Orientálce. Jeden z ruských vojáků, který pocházel z oblasti sousedící s Mongolskem, v nich ihned poznal Tibeťany. A byl to také on, kdo si povšiml, že postava ležící ve středu kruhu, vytvořeného z těl mrtvých mužů, má na sepejatých rukou jasně zelené rukavice.

Co u všech všudy tito muži hledávali tisíce mil od své rodné země, uprostřed války, do které nebyla jejich vlast zavlčena?

I když pozornost pátrajících Rusů upoutal nenadálý výstřel v těsné blízkosti, nikdo z nich nebyl na pochybách, že narazili na něco neobvyklého. Přestože byli Tibeťané mrtví, vše naznačovalo, že nepadli v boji, ale že nejspíš spáchali jakýsi druh rituální sebevraždy, a to na pokyn muže v zelených rukavicích ležícího uprostřed.

Dříve než se Rusové připojili ke Spojencům dobývajícím Berlín ze západní strany a než město 2. května

padlo, byla za podobných okolností nalezena těla dalších stovek, podle některých pramenů snad i tisíců Tibeťanů. Většina spáchala rituální sebevraždu, ale někteří zahynuli pod krupobitím bomb a střel, které změnilly kdysi majestátní metropoli v hromadu doutnajících trosek. Nalezená těla byla záhadou, která po jisté době bádání a usilovném shromažďování a porovnávání faktů vyústila v pozoruhodnou hypotézu: že muselo existovat nějaké spojení mezi podzemní říší Agarthou, Adolfem Hitlerem a knihou Přicházející rasa od Bulwera Lyttona. Dalo by se dokonce říct, že tato kniha byla zčásti důvodem přítomnosti oněch mužů v hlavním městě a do jisté míry odpovídala za obrovské krveprolití, které führer v letech 1939-1945 způsobil v Evropě a ve většině ostatního světa.

Jak jsem již naznačil v předchozí kapitole, mnozí lidé po vydání Přicházející rasy v roce 1871 uvěřili, že popis národa, žijícího pod zemským povrchem, je doslova pravdivý.

Ale málokterí z nich byli ve své víře tak plamenní jako Adolf Hitler, bývalý malíř pokojů a desátník německé armády, který zanechal jizvy na duši polovině národů světa svým příšerným snem o světové nadvládě.

Škoda, že kromě díla Přicházející rasa nenaznačil Bulwer Lytton žádná vodítka k pochopení své záhadné práce. Jde o román, nebo skutečnost převažuje nad fikcí? A pokud je tomu tak – odkud autor získal své informace? V době svého uveřejnění zůstala kniha prakticky nepovšimnuta – těch pár kritiků, kteří ji recenzovali, ji považovali za okrajové dílo a všichni papouškovali slova anonymního autora, který v londýnských Timesech napsal, že „doufá, že se autor vrátí k historickým tématům, jimž patří jeho talent“. Snad kdyby dílo vyvolalo aspoň nějakou polemiku, byl by autor nucen uvést další podrobnosti, ale přijetí bylo vlažné, a ať si o tom Bulwer Lytton myslel cokoli, dokázal to zakrýt svým dalším úspěšným dílem. Možná i v takovouto reakci doufal ze strachu, že nerozvážně odhalil příliš velkou část svých „tajných vědomostí“.

Ponechme ale tyto dohady stranou. Je totiž jisté, že Adolf Hitler věřil v pravdivost celého příběhu. Nejenže na něm založil část své filozofie, ale ve skutečnosti vyslal celé expedice, aby po celé Evropě a Asii hledaly cestu do podzemního světa. Když se v rychlosti podíváme na filozofii lidu z Lyttonovy knihy, snadno určíme rozsah vlivu, který na Hitlera měla, i zdroj, odkud vzal své plány tisícileté říše řízené vládnoucí rasou čistokrevných Árijců.

V knize se například tvrdí, že podzemní národ Vríl-ja „pochází ze stejných předků jako velká árijská rodina, ze které se vyvinuly v různých proudech hlavní civilizace světa“. Považovali se za nejvyšší rasu a pohlíželi na ostatní národy „s větším opovržením než obyvatelé New Yorku na černochoy“. Věřili v přežití nejhodnějších, ve vítězství silného nad slabým a dominanci árijské rasy. Demokracii, svobodné instituce a republiku považovali za „jeden z nezralých a hloupých experimentů, patřících k dětským krůčkům politických věd“. Vedl je nejvyšší vládce tur, kterému byla propůjčena veškerá moc a který disponoval silou vríl, záhadnou schopností, jíž ovládal všechny přírodní i lidské síly.

A k tomuto všemu můžeme snad jen dodat konečný záměr podzemního národa „dosáhnout čistoty našeho národa a vytlačit všechny ostatní podřadné rasy“.

Pro člověka, jako byl Adolf Hitler, který byl fascinován mystikou a čistotou rasy a posedlý mocí, vyjadřovala Přicházející rasa jeho nejhlubší přání.

V posledních letech je stále více zřejmé, že přestože byla provedena rozsáhlá analýza osobnosti Adolfa Hitlera a jeho cesty k moci, poměrně málo úsilí bylo bohužel věnováno tomu, jakou roli sehrál jeho zájem o mystiku a okultismus. A to je chyba, protože Hitler byl člověk fascinovaný starou germánskou mytologií a nadpřirozenými silami. Sám měl samozřejmě velký dar téměř hypnotické síly, jak vyzoroval profesor Alan Bullock, autor jeho životopisu z roku 1953, nazvaného Hitler: studie o tyranii. „Hitlerova schopnost očarovat publikum byla podobná okultnímu umění afrických nebo asijských šamanů; jiní ji srovnávají s citlivostí média a magnetismem hypnotizéra.“ I když existují důkazy, že Hitler projevoval již v mládí jistý zájem o hypnózu a přečetl množství prací zabývajících se tímto tématem, doslova fascinován okultními vědami byl od okamžiku, kdy se setkal se záhadnou a nepochybně zlovolnou postavou profesora Karla Haushofera, nazývaného též „hlavním mágem nacistické strany“.

A tím, kdo tyto dva svedl dohromady, nebyl nikdo jiný než Rudolf Hess, Hitlerův zástupce v NSDAP, který v květnu 1941 odletěl do Skotska, aby se pokusil sjednat s Velkou Británií mír. V norimberském procesu byl odsouzen na doživotí a ve vězení spáchal v roce 1987 sebevraždu – těsně před propuštěním.

Karl Haushofer se narodil v roce 1869 v Bavorsku a letmo se objevuje ve všech dílech o Hitlerově životě. Avšak pokud jejich vzájemný vztah zkoumáme podrobněji, vidíme, že tento muž měl na rozeného demagoga důležitý, ne-li rozhodující vliv. Určitě to byl vysoce inteligentní člověk, s hlubokými znalostmi východní mystiky a posedlý otázkami po původu a konečném cíli germánské rasy.

Pocházel ze zámožné vojenské rodiny, vzdělání získal na mnichovské univerzitě a celkem přirozeně začal

svou kariéru v německé armádě. Jeho zřejmé schopnosti mu vynesly rychlý postup a zájem o Dálný východ – který se datoval již od jeho univerzitních studií – ho několikrát zavedl do Orientu jako štábního důstojníka. Během svých služebních cest do Indie věnoval všechen volný čas studiu indické mystiky a obzvláště starých tradic. Později odjel do Japonska.

Ve svém Jitru kouzelníků Louis Pauwels a Jacques Bergier o něm píší:

Několikrát navštívil Indii a Dálný východ a byl vyslán do Japonska, kde se naučil japonsky. Byl přesvědčen o tom, že německý národ pochází ze Střední Asie a že to je indogermánská rasa, která je zárukou trvání, vznešenosti a velikosti světa. Říká se, že během pobytu v Japonsku byl Haushofer zasvěcen do nejdůležitější tajné buddhistické organizace a že přísahal, že pokud při svém „poslání“ selže, pak v souladu se stávající tradicí spáchá sebevraždu.

V této době se začalo projevat další Haushoferovo nadání – prorocké schopnosti. A když během první světové války využil svého umění k předpovědi přesného okamžiku útoku nepřítele a určení místa, kde vybuchnou bomby a granáty, vyrostl v očích svých spolubojovníků a nadřizených přímo zázračně. Stal se jedním z nejmladších generálů německé armády a jenom konečná porážka jeho země ho připravila o možnost dosáhnout mezy nejvyšší.

Po válce neměl Haushofer s uplatněním svého výjimečného nadání žádné potíže. Vrátil se ke svému dřívějšímu koníčku – politické geografii – a získal doktorát na mnichovské univerzitě. Vyzbrojen dostatečnou kvalifikací, vrhl se celým srdcem do výuky a přesvědčování mládeže poraženého národa, že válka byla jen zastávkou na cestě k vysněnému cíli. Jeho osudem bylo vládnout jednoho dne Evropě a Asii – domovské zemi Árijců – a takto dosáhnout kontroly nad světem, k níž má pouze tento národ předpoklady.

Haushofer zahájil své tažení v tisku tím, že sepsal několik knih a založil časopis Geopolitická revue ve kterém donekonečna omílal svou víru v nadřazenost Árijců. Také však prozradil několik důležitých skutečností z doby svého pobytu v Indii na počátku století. Prohlásil, že při své cestě Střední Asii v roce 1905 slyšelo rozsáhlém podzemním osídlení pod Himálajem, kde údajně přebývá rasa nadlidí. Jméno tohoto místa je Agartha a hlavní město se nazývá Šambhala.

Podle Haushofera je Agartha „místem meditací, chráněným městem božství, chrámem nadhledu nad lidskými záležitostmi“. Na druhou stranu Šambhala byla „městem násilí a moci, jehož síly poroučejí živlům i lidským masám a připravují příchod lidské rasy v „rozhodujícím okamžiku“. (Je zajímavé, že Haushofer je jediným, který hovoří o Šambhale jako o místě síly a násilí. Někteří autoři – podle mne právem – naznačují, že to byl odraz Haushoferova přesvědčení, že světové nadvlády lze dosáhnout pouze silou.

V podpoře mocných obyvatel podzemního města viděl způsob, jak uvedeného cíle dosáhnout, a proto jim přisoudil schopnosti, které učinily spojení s nimi ještě více žádoucím.) Haushofer věřil, že se Agartha nachází v samém středu vnitrozemí, kde kdysi vznikla árijská rasa, a že ten, kdo toto území ovládá, bude – samozřejmě ve spojení se všemocnou podzemní superrasou – vládnout celému světu.

Trevor Ravenscroft tuto teorii výborně shrnul ve svém díle Kopí osudu (The Spear of Destiny), které vyšlo v roce 1972:

Tím, že obestřel geografii závojem rasové mystiky, nabídl Němcům důvod vrátit se do těch oblastí Asie, odkud, jak věřil, pochází árijská rasa. Tímto rafinovaným způsobem nabádal příslušníky německého národa, aby dobývali východní Evropu i další území, táhnoucí se až k rozsáhlým oblastem vnitřní Asie, které leží v pásu širokém tři tisíce kilometrů mezi řekami Volhou a Jang-c? a na jižní straně tvoří jejich přirozenou hranici Tibetská plošina. Podle Haushoferova názoru ten, kdo ovládne toto vnitrozemí, využije jeho ekonomické zdroje a dokáže zorganizovat jeho vojenskou obranu, dosáhne světové nadvlády.

Mezi mladými muži, kteří nadšeně myšlenky profesora Haushofera přijímali a přímo hltali vychvalovanou filozofii na stránkách jeho Revue byl i Rudolf Hess, který pak po jistou dobu pracoval jako profesorův asistent na mnichovské univerzitě. A byl to právě on, kdo zprostředkoval setkání Haushofera s Adolfem Hitlerem a komu ve skutečnosti vděčíme za to, že o tomto spojení víme. Podle knihy Sedm mužů ze Spandau (The Seven Men of Spandau) Jacka Fishmana z roku 1954 právě tento bývalý fúhrerův zástupce prozradil, že jeho někdejší profesor byl „tajný hlavní mág Říše – nejdůležitější Hitlerova opora“. (Ve Fishmanovi se také dočteme, že neblahý Hessův let byl inspirován Haushoferovým snem, ve kterém viděl Hesse „kráčet síněmi anglických hradů a přinášet mír oběma velkým nordickým národům“. Při Haushoferově pověsti proroka se ani nemůžeme divit, že Hess tomuto vidění bezvýhradně uvěřil.)

První setkání stárnoucího profesora s fanatickým mladým revolucionářem proběhlo ve věznicí v Landsbergu v roce 1924, kde si Hitler odpykával svůj trest po nezdařeném mnichovském puči. Hess zorganizoval toto setkání ze své vlastní cely, kde byl uvězněn za svůj podíl v pokusu o svržení bavorské vlády. Byl přesvědčen, že ti dva mají ve svém deklarovaném přesvědčení o budoucnosti německého národa mnoho společného. Pauwels a Bergier píší:

Generál Haushofer, kterého Hitlerovi představil Hess, navštěvoval Hitlera každý den a trávil s ním celé hodiny, kdy mu předkládal své teorie a dokládal je každým možným argumentem ve prospěch těchto politických představ. Když Hitler potom osaměl, přetvářel Haushoferovy teorie za účelem další propagandy a vtělil je do základních myšlenek Mein Kampf.

Vliv mnichovského profesora na Adolfa Hitlera dále podtrhl Edmund A. Walsh ve svém díle Totální moc (Total Power) z roku 1953, kde píše:

I když řádky byly psány Hessem a diktovány Hitlerem, můžeme z nich vycítit Haushoferovu přítomnost. Haushofer vytáhl ze svého učení zapouzdřený meč dobyvatelů a předal jej dál. Hitler odkryl ostří, nabrousil je a zahodil pochvu.

Jednou z knížek, které Haushofer svému nadšenému posluchači půjčil, byla také Přicházející rasa Bulwera Lyttona. Vysvětlil mu, že sám je, podobně jako autor, členem německé lóže rosenkruciánů a že dílo pod rouškou fikce obsahuje mnohá tajemství tohoto řádu. Upozornil ho také, že kniha je výjimečná tím, jak popisuje podzemní nadrasu, a že potvrzuje mnohé z důkazů o existenci říše Agarthy, které on osobně shromáždil za svého pobytu v Asii.

Pro Haushofera byla kniha Přicházející rasa pouze jedním dílem skládačky, Hitlera však četba silně ovlivnila a zformovala jeho vizi budoucnosti. Je celkem pochopitelné, že když v osamělosti své cely četl podivný Lyttonův příběh, začal toužit po dni, kdy se sám bude moci přesvědčit o existenci utajené civilizace pod zasněženým Himálajem. V té době zasl Haushofer v Hitlerově mysli sémě posedlosti, neukojitelné touhy po příchodu nadčlověka, který ovládne svět. Jeho úloha v celém příběhu však ještě nekončí. V následujícím roce 1925 se totiž odehrály tři velmi důležité události a každá z nich přidala svůj kamínek do barvitě mozaiky událostí.

Zprv vyšel Hitlerův Mein Kampf. Zadruhé Ferdinand Ossendowski publikoval své dílo Zvířata, lidé a bohové a tím seznámil veřejnost s legendou o Agartě a Šambhale. A zatřetí byla založena tajná organizace s pochybným názvem „Jasná lóže společnosti Vrili“.

Haushofer, jak již víme, měl na vzniku Hitlerovy knihy svůj podíl. Také byl celkem přirozeně fascinován Ossendowského dílem, protože potvrzovalo mnoho faktů, které on sám o podzemním světě v Asii shromáždil. A co se týče lóže, Haushofer byl jedním z lidí, kteří jí nejvíce pomohli na svět.

Fakta o této společnosti zůstávají až do dnešních dnů zahalena tajemstvím a nejúplnější informace pocházejí od vynikajícího výzkumníka z oboru raketového letectví dr.

Willyho Leye, který v té době žil v Německu a ze země uprchl v roce 1933. V eseji, který publikoval v roce 1947 pod názvem „Pseudověda v nacistickém režimu“, popisuje pečlivě utajované založení organizace, jejíž filozofie byla čerpána z Lyttonovy knihy Přicházející rasa. Ley uvádí, že za účelem studia a formování árijského nadčlověka sdružovala skupina vybrané členy po celém světě. Byla mezi nimi i početná skupina tibetských lamů, vyzvaných k účasti na základě jejich domnělých kontaktů s Agarthou.

Ley dále líčí, že členové lóže věřili, že mají přístup k mystické síle, kterou Bulwer Lytton nazval vril a která jim měla pomoci nalézt rasu žijící v útrokách Země.

Používali metodu koncentrace a „celý systém vnitřního cvičení, pomocí něhož se mohli transformovat“. Přestože Ley vyjádřil pouze obecný názor, co by síla vril mohla představovat, nebyl, jak uvidíme později, daleko od pravdy. Popisuje ji jako vnitřní energii našich těl, ze které k běžnému životu využíváme jen nepatrný zlomek a zbytek neumíme ovládat, i když její možnosti jsou prakticky neomezené.

Tajnou společnost zkoumali také Pauwels s Bergierem, jakož i Trevor Ravenscroft, který napsal:

Jediným cílem této lóže bylo pokračovat ve výzkumu týkajícím se původu árijské rasy a nalézt způsob, jak probudit tajemné síly, které dřímají v její krvi, a využít je k získání nadlidských schopností. Je pozoruhodné, že jednu z prací, která se pro vedoucí členy lóže stala věčným zdrojem inspirace, napsal Angličan Bulwer Lytton... V Přicházející rase ukryl mnohé z pravd, se kterými se seznámil díky svému osobnímu zasvěcení do tajných nauk, aniž tušil, že knížka, ve které popsal nástup nové rasy, jež je

obdařena mnoha duchovními schopnostmi a nadlidskou silou, se stane ďábelskou inspirací malé skupině nacistů, posedlých myšlenkou vyšlechtění rasy vládců za účelem zotročení světa.

Další názor, pronesený Guntherem Rosenbergem z Evropské společnosti pro okultní vědy a citovaný v časopise Fate v červnu 1972, vyjadřuje záměry skupiny ještě jednodušeji: „Věřili, že vládcové vesmíru žijí ve středu země. Lidé na povrchu se musejí stát Bohu podobnými a vytvořit svazek s podzemní rasou. Jinak budeme zotročeni, abychom budovali nové metropole pro Přicházející rasu.“ Haushofer a jeho hluboké znalosti asijského mysticismu a věd Dálného východu přímo předurčily k tomu, aby se stal vedoucí osobností – pokud ne přímo vůdcem – Jasně lóže. Někteří autoři naznačují, že profesor dokázal ovládnout sílu vril. Byl totiž v důvěrném kontaktu s několika vysoce postavenými tibetskými lamy, kteří žili v Berlíně a zřejmě znali některá tajemství. Tyto záhadné osoby i jejich vůdce – nejvyšší lama, označovaný pouze jako „muž se zelenými rukavicemi“ – pobývali v srdci říše v době jejího vzestupu i definitivního pádu. Lze říct, že všichni zahynuli vlastní rukou nebo v ohni palby, dříve než se německý národ definitivně vzdal Spojencům.

Existují důkazy, že Haushofer Hitlera o existenci Jasně lóže informoval (i když führer do ní nikdy nevstoupil) a že Tibeťana v zelených rukavicích několikrát k vůdci přivedl. Hitler byl samozřejmě silně ovlivněn astrologií, a soudě dle Erika Normana a jeho zvláštní knihy Dutiny země, vydané roku 1972, měl s lamou pravidelné konzultace. „Tento Tibeťan také veřejně pronesl několik předpovědí, které byly přetištěny v oficiálním nacistickém tisku. Mezi nimi byl například počet Hitlerových zástupců, kteří měli být zvoleni Reichstagem. Nacistická propaganda rovněž prohlašovala, že lama „zná tajemství vchodu do Agarthy?“. Nejspíš to bylo spolupůsobení všech těchto faktorů, co definitivně přesvědčilo Hitlera o skutečné existenci Agarthy a zdvojnásobilo jeho odhodlání obětovat čas i lidské síly k nalezení podzemního království. Z legend se dozvěděl, že k tomuto fiktivnímu domovu vyšší rasy vede síť tunelů probíhajících pod Evropou, a poté co se dostal k moci, zorganizoval pátrání, které pak probíhalo po celý zbytek jeho života. První expedice byly vysílány pod záštitou Jasně lóže již od roku 1926. Avšak po převzetí moci se Hitler o tuto problematiku začal zajímat mnohem víc a osobně převzal kontrolu nad organizováním výzkumu.

Hitlerův zájem byl bezpochyby vyvolán jeho přesvědčením, že někteří představitelé podzemní nadrasy již překročili hranice svého světa, což dokládá i Hermann Rauschning, okresní hejtmán Danzigu (Gdaňska), kterého důvěrné rozhovory s německým vůdcem povýšily na „jediného autentického životopisce Adolfa Hitlera“.

Rauschningova kniha Hitler hovoří: politické rozhovory s Adolfem Hitlerem o jeho skutečných cílech, která byla publikována v roce 1939, vyvolala všeobecný zájem. Význam některých jeho výroků byl však plně doceněn až později.

Rauschning zapisoval rozhovory v období jednoho roku před Hitlerovým převzetím moci a během prvních dvou let nacistického režimu (1932-1934). „Při našich diskusích,“ říká, „Hitler otevřeně mluvil o svých nejnuitnějších plánech – o plánech, které měly zůstat před veřejností skryty.“

Rauschning nijak neskrývá svůj strach z Hitlera a nazývá jej „vrchním mágem a nejvyšším knězem religiózních mysterií nacismu“. Od začátku jejich vztahuje zřejmé, že Hitler považoval Rauschninga za svého důvěrníka a byl s ním ochoten probírat věci, které zůstaly mnohem starším členům hierarchie utajeny, obzvláště svůj zájem o mystiku.

Hitler miloval rozhovory o mystice. Nemohl jsem si pomoci a musel jsem ho brát jako médium. Většinu času média prožijí jako běžní, nevýznamní lidé. Náhle jsou však obdařeni jakousi zvláštní nadpřirozenou silou, což je odlišuje od ostatních. Tato síla působí mimo ně, jako by pocházela z jiné planety, a médium je jí zcela ovládáno. Jakmile její působení skončí, rychle se vrátí do své původní podoby. Hitler byl bezpochyby ovládán obdobnými silami působícími zevně.

Poté co Rauschning zdůvodnil Hitlerovy okultní schopnosti, popisuje diskusi o Hitlerově vysněném nadčlověku, který by se již konečně měl objevit. Zvláštní pozornost si zaslouží především dvě události, které – bereme-li je doslova – možná potvrzují, že Hitler skutečně jednu z těchto bytostí viděl. Pravděpodobnější se ovšem zdá, že jde o pomatené fantazirování, ke kterému byl führer vždy velmi náchylný, nicméně je to dokladem, jak silně této myšlence uvěřil. Jednou se Hitler po delší debatě o nadčlověku budoucnosti svému posluchači náhle svěřil: „Onen nový člověk je již mezi námi. Je zde! Jste spokojeni? Řeknu vám tajemství. Spatřil jsem vizi nového člověka – je strašlivý a velmi odvážný. Ustoupil jsem před ním.“ K ještě dramatictější události došlo v orlím hnízdě v Hitlerově skleněném paláci v

bavorských horách, protkaných soustavou chodeb, jako by to byla nějaká podivná kopie tak zoufale hledané Šambhaly. Zde Hitler údajně zažil další setkání s jedním z těchto lidí. Rauschning popisuje tuto událost takto:

Do všech podrobností mi můj zpravodaj vyličil pozoruhodný výjev, a kdyby mé informace pocházely z jiného zdroje, těžko bych mohl ručit za jejich věrohodnost. Hitler se vestoje pohupoval a divoce se kolem sebe rozhlížel. „On! On! On tu byl!“ supěl. Jeho rty byly namodralé a po tváři mu stékal pot. Úplně beze smyslů začal náhle odříkávat číslice, podivná slova a nesouvislé věty. Znělo to strašně. Používal podivné výrazy, zcela neněmecké. Pak zůstal potichu stát a jen jeho rty se pohybovaly. Najednou vybuchl: „Tam, tam! V rohu! Kdo je to?“ A začal svým typickým způsobem dupat a ječet. Museli jsme ho přesvědčit, že v pokoji není nic neobvyklého, a on se postupně uklidnil.

Podivná slova, která Hitler při této příležitosti použil, mohla být jazykem národa Vrili-ja, popisovaného v Přicházející rase, a Hitler se k nim mohl uchýlit ve snaze dohovorit se se svým návštěvníkem. Ale to je samozřejmě čistá spekulace. Podrobnosti o různých expedicích, které Hitler vyslal hledat Agarthu a Šambhalu, jsou dostatečně přesvědčivé, i když nepřinesly očekávané výsledky. Eric Norman v knize Dutiny země (This Hollow Earth, 1972) říká:

Nacistické zápisky, které byly zabaveny po pádu třetí říše, napovídají, že Hitler a jeho stoupenci vyslali několik neúspěšných expedic... Frustrovaným německým zeměpisčům a vědcům bylo nakázáno nalézt vchody do chodeb vedoucích k národu Vrili-ja. Německé, švýcarské a italské doly byly zmapovány z hlediska možné existence šachet vedoucích dolů do světa jeskynních měst. Hitler dokonce pověřil jednoho vzdělaného armádního plukovníka, aby prověřil celý život Bulwera Lyttona a zjistil, kdy a kde spisovatel jeskyně podzemního národa navštívil...

Od roku 1936 nacisté pravidelně vysílali oddíly elitních sborů do evropských jeskyní a dolů a celé party jeskyňářů slídily po představiteli nové, vyspělejší rasy.

Avšak nezdar stíhal nezdar a to vše vyvolávalo záchvaty Hitlerova vzteku, po nichž následovalo naléhání, aby celému projektu bylo věnováno více úsilí. Přesto byl učiněn jeden významnější objev – na území Československa v roce 1939. Před nacistickou invazí prohledali Hitlerovi badatelé říšské archivy ve snaze nalézt informace týkající se jeskyní, chodeb a dolů či jakékoli zmínky o podzemním světě.

Bylo zjištěno, že právě na území Československa se prastaré legendy zmiňují o vznešených bytostech přebývajících v podzemí.

Uvedené oblasti prohledaly dvě nezávislé skupiny, ale o výsledcích jejich pátrání se nedochovaly žádné zprávy. Celá operace podniknutá v Československu by zřejmě zůstala navždy zapomenuta, nebýt náhodného objevu záhadné chodby, který v roce 1944 učinil jeden ze členů slovenského odboje. Bylo to v místech, o kterých se vědělo, že je Němci již dříve prohledávali. Objevitel se jmenoval Antonín Horák a byl kapitánem skupiny odbojářů a náhodou také odborníkem na speleologii. Jeho neobvyklý náález však zůstal utajen až do roku 1965, kdy byl detailní popis události publikován v National Speleological Society News. Ve své zprávě doktor Horák popisuje, jak se po přestřelce s německými vojáky spolu s dalšími dvěma muži z odbojové skupiny ukryl v tunelu poblíž vesnic Plavince a Lubočná. Jeden z mužů byl těžce zraněný a oba zbývající byli na pokraji zhroucení. Naštěstí se jim podařilo nalézt místního venkovana, který je zavedl do velké podzemní sluje, kde se ukryli a odpočinuli si.

Venkovan doktora Horáka varoval, aby nechodil dále do jeskyně. „Je plná děr, kapes s jedovatým plynem a straší tam,“ řekl doslova. Kapitán a jeho společník Jurek byli natolik unaveni, že stačili svému zraněnému příteli Martinovi zabezpečit jen tu nejzákladnější péči a vyčerpáním tvrdě usnuli.

Avšak následující den, zatímco čekali, až se jejich zraněný přítel pozdraví, Horák se rozhodl, že si nebude všimnout pověřivého varování starého venkovana, a vydal se na průzkum. Po jistou dobu kráčel chodbou, když tu náhle stál uvnitř zcela nového úseku, který vypadal, jako by byl vytvořen lidskýma rukama. „Zapálil jsem několik loučí,“ píše, „a spatřil jsem, že se nacházím v prostorné temné šachtě se strmými stěnami. Svažité země byla vydlážděna pevným vápencem.“ Doktor Horák byl touto záhadnou chodbou, která sahala mnohem dále, než dosahovalo mihotavé světlo jeho loučí, ohromen a zmaten. Rozhodl se, že odebere několik vzorků. Když však jeho krumpáč nezanechal na dláždění žádné viditelné stopy, pokusil se uvolnit trochu materiálu ze stěn výstřelem z pistole.

„Náraz kulky na stěnu měl šokující účinek,“ píše ve svém článku. „Rozlétly se jiskry, chodbou se nesl ječivý zvuk, ale na zem spadl jen malý odštěpek materiálu. Ve stěně se objevila jen malá rýha, sotva

dvoucentimetrová, ze které se šířil štiplavý zápach.“ Znechucený marným úsilím získat vzorek se Horák vrátil ke svým dvěma druhům a s Jurkem probírali podivný nález. Spolu se pak vydali, aby chodbu prozkoumali, ale řešení celé záhady se nepřiblížili ani o kousek.

Seděl jsem tam a uvažoval. Jak hluboko do skal asi sahá, přemýšlel jsem. Kdo nebo co ji vyhloubilo do skály? Je to dílo lidských rukou? A je to snad konečně důkaz toho, že Platonovy i jiné legendy o ztracených civilizacích ovládajících zázračné technologie, které se vymykají našemu logickému myšlení, měly pravdivý základ?

Bohužel nikdo se těmito otázkami položenými doktorem Horákem dále nezabýval. Poslední, kdo chodbu zkoumal, byli nejspíš Němci v roce 1939 a doktor Horák o pět let později.

Navzdory horečnému úsilí Hitlerova snaha nalézt Agarthu skončila spolu s jeho tisíciletou třetí říší. I když se Karl Haushofer a jeho kumpáni z Jasně lóže pokoušeli povzbuzovat Hitlerův zájem až do hořkého konce, nebyl vůdce v roce 1945 o nic blíže řešení, než když byl jeho zájem poprvé probuzen. Byl to opět jeden z jeho snů, které zemřely spolu s ním v berlínském bunkru, jak se všeobecně věří.

A zemřeli i Tibeťané, kteří podněcovali jeho vize. Kdyby byl alespoň jeden z nich přežil a vyprávěl nám svůj příběh, nemuselo by v celé věci zůstat tolik nezodpovězených otázek.

Muž, který v této kapitole našeho příběhu hrál tak důležitou roli, o pár měsíců přežil konec války, aniž by si Spojenci uvědomili jeho důležitou úlohu a vliv. Skutečnost, že jeho dílo selhalo, na něj zřejmě těžce doléhala. Aby splnil slib, který dal před lety, když vstoupil do tajného japonského společenství, zabil Karl Haushofer 14. března 1946 svou ženu Marthu a poté spáchal sebevraždu. Odpřisáhl kdysi, že si vezme život, pokud jeho poslání selže. To splnil, když si tradičním japonským způsobem harakiri vrazil do břicha nůž.

S jeho odchodem pohasly poslední plamínky zájmu nacistů o Agarthu. Brzy se celá záležitost stala jen poznámkou pod čarou ve zprávě o zlu, které Hitler na této planetě rozpoutal. Po nějakou dobu však přetrvávaly a někde ještě přetrvávají pověsti, které se týkají i další části našeho pojednání.

Tyto legendy tvrdí, že někteří členové nacistických struktur, mezi nimiž mohou být i Martin Bormann a sám Hitler, unikli z pohřební hranice hořícího Berlína skrze tajné chodby do Jižní Ameriky, kde žijí dodnes.

Jak uvidíme, v Jižní Americe skutečně podzemní chodby existují a traduje se, že spojují tento kontinent nejen s Asií a Evropou, ale také s královstvím Agartha. Pokud je v uvedených pověstech jen zrnko pravdy, zdá se, že Hitlerovo hledání tajemného podzemního království nebylo tak zcela marné. Možná se nepodařilo nalézt Agarthu, ale zato objevili únikovou cestu z pekla, které sami rozpoutali, do Šangri-la, kde možná dožívají zbytky svých bídných životů.

Jeto samozřejmě na první pohled vysoce nepravděpodobná hypotéza. Přesto existují přesvědčivé důkazy o existenci tajných chodeb pod Jižní a Severní Amerikou. Navíc lze nalézt určité doklady potvrzující názor, že se mezi Amerikou a Evropou táhne spojovací koridor, procházející skrze „ztracený kontinent“ – Atlantidu. A náš příběh vynese na světlo ještě úžasnější skutečnosti...

KAPITOLA 8

TAJNÉ CHODBY V JIŽNÍ AMERICE

V březnu 1942, jen měsíc poté, co byly Spojené státy útokem Japonců na námořní základnu v Pearl Harboru vtaženy do druhé světové války, našel si prezident Franklin D. Roosevelt ve svém nabitém programu čas, aby v Bílém domě ve Washingtonu přijal neobvyklý pár. Byli to David a Patricia Lambovi a právě se vrátili domů do Los Angeles v Kalifornii ze své téměř roční cesty po mexickém pohraničním státě Chiapas. Jejich návrat předcházely úžasné zvěsti o tom, že se jim podařilo objevit velmi nebezpečný kmen zakrslých Indiánů s bílou pletí, kteří střežili rozsáhlou síť podzemních chodeb.

Prezident Roosevelt se o tuto událost zajímal stejně, ne-li více než většina Američanů. Snad to bylo díky tomu, že jeho vzdálený příbuzný a předchůdce v prezidentském úřadě Theodore Roosevelt patřil kdysi k uznávaným průzkumníkům amerického kontinentu a tento jeho zájem se zčásti přenesl i na Franklina, který byl pilným čtenářem cestovních deníků a knih svého staršího příbuzného. Prezident věděl, že jeho předchůdce vedl výpravu do Jižní Ameriky v roce 1914, během níž shromáždil informace o síti tunelů vedoucích pod kontinentem, v nichž se měly skrývat hromady zlata.

Jeden starý průvodce prý tehdy Theodoru Rooseveltovi prozradil, že tyto chodby jsou hlídány zvláštní rasou bílých Indiánů, kteří tvrdě odeženou každého, kdo se dostane do jejich blízkosti. Bylo možné, že Lambovi potkali stejné „strážce“, což zaujalo Franklina D. Roosevelta natolik, že pozval oba manžele do

Bílého domu.

Hodina, kterou spolu tito tři strávili, byla fascinující.

Lambovi popsali prezidentovi, jak byli na cestě hustou džunglí Chiapasu znenadání obklopeni skupinou malých lidí se světlou pleť, jejichž rysy se podobaly domorodým Indiánům, ale jejichž pleť měla lehce narůžovělý odstín. Ačkoli průvodci obou cestovatelů byli více než o hlavu vyšší než útočníci, přepadení je zjevně vyděsilo.

David Lamb a jeho žena bez váhání připustili, že se polekali také, avšak záhy bylo zřejmé, že je podivní malí lidé nezamýšlejí zabít. Chtěli jen, aby se vrátili tam, odkud přišli – a to rychle.

Skupina se v této oblasti pohybovala kvůli záležitosti, kterou sám David Lamb považoval za bláznivou akci. Mělo zde totiž ležet staré město Mayů, pod nímž je prý síť chodeb plných pokladů neocenitelné hodnoty. Jak tak David Lamb stál a pozoroval rozzuřené človičky, kteří je obklopili, začalo v jeho mysli klíčit podezření, že na oněch pověstech by mohlo něco být.

Po nějakou chvíli se nikdo ani nepohnul. Jen ostré slunce pražilo na obě skupiny, které se navzájem poměřovaly na dva Američany z jednoho z nejmodernějších měst na zeměkouli a na Indiány se světlou pleť, jejichž primitivní způsob života se zřejmě po staletí nezměnil. Konečně David Lamb sebral odvalu a zašeptal pár slov hlavnímu ze svých průvodců. Prikázal mu, aby se zeptal Indiánů, kdo jsou a co chtějí. Po chvíli zdráhání průvodce nervózně zamumlal dotaz.

Musel svá slova opakovat několikrát a v různých nářečích, než přišla odpověď. Stejně nebyla zcela srozumitelná.

Přesto si z toho, co jim bylo přeloženo, mohli manželé Lambovi udělat alespoň hrubou představu o svých protějšcích.

Zdalo se, že tito lidé jsou příslušníky lakandonského kmene, degenerované skupiny Indiánů, kteří žili v pralese již po celé generace. Říkali, že jsou strážci „Velkého chrámu“, ve kterém žijí „starci“, které uctívají. Žádnému přichozímu nebylo dosud dovoleno navštívit toto posvátné místo a oni zabijí každého, kdo by se o to pokusil.

David Lamb, který byl téměř expertem na legendy Jižní Ameriky, naslouchal jejich poněkud kostrbaté konverzaci s čím dál větším zájmem. O Lakandonech již slyšel dříve, říkalo se o nich, že jsou to potomci prastaré civilizace, která se kdysi uchýlila do Střední Ameriky. Vzpomněl si, že o nich něco četl v poznámkách francouzského učenice a zeměpisce abbého Charlese-Etienna Brasseura de Bourbourg (1814 až 1874), který pracoval v padesátých letech devatenáctého století jako církevní administrátor ve státě Chiapas a neúspěšně se pokoušel rozluštit znakové písmo Mayů. (Jeho nejdůležitější dílo z této oblasti Cesta na šíji Tehuantepec, Voyage sur l'Isthme de Tehuantepec, vydané roku 1861, nebylo dosud přeloženo.) De Bourbourg tvrdí, že se tito domorodci se světlou pleť čas od času objevují v hraničních pueblech a městysích Chiapasu a západní Guatemaly a s tamějšími domorodci obchodují. Ale pokud se je kdokoli pokusil následovat do „velkého kamenného města“, kde prý přebývají, svého pronásledovatele vždy zabili*.

David Lamb cítil zadostiučinění, že v těchto lidech rozpoznal Lakandony, avšak nepodařilo se mu o nich zjistit nic víc. A jak řekl prezidentovi, brzy se musel se svou skupinou vrátit zpět cestou, kterou přišli. Lambovým se při jejich návratu do civilizace podařilo o těchto pralesních lidičkách shromáždit další útržkovité informace. V chodbách pod městem, které hlídali, byly zřejmě uloženy četné zlaté tabulky, na nichž prý byla hieroglyfy zapsána historie prastarých obyvatel země. Tyto tabulky rovněž vyprávěly o „velké potopě“, a dokonce prý předpovídaly druhou světovou válku, „do které budou vtaženy všechny nejmocnější národy světa“.

Prezident Roosevelt byl zřejmě fascinován tím, co Lambovy potkalo, stejně jako oni sami. Ani hlava státu, ani manželský pár si nebyli jisti, zda ztracené město opravdu existuje a zda jsou příběhy, které vyprávějí o podzemních chodbách, pravdivé.

Mezitím jsme se o ztraceném městě dozvěděli další podrobnosti a mnohem více víme i o podzemních chodbách.

Harold T. Wilkins, původním povoláním učitel, se dal na žurnalistiku a postupně se stal zarytým badatelem na poli legend o Jižní Americe. Přinesl další důkazy o zaniklém městě ve stejné oblasti a také shromáždil velmi užitečné informace o podzemních chodbách. Na základě jeho výzkumu můžeme začít své pátrání. Wilkins se ve svých Záhadách starověké Jižní Ameriky stručně zmínilo setkání prezidenta Roosevelta a manželů Lambových. Podobně zaznamenal další zajímavé podpurné důkazy, které se objevily v tomto období:

Anglický inženýr, který strávil velkou část svého života v Mexiku a v Argentině a který zemřel v roce 1938 v Gloucesterské královské nemocnici, mi řekl, že kdesi ve státě Jalisco, v málo prozkoumané oblasti v jižní části pohorí Sierra Madre, asi sto dvacet kilometrů východně od Cabo de Corrientes, se nacházejí prehistorické trosky, o kterých vědí indiánští peonové. Tuto oblast Mexičané nikdy nenavštěvují, výjimku tvoří skupina revolucionarios, kteří v době povstání prchli před vládními jednotkami a ukryli se v horách. Oblast Jalisca je proslulá tím, že byla jedním z center Aztéků, stejně jako údolí Anahuac obklopující hlavní město.

Indiáni, kteří žijí ve státě Jalisco, tvrdí, že prastaré trosky bývaly svého času domovem civilizovaného a velmi tolerantního národa. Jen výzkum provedený příslušnými odborníky může rozhodnout, zda to byli Mayové, nebo ještě starší národ spojený s Atlantidou a odvozující svůj původ od Quetzalcoatla, průkopníka a nositele civilizace dávného Hy-Brazílu. Mrtvé město leží na mese (plošině) a v určité hodiny dne nebo za úsvitu se z něj ozývají podivné zvuky, jakési děsivé, pulzující vibrace. Je možné je slyšet z velké dálky, dokonce až z Pacifiku. Indiáni tvrdí, že vibrace vydávají los espíritos (duchové) a že vycházejí z kamenných hrobek velkého chrámu, ve kterém byl kdysi uctíván „vládce vesmíru“. Jednoho dne, říkají, se kolo života neboli kruh událostí uzavře, dávní lidé se vrátí a znovu nastolí zlatý věk.

Pokud bychom pátrali po podzemních chodbách v Jižní Americe, nalezneme zde stejně bohaté a dávné tradice jako v Asii a v Tibetu. A nalezneme zde dokonce možná více fyzických důkazů o jejich existenci, stejně jako různých pozoruhodných legend, které tento kontinent popisují jako „kolébkou nejstarších civilizací světa“. Ale nacházíme zde i důkazy o tom, že tyto chodby, přestože se zdají být od centra Agarthy v Asii odděleny ohromnou plochou Atlantiku, byly s ním kdysi spojeny a tvořily část obrovského podzemního království.

Při hledání důkazů se vrátíme až na samý začátek známé historie. V Jižní Americe totiž koluje legenda, že mocná říše Inků byla založena skupinou lidí, kteří se vynořili z podzemní chodby kdesi v Peru. Původ této legendy se ztrácí v šeru dávných časů a do dnešních dnů se zachovala pouhá kostra příběhu v podobě lidových vyprávění. Podle této pověsti se z chodby mezi Pacari a řekou Tambo na východ od Cuzca vynořili čtyři bratři a čtyři sestry. Nejstarší z bratrů pak vylezl na horu a mocným rozmachem mrštil na všechny čtyři světové strany čtyři kameny. Poté se všichni prohlásili za vládcy a vlastníky celého území ležícího mezi těmito kameny, na kterém byla později podle legendy vybudována mocná říše. Avšak brzy mezi nimi vznikly spory o tom, kdo bude říši vládnout. Nejmladší z bratrů, který byl velmi krutý, pak zosnoval smrt svých starších sourozenců. Následně si podrobil veškeré místní obyvatelstvo a svou vládu nad říší posílil tím, že se oženil se svými čtyřmi sestrami. Jeho posledním dobovatelským činem bylo založení velkého množství měst včetně sídelního Cuzca. Podle legendy se později stalo hlavním městem incké říše.

I když je příběh zoufale chudý na jakékoli podrobnosti týkající se chodby, ze které vyšli čtyři bratři a čtyři sestry, lze v něm objevit náznaky, že to byli lidé se světlou pleť nadprůměrného vzrůstu, kteří prohlašovali, že jsou členy královské rodiny z podzemní říše. Někteří příliš horliví zastánci legendy o Agartě tvrdili, že to byly děti „krále světa“, které jím byly vyslány na povrch, aby zde založily mocnou říši k jeho počtů. Toto tvrzení lze jen těžko dokázat, kromě toho Inkové byli kultivovaný a mírumilovný národ, který neznal až do příchodu Španělů zločin ani války*. Proti tomu samozřejmě stojí nepopiratelná skutečnost, že Inkové holdovali nejkrvavějším lidským obětím, praktikám, které se nepodobaly ničemu známému v Agartě či Šambhale.

Přesnější údaje o podzemních chodbách v Jižní Americe lze nalézt v záznamech ze španělského dobývání Peru. V roce 1526 přistála skupina španělských conquistadorů pod vedením Francisca Pizarra (1475-1541) u severovýchodního pobřeží Jižní Ameriky. Táhlí zemí a plenili ji a týrali původní obyvatele. V následujících letech pak Pizarro a asi dvě stovky jeho mužů pokračovali v téměř doslovné likvidaci civilizace Inků, když pátrali po dráho cenných artefaktech, ve které přeměnili domorodí řemeslníci ohromné přírodní zásoby zlata.

I když jsou přesná čísla nedostupná, odhaduje se, že při příchodu Španělů zde žilo na deset milionů Inků, a v roce 1571, o pouhých čtyřicet let později, byla jejich populace zredukována na něco málo přes milion. (Ve své knize Dutiny země Eric Norman vyslovuje bizarní domněnku, že mnozí z Inků nezemřeli, ale prostě zmizeli do podzemí. Píše:

„Ti, kteří vyznávají tuto teorii, tvrdí, že velká část Inků s větší částí svého pokladu zmizela v gigantické chodbě vedoucí do nitra země.“) Myslím, že není třeba na tomto místě opakovat příběh vražedného působení Pizarra a jeho mužů, soustředíme se pouze na podrobnosti, které se týkají našeho tématu. Je zřejmé, že chamtivost přinesla Španělům zhoubu. Pokud by byl jejich vztah k Inkům stejně přátelský, jako

měli domorodci k dobytélům, je možné, že by byli obdarováni obrovským množstvím zlata, které se marně pokoušeli získat silou. Tato surovina, které byly všude tak obrovské zásoby, měla pro Inký pramalou cenu. Jakmile však zjistili skutečný cíl dobytélů, ukryli větší část svého obrovského pokladu – a ten zůstal ukryt dodnes.

Vrcholným aktem násilí dobytélů se stalo uvěznění vůdce Inků Atahualpy a vymáhání výkupného, které mělo zabezpečit jeho osvobození. Pizarro vyžadoval, aby celá místnost, v níž byl vězněn, byla naplněna zlatem. (Podle soudobých kronikářů by takovýto poklad představoval 600 až 650 tun zlata v hodnotě 384 milionů zlatých pesos de oro, což lze těžko přepočítat do dnešních cen.) V obavách o život svého manžela královna Inků tomuto požadavku vyhověla, ale nenasytný Pizarro byl pohledem na takové množství zlata tak ohromen, že odmítl propustit svého vězně a prohlásil, že „jej zavraždí, pokud mu neřekne, odkud všechno to zlato pochází“. Zřejmě se mezitím doslechl, že Inkové vědí o nevyčerpatelných zásobách zlata, které leží v „rozsáhlém podzemním tunelu nebo chodbě, táhnoucí se mnoho kilometrů pod povrchem říše“. Nešťastná královna poprosila o odklad a šla se poradit se svým věštcem. Věštec nenávistně pohlédl do magického černého zrcadla a řekl královně, že ať udělá cokoli, bude to zbytečné, protože Španělé jsou již stejně rozhodnutí Atahualpu zabít.

Poděšená královna vydala rozkaz, aby byl poklad Inků rozdělen a ukryt na různá místa v celé říši tak, aby sebe menší jeho část již nikdy nepadla do rukou prolhaných vetřelců. Poté co byl tento rozkaz tajně splněn, královna si vzala život. Podle Harolda Wilkinse tento obrovský poklad stále ještě leží pohřbený pod mýtinami v džungli a v osamělých horských jezírkách či v uzavřených jeskyních, které lze otevřít heslem zapsaným tajemnými znaky, k nimž klíč však zná jen jeden potomek Inků v každé generaci. A také ve zvláštních „podzemních prostorách“, starých tisíce let, které musely být vytvořeny záhadným a vysoce civilizovaným, avšak dnes již vymřelým národem Jižní Ameriky v době, kdy staří Peruánci byli pouze putujícím kmenem barbarů, pokud ne úplnými divochy, toulajícími se divokými Kordillerami a vysokými průsmyky. Možná že tito lidé žili na nějakém dávno zničeném kontinentu v Pacifiku, odkud připluli na lodích.

Od té doby láká vidina bájného pokladu Inků do jihoamerické divočiny hledače štěstí z celého světa. Ale díky Pizarrovi zradě dosud nikdo neuspěl, jak několik let po této události zapsal španělský kněz Pedro Cieza de León:

Kdyby se po svém příchodu do Cuzca Španělé nedopustili dalších válečných lstí a krutostí, které vedly k zabití Atahualpy, nevím, kolik velkých lodí by bylo zapotřebí k převezení takového množství pokladů do starého Španělska. Pokladů, které jsou nyní ztraceny v útrobach země a navždy tam i zůstanou, protože ti, kteří je ukryli, jsou dávno mrtvi.

Muselo uplynout více než sto let, než se o tajemství podzemních chodeb začalo znovu hovořit v nějakém textu. Tentokrát to bylo v Guatemale a nikdo ani v nejmenším nenaznačil, že by tu mohla být jakákoli souvislost s chodbou, která údajně vede pod Cuzcem. K tomu došlo až později.

Kronikářem nové chodby byl další Španěl, misionářský kněz s působivě znějícím jménem Francisco António de Fuentes y Guzmán. Sloužil v zemi po několik let a kolem roku 1689 sepsal historii Guatemaly, která zůstala až do dnešních dní ve formě rukopisu.

Ve svém textu Fuentes popisuje četné ruiny sídlišť, o kterých věří, že byly obývány Indiány dlouho před svým zánikem. Dokonce to mohli být i již zmínění degenerovaní Lakandonové. Pod těmito sídly vedou podzemní chodby, z nichž zvláště jedna upoutala jeho pozornost. Fuentes píše:

Pozoruhodná struktura podzemních prostor v pueblu Puchuta, vybudovaných z nejpevnějšího a nejtvrďšího cementu, se táhne pod zemí do vzdálenosti devíti leagues a dosahuje až k pueblům v guatemalském Tecpanu. Je důkazem neobyčejných schopností těchto dávných panovníků a jejich vazalů.

Je to podivné, ale přesto pozoruhodné tvrzení. Zvláště když uvážíme, že vzdálenost devíti leagues odpovídá asi šedesáti kilometrům. Bohužel Fuentes neříká o guatemalských chodbách téměř nic dalšího, zjevně proto, že ho tato tematika nezajímala. Jeho lhostejný přístup byl snad i příčinou, proč trvalo dalších sto padesát let, než se kdokoli další o tunelech v Guatemale a celé Jižní Americe zmínil.

Další komentátor, Američan John Lloyd Stephens, se však stal autorem významné knihy reportáží doprovázené neméně významnými ilustracemi.

Stephens byl úspěšný právník a světoběžník, který již předtím, než ho přilákala Střední Amerika, podnikl

rozsáhlé cesty po Evropě a Blízkém východě. Zvláště se zajímal o mayská města a pozůstatky této civilizace. Z tohoto důvodu sem zorganizoval diplomatickou misi a vzal s sebou i svého blízkého přítele Frederika Catherwooda, nadaného anglického umělce, tvůrce ilustrací egyptských památek. Z jejich společné cesty vznikla kniha Příhody z cesty po Střední Americe, Chiapasu a Yucatanu (Incident s of Travel in Central America, Chiapas and Yucatan, 1836-1839), do které přispěl Stephens zprávami o tom, co viděl na vlastní oči, a Catherwood nádhernými rytinami. Protože výtisky knihy jsou již poměrně vzácné, rád bych na tomto místě upozornil na výjimečné schopnosti těchto mužů.

V první části knihy popisuje Stephens, jak beze spěchu cestovali Střední Amerikou, sbírali informace o jejich obyvatelích a dokumenty týkající se ruin. V Santa Cruz del Quiche, pueblu v západní Guatemale, se seznámili se starým španělským knězem, který podnítil jejich zájem o báje o záhadných ztracených městech. Starý kněz však tvrdil, že nejde o žádnou nepodloženou hypotézu, ale že takovéto místo viděl na vlastní oči. Stephens píše:

Co nás skutečně zaujalo, bylo knězovo vyprávění o tom, že čtyři dny cesty směrem do Mexika se na druhé straně rozsáhlého pohoří nachází velké a hustě obydlené město osídlené Indiány, kteří žijí stejným způsobem jako jejich předkové v době objevení Ameriky. Slyšelo tom před mnoha lety v osadě Chajúl. Venkované mu také prozradili, že z nejvyššího hřebenu pohoří lze město vidět pouhým okem. Byl tenkrát mladý, a proto s velkým úsilím vyšplhal na obnažený vrchol pohoří, odkud mohl z výšky nějakých tří tisíc metrů přehlédnout obrovskou rovinu, táhnoucí se od Yucatanu až k Mexickému zálivu. Ve velké vzdálenosti uviděl obrovské město, rozkládající se na velké ploše, jehož věže se třpytily ve slunci. Tradiční vysvětlení Indiánů v Chajúlu znělo, že žádný bílý muž nikdy nevstoupil do tohoto města. Jeho obyvatelé hovoří jazykem Mayů a tvrdí, že si cizí rasa podmanila celou okolní oblast. Proto zabijí každého bělocha, který se pokusí vstoupit na jejich území. Nemají žádné mince ani jiné platidlo, žádné koně, krávy, muly ani další domácí zvířata kromě drůbeže. Kohouty však drží v podzemí, aby jejich kokrhání město neprozradilo.

Přestože Stephens evidentně toužil po tom, aby ono záhadné město spatřil – „jediný pohled na ně by stál za deset let běžného života“ – usoudil, že pro jeho výpravu by to byl příliš těžký úkol. „Žádný člověk,“ říká ve své knize, „ani kdyby chtěl vystavit svůj život nebezpečí, by nemohl uskutečnit takovýto podnik a přitom doufat v úspěch, pokud by předtím nestrávil jeden nebo dva roky studiem jazyka a povahy sousedních Indiánů a neseznámil se s některými domorodci.“ Nicméně po celou zbývající dobu, kterou strávil ve Střední Americe, pokračoval v pátrání po informacích o tajemném městě. A dozvěděl se další podivuhodné podrobnosti, které prozradil během tiskové konference v New Yorku, pořádané u příležitosti vydání jeho knihy.

Padla otázka, jak je možné, že domorodci zůstali na takovém místě neobjeveni po tak dlouhou dobu.

„Uprchlí pod povrch země,“ odpověděl, „museli, aby se zachránili před španělskými dobyvateli.“

Jiný novinář se zeptal, jak se jim to podařilo. Přece nemohli přežít bez slunečního světla?

„Podle tvrzení mého indiánského průvodce,“ řekl Stephens, „mají tito lidé mocné světlo, které září v jejich podzemí. Jeho tajemství jim bylo předáno bohy před mnoha a mnoha lety.“ Protřelí newyorští novináři zřejmě vycítili, že jeho vyprávění je příliš fantastické, a proto nepokračovali v otázkách na toto téma. Padl však dotaz, zda Stephens osobně viděl některou z podzemních chodeb, o kterých mluvil. Odpověděl, že ano, a to pod ruinami Santa Cruz del Quiche.

Odkázal své posluchače na příslušnou pasáž své knihy.

Pod jednou z budov byl otvor, který Indiáni nazývali jeskyní a o kterém tvrdili, že tudy lze dojít během hodiny do Mexika. Prolezl jsem tudy a našel strop z lomených oblouků, vytvořený z kamenů, které přesahovaly jeden přes druhý. V dalším průzkumu mi zabránil nedostatek světla a knězovo varování, že je právě období zemětřesení. Nemohu se tedy ani pokoušet o dohady, jak daleko chodba sahá a kam vůbec vede. Je to určitě další z nesmírných záhad amerického kontinentu.

Nepřekvapí vás asi, že publicita Johna Lloyda Stephense vedla ke znovuoživení zájmu o města ve Střední Americe a jejich podzemní chodby, i touhy najít ztracené poklady Inků. Především peruánské úřady se rozhodly hledat vchody do tajných chodeb. Vyprovokovala je událost, která se stala v roce 1844. Vypráví o ní Harold Wilkins ve svých Záhadách starověké Jižní Ameriky. Popisuje poslední slova Indiána kmene Kečuů, přímého potomka peruánských Inků, která řekl starému katolickému knězi:

Příběh vyprávějící o záhadném labyrintu a systému bájných chodeb se vrací do doby dávno předcházející dnům slávy incké říše Slunce. Byl sdělen pod neporušitelnou pečeti zpovědi a nesměl být vyzrazen ani v bolestech pekelného ohně. Pravděpodobně by zůstal utajen navždy, kdyby starý kněz při svém pátrání v horách nepotkal neznámého Itala, který cestoval do Umy. Ital, který měl velmi tmavé pronikavé oči a hypnotický pohled, se dal s knězem do hovoru a ten bezděčně utrousil poznámku o dlouho hledaném, velmi starém pokladu. Muži, který o sobě tvrdil, že pochází z Neapole, se podařilo kněze zhypnotizovat a stařec mu vyzradil příběh umírajícího Peruánce. Součástí zpovědi bylo i tvrzení, že toto zvláštní tajemství znají pouze čistokrevní Indiáni Kečuové, míšenci nebyli považováni za dostatečně spolehlivé.

Umírající Indián zřejmě knězi svěřil, kde lze najít vchod do labyrintu chodeb. Když Ital prozradil toto tajemství peruánským úřadům (nutno říct, že pod podmínkou spoluúčasti na zisku), bylo zorganizováno rozsáhlé pátrání po skrytých vstupech do podzemních chodeb. I když jsou podrobnosti o výsledku celé akce poměrně skrovné, zdá se, že hledači byli přestrojeni za vědce a archeology, aby před nedůvěřivými Indiány utajili skutečné cíle svého hledání. Ať už je to pravda nebo ne, tito lidé po dva roky marně pátrali a nakonec se vrátili do Limy o nic chytřejší než předtím.

Atahualpův poklad zůstal nedotčen.

Tento příběh má podivné pokračování, které se týká madam Blavatské, pozoruhodné dámy, o níž již byla řeč. Také ona nám pomůže pokročit dál v našem pátrání po podrobnostech týkajících se podzemních chodeb v Jižní Americe.

Madam Blavatská se zřejmě s italským hypnotizérem osobně setkala. Došlo k tomu v Limě a Ital jí údajně oznámil, že ačkoli se úřady již vzdaly pátrání, on sám vchod do labyrintu chodeb našel. Avšak nemá čas ani peníze, aby v průzkumu pokračoval. Protože madam Blavatská mířila do Arica, oblasti ležící blízko peruánských hranic, kde měl být podle cizincových údajů vchod do podzemního labyrintu, rozhodla se, že chodby sama prozkoumá. Zde je výsledek jejího pátrání, tak jak je popisuje v Odhalené Isis:

Pluli jsme z Umy na jih, až jsme při západu slunce dosáhli místa, kde nás zaujala obrovská skála podivného vzhledu.

Byla téměř svislá a stála na pobřeží v truchlivé osamělosti, oddělená od pohoří And. Byla to hrobka Inků. Jak poslední paprsky zapadajícího slunce dopadaly na skálu, pouhým divadelním kukátkem jsme mohli rozeznat zvláštní znaky vyryté do jejího povrchu.

Když bývalo Cuzco hlavním městem Peru, stál zde chrám Slunce, široko daleko proslavený svou krásou. Střecha byla ze silných zlatých desek, tímž vzácným kovem byly pokryty i stěny a zlaté byly také okapy a žlaby. V západní stěně vytvořil architekt zvláštní otvor. Sluneční paprsky, které na něj dopadaly, tudíž pronikaly dovnitř budovy, jako zlatý řetěz se šířily od jednoho zářícího bodu k dalšímu a podél stěn ozařovaly rozhněvané tváře modelů a mystická znamení, jinak neviditelná. Pouze ten, kdo porozumí těmto znakům, identickým s těmi, které lze dodnes najít na hrobkách Inků, může odhalit tajemství přístupu k chodbám. Jedna z nich ústí blízko Cuzca, ale vchod do ní je skryt před nezvanými návštěvníky. Vede přímo do obrovského tunelu táhnoucího se z Cuzca do Umy a odtud směrem k jihu do Bolívie. Tunel v určitém místě protíná královskou hrobku.

Uvnitř pohřební místnosti jsou rafinovaně ukryty dvojce dveře, nebo spíše dvě obrovské desky, které se otáčejí na čepích a zapadají tak přesně na své místo, že je od stěny pokryté ornamenty lze odlišit jen s pomocí tajných značek, jež znají pouze věrní strážci hrobky. Jedna z otočných desek zakrývá vchod do jižní, limské části tunelu, druhá kryje vchod do severního, bolivijského úseku, procházejícího Tarapatem a Cobijou; Arica totiž není příliš vzdálená od říčky Payaquina, která tvoří hranici mezi Peru a Bolívií.

Tento, pro madam Blavatskou tak typický popis čtenáři neprozradí skutečnou délku stavby. Pokud nahlédneme do mapy, zjistíme, že vzdálenost mezi Cuzcem a Limou činí přibližně 600 kilometrů, a dál do Bolívie je to dalších téměř 1600 kilometrů! (Někteří odborníci jsou přesvědčeni, že v místech, kde protíná Tarapato a Cobiju, se tunel začíná stáčet k východu, prochází pod pásmy pohoří a končí, nebo se spíše ztrácí někde v solné poušti Atacama. V této souvislosti Harold Wilkins upozorňuje: „Když byl tento tunel vybudován, možná před mnoha tisíci lety, panovalo zde zcela odlišné podnebí a celé území bylo nádhernou, úrodnou krajinou.“) To by definitivně potvrdilo tradici hovořící o existenci podzemních tunelů, které se táhnou pod větší částí Jižní Ameriky. Ale ani madam Blavatská ještě neřekla vše:

Nepříliš daleko od tohoto místa (hranic Peru s Bolívií stojí tři oddělené vrcholky, vytvářející jakýsi trojúhelník, který je součástí pohoří And. Podle tradice vede jediný schůdný vstup do severní části podzemní chodby skrze jeden z těchto vrcholů. Bez znalosti orientačních bodů by mohl celý pluk Titánů

rozbít skálu a nenašel by nic. Ale pokud by se někomu nakonec přece jen podařilo nalézt cestu, pokud by se dostal až k otáčivým deskám ve stěně hrobky a pokusil se je otevřít, skály nad tímto místem by hrobku, její poklady a „tisíce bojovníků“ (Uak se vyjádřil onen záhadný Peruánec) pohřbily v jediném aktu společné zkázy. Do této komory neexistuje jiný přístup než skrze dveře v hoře poblíž říčky Payaquina. Podél celé chodby vedoucí z Bolívie do Umy a Cuzca jsou malé skryše naplněné zlatem a drahými kameny, poklady, které soustředilo mnoho generací Inků a jejichž celková cena je nevyčíslitelná.

Čtenářům, kteří se k těmto pozoruhodným výrokům stavějí nedůvěřivě, nabízí madam Blavatská mapu celé chodby. Mapa stále ještě existuje a lze ji nalézt v archivech Teosofické společnosti v indickém Madrásu. O této mapě říká v Odhalené Isis (jak bylo citováno již ve třetí kapitole):

Vlastníme přesný plán tunelu, hrobky a vchodových dveří, který jsme získali od starého Peruánce. Kdybychom ho chtěli využít, museli bychom požádat peruánskou a bolivijskou vládu o rozsáhlou spolupráci. Nehledě na fyzické překážky žádný jedinec ani menší skupina by nebyli schopni takovými průzkum provést, aniž by museli čelit celé armádě lupičů a pašeráků, kterými je pobřeží prolezlé do té míry, že tam snad ani nikdo jiný nežije. I pouhý úkol vyčistit jedovatý vzduch této chodby, do které nikdo po staletí nevstoupil, by byl velmi obtížný. Uvnitř však leží poklad a bude tam ležet do té doby, dokud poslední stopy španělské nadvlády nezmizí z celé Severní i Jižní Ameriky.

Madam Blavatská také vypráví o svém setkání s kečujským Indiánem, který se do tunelu dostal. Byl to starý, zahořklý muž, který celý život musel skrývat svou nenávist k peruánským úřadům a španělským dobyvatelům. Řekl jí:

Udržuji s těmito bandity a jejich katolickými misionáři přátelství kvůli svému národu. Ale jsem stejným uctívatelem Slunce, jako kdybych žil v dobách našeho císaře Atahualpy, kterého zavraždili. Jako domorodec obrácený na novou víru a misionář jsem kdysi odcestoval do Santa Cruz del Quiche (v západní Guatemale) a tam jsem se podzemní chodbou, vedoucí do tajuplného města za Kordillerami, vydal hledat některé ze svých lidí. Smrt zde čeká na každého bílého muže!

Madam Blavatská je přesvědčena o pravdivosti tohoto příběhu a cituje důkazy nabízené Johnem Lloydem Stephensem v knize popisující tajnou chodbu blízko Santa Cruz del Quiche. Dodává: „Kromě toho, umírající člověk zřídka kdy ztrácí čas vyprávěním jalových povídek.“

I já sám jsem vystopoval další důkazy potvrzující pravdivost příběhu o podzemní chodbě i o tom, že je místem, kde byl ukryt bohatý poklad. Jeden důkaz pochází ze zprávy na starém pergamenu, jejímž autorem byl Španěl jménem Felipe de Pomares někdy na začátku sedmnáctého století. Pergamen je dnes uložen v archivech v Cuzcu. Dokument vypráví o španělské dámě, která se provdala za potomka zavražděného vládce Inků, a protože věřila, že manžel ví, kde je poklad ukryt, soužila jej neustálými žádostmi, aby jí to místo ukázal.

Tato dáma, doña María Esquivel, trvala na tom, že jí manžel Carlos neposkytuje takový život, který jí vzhledem k původu přísluší, a že by tedy měla mít přístup k části bohatého mužova dědictví. Navzdory námitkám nešťastného manžela, že poklad musí zůstat nedotčen, doña María stále trvala na svém, až nakonec souhlasil, že jí zaváže oči a do pokladnice ji zavede. Měl totiž strach ze strážce, který hlídal u vchodu.

A tak se jedné noci, pod rouškou tmy a s obavami, že může být chycen a potrestán za svou troufalost, vydal Carlos s doňou Mariou do tajné chodby. Po nějaké chvíli sundal ženě pásku z očí a ta zjistila, že se nachází v pokladnici oslnivé krásy. Byla plná zlatých a stříbrných prutů, jakož i různých chrámových předmětů. Byly zde sochy dávno mrtvých králů Inků z ryziho zlata v životní velikosti. Carlos dovolil své lakomé ženě, aby si nabrala plné ruce drahocenných předmětů, potom jí znovu zavázal oči a spěchal s ní ven. Když ho později začala znovu obtěžovat a dožadovat se dalších pokladů z tajné komnaty, poslal ji bez jakýchkoli ceremonií zpátky do Španělska.

Tento přízemní příběh o lidské chamtivosti je uváděn všude, kde se hovoří o tajném spolku „strážců“ hlídajících vchod do chodeb pod pevností Cuzco. Jak napsal Harold Wilkins: „Carlos byl strážcem tajemství, které z něho přešlo na jeho následovníka... Dokonce i dnes může tajemství tohoto sklepení ležet na bedrech některého z potomků Inků.

Tři století,“ dodává, „se nestalo nic, co by vymýtilo představy o ohromném pokladu ukrytém v tajemných

chodbách pod starobylym hlavním městem Inků.“ Neúnavný spisovatel Erich von Däniken přišel nedávno s nesmírně zajímavým důkazem o existenci dlouhého tunelu v Ekvádoru, státu, který sousedí s Peru. Ve své knize Zlato bohů z roku 1972 popisuje návštěvu podzemní chodby, do které vstoupil tajným vchodem poblíž města Gualaquiza. Tvrdí, že chodba je částí „gigantického systému tunelů, dlouhých tisíce mil a vybudovaných pod jihoamerickým kontinentem neznámými staviteli v blíže neurčeném období“. Däniken věří, že tunely v Ekvádoru jsou spojeny s peruánskými. Ten, který navštívil, měl hladké lesklé stěny a plochý strop, který vypadal, jako by byl potažený nějakou zvláštní glazurou. „Tyto chodby,“ říká, „evidentně nejsou výsledkem působení přírodních sil.“ Däniken dále tvrdí, že zde byla nalezena značná část zlatého pokladu a že vchod je strážěn kmenem divokých Indiánů – což jsou fakta, která nápadně připomínají to, s čím jsme se již setkali v Mexiku, Guatemale a Peru. Jemu se zřejmě podařilo získat přístup do tunelu jen proto, že jeho průvodce, objevitel tunelu Juan Moricz, se přátelil s náčelníky hlídačů jeskyní. Indiáni zřejmě do chodeb vstupovali jen jednou ročně, aby vykonali rituální modlitby k „duchům podzemí“.

Däniken soudí, že systém chodeb byl postaven tisíce let předtím, než vznikla říše Inků. Ptá se: „Jak a jakými nástroji by Inkové mohli vyhloubit stovky mil chodeb hluboko pod zemí? Tunel pod Lamanšským průlivem byl v našem přetechizovaném století plánován padesát let a inženýři se dlouho nemohli shodnout, která metoda je ke stavbě tohoto relativně krátkého tunelu nejvhodnější.“ Sám také správně vyvozuje, že celý systém byl vládnoucím Inkům znám a že ho použili k ukrytí svého pokladu před loupeživými španělskými nájezdníky. Jak a kým mohly být tyto tunely vybudovány, budeme zkoumat později.

Tímto důkazem z Ekvádoru by bylo možné potvrdit všechny základní informace týkající se podzemních chodeb v Jižní Americe s jedinou výjimkou – Brazílie. Lze z nich vyvodit, že ve skutečnosti existuje jeden gigantický tunel, táhnoucí se více než čtyři tisíce kilometrů z Mexika na severu do Peru a Bolívie na jihu (podle staré ústní tradice má tento tunel dokonce jméno – „silnice Inků“). A jak si ukážeme v příští kapitole, pod Brazílií existuje větev tohoto tunelu, která směřuje na východ k Atlantskému oceánu. Věřím, že se mi podaří dokázat, že právě zde byl tunel kdysi propojen se ztraceným kontinentem Atlantidou. Později se také budeme zabývat důkazy, že uvedený jihoamerický tunel je spojen s podobnou sítí chodeb ve Spojených státech, které údajně končí pod metropolí New York. A až si potvrdíme existenci této severoamerické sítě chodeb, budeme možná schopni dokázat, že je součástí ještě ohromnějšího systému, který spojuje Ameriku s Evropou a Asií, a že centrem celého tohoto bájného labyrintu je podzemní svět Agarthy.

KAPITOLA 9

BRAZÍLIE A JEJÍ SPOJENÍ S ATLANTIDOU

Brazílie je čtvrtou největší zemí světa, zabírá téměř polovinu celkové rozlohy Jižní Ameriky. Její hlavní město Brasília a dva obrovské přístavy Rio de Janeiro a Sao Paulo mají mezinárodní věhlas, a v poslední době se dokonce šíří názory, že Brazilci se časem stanou jedním z vedoucích národů světa. Přitom hned za pásem nížin táhnoucím se podél Atlantského pobřeží se rozkládá jedna z nejneproniknutelnějších a nejdivočejších džunglí s velmi nepřátelským prostředím – povodí Amazonky. Severu Brazílie dominuje náhorní plošina Roraima zahalená v mracích, kterou proslavil román sira Arthura Conana Doylea Ztracený svět.

Je to opravdu záhadná země, jejíž větší část stále ještě čeká na podrobné prozkoumání a v níž se tradují ty nejúžasnější a nejrozporuplnější legendy. Na tomto území se zřejmě kdysi rozvinula velmi stará civilizace, a to nejméně před 30 000 a snad i 60 000 lety. Množství důkazů naznačuje, že zde spolu se svými bratry s tmavou pleť kdysi žila i vysoce kultivovaná neznámá bílá rasa. O obou záhadách, tedy o bělošském osídlení a o síti podzemních tunelů, se pokusíme shromáždit co nejvíce materiálu. Ani v jednom případě nejde o nějakou mrtvou nebo vyhasínající tradici.

Například Harold Wilkins v jedné části svých Záhad starověké Jižní Ameriky poznamenává: „Je pravděpodobné, že potomci této bílé rasy dosud žijí na více místech v neprobádaných částech Brazílie, mezi bludnými kameny And, v oblastech bohatých na zlato a poblíž pramenů Amazonky.“ A jinde píše: „Až do dnešních dnů se zachovaly četné příběhy o existenci podivných bílých lidí, mužů s hezkou tvář a vousy a krásných nahých žen se souměrnými rysy řeckých bohyň. Žijí prý v neznámém sertao ve středním Mato Grosso, na brazilské pahorkatině a na severu i severozápadě v horách poblíž pramenů Amazonky a jejích přítoků.“ Podobně nás ve své knize Podzemní svět informuje Raymond Bernard, který dnes žije v Brazílii: „Na četných místech Brazílie ústí na povrch tajemné tunely, hádanka archeologů. Je

jich tu velké množství a nejznámější z nich je v Roncadorském pohoří v severozápadní části Mato Grossa, kam mířil plukovník Fawcett, když byl naposledy spatřen.“ Informace týkající se obou uvedených témat, jakož i záhadného zmizení plukovníka Fawcetta, budeme zkoumat o něco později, v souvislosti s rozkrýváním tajemství Agarthy.

V Brazílii se samozřejmě vypráví mnoho legend o prastarých městech, z nichž zbyly jen ruiny a která leží v nepřístupném vnitrozemí. Země byla prohlášena portugalskou kolonií v roce 1500 a první pobřežní osady byly zakládány do roku 1532. Od té doby sem byly vysílány četné expedice, které měly za úkol ztracená města najít. Úplně zpočátku byly průzkumníci motivováni příběhy, které místní obyvatelstvo vyprávělo o ztracených městech, kde hromady zlata a stříbra pouze čekají na to, až je někdo objeví. Nepříznivé podnebí, nepřátelští obyvatelé vnitrozemí a záhadná povaha většiny zpráv způsobily, že postupně všechny expedice ztroskotaly.

Přes pokusy skupinek portugalských hledačů štěstí, brazilských bandeiritas v osmnáctém století i nákladně vybavenou expedici, financovanou německými Kruppovými zbrojnými závody na počátku tohoto století*, která dopadla stejně špatně jako všechny předchozí, zůstaly trosky měst a ohromné bohatství, které v nich zanechala pradávna civilizace, jen prchavou iluzí.

Po všem tom úsilí se však nakonec přece jen vynořila jedna zajímavá informace, která nám možná pomůže vysvětlit některé záhady této země.

Vzhledem k výsledkům geologického průzkumu téměř nemůže být pochyb, že tropická Jižní Amerika se zčásti rozkládá na nejstarší pevninu, která se nikdy nepotopila pod mořskou hladinu, ani nebyla pokryta obrovskými krami v době ledové. To vedlo některé archeology ke spekulacím, že záhadné vnitrozemí může být kolébkou pozemské civilizace, která se později rozšířila směrem na východ do Evropy a Afriky a na opačnou stranu do Asie. Pro srovnání před 60 000 lety žili naši evropští předkové v jeskyních v dnešních francouzských Pyrenejích. Tato prastará oblast byla samozřejmě v kontaktu s dávným mocným kontinentem Atlantidou. Mnozí učenci a archeologové jsou přesvědčeni (včetně mě), že Atlantida kdysi tvořila skutečný pevninský most mezi Evropou a východním pobřežím Jižní Ameriky. Takováto domněnka vysvětluje podobnost kultur a archeologických nálezů na obou březích dnešního Atlantiku a pomáhá nám objasnit, jakým způsobem byly tunely v Jižní Americe spojeny s podzemními chodbami v Evropě i Asii, až se nakonec všechny soustředily v Agartě. Podívejme se na důkazy.

V prastaré mayské kronice Popul Vuh (což v překladu znamená „Sbírka psaných odkazů“), která je převyprávěním staršího kodexu a je doslova „velkou zásobárnou mýtů a legend Mayů a obyvatel Střední Ameriky“, se hodně hovoří o „zemi na východě na březích moře“. Takovéto umístění přesně odpovídá našim představám o poloze Atlantidy.

Dále se zde praví, že právě z této země „přišli otcové národa“ a že přežili „velkou katastrofu“, při které pevnina na východě zmizela. A víme-li toto vše, můžeme následující slova z Popul Vuh považovat za něco jiného než za popis zániku Atlantidy a jeho důsledků na okolní oblasti?

Přišla velká potopa, po níž následoval hustý déšť kamení a pryskyřice. Lidé běhali sem a tam, celí zoufalí a šílení. Bez sebe hrůzou se pokoušeli vylézt na střechy domů, které se však hroutily a strhávaly je zpět k zemi. Hledali úkryt v jeskyních, v nichž byli okamžitě uvězněni. Nebe potemnělo a přšlo po celý den a noc. Takto došlo ke zkáze lidské rasy, která byla vydána napospas ničení.

Na základě informací z Popul Vuh i svých vlastních výzkumů líčí archeolog Harold Wilkins ve svých Záhadách starověké Jižní Ameriky vztah mezi Atlantidou a Jižní Amerikou ještě podrobněji:

Jednou z jihoamerických kolonií Atlantidy mohla být země nazývaná Brazílie. Skutečně, Brazil bylo původní jméno země již tisíce let před tím, než roku 1500 připlul do Rio de Janeira portugalský mořeplavec Pedro Cabral. Od té doby se traduje legenda, že portugalský král Emanuel pojmenoval zemi Brazílii podle barevného „brazilského dřeva“ (fernambuku), obsahujícího intenzivní červené barvivo brasilien, které se zde nachází. Je ovšem zvláštní, že jméno Brazílie znali již irští Keltové jako Hy-Brazil.

Po celé Jižní Americe se traduje řada pověstí o skupině mužů v dlouhých černých talárech, kteří mají zlaté vlasy a světlou pleť a kteří se jako misionáři objevili právě před velkou potopou, asi 11 000 let před Kristem. Jejich vůdce byl znám pod jménem Quetzalcoatl, a přestože byl později považován za Boha, byl to ve skutečnosti světec. Říká se, že do východní Brazílie přišel z ostrova podzemní chodbou*. V knize nazvané Prehistorická Amerika (1885) spekuluje markýz de Nadaillac o této záhadě následovně:

Ve všech uvedených legendách se vyskytuje zvláštní popis příchodu bílých mužů s vousy, kteří byli oblečeni v černých šatech a jsou poněkud nepochopitelně považováni za buddhistické misionáře... O těchto cizincích nelze nalézt žádné spolehlivější zprávy, pouze víme, že jejich vůdce byl Quetzalcoatl neboli „Opeřený had“. První španělsí misionáři v Quetzalcoatlvi viděli svatého Tomáše, který se do Ameriky dostal z Indie. Kolují o něm četné legendy a jejich rozmanitost nás opravňuje k předpokladu, že mu bylo přisuzováno jak pomyslné, tak i skutečné působení různých bohů kmenů Mayů i Nahuů.

Sám Harold Wilkins však vůbec nepochybuje o tom, odkud Quetzalcoatl přišel a jaké bylo jeho poslání. „Při své civilizační misi přišel z atlantské provincie Brazílie do barbarské a divoké Střední Ameriky... a přinesl s sebou varování o ničení, které se blíží.“ Wilkins dále pokračuje v popisu „velké katastrofy, která do mořských hlubin potopila ostrovní kontinent Atlantidu“. Byla, jak říká, doprovázena vulkanickými výbuchy na americkém kontinentu, v Mrice a v pásmech hor v Asii, jakož i v dalekém Pacifiku. Jeho popis je velmi živý:

V zemi Hy-Brazil a v mrtvých městech, po kterých marně pátrali bandeiritas o deset tisíc let později, nebylo možné rozeznat noc ode dne. Obloha potemněla. Dusivé a páchnoucí jedovaté mraky hustého prachu a mlhy se zvedaly z povrchu země a vířily. Strašlivé elektrické výboje trhaly nekonečnou temnotu, takže se zdála ještě nadpřirozenější a černější. Šílené moře se jako pomatené vzdouvalo v ohromném amazonském zálivu, vrhalo do amazonského povodí své masy, které se tříštily o mohutné kamenné vlnolamy měst.

V horských oblastech této velké kolonie Atlantidy přišel ničivý oheň z nebe i země. Když se půda zatřásla a den se změnil v noc, uvolnily se z bezedných puklin v zemi a v dlážděných silnicích i v okolí nádherných chrámů a paláců smrtelně jedovaté plyny. Oslepení, napůl udušení a šílení hrůzou z náhlé kosmické katastrofy prchali muži i ženy ze svých měst, zanechávající zde všechn svůj majetek.

Celé části měst zmizely v zemi, pohlceny strašlivým zemětřesením. Některé budovy byly zřejmě sežehnuty ohněm, protože staří bandeiritas byli později udiveni neexistencí jakýchkoli zbytků nábytku a nádobí. Ohromné paláce a chrámy byly smeteny do svých základů. Ti obyvatelé atlantské Brazílie, kteří nestačili utéct do hor po skvělých dlážděných silnicích, nyní ležících v troskách a pokrytých obrovskými balvany a kusy skal uvolněnými mohutným zemětřesením, byli buď sežehnuti, nebo zkameněli, nebo byli pohlceni tím rozžhaveným chřtánem země. To, co nebylo spáleno na popel, zničilo divoká zvířata a ptáci, kteří byli až do dalšího příchodu člověka jedinými pány měst smetených běsnící apokalypsou.

Spolu s dalším významným odborníkem na dávnou historii Jižní Ameriky, Lewisem Spencem (viz jeho knihy Problém Atlantidy, 1924, a Historie Atlantidy, 1926), Wilkins tvrdí, že tento holocaust někteří lidé přežili a že se čas od času objeví důkazy o jejich existenci. „Příběhy o ztracených kmenech bílých lidí, kteří byli spatřeni v džungli... zprávy o podivných bílých strážcích tajných měst v Peru a Guatemale... ti všichni jsou zřejmě potomci Atlanťanů, kteří kdysi kolonizovali Brazílii.“ Existuje například poměrně málo známá skupina bílých Indiánů známých jako Paresiové, kteří žijí v osadě, jejíž jméno je Atlan, v pralese mezi řekami Guapore a Arinos.

Tento kmen si zachoval ústní tradici o pohromě, která zničila jejich prastarou otčinu a také velký ostrov ve východním oceánu, na němž sídlila bohatá a civilizovaná rasa což byla bezpochyby Atlantida.

Lewis Spence nás také seznamuje s kmenem brazilských Indiánů jménem Tapiia, kteří věří, že jsou potomky bílé rasy, která sloužila bývalým vládcům Hy-Brazíliu a spolu s nimi utekla před potopou, jež pohltila Atlantidu. V Problému Atlantidy píše: „Tito Tapiiové jsou stejně světlí jako Angličané. Mají malá chodidla a dlaně, jemné a krásné rysy a světlé, zlaté nebo kaštanové vlasy. Zručně opracovávají drahé kameny, brousí ušlechtilé diamanty a vytvářejí ornamenty v jadeitu.“ V předchozí kapitole jsem se zmínilo bílých Indiánech, kteří chrání tajemná města před vpádem vetřelců. Snad bych ještě dříve, než se začneme zabývat podzemními chodbami Brazílie, mohl ocitovat alespoň jeden fyzický důkaz o spojení Jižní Ameriky s Atlantidou.

Toto zajímavé pozorování pochází od Harolda Wilkinse a je uvedeno v jeho knize:

Na mystickém východě se udržuje tradice, pocházející možná od Atlanťanů, kteří opustili svou mateřskou pevninu ještě před onou strašlivou katastrofou, a to, že chrám v centru hlavního města Atlantidy (horské metropole Sardegonu) měl kopulovitou střechu, z níž vyzařovalo velebné ústřední slunce z planoucího zlata. Pozdější dědicové atlantské kolonie v jihoamerickém Hy-Brazíliu – peruánští Inkové – měli slunce z nejcistšího zlata, které zářilo oslňujícím třpytem ze stěn velkého chrámu Slunce ve městě Cuzco. Když

karavely a galeony Francisca Pizarra zakotvily v roce 1530 na peruánském pobřeží, chrám ještě stál a svým třpytem oslepoval oči lidí.

Avšak poté, co Pizarrovi conquistadoři vztáhli na tuto prastarou civilizaci své loupeživé ruce, podobně jako to předtím s vousatými bílými Atlantány na ostrovech jezera Titicaca učinil Carian-Collonas a jeho lidé, nádherné zlaté slunce zmizelo. Po čtyři století zůstal jeho úkryt tajemstvím známým jen jednomu, nejvýše dvěma potomkům Inků. Můžeme si však být jisti, že toto tajemství žije až do dnešních dnů kdesi v údolích peruánských hor, kde jeden z původních obyvatel, o němž to netuší ani jeho nejbližší přátelé, ví, kde se zlaté slunce pod zemským povrchem ukrývá.

Všechny studie zabývající se brazilskými záhadami, zvláště pak zmizelým národem a starými zbořenými městy, musí vzít alespoň částečně na vědomí výzkumy plukovníka Percyho Harrisona Fawcetta (1867-1925), který se nakonec sám stal ústřední postavou neobjasněné záhady, když v roce 1925 zmizel v Mato Grosso a od té doby ho nikdo neviděl ani o něm neslyšel. My se o něj budeme zajímat především z následujících důvodů: zaprvé, cílem jeho výzkumů bylo nalézt „kolébku brazilské civilizace“, a zadruhé byla vyřčena hypotéza, že nezahynul v džungli, ale našel cestu do jedné z podzemních chodeb a už tam zůstal.

Fakta o výzkumech plukovníka Fawcetta uvedeme jen stručně, protože jeho mladší syn Brian všechny příhody svého otce znamenitě vylíčil ve spise Fawcettovy průzkumné cesty (Exploration Fawcett), vydaném v roce 1953. V době své poslední výpravy byl Fawcett v Jižní Americe všeobecně známou osobností především díky své práci, která určila hranice mezi Peru, Ekvádorem, Bolívií a Brazílií během kaučukového boomu. V těch letech byl doslova posedlý legendou o městě ztraceném kdesi v Mato Grosso, obývaném vysoce civilizovanou rasou bělochů. (Předtím než se vydal na svou poslední expedici, skutečně řekl: „Mám pouze jeden cíl – odhalit tajemství, které po tak dlouhou dobu skrývá nepřístupná džungle. Povzbuzuje nás naše víra, že nalezneme trosky prastaré civilizace bělochů a degenerované potomstvo kdysi vysoce vyspělé rasy.“) Fawcetta hnaly kupředu především dvě věci: na prvním místě povědomí o několika velmi starých ruinách v pralese.

„Tyto trosky starých měst jsou neporovnatelně starší než ty, které známe z Egypta,“ prohlásil. A na druhém místě to byl příběh uvedený v historickém dokumentu, který našel v archivech v Rio de Janeiru a který popisoval objev ztracené civilizace na území Mato Grosso v roce 1734. Uvedený dokument (do kterého můžete nahlédnout i dnes v Biblioteca Nationale v Rio de Janeiru) líčí jistou portugalskou expedici, která v jedné ze zdejších hor objevila malou chodbu. Když tudy prošli, našli trosky města, které bylo zcela zřetelně zničeno nějakým mohutným otřesem. Všude se povalovaly celé poklady zlatých mincí. Průzkumníky však nejvíc udivilo, že se setkali s muži se světlou pletí a zlatými vlasy.

Portugalci si o podivuhodném nálezu začali dělat poznámky a vyslali domorodého posla zpátky do Rio de Janeira, aby předalo objevu zprávu. Avšak sami se do civilizace nikdy nevrátili a nikdo o nich již nikdy neslyšel. Jediné rozumné vysvětlení jejich zmizení je, že byli buď uvězněni, nebo zabiti podivnými bílými muži.

Dříve než se Fawcett se svým starším synem Jackem a společníkem Raleighem Rimellem vydali na cestu, důkladně si prostudovali brazilská lidová vyprávění a legendy. Slyšeli o městech, která jsou prý 60 000 let stará, o bílých Indiánech s modrými očima a bájných pokladech čekajících ve zbořených městech. Z dopisu, který Fawcett napsal Lewisovi Spenceovi v roce 1924, lze vyčíst, že věřil v jejich atlantský původ. Ve stejném dopise znovu zdůrazňuje své přesvědčení, že mezi dávnými obyvateli Jižní Ameriky a jejich současníky na druhé straně oceánu muselo existovat nějaké spojení. Zmiňuje se totiž o podobnosti nápisů na sloupech a pilířích, nalezených v troskách brazilských měst, s nápisy, které viděl před třiceti lety na jakémsi prastarém opracovaném kameni na Cejlonu (dnešní Srí Lance).

Mám dobrý důvod předpokládat, že tento původní národ (bílí Atlantáné) stále přežívá v degenerovaném stavu... Používají písmo a chovají lamy, zvířata spojovaná s andskými horami dosahujícími výšky nad 3000 metrů, která jsou však hybridním druhem pocházejícím z nížin. Zachované pozůstatky svědčí o používání různých barevných kamenů při stavbě schodů k chrámům i o tvorbě poloreliéfních plastik.

To, že výprava míří na území Mato Grosso, zůstávalo přísně utajovaným tajemstvím. Plukovník nechával své druhy v přesvědčení, že ví, co hledá a kde to najde, ale neprozradil jim žádné větší podrobnosti. Jejich cestě do neznáma předcházela pouze jediná zpráva, která stvořila legendu, dodnes obestírající ztracené průzkumníky. Skládá se jen z několika řádek napsaných Fawcettem, z nichž však vyznačuje tajemno a náznaky, že byli blízko úžasného objevu:

Pokud se kdokoli pokusí vyslat za námi výpravu, aby odhalil náš trpký nebo šťastný osud – neboť očekáváme, že budeme daleko od civilizace po dobu dvou i více let – proboha, zastavte ho! Anglie nemá s tímto pátráním nic společného. Je to výhradně záležitost Brazílie.

Již nikdy se neozvali – jen z cizí nepřístupné džungle občas prosákly pověsti o osudu tří Angličanů, z nichž nejkurióznější bylo zřejmě hlášení moskevského rozhlasu, že Fawcett „byl britský tajný agent v Brazílii a pravidelně posílal rádiové zprávy na ministerstvo zahraničí do Londýna“!

Plukovníkova manželka paní Nina Fawcettová nabyla postupem času přesvědčení, že její manžel nezemřel rukou divokých Indiánů, ale že je držen v zajetí, s nejvyšší pravděpodobností proto, že narazil na nějaké velké tajemství, podobně jako Portugalci v onom spisku z roku 1734, který plukovníka tak zaujal.

Poslechněte si názor, který zastává dr. Raymond Bernard, jeden z největších současných odborníků na legendy o podzemním světě, americký filozof a archeolog:

Mnozí adepti zabývající se okultismem sdílejí názor manželky plukovníka Fawcetta, že plukovník i jejich syn Jack zůstali v podzemním městě, k němuž je přístup chodbou v Roncadorském pohoří na severovýchodě Mato Grossa. Sem mířili, když byli spatřeni naposled, poté co opustili Cuiabu. V tomto městě jsem se osobně setkal s domorodcem, který tvrdil, že jeho otec Fawcetta doprovázel, když mu předtím nabídl, že jej zavede k nějakému otvoru vedoucímu do podzemního světa v oblasti Roncadoru. Fawcettův průvodce tedy věřil v existenci podzemních měst a cestu k jednomu z nich plukovníkovi ukázal. Zde byl také plukovník zajat, aby neprozradil toto tajemství, k čemuž by po svém návratu do civilizace mohl být donucen i proti své vůli.

Dr. Bernard věří, že ztracené město, které Fawcett hledal, je atlantského původu, ale že se nachází pod zemí. Tvrdí: „Existuje hypotéza, že atlantské město, které hledal, nebyly trosky mrtvého města na povrchu, ale podzemní město, stále ještě obývané Atlanťany.“ Podle některých odborníků, včetně amerického přírodovědce Carla Huniho, který strávil v oblasti Mato Grossa několik let studiem jednotlivých kmenů a jejich vztahu k legendě o podzemních chodbách, je prý roncadorské ústí chodeb hlídáno divokými Indiány Murcego (Netopýřimi Indiány). Cituji z jeho knihy Záhadné tunely a podzemní města Jižní Ameriky, vydané roku 1960:

Vchod do jeskyní je střežen Netopýřimi Indiány, tmavými lidmi malého vzrůstu, kteří oplývají velikou fyzickou silou. Jejich čich je vyvinutější než čichové ústrojí nejlepších bloodhoundů. I když vám dovolí vejít do jeskyní, můžete být pro tento svět navždy ztraceni, protože hlídají své tajemství velmi obezřetně a nemusí těm, co vejdou, dovolit odejít.

Netopýři Indiáni žijí v jeskyních a jen v noci vycházejí do okolní džungle. S okolní civilizací však neudrží žádné spojení. Tento podzemní národ žije ve své vlastní, velmi početné komunitě. Zdejší lidé věří, že podzemní města jsou obývána potomky Atlanťanů, kteří je původně vystavěli, ale nikdo si tím není zcela jistý. Pohoří, v němž se tato podzemní města Atlanťanů nacházejí, nese jméno Roncador a tyčí se v severovýchodní části Mato Grossa. Pokud se vydáte tyto jeskyně hledat, riskujete svůj život, protože o vás už nikdo nemusí slyšet, tak jako neslyšelo plukovníku Fawcettovi.

Když jsem se zdržoval v Brazílii, slyšel jsem o podzemních jeskyních a městech všelijaké zvěsti. Od Cuiaby jsou však dosti vzdálené, nacházejí se poblíž řeky Araguaya, která se vlévá do Amazonky severovýchodně od Cuiaby na úpatí dlouhého pohoří jménem Roncador. Od dalšího pátrání jsem však upustil, neboť jsem věděl, jak žárlivě jsou vchody do tunelů před nezvanými návštěvníky střeženy.

Vím, že značná část imigrantů, kteří v roce 1928 podporovali povstání generála Isidora Lópeze, zmizela v těchto horách a nikdo je již nikdy nespatriil. Přibližně 3000 z nich odešlo do Acra v severozápadní části Brazílie, zbývajících 1000 zmizelo v jeskyních. To, co jsem slyšel, mi dávalo smysl. Pamatuji si, že se to stalo v jižním cípu Banánového ostrova (poblíž pohoří Roncador).

Jeskyně se nacházejí i v Asii a zmiňují se o nich mnozí cestovatelé, kteří pobývali v Tibetu. Ale pokud vím, tak největší jsou v Brazílii a existují na třech různých úrovních. Jsem si jistý, že kdybych chtěl, dovolili by mi připojit se k nim a přijali by mne jako jednoho ze svých. Vím, že nepoužívají žádné peníze a že jejich společnost je organizována na přísně demokratických principech. Lidé zde nestárnou a žijí v navždy trvajícím souladu.

Tento popis podzemní Utopie vedl Raymonda Bernarda k poznámce, že se zdá, jako by Bulwer Lytton založil svůj „román“ na okulturních informacích, které pochytil od rosenkruciánů.

Dr. Bernard je sám o sobě pozoruhodná postava. Před několika lety se usídlil ve městě Joinville v brazilské Santa Catarině. Zde založil malou komunitu známou jako osada Nová Kalifornie, o které věří, že má pro další výzkum podzemních chodeb ideální polohu. Navíc je mimo zónu radioaktivního spadu v případě třetí světové války – toto téma jej hluboce vzrušuje.

Joinville se nachází v bezpečné radiační zóně Země, protože je geofyzikální zákonitostí, že větry přinášející radioaktivní prach ze severní polokoule se poté, co dosáhnou rovníku, střetávají s opačným prouděním přicházejícím z jihu, což má za následek jejich stoupání a obrat k severu. Tím je jižní polokoule chráněna před spadem, který by mohly přinést větry proudící od severu, z míst, kde se odehraje třetí světová válka.

Mělo by dojít k nové migrační vlně ze severní polokoule do jižních oblastí pod rovníkem, kde nejlepším místem je Nová Kalifornie, zaslíbená země nekonečného jara a tropických plodů: po dvaceti šesti letech hledání pozemského ráje v latinskoamerické oblasti jsem ji našel v subtropické Santa Catarině v jižní Brazílii. Zde zakládám osadu amerických vegetariánů, organických zahradníků a pokrokových myslitelů, toužících po životě v té části světa, z níž jedině vzejde Nová doba.

Je celkem pochopitelné, že dr. Bernard věří, že pohroma, která zničila Atlantidu, nebyla způsobena ohněm a vodou, ale „radioaktivní katastrofou“, pravděpodobně vyvolanou nukleární válkou Titánů, která vedla „k posunutí zemské osy a následným záplavám“.

Zájem o nukleární války však dr. Bernardovi nezabránil v dalším výzkumu podzemních chodeb jeho adoptivní země.

Pomáhali mu i někteří osadníci komunity a jejich objevy ho přivedly k přesvědčení, že vchody do této podzemní sítě chodeb mohou být také někde v okolí Joinville, i když jejich přesnou polohu určit nedokázal. Říká:

Zasvětil jsem celá léta studiu a zkoumání tajemných chodeb, kterými je Santa Catarina prošpikovaná a které zřejmě vybuodovala dávná civilizace ke svým podzemním městům.

Výzkum stále pokračuje. Na hoře poblíž Joinville byl opakovaně zaslechnut chorál zpívaný atlantskými muži i ženami – a také „canto gallo“ (kohoutí kokrhání, které je běžným signálem, že někde poblíž je ústí tunelu vedoucího do podzemního města. Kokrhání není vyluzováno živým zvířetem, ale spíše nějakým strojem.

Dr. Bernard sdílí s Haroldem Wilkinsem názor, že Brazílie kdysi bývala kolonií Atlantidy. Nedávno prohlásil:

Zpráva z poslední doby uvádí, že uprostřed pralesa v oblasti Amazonie bylo nalezeno atlantské město s dokonalými stavbami, ulicemi atd. Také brazilský rozhlas a tisk oznámily, že skupina vědců objevila podzemní město, když vstoupili do otvoru, který se otevřel na vrcholku hory poblíž hranic států Paraná a Santa Catarina. Sestupovali chodbou tak dlouho, až došli do podzemního města. Padl na ně zvláštní strach, a místo aby město prozkoumali, dali se na útěk. Co uviděli? Pravděpodobně obyvatelé tohoto podzemního města.

Navštívili mě dva farmáři žijící poblíž hranic Paraná a Santa Catariny a tvrdili, že vstoupili do podzemní chodby a procházeli jí tři dny, až se nakonec ocitli v osvětleném městě, v němž spatřili muže, ženy i děti. Jeden člen výpravy se však vyděsil, a tak se všichni vrátili.

Ačkoli dr. Bernard uvádí podobné příběhy s jistou skepsí, věří, že Atlantané v Amazonii a Mato Grossu skutečně postavili celá města a že stejně dobře mohli vybudovat některé z chodeb, aby se mohli „přemístit do podzemního světa Agarthy“, když se přes jejich domovy přehnala ničivá katastrofa. Další chodby prý sloužily jako spojení s koloniemi v Jižní Americe.

Tvrdí se, že země je protkána sítí tunelů, které jsou zvláště četné v Jižní Americe, a že tyto tunely vedou do podzemních měst postavených v obrovských zemských dutinách.

Nejnámějším z tunelů je „silnice Inků“, která se údajně táhne několik set mil na jih z peruánské Umy přes Cuzco, Tiahuanaco a útvar zvaný Tři vrcholy, pokračuje do pouště Atacama, kde se všechny stopy ztrácejí. Další větev tunelu míří do Brazílie, kde je propojena s pobřežními chodbami. Ty pronikají pod mořské dno směrem ke ztracené Atlantidě. Takovýmto způsobem byla Atlantida kdysi spojena se svými

koloniemi v Brazílii a Peru – pomocí tunelů, které se táhnou pod Atlantským oceánem a dále pod povrchem Brazílie, procházejí státy Paraná a Santa Catarina do Mato Grossa a odtud dál do Peru. Nakonec míří podél And na jih do Chile.

Ve své monografii Podzemní svět, o které jsem se již zmínil, dr. Bernard tvrdí, že mezi staršími obyvateli Santa Catariny dosud přetrvávají pověsti o existenci podzemní rasy. Uslyšíte tu i báje o „podzemních vozidlech“, která cestují podzemními chodbami a údajně se podobají těm, která popisoval Ferdinand Ossendowski v Tibetu. Někteří dokonce tvrdí, že tato vozidla jsou létající talíře, které v posledních letech tolik podnítily obrazotvornost veřejnosti. K této sporné otázce se ještě vrátíme.

Dr. Bernard uvádí, že při své návštěvě skupiny teosofů v Sao Lourençu slyšel příběh jednoho, v té době již bohužel mrtvého člena, který zřejmě našel vchod do podzemí a prošel tudy celou vzdáleností z Peru do Brazílie. Také se vypráví, že v dobách otroctví prchali nevolníci do ústí chodby v Ponte Grossu v Paraná a odtud do Mato Grossa. Když bylo otroctví zrušeno, stejnou cestou se vraceli.

Ve své knize cituje množství dalších vyprávění, o nichž předpokládá, že jsou pravdivá, a v nichž místní obyvatelé popisují své cesty podzemními chodbami. Myslím, že stačí jeden příklad za všechny.

Jiný Brazilec autorovi vyprávěl, že po tři dny, a to plných dvacet hodin denně, cestoval v doprovodu dvou podzemních mužů, s nimiž se setkal u vchodu, hladce vyhloubeným a osvětleným tunelem. Nakonec došli do ohromného osvětleného prostoru, vyplněného budovami a ovocnými sady, kde žili muži, ženy i děti, jakož i rozmanitá zvířata včetně lvů a tygrů, krotkých jako psi a kočky. Pohlaví žila odděleně a všechny ženy vypadaly na méně než dvacet roků, i když některým již bylo několik set let. Tito lidé si byli navlas podobní. Ženy přiváděly děti na svět partenogenezí a všechny matky byly panny.

Jedno z dětí k němu příběhem bez jakýchkoli známek strachu, a když se ho pokoušel zvednout, což je zde zakázáno, zřítěla se na něj lavina kamení, ale neublížila mu, což ho přesvědčilo, že šlo spíše o projekci než o fyzickou hmotu.

Ven se mu podařilo utéct únikovým tunelem. Venku pak potkal muže, který mu prozradil, že sám toto město často navštěvuje, je zde vítán a do jiných měst cestuje v podzemním vozidle. Osvětlený ústřední tunel, který vedl do tohoto města, byl spojen s nejméně padesáti bočními chodbami vedoucími do jiných měst v různých částech Brazílie.

Co se týče tohoto vyprávění i příběhů dalších Brazilců, autor nemůže garantovat jejich pravdivost, protože vypravěči byli většinou motivováni finanční odměnou. Avšak v hlavních bodech se všichni shodují: (1) podzemní města jsou osvětlená, (2) jsou obývána nad rasou, (3) jsou navzájem spojená sítí tunelů. Není kouře bez ohně, a i když tyto zprávy mohou být smyšlené, není pochyb, že podzemní lidé existují. Existence tunelů, v nichž bylo slyšet lidské hlasy, byla zcela přesvědčivě dokázána. Autor doufá, že se mu je podaří i prozkoumat.

Výzkum Harolda Wilkinse, Lewise Spenceho, Raymonda Bernarda a dalších podle mého názoru dokazuje, že existovalo spojení mezi Brazílií a Atlantidou, a stejně tak nás nenechává na pochybách, pokud jde o rozsah a význam těchto prastarých tunelů, které kdysi spojovaly ztracený kontinent s jeho „koloniemi“ v Jižní Americe. Zda to byli Atlantčané, kdo tyto tunely vybudoval, zůstává spornou otázkou, ale protože chodby jsou dílem umělým, které zřejmě vzniklo v období před hlavním rozkvětem Atlantidy, nezdá se to příliš pravděpodobné.

Dr. Bernard se také dotkl dalšího fascinujícího tématu, když poznamenal, že tunely byly „osvětleny“. Víím, že v malé knížce nazvané Agartha, publikované v Bostonu v roce 1951 Robertem Ernstem Dickhoffem, buddhistickým mnichem, který sám sebe nazýval „Sungma Žamar“ (byl členem sekty Červené mitry), je podobný údaj také uveden.

Autor tvrdí, že mu tibetští lamové řekli: „Tyto jeskyně jsou osvětleny zeleným luminiscenčním zářením, které podporuje růst podzemních rostlin a prodlužuje lidský život.“ Pro předmět našeho studia je možná ještě důležitější autorovo tvrzení, že podzemní chodby, které byly objeveny v Asii a Jižní Americe, lze nalézt i v Americe Severní.

A dokonce prý jsou tyto chodby napojeny na tunely v Jižní Americe a končí v Agartě, čímž se celá tato gigantická podzemní síť uzavírá...

Dr. Dickhoff píše: „Tibetští lamové jsou přesvědčeni, že v amerických jeskyních žije rozsáhlá populace těch, co přežili katastrofu, jež potopila Atlantidu... a že tyto jeskyně jsou napojeny na tunely táhnoucí se mezi Asií a Amerikou.“ Pravdou je, že začneme-li se probírat fakty, zjistíme, že i na území Spojených států se tradují staré příběhy o podzemních chodbách, stejně starých a úžasných jako ty, které jsme již odhalili...

KAPITOLA 10 „PODZEMNÍ SVĚT“ NEW YORKU

Frank White byl sukovitý starý zlatokop, který strávil mnoho let života tím, že se potloukal odlehlými oblastmi Kalifornie. Byl vnukem jednoho z nejznámějších devětačtyřicátníků, kteří zbohatli při velké zlaté horečce v roce 1848 (a potom rozházeli své štěstí za víno, ženy a špatné investice), a snad proto se nikdy nedokázal vzdát hledání vysněného zlatého dolu, o kterém věděl, že na něj někde v této oblasti čeká. Až konečně na jaře roku 1935 učinil objev – i když nešlo o onen vytoužený drahocenný kov. Místo toho narazil na podzemní tunel, který obsahoval ty nejužasnější artefakty, jaké kdy spatřilo oko jeho současníka.

Frankův objev se dostal na veřejnost, až když zlatokop dorazil do městečka Brawley, ležícího mezi řekou Colorado a mexickými hranicemi. Vyprávěl, že když putoval přes hory a pouště Kalifornie, od Údolí smrti na severu až k pohorí Gila na jihu, náhodně objevil malou štěrbinu ve skalách, která ústila do podzemní chodby. Vyzbrojen pouze malou zlatokopekou lampou asi půl hodiny postupoval tímto tunelem s pečlivě opracovanými stěnami, vysokým kolem dvou a půl metru. Náhle si před sebou povšiml podivného světla. „Bylo zelené – takový zlověstný druh zeleného světla,“ popisoval je, „a jak jsem postupoval, bylo stále jasnější, až tunel vyústil do velké jeskyně.“ V jeskyni Frank White spatřil spoustu mumifikovaných těl, ležících buď na podlaze, anebo opřených o skálu. Fluoreskující světlo, které všechno ozařovalo, způsobilo, že těla vypadala ještě příšernější a jejich zkroucená poloha vyvolala ve Frankovi neodbytný dojem, že smrt je zastihla zcela neočekávaně. Mimoděk se otrásl a rychle se rozhlédl kolem. U jedné stěny stálo množství soch, které se v zeleném světle mdle třeptily, jako by byly ze zlata. Jejich tváře se do jisté míry podobaly starým bohům Inků, které již jednou viděl. Povšiml si také, že těla byla oblečena v podivných šatech, které vypadaly jako kožené. Něco podobného v životě neviděl. Jediné, co ho napadlo, bylo, že snad jde o jakousi pokladnici. „Měl jsem pocit, jako bych vstoupil do nějakého velmi dávného světa,“ řekl později. „Že ti lidé zde takto leží již od těch nejdávnějších časů. Ale jak dlouho, to jsem se ani nepokusil odhadnout.“ Navzdory své posedlosti zlatem byl Frank příliš vyčerpán, než aby dále setrval v prostoru ozářeném zeleným světlem. Děsilo ho, že nedokázal rozeznat zdroj toho podivného světla. A navíc okolo otvoru ve vzdálené stěně jeskyně bylo nakupeno několik mrtvých těl a on měl nepříjemný pocit, že to zaživa mohli být strážci a majitelé těch zlatých soch...

Toto je základ příběhu, který Frank White vylíčil několika nedůvěřivým posluchačům v Brawley v dubnu 1935, přičemž si dával velký pozor, aby neprozradil přesnou polohu svého nálezu. „Objev“ podivné podzemní chodby byl stručně oznámen v několika kalifornských novinách (zvláště v okolí San Diega) a poté zapomenut. Později se malá skupina zlatokopů vedená Frankem pokusila znovu objevit tajemnou jeskyni a získat zlaté sochy. Neexistují však žádné doklady, že by se jim podařilo alespoň znovu určit její polohu.

Je to pravdivý příběh? Anebo další z barvitých tajemství staré Kalifornie? To zůstává dodnes hádankou, a nebyť několika důležitých momentů, asi by to ani nestálo za tak podrobný komentář. Zaprvé víme, že pod Kalifornií a okolními státy skutečně existují podzemní tunely. Zadruhé byly v několika posledních stoletích zaznamenány zprávy, které popisují podobná podzemní města, a to i v době, kdy se po zdejších pláních volně proháněly kmeny Indiánů. A zatřetí popis tunelu, zlatých soch, „pokladnice“ a podivného zeleného světla odpovídá tomu, s čím jsme se již při našem pátrání setkali.

Proto věřím, že Frank White našel další vchod do velké podzemní sítě chodeb, a kdyby býval měl dost odvahy pokračovat dál za ono místo smrti, byl by možná objevil prastaré vědění, cennější než všechno zlato. Utvrdil mě v tom Harold Wilkins, který ve svých Záhadách Jižní Ameriky učinil k této oblasti Kalifornie zpřesňující poznámku:

Na některých místech v kaňonu řeky Colorado je za určité intenzity a úhlu dopadu slunečních paprsků možné vidět šipky, hluboko vyryté do strmých stěn. Mnozí z těch, kdo se v honbě za pokladem trmáceli na západ přes poušť Gilu a pustou, žiznivou Arizonu, věřili, že ukazují na tajné úkryty neznámých, nesmírně starých civilizací. Možná to jsou pomníky nějakého neznámého národa, jehož chrámy, pyšné kamenné pyramidy, jichž stojí sedm na jediné čtvereční míli, masivní žulové plošiny a obydlí, kruhové zdi okolo posvátných stromů či bloky se znakovým písmem vypovídají o troskách jakéhosi velmi dávného Egypta nebo Foinikie v této divoké oblasti horní části Kalifornského zálivu, jeden den pochodu od San Diega.

Není to první informace tohoto druhu. Pokud bychom zkoumali staré legendy a zprávy z prehistorické

Ameriky, našli bychom spoustu odkazů na podzemní jeskyně a chodby. Jedna z nejstarších severoamerických legend vypráví, že se lidé vynořili na zemském povrchu z podzemí. Uvádí ji Baring-Gouldová ve svých Skalních hradech a jeskynních obydlích v Evropě, vydaných v roce 1911: „Podle indiánské legendy žili první lidé jako červi v srdci země, ale chopili se jakýchsi visících vláken a vyšplhali na denní světlo.“ Američtí Indiáni jsou přirozeně pokládáni za původní obyvatele na území dnešních Spojených států. Významný průkopník a badatel Henry R. Schoolcraft ve své zprávě Historické a statistické informace týkající se indiánských kmenů ve Spojených státech z let 1851-1857 uvádí:

Na konci patnáctého století se kmeny žijící na území dnešních Spojených států rozdělily na sedm hlavních generických skupin, které vytvořily tlupy nebo velké totemové kruhy. Každá skupina mluvila jazykem lišícím se do jisté míry od ostatních a každý totemový kruh měl svá specifika, různé zvyky a obyčeje. Tyto skupiny jsou: Apačové, Ačalakové, Čerokézové, Algonkinové, Irokézové, Dakotové a Šošoni.

Víme, že hned po objevu „Nového světa“ se zdejší „rudokožcům“ dostalo patřičné pozornosti. Nesprávně se jim říkalo Indiáni, protože Kolumbus zpočátku věřil, že přistál v Indii. Na první pohled vypadali jako zvláštní rasa, která v izolaci od zbytku lidstva po celá staletí obývala svůj mystický kontinent. Pozdější výzkum ukázal, že američtí Indiáni jsou s největší pravděpodobností potomky asijských kmenů a svůj „mystický kontinent“ osídlili ze severovýchodní Asie přes úzký Beringův průliv. Markýz de Nadaillac ve své klasické práci Prehistorická Amerika píše:

Tělesné znaky amerických domorodců obecně připouštějí jejich spřízněnost s lidmi patřícími do oblasti severní Asie.

Migrační hypotéza je podporována kontaktem Asie a Ameriky v oblasti Beringova průlivu. Můžeme předpokládat, že v době ledové byl průliv promrzlý až na dno, a není tedy žádný důvod, proč by lidé podobní dnešním Eskymákům, anebo na ještě nižším stupni vývoje nemohli proniknout přes tento dočasný most a po cestě se živit mořskými živočichy, kteří se pravděpodobně kolem břehů v hojném počtu vyskytovali.

Toto je názor vědce z druhé poloviny devatenáctého století na osídlení Ameriky. Ale jak jsem již citoval Baring Gouldovou, sami Indiáni tvrdí, že pocházejí buď z podzemního světa, nebo – a to je ještě více překvapující – ze ztraceného kontinentu, o němž se můžeme domnívat, že to byla Atlantida. Všimněme si těchto legend blíže.

Podle Mýtů severoamerických Indiánů od Lewise Spenceho je mytologie „rudokožců“ daleko bohatší na mýty popisující stvoření a potopu. Velmi častá jsou vyprávění pojednávající o původu člověka a mnohá se neobyčejně podobají mýtům evropským a asijským.

„V některých mýtech o stvoření nacházíme u různých indiánských kmenů mocné bohy, kteří zformovali Zemi, podle jiných ji pouze objevili. A ještě v dalších vyvedli svůj národ z podzemních hlubin na povrch země.“ V této souvislosti cituje Spence legendu Indiánů kmene Zuni, kterou F. H. Cushing převyprávěl ve své antologii:

A pak, v nejspodnější ze čtyř světových jeskyní, vzniklo sémě člověka a všeho tvorstva, které rostlo – stejně jako vznikají a objevují se červi ve vejcích na teplých místech – a při svém růstu brzy protrhlo své skořápky. Takovým způsobem se objevili na zemi ptáci, žáby, nebo plazi a lidstvo i všichni tvorové se rychle množili a štěpili do mnoha rodů.

Nejspodnější jeskyně světa byla brzy přeplněna živými tvory a byla plná nedokonalých bytostí, které se po sobě v černé temnotě plazily jako hadi, mačkaly se na sebe, šlapaly po sobě, plivaly na sebe a dělaly další nepřístojnosti, takže se stále hlasitěji ozývalo reptání a nadávky. Nakonec se v tom rostoucím zmatku někteří pokoušeli utéct, čímž se stávali samostatnějšími a více podobnými člověku. A tehdy nejmoudřejší z lidí, P-šai-an-Kia, vystoupil z nejspodnějšího moře a zavítal mezi lidi a živé tvory. Zželelo se mu jich a ukázal jim cestu ven z této prvotní jeskyně světa, vedla však tak tmavou a úzkou chodbou, že ti, co něco viděli a tlačili se za ním, nemohli projít, a proto spolu začali zuřivě zápolit. P-šai-an-Kia prošel sám jeskyněmi až do tohoto světa, který byl v té době ostrovem ležícím uprostřed světových vod, rozsáhlých, vlhkých a vrtkavých. Hledal a našel Otce Slunce a naléhavě jej prosil, aby vysvobodil lidi a další tvory z nejspodnějšího světa.

Ve své vlastní sbírce mýtů o stvoření uvádí Spence poněkud určitější legendu, kterou mu vyprávěli

Mandanové (kmen patřící k jazykové skupině Siouxů a žijící na horním toku Missouri), kteří věřili, že se původně vynořili z podzemního světa. Opět budeme citovat v plné šíři, protože jde o ukázkou toho, o čem jsme již hovořili jako o „víře rozšířené mezi původními obyvateli Severní Ameriky“, a protože jde o zcela zřejmý zdroj citace Baring-Gouldové:

Mandanský kmen Siouxů má mýtus o stvoření, který je společný některým severoamerickým kmenům. Předpokládají, že žili v podzemní osadě poblíž velkého jezera. Po kořenech vinné révy, které k nim prorostly z povrchu země, někteří vyšplhali nahoru a prohlédli si vnější svět. Zjistili, že je bohatý a oplývá živočišnou i rostlinou potravou. Ti, kteří tento nově objevený horní svět spatřili, spěchali domů a přinášeli o jeho bohatství a příjemných podmínkách tak nadšené zprávy, že se i ostatní rozhodli, že opustí svá chmurná podzemní obydlí a potěší se pohledem na slunečný kraj na povrchu. Nakonec se všichni sebrali a začali šplhat po kořenech révy, ale nahoru se podařilo dostat jen asi polovině, neboť rostlina praskla pod vahou jedné tlusté ženy. Mandanové si představují, že po smrti se vrátí do podzemního světa, v němž původně přebývali, ti počestní se přes jezero dostanou do osady, špatní budou muset chodbu opustit pro tíhu svých hříchů.

Aniž bychom museli příliš namáhat svoji představivost, můžeme prohlásit, že toto vyprávění je čímkoli, jen ne potvrzením víry v existenci podzemního světa. Avšak v obecnějších mýtech Siouxů nalezneme příběh indiánského bojovníka, který podnikl cestu do podzemního království.

Siouxové samozřejmě obývali území dnešní Severní a Jižní Dakoty. A zde, jak uvidíme později, nadále přetrvávají mýty o podzemních chodbách.

Příběh, jehož jedna verze je zachycena ve Spenceových Mýtech severoamerických Indiánů, se týká náčelníka jistého kmene Siouxů, kterému se v podzemní chodbě ztratil syn. Chlapec byl s dalšími bojovníky na lovu bizonů a zahnal do kouta jedno ze zvířat, které se vzápětí vrhlo do jeskyně. Chlapec se hnal bez váhání za ním. Z oné jeskyně měl kmen posvátnou hrůzu, a tak další bojovníci si netroufli náčelníkova syna následovat. Když se ani po delší době neobjevil, vrátili se do tábora a vyprávěli, co se stalo. Rozzlobený náčelník se s nimi vrátil na místo, aby zjistil, proč syn stále nevychází ven. Nejprve nechtěl nikdo z bojovníků do jeskyně vstoupit, ale když náčelník prohlásil, že za toho, kdo vejde do chodby, provdá svoji dceru, jeden z mladíků vystoupil do popředí. Řekl, že půjde, a bez dalších slov vešel do potměšilé chodby, která pod jeho nohama prudce klesala. S bušícím srdcem ušel menší vzdálenost a narazil na tělo ležící na zemi. V šeru rozpoznal, že to je náčelníkův syn. Chlapec byl zřejmě mrtvý. Smutně odvedl tělo zpět ke vchodu do chodby. Potom zavolal na náčelníka a další bojovníky, že ztraceného syna našel. Avšak nečekal na jejich příchod a vrátil se zpět, odkud přišel. Così v chodbě ho fascinovalo, a proto si umínil, že ji dále prozkoumá.

Po chvíli se ocitl v jasně osvětlené jeskyni, kde na zemi seděli muž a žena se zlatými vlasy a světlou pletí. Na první pohled byli velmi nešťastní.

Bojovník opatrně postupoval k dvojici, která nevzhlédla, dokud se úplně nepřiblížil. Jakmile je spatřili, rozplakali se. Když se bojovník zeptal, co se jim stalo, muž a žena odpověděli, že jejich jediný syn právě zemřel.

Bojovník jim několika větami vysvětlil, jak se do chodby dostal. Dvojice mu tiše naslouchala a potom mu řekla, že jsou obyvatelé podzemního světa, a přestože o lidech žijících na povrchu vědí, on je první osobou, se kterou se v životě setkali.

Indián se ze všech sil pokoušel podivnou dvojici rozptýlit a skutečně se mu nakonec podařilo je rozesmát historkami o svém životě v osadě Siouxů. Potom se jich zeptal, zda by mu pomohli najít cestu zpátky na povrch, protože tunel měl mnoho zákrutů a slepých ramen.

Pár ochotně souhlasil a na důkaz vděčnosti mu dal dva dary – bílého koně a železný talisman; který, jak tvrdil, by mu měl splnit každé jeho přání. Dokázal dokonce tavit skály, čímž muži usnadnil jeho návrat na povrch.

Avšak legenda pokračuje. Krátce poté se bojovník znovu objevil ve své zemi a hned začal podrobně líčit svá dobrodružství. Náčelník splnil své slovo, dal mu svou dceru za ženu a navíc z něj učinil hlavního náčelníka.

Jeho sláva i historka o jeho podzemním putování se brzy rozšířily mezi všemi kmeny Siouxů. Jeho reputace ještě vzrostla, když svůj železný talisman použil k očarování bizonů, a dokázal jich tak zabít víc než kterýkoli jiný bojovník. Zdálo se, že své dny dožije ve slávě a míru. Ale nemělo tomu tak být, jak nám Lewis Spence vypráví v závěru své verze legendy:

Stalo se však, že druhý náčelníkův syn začal na svého švagra žárlit. Byl přesvědčený, že otec měl náčelnickou hodnost předat jemu, a pocty prokazované jeho mladému příbuznému mu silně hnuly žlučí. Nakonec si usmyslil, že mladíka zabije a bílého koně zničí. Spiklenci se naskytla příležitost hned při příštím honu na bizony. Začal mávat pláštěm, aby polekal bizony, a ti se shlukli okolo mladého bojovníka. Zdálo se, že jej udupou k smrti. Ale když se stádo rozptýlilo, nezbyla na místě po mladém bojovníkovi a jeho koni ani stopa. Oba se vrátili do podzemního světa.

Našli bychom i další podobné legendy o Indiánech, kteří pronikli do podzemního světa, ale nevidím žádný důvod, proč je zde uvádět. Raději bych postoupil dál a zabýval se tím, co nám všechny tyto legendy říkají o národu žijícím pod povrchem Země.

Podle Lewise Spenceho je sféra jeho vlivu známa jako „země nadpřirozeného národa“. Žijí tu ve svých chodbách a jeskyních odnepaměti a říká se o nich, že jsou „oduševnělou rasou na vyšším stupni vývoje než lidstvo“. Tito podzemní lidé zjevně jedí, pijí, loví a veselí se stejným způsobem jako ti na povrchu a v žádném případě nejsou nezranitelní nebo nesmrtelní. Od Indiánů se liší především světlou pletí a blond vlasy.

Mezi Apači, příslušníky slavného indiánského kmene, který tak zuřivě kladl odpor pronikání osadníků na svá území v Arizoně a severním Mexiku, se traduje, že pod jejich rezervací žije národ se světlou pletí. Apačové nazývali tyto lidi Numungkake a tvrdili o nich, že původně přišli z jiného velkého ostrova, než se usadili v podzemních chodbách. Byla oním ostrovem Atlantida a byli tito lidé Atlantčané, stejní Atlantčané, o nichž jsme již četli v souvislosti s kolonizací velké části Jižní Ameriky? Harold Wilkins si myslí, že ano, a ve své další knize Tajemná města předkolumbovské Jižní Ameriky (*Secret Cities of Old South America*), vydané roku 1950, píše:

Apačové jsou přesvědčeni, že jejich vzdálení předkové přišli z velkého ohňového ostrova ve východním oceánu, na kterém byl obrovský přístav se zděným průjezdem, kudy musely lodí proplouvat pod vedením lodivodů. Povstal však Ohnivý drak a donutil jejich předky uprchnout z ostrova který nemohl být nic jiného než Atlantida, zmiňovaná starým punským historikem. Apačové nakonec dosáhli pohoří Tiahuanacu, kde byli donuceni skrýt se v labyrintu obrovských prastarých chodeb, jimiž pak po léta putovali, nesouce s sebou semena a sazenice ovocných stromů.

Wilkins dále píše, že kmen Mandanů, patřící do siouxske skupiny, je přesvědčen, že první lidé, kteří se vynořili z podzemních tunelů, byli Histopové neboli Tetovaní. Zahynuli při potopě, protože se příliš brzy chtěli přesvědčit o situaci na povrchu. Zbytek lidí zůstal pod zemí. A dodává:

„V Severní Americe se tradují prastará ústní vyprávění, podle nichž byly tyto záhadné tunely vybudovány nebo vyvrtány starobytlou rasou bílých lidí, rasou již dávno vyhynulou, která způsobila onu pradávnu katastrofu.“ Je to překvapivý důkaz o přítomnosti Atlantčanů na severoamerickém kontinentu, i když nepřináší žádné definitivní závěry. Jak napsal markýz de Nadaillac ve své studii Prehistorická Amerika:

Podobné mýty existují u různých indiánských kmenů, například legendy o potopě a zachránci a dobrodinci lidstva nalezneme až na Aljašce – a v podstatě jsou rozšířeny po celém světě a ve všech lidských společenstvích. Nehledě na výboje, tyto mýty nelze vysvětlit pouze rozšířením křesťanské ideologie. Podle tělesných pozůstatků prehistorického člověka a podle barvy pleti a rysů, které odkázal svým potomkům, je velmi pravděpodobné, že Amerika byla v různých dobách osídlována potomky rozličných ras.

Různé doklady potvrzují hypotézu, že lidé s bílou barvou pleti osídlili Ameriku ještě před Indiány a vybudovali tu mnoho artefaktů, zvláště pak rozsáhlý systém tunelů, a to jak v Severní, tak i v Jižní Americe. Francouzský učenec de Nadaillac tuto hypotézu dokládá informacemi získanými od Indiánů:

Kmen Šóníů tvrdí, že původní obyvatelé Floridy byli světlí, a když Šóníové přišli do země, našli tu stavby a zvyklosti příslušející velmi odlišné civilizaci. U Tuskarorů se setkáme s chronologií, sahající do minulosti vzdálené více než 3000 let. Jejich předkové údajně osídlili nejsevernější oblasti daleko za Velkými jezery; přišli z podzemních chodeb a usadili se na březích zálivu Svatého Vavřince.

W. S. Blacket je ve své knize Ztracené dějiny Ameriky (*Lost Histories of America*, 1883) ještě jednoznačnější:

Z toho lze vyvodit teorii, že Amerika byla v prehistorických časech sídlem velké lidské rasy, v evropské literatuře často uváděné jako Oceanidé – tedy ti, kdo žijí v oceánu. Tito lidé zde nežili v odloučení a osamění, ale naopak se často stýkali se zbytkem světa.

Jejich kontakty se realizovaly díky systému tunelů, který procházel pod celým americkým kontinentem, napojoval se na Atlantidu na jedné straně a pokračoval přes Beringův průliv na straně druhé. Tímto způsobem měli spojení se zbytkem světa, tedy s Evropou, Afrikou a Asií, abych byl úplně přesný. To tvrdí ústní tradice. Máme však soudobé důkazy, které by jejich existenci potvrdily? Badatelé, se kterými spolupracuji, uvádějí přesvědčivé doklady ze všech čtyř oblastí zmiňovaných v souvislosti s indiánskými legendami: z Kalifornie, oblasti Dakoty, okolí Beringova průlivu a – což je snad nejdůležitější – z Arizony, kde v současnosti probíhá skutečný průzkum. Začneme s Kalifornií, protože to je oblast bohatá na „překvapující“ prediluviální nálezy, jak se vyjádřil Harold Wilkins, který zmiňuje hned několik nálezů včetně „lebky člověka evidentně třetihorního původu, nalezené v hloubce 130 stop v dole zalitém lávou, obrazu člověka prastarého původu s neznámými znaky po stranách, záhadné kamenné hráze v hloubce 18 stop pod povrchem pouště či žulových desek v chodbách jevicích stopy dávné těžby“.

Také Tom Wilson, starý indiánský průvodce, proslulý po celé jižní Kalifornii, který zemřel v roce 1968, vyprávěl pozoruhodný příběh. Tom byl příslušníkem kmene Karoků, jehož legendy vyprávějí o člověku jménem Čareja, ctihodném muži, který měl dlouhé vlající světlé vlasy a nosil těsně padnoucí tuniku. Čas od času se objevil mezi Karoky, a jakmile skončil své poslání, zmizel v hlubokých chodbách, o kterých podle Toma Wilsona „nikdo nevěděl, kam vedou“.

I když většina příslušníků kmene věřila, že pod zemí žijí pouze duchové zemřelých, Tom byl přesvědčen, že pod povrchem Kalifornie sídlí neznámá rasa mužů a žen. Vycházel z neobvyklé zkušenosti svého děda na přelomu století.

Starý Indián zřejmě tehdy objevil chodbu procházející celé míle pod povrchem, která na konci ústila do jeskyně, v níž žila komunita lidí se světlou pletí.

Můj děd mi řekl, že tito lidé ho přivítali, a i když nerozuměl jejich jazyku, po nějaký čas s nimi žil. Nosili šaty, které vypadaly jako kožené, ale podle mého děda to kůže nebyla.

Jejich jeskyně byla osvětlena bledým žlutavě zeleným světlem z neznámého zdroje.

Starý Indián se nakonec vrátil do světa na zemském povrchu, kde se jeho vyprávění setkala s pochopitelnou nedůvěrou. Když však dědův příběh uslyšel mladý Tom Wilson, byl natolik přesvědčen o upřímnosti starého muže, že většinu svého života strávil hledáním vstupu do onoho podivuhodného podzemního světa. O jeho existenci byl přesvědčen až do své smrti a věřil, že vchod do něho musí být někde v oblasti, kde se stýká Mohavská poušť a pohoří Sierra Nevada.

Pokud bychom jeli podél západního pobřeží do státu Oregon, setkali bychom se s další legendou o podzemním světě, spojeném množstvím tajných chodeb. Několik odborníků včetně Erika Normana, autora knihy Dutiny země, vidí souvislost s legendami Siouxů a Mandanů, které vyprávějí o tajemných tunelech v oblasti Dakoty, vedoucích k podzemnímu království. Tuto teorii není jednoduché dokázat, ale legenda podle mého názoru znovu potvrzuje hypotézu o existenci podzemních tunelů v této oblasti Spojených států. Byly zřejmě součástí rozsáhlejší sítě, táhnoucí se na sever do Kanady, na jih do Mexika a dále do Jižní Ameriky.

Zajímavá diskuse o „starobylé podzemní metropoli“ se objevila v článku „o jeskyních a dalších tajných úkrytech“ George Wagnera jr., publikovaném v lednovém čísle časopisu Search v roce 1967. Wagner komentuje rozličné zprávy, které o záhadných místech sebral, a přitom upozorňuje na některé konkrétní podrobnosti, „které mi nedávno poslal jeden z mých dopisovatelů, pan Azerland“:

Začal tím, že asi pětasedmdesát mil na sever od Portlandu v Oregonu, mezi Portlandem a seattleským zlomem, jsou hluboko pod povrchem, tam, kde byla kdysi země zaplavena, zbytky velkolepého města. Město leží osm až deset mil pod zemí a lze ho dosáhnout díky četným tunelům, které od něj vedou do různých směrů.

Wagnerův článek vyvolává dojem, že autor věří v atlantský původ podzemního města (zmiňuje se o záplavě) a předpokládá, že se podobá jiným podzemním sídlištím popisovaným v Jižní Americe a Asii. Pokračujeme-li dále na sever na Aljašku a k Beringovu průlivu, nacházíme stále víc důkazů o podzemních chodbách. Mezi zdejšími obyvateli, a to především etniky Indiánů Athabasků, je rozšířena víra v existenci

podzemního národa, který zde žije v harmonii utajen už od dob, které předcházely příchodu Indiánů na kontinent. Ve své knize Arktická dobrodružství – můj život na mrazivém severu (Arctic Adventure – My Life in the Frozen North), vydané roku 1935, se známý dobrodruh Peter Freuchen mnohokrát zmiňuje o „Eqidleetch“, neboli lidech žijících v zemi, o nichž mu vyprávěli Indiáni. V srdci Aljašky, nepříliš daleko od města Tanana, mu ukázali pukliny ve skalách a jeho průvodce Asajuk mu řekl, že se zde ztratili všichni, kdo se za těmito podzemními lidmi vydali. Freuchen píše:

Pukliny byly hluboké a široké, ale Asajuk se mezi nimi orientoval jakýmsi šestým smyslem. Vyprávěl mi o zoufalcích, kteří utekli ze svých domovů a odešli do hor, aby byli co nejdál od svých bližních. Byli zřejmě přijati mezi „Eqidleety“, nebo se stali jejich hosty.

Mezi Eskymáky, kteří obývají Daleký sever kontinentu, také koluje mnoho legend o národu žijícím pod zemským povrchem. Tito podzemní lidé si vybudovali systém tunelů, jimiž cestují na povrch země a zpět. Podle názoru Williama F. Warrena, uvedeného v knize Nalezený ráj aneb Kolébka lidské rasy (Paradise Found, or the Cradle of the Human Race, 1911), Eskymáci věří, že jejich předkové přišli z tohoto podzemního světa, osvětleného věčným světlem. A zřejmě kdysi věděli i o umístění chodeb, i když to již pravděpodobně zapoměli.

I když jsou všechny tyto zprávy vzrušující, nejdůležitější důkazy pocházejí z jihu Spojených států, přesněji z Arizony, kde zapálený badatel Charles A. Marcoux strávil poslední čtvrtinu století zkoumáním legend o podzemním světě. Aby dal svému bádání formální základ, založil Centrum podzemního výzkumu ve Phoenixu v Arizoně. Byl totiž přesvědčen, že vchod do podzemních tunelů se nachází v pohoří s příznačným jménem Superstitious Mountains, Pověřivé hory.

Marcoux si prostudoval všechny popisy podzemních chodeb na celém světě a je přesvědčen, že „od Kanady až po Jižní Ameriku a speciálně v Brazílii se rozkládá síť tunelů, propojených s ostatními částmi světa“. Soustava tunelů, o kterou se on osobně zajímal, byla ta, „která ústí na různých místech Střední a Jižní Ameriky, ale jeden vchod má v Pověřivých horách v Arizoně“.

„Hledal takový vchod po dvacet let,“ říká o něm dr. Raymond Bernard, „a i když jej dosud nenašel, tvrdí, že se mu podařilo navázat kontakt s podzemním národem. Pokračuje ve svém výzkumu, protože věří, že nalezení tohoto vchodu je jedinou nadějí lidstva na přežití.“ Marcouxovo tvrzení o kontaktu s podzemními lidmi budeme zkoumat později, ale zde se ještě krátce zmíníme o jeho plánech, pokud by se mu podařilo vchod v Pověřivých horách nalézt. Je přesvědčen, že zemská atmosféra začíná být rychle kontaminována radioaktivitou:

Vím, že lidstvo nemůže na povrchu přežít a musí časem sestoupit do podzemí. Někteří věří, že je ze země jednoho dne odnesou létající talíře, ale má zjištění dokazují, že taková věc je zcela nemožná. Heffling tvrdí, že když poprvé musela planeta čelit podobným problémům, ukryli se bohové Atlantidy do nitra Země a založili jakési podzemní nebo pod povrchové království, jehož zbytky mohou být stále ještě nalezeny spolu s potomky jeho zakladatelů. Současné lidstvo bude muset pro své přežití udělat totéž. Mým cílem je založit kolonii a shromáždit skupinu, která se vzdá vnějšího světa a začne zde nový život. Ten život nebude snadný, ale přesto bude lepší než to, co zanechají za sebou. Cílem mého úsilí je najít vstup do podzemního světa, kde by mi ti, co zde již žijí, ukázali, co mám udělat.

Jak jsem již uvedl – k tomu, co říká o podzemních lidech a jejich způsobu života Marcoux, se vrátíme později. Ale než opustíme Severní Ameriku, musíme ještě prozkoumat jednu mnohem podivnější věc. Jde o tvrzení, že podzemní tunel spojený s Agarthou existuje i pod městem New York!

Tvrdí to Robert Ernst Dickhoff v knize Agartha (1951), když uvažuje o různých místech v Americe, Asii a Evropě, kde byly podzemní tunely popisovány*. Píše: „Dokonce i New York se může pochlubit rozpracovanými tunely, které se táhnou na míle daleko pod Central Parkem a jejichž existenci si většina Newyorčanů ve své blažené nevědomosti ani neuvědomuje. Pouze se připouští, že byly vyhloubeny neznámými nástroji a jsou velmi staré.“ Všichni samozřejmě vědí, že pod New Yorkem jsou nesčetné tunely, jimiž jezdí podzemní dráha, i další nepoužívané chodby, ale nebylo možné nalézt žádné důkazy, že by zde bylo jakékoli spojení s legendou o Agartě. Jak čtenář uvidí později, moje představa o podzemní síti chodeb vedoucích do Agarty nechává New York poněkud stranou.

Domnívám se však, že víru v existenci podzemních chodeb pod New Yorkem posilovala jedna okolnost. Byla to série povídek, naoko tradovaných, jako by byly založeny na pravdivé události, ve skutečnosti však fiktivních, které prosluly jako „Shaverův podvod“.

Od roku 1945 se začal v americkém plátku Amazing Staries objevovat seriál povídek na pokračování, které pojednávají o tom, že před dávnými časy, někdy na úsvitu věků, žilo na Zemi několik lidských ras včetně Titánů a Atlantů. Autor seriálu Richard S. Shaver (1907-1975) tvrdil, že jeho informace pocházejí z tajného jazyka mantang, který objevil na kamenech pokrytých nápisy, jež zde zanechali Atlantové a Titánové, dříve než planetu opustili.

Příběhy popisovaly, že to byly nesmrtelné bytosti podobné bohům, které vytvořily mocné civilizace. Když začalo Slunce vyzařovat nebezpečnou radiaci, vystavěly si podzemní tunely a jeskyně, kam před paprsky unikly. To však nestačilo k jejich ochraně, a tyto „nesmrtelní“ byli proto donuceni Zemi opustit. Zanechali zde však zbytky svých lidí v podzemních tunelech, kteří se rozdělili do dvou skupin.

Takzvaní „Terové“ byli mírumilovným a vysoce inteligentním národem, kdežto „Derové“ byli malé ohavné bytosti se sklonek k páchání zla. A Shaver tvrdí, že to jsou právě tyto Derové, kdo je zodpovědný za světové zlo, války, pohromy a neštěstí, které lidstvo po staletí trápí. Naznačuje také, že všechny ty pradávné stavby, jejichž trosky nacházíme, včetně podzemních tunelů a jeskyní, nemohli vytvořit tehdejší lidé a že jsou ve skutečnosti dílem Atlantů.

Seriál okamžitě vzbudil senzaci. Náklad časopisu vylétl nahoru a přišlo asi půl třetího tisíce dopisů čtenářů, jejichž reakce byly protichůdné: od plamenné víry v Shaverovu teorii až k naprostému výsměchu. Někteří dokonce tvrdili, že se s Tery a Dery opravdu setkali. V následujících pěti letech se kolem seriálu rozpoutalo mnoho vášní a sporů.

Shaver nepřestával tvrdit, že uvedená fakta jsou v pořádku, zatímco zeměpisci a vědci veřejně prohlašovali, že je to celé nesmysl. Dnes se na celou tuto věc hledí jako na naprostý a v mnoha směrech zjednodušující výmysl a mezi čtenáři science fiction jako na podvod, který velmi ublížil tomuto začínajícímu žánru, v té době usilujícímu o to, aby byl přijímán jako seriózní literární druh. Až do své smrti však Shaver neodvolal ani jediné slovo z toho, co napsal, a dokonce snad svým výplodům doopravdy věřil. Na závěr lze snad jen poznamenat, že dílo obsahuje několik diskutabilních faktů, ztrácejících se v záplavě těch nejfantastičtějších výmyslů.

Jak se sluší na seriál publikovaný ve vědecko-fantastickém časopise, většina Shaverových příběhů se odehrává ve vesmíru a popisuje další osudy Atlantů a Titánů, kteří nyní cestují v létajících talířích z místa na místo a čas od času navštěvují Zemi, samozřejmě aby na ni dohlíželi. Ale v jedné z nejdůležitějších povídek, v „Zakukleném světě“ (Amazing Stories, květen 1946), je vylíčeno „neuvěřitelné odhalení světa hrůzy skrytého pod moderním New Yorkem – v jeskyni Derů“. V této delší próze se objevuje následující Shaverovo tvrzení:

Uvnitř hutného prastarého čediče, na němž spočívají dnešní Spojené státy, hluboko v temné skále, kam nikdy nemůže proniknout žádná voda, leží město. Není tak dobře známé jako dnešní New York, který se rozkládá přímo nad ním, ale má své přátele i nepřátele, své sluhy i své lordy a svou plutokracii. Je částí prastarého zapomenutého podzemního světa, lidem na povrchu ne zcela neznámého, který však není uznáván jako strašlivá pravda, jako nebezpečný činitel jejich života. Ontal je součástí civilizace, skryté pod našima nohama, kterou ti, kdož vědí, nazývají „Zakuklený svět“.

Podzemní svět tvoří mnohoúrovňové složitě bludiště obrovských jeskyní, které jsou všude pod povrchem našeho současného světa. Staré dálnice, kdysi součástí jediného prastarého planetárního města, kterým Země bývala, dokud neměla Slunce, se zde, pod New Yorkem, sbíhají do města většího než kdekoli na Východě... Podzemní svět je natolik rozsáhlý, že jen jeho menší část je obydlená a jen málo z něho bylo plně prozkoumáno. Je umělým dílem prastarých etnik, které opustily zemi před mnoha tisíci lety.

Shaver dále poutavě vypráví o „vstupní bráně“ v New Yorku, skrze niž je „několika vyvoleným“ dovoleno vejít do „Zakukleného světa“, ale ani náznakem neprozradí, kde by se tento vchod mohl nacházet. Když čtenáři naléhali, aby dokázal svá tvrzení tím, že by „zavedl nějakou společnost do jeskyní“, ostře odpověděl: „Rád, ale který vchod vede na bezpečné místo, kde nečihá něco, co by nás pohltilo? Přece nemohu zavést lidi na místo, kde by se stali trýzněnými otroky!“ Věřím, že právě v těchto všeobecně známých a kontroverzních příbězích Richarda S. Shavera lze hledat původ pověstí o tajemných tunelech pod New Yorkem. A jen stěží můžeme pochybovat o jeho inspiraci knihami Bulwera Lyttona, madam Blavatské, Ferdinanda Ossendowského, Nicholase Roericha a dalších, o kterých jsme se již v knize zmínili. Shaver otevřeně přiznával, že je nenasytným čtenářem a knihy o záhadách typu podzemního království nebo tajemných chodeb zaplňují poličky jeho knihovny. Ve skutečnosti jen krácel v šlápějích spisovatelů, jako byli Robert Paltock, autor Života a dobrodružství Petera Wilkinse (1751), baron Ludvig von Holberg, autor Cesty Nielse Klima do podzemí (1741) a Jules Verne, tvůrce již klasického románu

Cesta do středu země (1864), i mnoha dalších, méně známých autorů dvacátého století včetně Edgara Rice Burroughse s jeho příběhy o lidech žijících uvnitř glóbu, jako byly román U zemského jádra (1923) a jeho pokračování Pellucidar (1924). Nakonec to bylo právě Shaverovo nekonečné ujišťování, že každé jím napsané slovo je pravdivé, co značně jeho dílo znehodnotilo.

Prvkem, se kterým se zřejmě mnoho čtenářů Shaverových příběhů nemohlo smířit, byla vlastnost Derů dopouštět se všemožného zla, k němuž na povrchu země dochází.

Aby toho dosáhli, ovládají hrůzné síly – síly, které se v jejich ničivých rukou mohou kdykoli vymknout kontrole, což povede ke konci světa. Shaver se evidentně neubráníl pokušení využít strachu z nukleární síly, který se tehdy rok po svržení atomové bomby lidí zmocnil. Škoda, že se hlouběji neseznámil s pracemi Blavatské, Ossendowského, Roericha, a zvláště s Přicházející rasou Bulwera Lyttona, z nichž bezpochyby převzal některé prvky svých příběhů: byl by našel mnohem přesvědčivější a přitom stejně účinnou sílu známou jako síla vril.

Dosud jsme se v této knize silou vril zabývali pouze z obecného pohledu. Přišel čas podívat se podrobněji na záhady, které ji obklopují...

KAPITOLA 11 ZÁHADNÁ SÍLA VRIL

Nejpodivuhodnějším faktorem spojeným s legendou o Agartě je nepochybně podivná síla známá jako síla vril. Od doby, kdy byla poprvé popsána v románu Bulwera Lyttona Přicházející rasa a uvedena do souvislosti s tajemným podzemním královstvím, lze pozorovat rostoucí zmatení v názorech, co by vlastně tato síla mohla být. Především jde o to, zda vůbec existuje, nebo zda to byla jen invence jednoho duchaplného romanopisce viktoriánské doby.

Dříve než začneme studovat materiál, který je o síle vril k dispozici, připomeneme si něco z toho, co nám Bulwer Lytton o jejích možnostech prozradil. Poprvé se o ní zmiňuje téměř hned potom, co se vypravěč příběhu o podzemním světě setkal s jeho obyvateli, kteří se nazývali Vríl-ja.

Pro vril nelze v žádném jazyce, který znám, nalézt odpovídající výraz. Nazval bych to elektřinou, kdyby to ve svých mnohočetných projevech nezahrnovalo i další přírodní síly, kterým v našem vědeckém názvosloví přísluší zvláštní jména jako magnetismus, galvanismus atd. Tito lidé se domnívají, že skrze vril dosáhli jednoty působení přírodních sil, o níž na povrchu zemském hloubali mnozí filozofové a kterou Faraday nazývá opatrnějším termínem korelace.

Tento vynikající experimentátor praví: „Již dlouho zastávám spolu s dalšími milovníky přírodních věd názor, který se téměř rovná jistotě, že různé formy, skrze něž se projevují síly hmoty, mají společný původ. Jinými slovy, že jsou v tak přímém vztahu a navzájem závislé, že jsou přeměnitelné jedna v druhou a mají při svém působení ekvivalentní intenzitu.“

Učenci v tomto podzemním světě tvrdí, že jeden ze způsobů využití vril, který by Faraday patrně nazval atmosférickým magnetismem, může ovlivňovat změny teploty, jednoduše řečeno počasí. Jiným jejím projevem – blízkým tomu, co je na povrchu nazýváno hypnóza, elektrobiologie, ódická síla apod., ale aplikovaným vědeckou cestou pomocí vodičů vril – lze působit na mysl, všechny organismy zvířecí i lidské a rostlinstvo do té míry, že to přesahuje všechny naše představy. Všem těmto energiím dali jedině jméno vril.

Ústy svého vypravěče pak Bulwer Lytton upřesňuje možnosti působení vril. Říká, že může být použita k rozšíření vědomí a k přenosu myšlenek z jedné osoby na druhou pomocí hypnózy a vize. „Právě působením síly vril,“ říká, „zatímco jsem byl v hypnóze, byl jsem obeznámen se základy jazyka národa Vríl-ja.“ (Dodávám jen, že Bulwer Lytton byl hypnózou fascinován a snažil se rozvíjet své vlastní schopnosti psychokineze.) Při diskusi o původu civilizace Vríl-ja pak popisuje, že její příslušníci dosáhli tak vysoké úrovně díky tomu, že spoutali všechny skryté možnosti tohoto „všeprostupujícího fluida“. Toto fluidum může být „extrahováno a usměrněno tak, aby mocně působilo na hmotu živou i neživou. Může ji zničit jediným zábleskem světla, nebo znovu vdechnout do těla život, posílit je, může uzdravovat i chránit“. Vypravěč vysvětluje, že podzemní národ je na této síle závislý při léčení nemocí, lépe řečeno využívá jí, aby „pomohla organismu znovu nastolit rovnováhu přirozených sil a takto uzdravit sebe sama“.

Mladému hrdinovi románu Bulwera Lyttona dále řekli, že tato síla může být využita k drčení tvrdých skal anebo namířena jako ničivý zdroj proti nepříteli. Poté co mu ukázali tyč vril, zjistil, že „střela uložená v dutině tyče ovládané rukou dítěte byla schopna roztříštit tu nejsilnější tvrz anebo vypálit hořící čáru skrze

celý šik“. (Ať již chceme nebo nechceme síle vril takovouto moc připisovat, není to pozoruhodně jasnozřivý popis současných laserových paprsků, podaný téměř sto let předtím, než byl dokončen jejich vývoj?) Další použití této síly zahrnuje energii pro práci robotů, pohon vozidel a létajících zařízení i zajištění zdroje pro osvětlení podzemního světa a udržení zdejší formy živé hmoty. Můžeme shrnout, že vril je jakýmsi ohromným rezervoárem univerzální energie, jejíž některé části mohou být koncentrovány v lidském těle.

Koho by za těchto okolností překvapil dlouhotrvající zájem lidstva o to, co je na síle vril pravdivého? Nepochybují o tom, že některé z jejích atributů byly výplodem tvořivé mysli Bulwera Lyttona. Ale podle názoru většiny badatelů se zdá, že za tím vším je pravdivé jádro, pocit, že síla podobná tomu, co popsal, existuje a nemusí být nezbytně omezena na podzemní oblasti naší planety.

Doufám, že jsem v kapitole zasvěcené Bulweru Lyttonovi a Přicházející rase dostatečně objasnil, že autor byl člověk s hlubokými znalostmi mystiky, který tyto znalosti použil ve své knize. Odhalil však jen málo z toho, odkud čerpal, a když jej nutili, aby objasnil, co síla vril je, choval se značně tajuplně. Ve svém jediném známém komentáři k této problematice, adresovaném krátce po uveřejnění knihy jeho blízkému příteli, napsal: „Slovem vril jsem nemyslel hypnózu, kterou považují pouze za jeden z projevů tohoto mocného fluida prostupujícího celou přírodu.“ Jeho vysvětlení mi připadá fascinující, i když těžko pochopitelné, jako by puntičkářsky přesný Bulwer Lytton litoval, že již řekl příliš mnoho. Rosenkrucciánské bratrstvo, k němuž patřil, bylo velmi hrdé na svou přísahu mlčenlivosti a je pravděpodobné, že autor Přicházející rasy ve své momentální situaci, kdy měl naléhavou potřebu peněz, využil informace, které měl při ruce, k tomu, aby dokončil svůj příběh a dal mu punc autenticity, tak jak pro něj bylo typické. Ačkoli již knihu dále nekomentoval, zanechal ve svých čtenářích sílící přesvědčení, že do ní zašifroval základní pravdy – přesvědčení, kterým u se, jak jsem již ukázal, dostalo největší podpory v době, kdy byl u moci Adolf Hitler.

V zajímavém článku „UFO a záhada Agarthy“, který potvrzuje můj názor na Bulwera Lyttona, píše Nadine Smythová:

Jistí vysoce postavení hodnostáři Hitlerovy třetí říše věřili v Agarthu a sílu vril, a tento jejich zájem dal nezaslouženě celé záležitosti zlověstný vedlejší význam. Okultismus měl určitě v nacistickém hnutí své místo. Ale Hitler a jeho blízcí soupeřníci jej deformovali a překroutili ke svým vlastním cílům, což se nakonec mohlo vrátit jako bumerang a zničit je.

Nacisté však nebyli první lidé, kteří v sílu vril uvěřili a vydali se hledat její tajemství. Tato čest patří madam Blavatské, ruské emigrantce a zakladatelce teosofického hnutí, která Přicházející rasu evidentně četla a byla jí silně ovlivněna, protože se o knize zmiňuje ve své první práci Odhalená Isis, publikované o šest let později, v roce 1877.

V oddíle věnovaném „síle, která hýbe atomy“, v níž vykládá jednu ze svých utkvělých myšlenek, totiž že „každé využití vůle má za následek působení síly“, píše:

Existují síly, jejichž tajnou moc znali prastaří čarodějové, ale které jsou současnými skeptiky popírány. V době kamenné si s nimi možná děti pohrávaly, stejně jako chlapci v Přicházející rase Bulwera Lyttona používají úžasnou vril, a nazývali ji „voda ftha“; jejich potomci ji pojmenovali anima mundi, duše vesmíru, a ještě později ji středověcí alchymisté znali pod jmény „světlo hvězd“ nebo „mléko Panny nebeské“, „Magnes“ a mnoha dalšími. Avšak naši soudobí vzdělanci ji pod těmito označeními nepřijmou ani neuznají, neboť podle jejich názoru náleží k magii a je to magická, hanebná pověra.

K vyjádření jedné a téže věci máme k dispozici bezpočet jmen. Antický chaos, zoroastrovský posvátný oheň, Antusbyrum Pársů, Eliášův hořící vůz, blesky bohyně Kybelé, Apollonova hořící pochodeň, plamen na Panově oltáři, věčné světlo na oltáři chrámů na Akropoli a ve Vestě, ohnivý plamen Hádesova kormidla, oslnivé jiskry na hlavách Dioskúrů, na hlavě Gorgony, na přílbě Pallas Athény, Merkurově holi, egyptský bůh Slunce Ra, řecký Zeus, Mojžíšův hořící keř, ohnivý sloup v Exodu, Abrahamova hořící lampa; věčný oheň „bezdné jámy pekelné“, pára v Delfské věštírně, siderické světlo rosenkrucciánů, akasa hinduistů, astrální světlo Elifase Leviho, aura a emanace, Reichenbachova síla ód, Babinetova ohnivá koule, atmosférický magnetismus, galvanismus a konečně elektřina – to jsou jen různá jména pro rozličné manifestace nebo působení stejného záhadného, všeprostupujícího původce – řeckého archea. Sir E. Bulwer Lytton je ve své Přicházející rase popisuje jako sílu vril, využívanou podzemní populací, a dovoluje svému čtenáři, aby ji považoval za fikci. „Tito lidé,“ říká, „se domnívají, že skrze vril dosáhli

jednoty působení přírodních sil,“ a posléze dodává, že Faraday používal „opatrnější termín korelace“.

Zde se autorka na chvíli zastaví, aby citovala Faradaye, což jsem učinil na začátku této kapitoly. Pak madam Blavatská spekuluje, zda Bulwer Lytton „nezískal ona podivná jména zkrácením slov známých z klasických jazyků. Gy pochází z gune, vril z virile“. A pokračuje dál:

Ačkoli se naše srovnání fiktivní síly vril, vymyšlené velkým romanopiscem, a základních sil velkého experimentátora s kabalistickým astrálním světlem může zdát absurdní a nevědecké, je to nicméně pravdivá definice této síly. Další a další objevy podporují toto smělé tvrzení.

Přesvědčení o existenci síly vril se znovu objevilo v její druhé knize Tajná doktrína (1888). Zde píše o jejím dalším účinku, destrukci, v kapitole nazvané „Přicházející síla“:

Existuje strašná hvězdná síla, kterou Atlanťané pojmenovali maš-mak a Árjové riši. Je to vril „Přicházející rasy“ Bulwera Lyttona a všech přicházejících ras lidstva. Jméno vril může být fikce, ale síla sama je skutečností, v Indii zpochybňovanou tak málo jako existence samotné riši, o níž se zmiňují všechny tajné práce.

Je to tato vibrační síla, která, pokud bude podle návodu uvedeném v Aštar Vidja namířena na armádu 100000 mužů a slonů, obrátí je v prach. Je alegorizována ve Višnu Purana, v Rámájaně a jiných dílech, v bajce o mudrci Kapilovi, jehož pohled změnil 60 000 synů krále Sagary v hromadu popela. Je také vysvětlována v ezoterických dílech a nazývána Kapilákša neboli Kapilovo oko.

A je to snad tato satanská síla, kterou by naše generace měly přidat ke svému arzenálu anarchistických hraček, známých jako melenit, dynamitové hodinky, výbušné pomeranče, květinové koše a pod podobnými nevinnými jmény? Má se snad tato ničivá síla, která by – jakmile by se ocitla v rukou nějakého moderního Atlily, krvelačného anarchisty – během několika dní uvrhla Evropu do původního chaotického stavu, v němž by nepřežil jediný člověk, který by mohl vyprávět svůj příběh – má se tato síla skutečně stát společným vlastnictvím všech lidí bez rozdílu?

Stejně jako v případě jiných svých prací zůstává madam Blavatská pouze u narážek a náznaků. Uvádí málo exaktních podrobností, ale cituje dostatek zdrojů, aby její slova mohla být považována za věrohodná, i když občas poněkud přehání. Nemůžeme však nevidět, jak prorocká tato poslední slova z Tajné doktríny jsou. Neboť jaký lepší přídomek než moderní Attila bylo možné dát člověku, který v krátké době začal tajemství síly vril zcela vážně hledat, tedy Adolfu Hitlerovi?

Již dříve jsme si probrali všechny důsledky Hitlerova okouzlení okultismem a mystikou i jeho osobní víry v podzemní svět, kde přebývá rasa nadlidí. S obdivuhodnými podrobnostmi pojednává o této problematice J. H. Brennan ve své Okultní říši (Occult Reich), vydané v roce 1974, ve které probírá německou „Jasnou loži společnosti Vrill“ i způsob, jakým zatáhli Führera do své víry v sílu vril.

Brennan vysvětluje, že Hitler byl zasvěcen do tří důležitých okultních tajemství, která ještě prohloubila jeho víru v záhadnou sílu. Jsou to:

1. Ovládnutí jemněmotné energie, podobné Lyttonově síle vril nebo „živočišnému magnetismu“ mesmeristů. Pod kontrolou vědomí lze tuto sílu použít jako prostředek mystického osvětlení, jako léčivé agens nebo jako nástroj k ovládnutí druhých, a to podle povahy zasvěcence.
2. Ovládnutí událostí a vytváření žádoucích situací ve fyzickém světě. Zasvěcenec toho dosáhne cvičením svých schopností koncentrace, až dokáže zaostřit svou vůli jako laserový paprsek. Nadpřirozeně umocněná síla vůle je potom řízena jasnou představou, obvykle obrazem situace, kterou si mág přeje přivodit. Řídící silou, která stojí za celou touto operací, jsou zvýšené emoce. Znovu platí, že typ dané události či situace závisí na povaze zasvěcené osoby.
3. Vytváření komunikačních cest k nadlidským, cizím bytostem, probíhajících na jiných než fyzických úrovních (a dnešními okultisty obvykle nazývaných „vnitřní roviny“). Nováček však brzy zjistí, že techniky, které si osvojil, aby dosáhl kontaktu s nebem, mohou být stejně dobře využity ke kontaktu s oblastmi pekelnými.

Je velmi pravděpodobné, že se Hitler seznámil s těmito třemi tajemstvími a soustředil se na jejich negativní aspekty. Viděli jsme, že jeho ovládnutí jemněmotné energie bylo na velmi vysoké úrovni a přetrvávalo i po jeho selhání zdraví ke konci kariéry. Získat důkazy o druhém, „magičtějším“ aspektu okultních tajemství je mnohem těžší. Ale přinejmenším myslel jako mág: jeho reakce odpovídaly člověku,

který prošel výcvikem. Jeho víra v sílu vůle je velmi dobře známá. Znovu a znovu vyjadřoval své přesvědčení, že každého člověka a každou situaci lze silnou vůlí ovládnout. Není třeba zdůrazňovat, že toto je víra mágů, i když tomu mnozí historici nevěnovali pozornost. A Hitler bezpochyby ovládal i třetí okultní tajemství. Jeho komunikační dráhy na vnitřních rovinách dokonale fungovaly, i když psychologové by asi prohlásili, že bytosti, s nimiž dosáhl spojení, byly personifikací sil působících v jeho hlubokém podvědomí.

Aby podpořil své tvrzení, cituje Brennan doklady, které jsme již uvedli v pasáži o Hermannu Rauschningovi, hejtmanovi z Gdaňska, který přímo z Hitlerových úst slyšelo jeho zkušenostech s „nadlidmi“.

V jistých kruzích bylo naznačováno, že Hitler nejen o síle vril věděl, ale že ji dokonce uměl používat. Jeho schopnost hypnotizovat obrovské davy lidí, manipulovat s těmi, kteří s ním přišli do kontaktu, a mentálně vysávat členy svého kolektivu jako jakýsi druh duševního upíra jsou toho důkazem. I když Hitler všechny tyto vlastnosti měl, nejsem přesvědčen, že byly založeny na používání síly vril. Je daleko pravděpodobnější, že aura nekontrolované moci a strach, který jej obklopoval, tyto schopnosti vyvolávaly. Uvedený jev asi nejlépe vysvětlil Francis King ve své knize Satan a svastika, vydané roku 1976:

Z psychologického hlediska byl Adolf Hitler jedním z několika málo jedinců, kteří měli schopnost vstřebat do sebe energii získanou z ostatních, umocnit emocionální snu do fyzického zážitku – v jeho případě to bylo vystoupení na veřejnosti – a skončit s ještě větším nábojem emocionální energie, než jaký měli na začátku. Takovéto psychologické hodnocení stavu, který u Hitlera vyvolávalo publikum, je spíše popisem jeho zvláštních charakterových rysů než jejich vysvětlením. Ve skutečnosti vám žádná psychologická teorie podobné vysvětlení neposkytne. Dokud tomu tak nebude, měli bychom vliv okultistů na Hitlerovu schopnost získat energii od posluchačů alespoň zvážít.

Podobně jako mnozí před ním byl i Hitler frustrován ve své touze odkrýt tajemství síly vril. Nedávno jsem měl však možnost prozkoumat kopie jistých dokumentů, které kdysi patřily zasvěcencům společnosti Vríl. Z nich vyplývá, že její členové do tohoto tajemství pronikli.

Dokumenty tvrdí, že jakmile se někdo naučí ovládat sílu vril, získá i schopnost osvojit si všechny další síly. A tohoto „ovládnutí“ lze dosáhnout dvěma způsoby.

První je popisován jako „vědecký způsob“. Vyžaduje chemickou izolaci částic protonů A1, obsažených v olovu. Tyto částice musí být zachyceny magnetismem Saturnu nebo lávou vytékající z aktivního vulkánu. Za působení takto vyvolané radiace „samčí pohlavní žlázy aktivují všechny vnitřní síly a posílí ego“. Podle dokumentů sídlí poté síla vril v konečcích prstů zasvěcence.

Druhá metoda, popisovaná jako „mystický způsob“, je stejně bizarní a záhadná. Je zřejmě odvozená z „magického rituálu vyššího stupně“, prováděného před mandalou, představující Šambhalu jako planetární centrum Agarthy.

Adept by se měl vnořit do fialově zbarveného světla získaného z ametystu a přitom „vydávat zvuk tvořený nekonečně opakovaným vibrujícím písmenem K“. Sílu lze daleko snáze získat za jisté konstelace hvězd, důležité je znamení Saturnu, jakož i ankh, egyptský kříž ve tvaru T se smyčkou nahoře, symbolizující život. Během rituálu bude mít zasvěcenec „pocit, že z něho uniká život“, ale poté zjistí, že ovládá zázračnou sílu vril, končí dokument.

Pokud oba tyto způsoby znějí čtenáři spíše jako hatlanina spojená s kouzly středověkých čarodějnic, pak má stejný pocit jako autor této knihy. Ale protože nejsem praktikující mystik, ani nemohu tvrdit, že ovládám tajemství mystiky teoreticky, netroufám si dokumenty a „tajemství“, která popisují, odsoudit jako úplný nesmysl. Myslím, že spíše obsahují pravdivé prvky, prezentované tak, aby zmátly náhodného čtenáře a přitom si podržely původní posvátné tajemství – pokud ovšem bylo skutečně známo. To je velmi typický manévr, praktikovaný u podobných, údajně tajných, mystických či okultních dokumentů, které se nějakým způsobem dostaly na veřejnost.

V tomto názoru mě utvrzuje i to, že vysvětlení, co vlastně síla vril znamená a jak ji lze získat, je jednodušší než její skutečné dosažení, i když pomineme všechny podivuhodné schopnosti, které jí Bulwer Lytton a další připisovali.

Vríl je ve skutečnosti staré indiánské jméno pro obrovské zdroje energie, které se stanou přístupnými v důsledku ovládnutí éterického těla a které řídí životní síly v lidském těle. V základě je to ovládnutí toho, co Bulwer Lytton nazýval „jediným velkým fluidem pronikajícím celou přírodou“ a indiští mystici kundalíní, hadí silou. Vríl je vlastně ovládnutí této osobní vnitřní síly rozvinuté na nejvyšší úroveň.

Proto ji Bulwer Lytton popisuje jako nejznamenitější vlastnost své „podzemní rasy“ a proto ji lidstvo vždy

tak usilovně hledalo.

Jak asi ví každý, kdo prošel nejzákladnějším kurzem indické mystiky – a zvláště tantrických filozofů –, pokus o definici jakýchkoli prvků je velice těžký, protože k dosažení stavu pochybnosti těla i duše je zapotřebí rozsáhlého studia a velké koncentrace pod dohledem guru. To platí i pro kundalíní, která by mohla být velice zjednodušujícím způsobem popsána jako možný zdroj nezměrné síly dřímající v člověku, představované malým svinutým hadem, která může být využita ke konání velkého dobra, ale může být i vysoce nebezpečná, když je vyvolána bez patřičné opatrnosti a pozornosti. Poměrně dobrou definici lze najít v knize Tantrická cesta (The Tantric Way) od autorů Adžita Mukherdžího a Madhu Chána (1977), kteří napsali:

Kundalíní je mikroskopická forma vesmírné energie nebo, jednodušeji řečeno, rozsáhlá zásobárna potenciální statické psychické energie, která v latentní formě existuje v každé živé bytosti. Je to nejmocnější projev tvůrčí síly v lidském těle. Kundalíní není výsadou tanter, ale tvoří základ všech jogínských praktik a každá ryze spirituální zkušenost je považována za vzepětí této síly. Kundalíní bývá popisována tak, že leží „svinutá“, „nečinná“ nebo v „hypnotickém spánku“ v křížové části páteře, nazývané muladhara čakra neboli kořenové centrum, a blokuje vstup do kanálu, sušumny, vedoucímu ke kosmickému vědomí v mozgovém centru.

Ve většině případů může kundalíní nečinně dřímat po celý život a člověk si nemusí být její existence vůbec vědom.

Podle Mukherdžího a Chána je nejbližší moderní paralelou k tomuto pojetí to, co behaviouristé označují jako rozdíl „mezi možným a skutečným já“. Průměrný jedinec využívá pouhých deseti procent své duševní kapacity a většinu svých schopností, talentu a možností si vůbec neuvědomuje. Autoři však také říkají, že bychom si kundalíní neměli plést s pouhými tvůrčími schopnostmi jednotlivce, ale že má být pojímána jako „síla, která má moc probudit vynikající duševní schopnosti, všem nám vrozené“. Dodávají:

Žádný konkrétní popis kundalíní, ať už symbolický nebo ve fyziologických termínech, nepostačí, protože je to vysoce působivá, velmi jemná vibrace, která je „mimo dosah chirurgova nože“. Jakkoli je její podstata prchavá, lze na její působení usuzovat jedině z účinků, které při svém probuzení vyvolává v lidském těle.

Mnozí západní odborníci se pokoušeli popsat, jak lze této síly dosáhnout, ale málokterým se to podařilo lépe než siru Johnu Woodroffovi v jeho rozličných dílech o tantrách, včetně knihy Šaktí a šakta z roku 1920, kde je tomuto tématu věnován celý oddíl. Začíná vysvětlením, že hinduisté věří, že každý člověk je jakýmsi mikrovesmírem – „cokoli existuje ve vnějším vesmíru, existuje také v člověku“. Woodroffe pokračuje:

Tělo můžeme rozdělit do dvou hlavních částí, jmenovitě na hlavu a trup na jedné straně a nohy na straně druhé. U člověka se střed těla nachází mezi nimi, naspodu páteře, tam, kde začínají nohy. Trup a tím i celé tělo je podepřeno páteří.

Ta je osou těla, stejně jako je hora Méru osou země. Lidská páteř je proto nazývána mérunda, méru nebo osová tyč.

S míchou je spojeno množství neviditelných kanálků podobných cévám, které se odtud šíří do celého těla. Tyto prameny se v určitých místech, kterým se říká čakra neboli kruhy (což jsou centra jemnomotné energie), sbíhají a spojují s fyzickou částí těla. Zjednodušeně řečeno, tyto čakra jsou centra jakési nadtělesné energie a mohou být považovány za jakási duševní dynamika. Těchto kruhů je prý sedm a jsou umístěny takto: nejnižší čakra blízko pohlavních orgánů, druhá v oblasti podbřišku, třetí v místě solárního plexu, čtvrtá v oblasti srdce, pátá v hrdle, šestá mezi očima a sedmá na temeni hlavy.

Všechny čakra jsou srovnány podél osy, která probíhá od nohou až k temeni hlavy. Této ose se říká Bráhmova hůl.

(Nemohl by to být vzor holi vril popisované Bulwerem Lyttonem?) V nejnižší čakře sídlí kundalíní, podle popisu tanter malý stočený had, který uvolňuje mocné síly. To, co se děje za nepříznivých okolností, popisuje Benjamin Walker v práci Hinduistický svět (Hindu World, 1968):

V astrálním těle běžné osoby kundalíní spí a hlavou blokuje ústřední kanál, sušumnu, „Brahmovu hůl“, „bránu vzestupu“. Člověk není její přítomností nikterak rušen a vlastně si ji ani neuvědomuje. A tak je to správně. U průměrného člověka je důležité, aby had zůstal spát, protože má při probuzení ohromnou moc.

Pokud je vyrušen, ať už náhodou, nebo technikami aplikovanými nesprávným způsobem, může se projevit jeho nebezpečná síla. Pak kundalíní zvedne hlavu a začne se neuspořádaně pohybovat a bezuzdně zuřit v oblasti níže položených čakr, čímž způsobí abnormální vybuzení základních instinktů a vášní.

Pokud se však probuzení kundalíní dosáhne správnou cestou, dochází k „transformaci a přeorientování nejvyšší síly v lidském těle“. Jak uvádějí Mukherdží s Chánem:

Když se tato síla probudí a ožije, umožní nám překonat vlastní konečnost a podmíněnost. Pokud kundalíní spí, člověk si uvědomuje jen bezprostřední, přizemní okolnosti. Je-li však probuzena, jedinec již není omezen pouze na vlastní vnímání a podílí se na zdroji světla. Při svém vzestupu kundalíní probouzí postupně další čakry a absorbuje všechnu energii, kterou jsou nabitá jednotlivá centra. Tím, že jsou dřímající síly kundalíní, jinak pohlcené v podvědomých a čistě tělesných funkcích, probuzeny a vystupují do vyšších center, takto uvolněná energie je transformována a sublimována, dokud není dokonale rozvinuta a nenaplňuje celé vědomí.

Použijeme-li nejjednodušší výrazové prostředky, můžeme říct, že tento proces zpřístupňuje rozsáhlé, dosud spící oblasti mozku (z celkové kapacity mozku využíváme totiž jen malou část) a tím umožňuje využít nadpřirozených sil, což hinduisté nazývají šídhís. Říká se, že existuje osm mocných šídhís, které podle mého názoru odpovídají „schopnostem“ nebo „moci“ síly vril. Mukherdží s Chánem sepsali jejich seznam: dokonalé ovládnutí živlů, schopnost opouštět tělo a znovu se do něho vracet, nadpřirozená schopnost slyšet, stav beztlíže, schopnost vidět nejmenší věci a na druhé straně širší pohled na svět, takže dotyčný dokáže pochopit funkci sluneční soustavy a vesmíru, schopnost ovládat hmotu myšlenkou a – což je možná nejdůležitější – schopnost vyvíjet obrovské hnací síly.

V knize tohoto typu se ani nepokouším popsat složité techniky, které jsou k probuzení hadí síly zapotřebí. Chtěl bych jen poznamenat, že to vyžaduje mnoho učení, obrovskou koncentraci, kontrolu nad tělem (důležité je dýchání a zaostření pohledu) a naprostou disciplínu. Jak napsal Benjamin Walker:

Ti, kdož si přejí postoupit ve svém poznání kundalíní cestou praktických zkušeností, nebo ti, kdož chtějí ovládnout síly zplozené jejím probuzením, musí projít dlouhodobou přípravou, protože je třeba mnoha let obtížných cvičení, než získají tyto schopnosti.

Každému, kdo čte tyto řádky a cítí takovouto potřebu, mohu pro začátek doporučit literaturu o tantrismu a józe.

Myslím, že není pošetilé předpokládat, že schopnosti, které jsem uvedl, by mohly být těmi schopnostmi, které ovládají zasvěcení nejvyššího stupně nebo příslušníci nadrasy s daleko vyvinutější civilizací. Pokud pod zemským povrchem taková rasa opravdu existuje, je pravděpodobné, že již před dlouhou dobou dosáhla takovéto úrovně, protože nikdy nemusela čelit válkám, konfliktům politických systémů a sociálním nepokojům, které po staletí sužují všechny národy na povrchu světa.

Tuto kapitulu uzavřu tím, že se domnívám, že praktiky kundalíní mohou být klíčem k síle vril. Rozhodně je v ní mnoho prvků podobných podivné síle Bulwera Lyttona.

Pokud, coby zasvěcenec, zatajil některé z jejích vlastností, je to celkem pochopitelné a věřím, že to nezmenšuje platnost mých předpokladů. Nechám tedy na čtenáři, aby se dobral svých vlastních závěrů, protože přišel čas, abychom se vrátili a pokusili se rozluštit zbývající záhady mnohem hmatatelnějšího světa Agarthy a jejích podzemních tunelů. Znovu budeme odkrývat různé podivuhodné skutečnosti, které povedou k ještě překvapivějším závěrům...

KAPITOLA 12 OBJEV ŠANGRI-LA

Právě se blížíme ke konci našeho putování za záhadou ztraceného světa Agarthy. Doufám, že jsem na předchozích stránkách uvedl dostatečně podrobný popis dávných vyprávění o podzemním království, jakož i pokroků v této oblasti bádání, a zároveň předložil bohatý materiál o existenci podzemních chodeb, které k němu vedou.

Většina toho, co jsem napsal, je založena na ověřených faktech, zbytek je výsledkem pečlivě zdůvodněných spekulací.

Myslím, že existence Agarthy i sítě podzemních tunelů je dostatečně přesvědčivě dokázána. Ale stále zůstává mnoho nezodpovězených otázek.

Zprv, pokud tunely existují a spojují podle legendy hlavní kontinenty světa – jak probíhá toto spojení mezi americkým kontinentem a Mrikou, Evropou a Asií přes nesmírné rozlohy Atlantského oceánu? Zadruhé, můžeme určit, kde leží srdce tohoto podzemního světa, magické město Šangrila, známé také jako Šambhala? A zatřetí, poskytuje moderní věda nějaké důkazy, které by potvrzovaly, že takovýto podzemní svět mohl být někdy v minulosti vybudován a že v něm mohli žít lidé v podmínkách natolik odlišných od těch, ve kterých žijeme my, obyvatelé zemského povrchu?

Na následujících stránkách se vám pokusím nabídnout odpovědi na všechny tyto otázky.

Pro začátek bych se rád pokusil rozluštit záhadu sítě podzemních tunelů. Jak čtenář zřejmě pochopí z mapy na konci knihy, došel jsem k závěru, že tyto chodby skutečně existovaly a že hlavní tepna vedla tak, jak jsem označil. (Později se zmíním o možnosti existence dalších odboček vedoucích k dalším územím.) Chodby poskytovaly možnost komunikace mezi Severní Amerikou a Asií, a to pod úzkým pruhem moře, širokým asi devadesát kilometrů, který je znám jako Beringův průliv.

Myslím, že je to zcela přijatelné tvrzení, které navíc potvrzují lidové tradice zdejších Eskymáků. Robert Ernest Dickhoff v této souvislosti napsal:

Nikdo nechť nepodceňuje význam, důležitost či samu existenci těchto tunelů, a zvláště těch, které jsou dosud otevřené pro ty, kdož vědí, kde je nalézt... Právě tudy putovali Eskymáci z Asie na Aljašku a do Kanady. Tito Eskymáci totiž tvrdí, že nepoužili žádný povrchový způsob dopravy, jak by si rádi přáli historici, ale trvají na tom, že putovali podzemními chodbami spojujícími Asii s americkým kontinentem a táhnoucími se pod Beringovým průlivem.

I když to v případě Beringova průlivu vypadá jako docela přijatelné vysvětlení, na jižním konci je situace úplně odlišná. Zde je totiž vzdálenost mezi Jižní Amerikou a nejbližší pevninou, Mrikou, téměř čtyřicetinásobná. Přesto věřím, že síť tunelů kdysi tyto dvě obrovské pevniny opravdu spojovala, a to přes zmizelý kontinent Atlantidu.

Tyto tunely pod mořským dnem nemusely být delší než pod Beringovým průlivem, protože po několika desítkách kilometrů dosáhly Atlantidy, kde pokračovaly v podobných podmínkách jako kdekoli jinde na souši. Dokázat tuto část mé hypotézy bude samozřejmě nejtěžší, protože zánik Atlantidy zřejmě způsobil zničení této části systému.

Na první doklad, který potvrzoval tuto teorii, jsem narazil úplně náhodou, když jsem před lety četl starobylou historickou knihu nazvanou Oera Linda Boek. Kniha, která vznikala téměř pět set let, ale jejíž převážnou část napsal léta Páně 803 Frís jménem Ovira Linda, je souhrnem historických záznamů nashromážděných po celé Evropě jak z ústních vyprávění, tak z písemných památek. V jedné z pozdějších částí, evidentně sepsané potomkem původního autora, mužem, jehož jméno bylo Hiddo Oera Linda, je výzva ke čtenářům, aby „uchovávali tyto knihy blízko svého těla a duše“. A jak jsem tak listoval stránkami, zaujalo mou pozornost ještě něco jiného, co mě donutilo číst se zvýšeným zájmem:

V těchto knihách jsou dějiny všech našich lidí a též našich předků. Minulého roku jsem je zachránil při záplavě... Ale zvlhly a začaly se rozpadat. Abych je zachránil, opsal jsem je na cizozemský papír. Pokud je zdědíte, musíte je také opisovat a vaše děti musí dělat totéž. Díky tomu nebudou nikdy ztraceny.

Byla to zvláštní slova, ale mou pozornost zaujala poznámka pod nimi: „Zapsáno v Liuwertu (Ljuwertu) v 3499. roce po potopení Atlantidy, neboli roku 1256 podle křesťanského kalendáře.“ Protože mě legenda o Atlantidě již delší dobu zajímala, otáčel jsem listy a četl o hrdinských činech Frísů a jejich kontaktech se zbytkem Evropy. O kousek dál jsem narazil na další, ještě zajímavější odkaz na Atlantidu. Autor zde pravil, že „Atlant (Atlantis) byla zničena, když se zem otřásla a nebe potemnělo a zazněly silné výbuchy a dunění hromů“. Přitom král Atlantidy „odvedl ty ze svých lidí, kteří nebyli zničeni, skrze obrovité a velmi staré tunely do Votanovy země“ (podtrženo mnou).

Ve vydání, které jsem měl v ruce (v překladu Williama R. Sandbacha z roku 1876), byla poznámka, která vysvětlovala, že Votanova země byla ve skutečnosti Střední Amerika.

Na tomto místě jsem tedy našel velmi dávno zmínku o spojení mezi Atlantidou a Jižní Amerikou. Za ještě důležitější však považuji to, že kniha jasně naznačuje, že oba kontinenty byly spojeny „obrovitými a velmi starými tunely“.

Druhý doklad jsem objevil ve významném díle Harolda Bayleye Prehistorická Anglie z roku 1919. Narazil jsem na něj, když jsem s knihou již nějaký čas pracoval. Přestože jsem v té době ještě ani neuvažoval o formulaci své teorie, narazil jsem na informaci, která mě doslova šokovala:

Dnes je dobře známo, že již před Kolumbovým objevením Ameriky existovala komunikace mezi Východem a Západem. Není tedy třeba pochybovat o údajích obsažených v ústní tradici Indiánů, že jejich Votan poté, co uspořádal záležitosti na Západě, navštívil Španělsko a Řím. Votan „se odebral po cestě, kterou vyhloubili jeho bratři Kulebrové“.

Toto bylo velmi významné tvrzení. Nebylo pochyb, že cesta, kterou „vyhloubili Kulebrové“, je odkazem na existující tunel. A jakýkoli tunel, který by umožnil osobě z Jižní Ameriky navštívit Španělsko a Řím, musel samozřejmě vést přes Atlantský oceán. V mé mysli zableskla vzpomínka na záznam v knize Oera Linda Boek, hovořící o Atlantidě, která byla spojena s Votanovou zemí pomocí tunelů. Narazil jsem snad na odpověď na starodávné mysterium? Na důvod, proč mezi kulturami lidí žijících na opačných stranách Atlantiku je tak záhadná podobnost?

Harold Bayley dále ve své knize vysvětluje, že i když je velmi nesnadné stanovit, kdo jsou v této mexické legendě Kulebrové, nezmenšuje to pravděpodobnost existence tunelů, které byly kdysi vybudovány lidmi, žijícími buď trvale, nebo jen přechodně v Mrice. Říká:

Zmínku o cestě, kterou vyhloubili Kulebrové, bychom mohli zavrhnout jako výmysl, kdyby nebylo podivné skutečnosti, o níž se zmiňuje Livingstone, a to že v Rua žily v podzemí celé kmeny: „V Rua žijí kmeny v podzemních domech.“

O některých vyhloubeninách se tvrdí, že jsou třicet mil dlouhé a uvnitř je tekoucí voda: celý kraj v nich může přežít obléhání tak dlouho, jak je nutné.“

Harold Bayley je o existenci Atlantidy zcela přesvědčen:

Přikláním se k názoru, že Platonův příběh má pravdivé jádro a že stopy nalezené v Peru, Mexiku, Británii, na Iberském poloostrově a v severní Africe jsou dokladem toho, že tyto oblasti byly, podobně jako středomořské ostrovy, v plném dosahu vlivu Atlantů.

Třetí kniha, ve které jsem našel další potvrzení své hypotézy o atlantském systému tunelů, byly Záhady starověké Jižní Ameriky od Harolda Wilkinse, vydané roku 1946, z nichž jsem již dříve citoval. Píše zde:

Ve staré asijské tradici se vypráví podivný příběh, že Atlantida měla v době, kdy ještě existoval pevninský most mezi potopenou zemí a Afrikou na jedné straně a starobytlou Brazílií na straně druhé, labyrint tunelů a chodeb rozbíhajících se do všech směrů. V Atlantidě byly tunely využívány pro nekromancii a černou magii.

Nebyl jsem schopen zjistit, z jakých materiálů čerpal Wilkins své informace, ale je zřejmé, že o existenci tunelového systému mezi kontinenty vůbec nepochybuje.

Nemám v úmyslu se příliš podrobně zabývat různými navzájem si podobnými předměty a znameními, které byly nalezeny na opačných stranách Atlantiku, protože práce Ignatia Donnellyho*, Colónela A. Braghinea a H. S. Bellamyho toto téma dokonale zpracovávají. Rád bych však dodal několik poznámek, abych zdůvodnil, proč se domnívám, že tento kontinent vytvářel pevninský most mezi Amerikou a Afrikou. Ostrov býval různými autory umístován do různých částí Atlantského oceánu, nicméně já věřím, že sám Platon, první velká autorita v této oblasti, je stále nejspolehlivější. Ve svém díle Kritias napsal:

Tedy bylo možné dostat se přes moře, neboť mělo před svým ústím, které vy nazýváte Heraklovými sloupy, ostrov.

Tento ostrov byl větší než Libye a Asie dohromady a tehdejší cestovatelé mohli z něho cestovat na ostatní ostrovy a z těch ostrovů zase na protější pevninu.

Heraklovy sloupy jsou samozřejmě Gibraltarský průliv a ostrov uváděné velikosti – „větší než Libye a Asie dohromady“ – by nejspíš zabíral většinu oceánu mezi africkým a jihoamerickým pobřežím. Kontinent „na protější“ straně moře je bezpochyby Amerika.

Teorii o kontaktu Ameriky s Afrikou vyslovil i proslulý spisovatel zabývající se starobylými mysterii, dr. Lewis Spence, který o ztraceném kontinentu napsal několik děl, z nichž nejznámější jsou Problém Atlantidy (The Problem of Atlantis, 1924), Historie Atlantidy (The History of Atlantis, 1926) a Bude Evropa

následovat Atlantidu? (Will Europe Follow Atlantis?, 1942). Jedna z jeho dalších knih na toto téma, *Atlantida v Americe (Atlantis in America)* z roku 1925, je přímo věnována spojení mezi ztraceným kontinentem a oběma Amerikami. V knize píše:

Trvám na tom, že určité nápadné kulturní rysy, vyskytující se u civilizací na obou stranách Atlantiku, dokazují, že jak Evropa a Afrika, tak i Amerika je musely získat ze společného zdroje – z Atlantidy. Hlavními složkami tohoto kulturního komplexu jsou společné ústní tradice o kataklyzmatu, mumifikování, čarodějnictví i některé druhy umění a typické obyčejy.

Aby svou teorii podpořil, cituje dr. Spence dalšího odborníka:

Profesor Edward Hull je toho názoru, že „flóra a fauna obou polokoulí je dokladem hypotézy, že v Atlantiku existovalo staré lidské osídlení a že před dobou ledovou i během ní překlenovaly Atlantský oceán na severu i na jihu velké pevninské mosty“. K těmto vývodům dospěl na základě pečlivého studia hloubky mořského dna, zaznamenaného na mapách Admirality.

Podobně existují rozsáhlé biologické důkazy, týkající se původního pevninského mostu mezi evropským a americkým kontinentem. Evropské šelmy z období třetihor vykazují stejné znaky jako šelmy americké. Čtyřiašedesát druhů kroužkovců se vyskytuje pouze v Americe, v Africe a v oblasti Středomoří. Pevninské kry na opačných stranách Atlantiku svědčí o dávném spojení, které existovalo mezi Starým a Novým světem a zaniklo až v mladších třetihorách.

Některé druhy mravenců nalézáme na Azorách i v Americe.

Šedesát procent motýlů a můr na Kanárských ostrovech má svůj původ ve Středomoří a s dvaceti procenty z nich se setkáme na americkém kontinentě. Také rozšíření některých korýšů je tím nejlepším důkazem o existenci dávného spojení mezi Evropou a Amerikou.

Podobné kulturní zvyklosti obyvatel Evropy a Ameriky komentuje Robert Ernst Dickhoff:

Když zvážíte nesmírnou vzdálenost mezi starobylým Babylonem a Mexikem, začnete se divit, jak je možné, že natolik oddělené národy, žijící na vzdálených kontinentech, mají podobná náboženství, jejichž symboly vyrývají do kamenů: jsou to bohové s lidskou podobou, někdy napůl člověk, napůl pták, jindy napůl člověk, napůl had. To, že duchovně vyspělý a nadaný mexický národ rozuměl jejich skrytému významu, dokládá jeho národní symbol: orel držící v zobáku hada. Opeřený had, bůh pozitivní síly, byl uctíván Toltéky, Aztéky i Mayi. Také asyrský bůh Aššur býval zobrazován s orlí hlavou. Logickým vysvětlením těchto shod může být těsný kontakt, který existoval mezi obyvateli obou světadílů.

Pojďme se však nyní podívat na samotný ostrov Atlantidu, se kterým byly chodby spojeny. Myslím, že stručná zmínka o historii Atlantidy postačí, protože příběh o zničení této kdysi mocné a vyspělé civilizace katastrofou, která nastala okolo roku 9300 před Kristem, zná každý školák.

Podle Platonova popisu pokrýval kontinent plochu přibližně 2 650 000 čtverečních mil, tedy rozlohu o málo menší, než má Austrálie. Ve své Historii Atlantidy podává dr. Spence velkolepý obraz kontinentu:

Musíme si představit Atlantidu, ostrov téměř velikosti Austrálie, jako sídlo významné prehistorické, velmi vyspělé civilizace. Obývala ji rasa lidí s dokonalou tělesnou stavbou a takového vzezření, jaké svět od té doby nespatriil. Náboženské obřady prováděli ve velkých jeskyních vyzdobených pečlivě vypracovanými kresbami... Kolem těchto jeskynních chrámů klokotal a vzkvétal veřejný život a vznikaly společenské třídy, předobraz uspořádání dnešních dnů.

Dr. Spence poté uvádí dva názory na přesné umístění ztraceného světa – první, svůj vlastní, a druhý, vyslovený dřívějším autorem. Oba však umístili Atlantidu mezi pobřeží Jižní Ameriky a severní Mriky. Původního autora, francouzského geologa M. Pierra Termiera, na tomto místě podrobně cituje a toto je nejdůležitější věta: „Existoval jihoatlantský nebo africko-brazilský kontinent, rozkládající se na severu až k jižním výběžkům pohoří Atlas, na východě k Perskému zálivu a Mosambickému průlivu a na západě k východním okrajům And a k pohořím Kolumbie a Venezuely.“ Nakonec Termier dodává: „Geologicky vzato je Platonova teorie Atlantidy vysoce pravděpodobná.“ Dr. Spence svůj výklad uzavírá:

Za předpokladu, že v nevelké vzdálenosti od španělského a afrického pobřeží, jak říká Platon, byla

pevnina, musíme předpokládat, že tato země se rozkládala nejméně až ke 45. poledníku západní délky a přibližně od 45. rovnoběžky na severní polokouli až k 22. rovnoběžce na polokouli jižní.

Tato plocha zahrnuje nejen Kanárské ostrovy a Azory, ale také většinu Sargasového moře, i když ne jeho nejširší část, a leží přímo nad velkou mělčinou, která Kanárské ostrovy a Azory obklopuje. Pokud bychom Kanárské ostrovy považovali za její nejjihovýchodnější výběžek (a zde nemohla sahat o mnoho dále, aniž by se dotkla afrického pobřeží a Azory za její severní hranici a tuto pevninu prodloužili na západ až k 45. poledníku, získáme plochu, která nejen odpovídá svou rozlohou tomu, co popisuje Platon, ale má i stejné přírodní podmínky.

Engel a hrabě de Corli trvali na tom, že hranice Atlantidy sahaly až k Evropě a Africe na jedné straně a k Americe na straně druhé. Podle nich mohl člověk dosáhnout Nového světa ze Starého přes atlantský pevninský most, jehož potopení zničilo dávnou komunikaci mezi kontinenty.

Takže nyní hovoříme o pevnině, z níž vedl systém tunelů, který přemostil rozsáhlou plochu Atlantského oceánu.

Existují však nějaké důkazy, že takové tunely byly opravdu vybudovány?

Ve svých dvou pracích upozorňujících na Atlantidu, dialozích Timaios a Kritias, Platon popisuje, jak díky využití přírodních zdrojů „Atlantčané postavili chrámy, paláce, mosty a chodby, a také zregulovali vodní toky, které vytvořily okolo jejich dávné metropole trojitý kruh k užítku obyvatel“.

To, že byli schopni vybudovat obrovské podzemní chodby, jasně vyplývá i z další skutečnosti, o které Platon vypráví, totiž že postavili kanál dlouhý téměř dva tisíce kilometrů, jehož části byly zastřešené!

Tvrzení, že podobné tunely byly vskutku vytvořeny, vyslovil i anonymní autor v časopise Papyrus v březnu 1921.

Tvrdil, že právě tyto chodby umožnily Atlantčanům uprchnout před katastrofou a osídlit tak větší část zbývajícího světa. Ve svém článku „Několik poznámek ke ztracené Atlantidě“ píše:

Atlantida vyslala své děti do celého světa. Mnozí z Atlantčanů dodnes žijí jako Indiáni v Kanadě a Spojených státech. Kolonizovali Egypt a vytvořili jednu z mocných egyptských říší.

Rozšířili se na sever Asie jako altajské a mongolské národy. Je to velmi početná a plodná rasa, která dodnes tvoří většinu pozemské populace.

Snad nejpřesvědčivější důkaz o síti tunelů nalezneme při studiu materiálů hovořících o podzemních chodbách, táhnoucích se přes hlavní kontinenty světa k oblastem, kde se rozkládala Atlantida. Mapa to ukazuje dostatečně názorně, ale rád bych ještě dodal pár podrobností.

Sledovali jsme již trasu tunelů přes Severní a Jižní Ameriku, kde severní tunel směřuje pod Beringovým průlivem do Ruska. Brzy budeme jeho dráhu sledovat znovu. Jeho jižní konec se ztrácí v Brazílii a pak prochází tím, co kdysi bývalo Atlantidou, než se znovu vynoří v Mrice. Přirozeně že neexistuje svědectví o každém kilometru – jinak by záhada nepřetržovala po takové věky – ale to, co známe, nám umožní zakreslit jeho trasu.

Nejpočetnější doklady o podzemních chodbách lze nalézt v ústní tradici na severu Mriky. Harold Bayley píše:

Obecně se předpokládá, že Atlantčané kolonizovali Afriku, a je tedy pravděpodobné, že podivné vyhloubeniny v Rua mají nějaký vztah k uctívání hada Rhea. Zmiňuje se o nich i Livingstone.

V nigerijské oblasti s případným názvem Wama, o němž se někteří odborníci domnívají, že pochází ze slova „womb“, lůno, se tradují příběhy o dávných podzemních tunelech, které kdysi místní obyvatelstvo používalo jako úkryt. Podle jedné staré legendy se zde nachází tunel, který se táhne stovky mil „až do moře“. Protože nejbližším mořem je Atlantský oceán, tato legenda nejspíš naznačuje, že místo, ve kterém africký tunel ústil, leželo někde na západním pobřeží kontinentu poblíž Guineje.

Výskyt podzemních cest na africkém kontinentu není žádnou zvláštností, neboť kapitán Grant, který doprovázel kapitána Speeka při jeho hledání pramenů Nilu, vypráví o obrovském tunelu nebo podchodu vyhloubeném pod řekou Kaoma. Grant se zeptal svého domorodého průvodce, zda už někde viděl něco podobného, a průvodce odpověděl:

„Tato krajina mi připomíná to, co jsem viděl v kraji na jih od jezera Tanganika.“ Poté popsal tunel nebo podchod pod jinou řekou, která rovněž nesla jméno Kaoma, tunel tak dlouhý, že karavaně trval jeho průjezd od rána až do oběda. Byl prý tak vysoký, že ani ten, kdo seděl na velbloudu, se nemohl dotknout stropu. „Uvnitř rostlo vysoké rákosí, tlusté jako vycházková hůl, a cesta byla vysypaná bílými oblázky a

byla velmi široká (440 yardů). Skály vypadaly, jako by byly vyhlazeny umělými nástroji.“ Taková svědectví mě nenechávají na pochybách, že skutečně existují ty podivuhodné, výjimečně dlouhé chodby, křižující africký kontinent, a že nemohou být výtvořem současné domorodé populace.

Naše výzkumy nás dále zavedou do Egypta, k jednomu ze sedmi divů světa – pyramidám v okolí Káhiry. V Gize totiž má být tunel, jehož vchod je ukrytý v základně jedné z pyramid. Až bude nalezen, otevře se podle starého vyprávění vstup do „chodby, která vede přímo až do Tibetu“. Tato víra je pevně zakotvena v egyptské mytologii, kde byl jedním z hlavních bohů Usirew, bůh plodnosti a zároveň vládce říše mrtvých. Systém tunelů, o který se zajímáme, je také v tomto smyslu zmiňován ve starobylé Knize mrtvých: „Jsem potomkem včerejška; tunely země mě zrodily a já se zjevím v určeném čase.“ Dr. Raymond Bernard, expert na problematiku Agarthy, s nímž jsme se setkali již dříve, se studiu tunelů v Egyptě podrobně věnoval a pevně věří v jejich spojení s podzemním královstvím i Atlantidou. Napsal:

O tunelu, který začíná v základu egyptské pyramidy, se tvrdí, že směřuje na jih Afriky do vzdálenosti 900 kilometrů. Další tunel, který ústí na západním pobřeží Afriky, prý míří pod vodou do míst, kde se rozkládala zmizelá Atlantida. Stejný tunel probíhá také v opačném směru do jiného města, údajně metropole podzemního labyrintu.

Je pravděpodobné, že gigantické sochy domnělých dávných egyptských králů jsou opravdu atlantští bohové anebo nad lidé obývající podzemní svět, se kterými byli tito vládcové Egypta ve spojení. Tunel napojený na podzemní komoru pyramidy v Gize spojoval Atlantidu s její egyptskou kolonií a právě tímto tunelem přicházeli božští králové Atlantidy mezi Egyptany do jejich nádherných chrámů.

V souvislosti s Egyptem uvádí Harold Wilkins podivný příběh o francouzském badateli jménem Frot, který v roce 1938 prohlásil, že v Bolívii existují doklady o dávné přítomnosti Egyptanů v Jižní Americe. Tvrdil, že na staré cestě vedoucí z Kartága objevil na kameni nápis, který „dokazuje, že předkové Egyptanů dávno předtím, než pronikli do Afriky a k Nilu, vytvořili starobyloou jihoamerickou říši, sahající od Bolívie až k Bahii“.

Dotyčný Francouz zřejmě zmizel kdesi v Mato Grossu, aniž by k této teorii cokoli dodal.

My nyní budeme shromažďovat údaje týkající se systému tunelů v Indii, kde francouzský orientalista Louis Jacolliot první přinesl informace o podzemní říši, kterou představil západnímu světu. Aniž bych opakoval to, co již bylo řečeno, dovolte mi citovat z knihy Dutiny země od Erika Normana:

Mezi hinduisty v Indii existuje prastará legenda, která vypráví o civilizaci nesmírné krásy rozkládající se pod střední Asií. Na sever od Himálaje, zřejmě v Afghánistánu nebo pod pohořím Hindúkuš, je prý několik podzemních měst. Toto podzemní Šangri-la je obýváno národem se zlatými vlasy, který jen zřídka komunikuje se světem na povrchu. Čas od času cestují jeho příslušníci do našich zemí skrze tunely, které se táhnou všemi směry. Vchody do nich jsou přísně střeženy v několika starobylých městech Východu. Jsou prý i v Ellóře a adžantských jeskyních v pohoří Čándor.

Teď jsme již téměř v srdci podzemních chodeb, v městě Šambhale, ale než se tak stane, musíme prozkoumat ještě zbývající část systému tunelů – tu, která vede z Beringova průlivu přes Rusko, Sibiř, Mongolsko a Čínu.

Ferdinand Ossendowski a Nicholas Roerich nám již poskytli dokonalý obraz toho, co se o Agartě ví v Rusku, a proto se teď zaměříme na jedno z nejdůležitějších míst v zemi, které leží u řeky Kolymy poblíž horského pásma Čerskij.

Zde, několik set mil od Beringova průlivu, existuje síť tunelů, které dosud nebyly prozkoumány, protože byly poprvé objeveny teprve v průběhu minulého století. O chodbách se vědělo po staletí, ale byly považovány za velké jeskyně, dokud průzkumníci nezjistili, že se táhnou pod horami jihozápadním směrem do nekonečných dálek.

Zatímco některé větve byly vytvořeny přirozenou cestou, jiné byly bezpochyby vybudované lidskýma rukama. V nich byl povrch skály téměř úplně hladký, jako by byly vyhloubeny nějakými dokonalými stroji. Tyto tunely zřejmě směřují do Mongolska a dál a velmi se podobají systému, který byl objeven začátkem šedesátých let v Ázerbájdžánu. Lidé tehdy zpozorovali, že z hluboké studny vycházejí podivné zvuky a paprsky světla, což přimělo zdejší vědce k důkladnějšímu průzkumu. Narazili přitom na „celou síť tunelů, která je propojena s chodbami v Gruzii a probíhá pod Kavkazem“, jak uvádí Petr Kolosimov ve své knize Věčná země, vydané roku 1968. O svém objevu píše:

Nejdříve se všichni domnívali, že to jsou prehistorické jeskyně: poblíž jejich ústí byly totiž nalezeny skalní kresby a lidské pozůstatky, ale při podrobnějším ohledání se zjistilo, že kosti jsou mnohem starší než kresby. Většina jeskyní vedla do tunelů vyhloubených do svahů hor... Jedna velká chodba, kterou bylo možné projít do větší vzdálenosti, ústila v prostorné podzemní hale, jakémsi nádvoří, vysokém více než osmnáct metrů. Zřetelně to bylo dílo lidských rukou, ale jaký mělo účel? Dosud nebylo nalezeno žádné vysvětlení; odpověď na otázky spojené s touto záhadou leží možná dál, v nepřístupné části tunelů.

Věřím, že se Petr Kolosimov ve svém předpokladu nemýlil, a možná se, i když nevědomky, přiblížil pravdě ještě víc, když napsal: „Hlavní vchody do těchto tunelů mají pravidelný tvar, hladké rovné stěny a obloukový strop. Nejpodivuhodnější na nich je, že jsou navlas podobné tunelům ve Střední Americe.“ Kolosimov dále tvrdí, že někteří ruští archeologové předpokládají, že tunely jsou součástí rozsáhlé sítě sahající až do Íránu a možná propojené s chodbami objevenými poblíž řeky Amudarji v Turkmenistánu a na rusko-afghánské hranici. „Nebo dokonce,“ dodává, „s podzemním labyrintem chodeb ve střední a západní Číně, Sibiři a Mongolsku.“ Na Sibiři kolují zkazky o podzemních chodbách v oblasti Altaje, proslulého sněhovými pláněmi a nebezpečnými průsmyky. Někde poblíž místa zvaného Ergor je prý vchod do míst, kterým zdejší lidé říkají Bělovodije – Blahoslavená země, což je jejich interpretace Agarthy. Podle článku T. Bělošnova „Istorija Bělovodija“, publikovaného v roce 1916 v Časopise záposibiřské geologické společnosti, zdejší lidé této legendě věří a tvrdí, že podzemní království je „pozemský ráj, kde nikdo nikoho nepronásleduje“. Autor se o něm zřejmě dozvěděl od jakéhosi starce: „Pokud je tvá mysl přes všechna nebezpečí připravena dosáhnout tohoto místa, lidé v Bělovodiju tě uvítají, a pokud zjistí, že jsi toho hoden, nechají tě u sebe. To se však stává zřídka, ač se mnozí pokoušeli do Bělovodija dostat.“ Bělošnov dodává: „Staří věřící lidé se s velkým úsilím pokoušeli tuto kouzelnou zemi nalézt. Nějaký čas byl za Bělovodije pokládán Altaj, ale postupně se legendární říše začala posouvat směrem k Himálaji.“ Posuneme-li se jižním směrem do Mongolska, zjistíme, že tradice týkající se „pozemského ráje“ jsou zde ještě silnější. Robert Dickhoff to komentuje:

Kmeny v mongolském vnitrozemí věří, že Agartha je dílem dávné civilizace, že je to neuvěřitelně stará říše, rozkládající se na skrytém místě v Afghánistánu. Také věří, že je propojena prostřednictvím tunelů s různými oblastmi světa.

Nicholas Roerich byl přesvědčen, že o záhadném království vědí nejen místní lidé a vzdělaní lamové, ale i členové vlády, i když právě oni byli nejméně ochotní o této záležitosti mluvit s cizinci. V Ulánbátáru slyšel od jednoho starce vyprávění o jakýchsi podivných kamenných kruzích, které by měly označovat jeden z vchodů do Agarthy. Starý muž ukázal na kameny a pravil:

Zde vešli Čudové do podzemí. Když do našeho Altaje přišel „bílý car“ a když v této oblasti začaly kvést břízy, Čudové nechtěli pod „bílým carem“ zůstat. Vešli do podzemí a uzavřeli chodby velkými kameny, tady, vidíte? Ale neodešli navždy. Až přijde nová doba, až se lidé z Bělovodija vrátí a přinesou lidstvu nové vědění, potom Čudové se všemi ziskávanými poklady přijdou zpět.

Roerich také upozorňuje na to, že s legendou o Agartě byla po dlouhou dobu spojována poušť Gobi. Někteří lidé dodnes věří, že se hlavní město Šambhala ukrývá pod jejím pískem. V jihovýchodním cípu pouště Gobi, již na čínském území, nalezneme stopy svědčící o existenci podzemních chodeb.

Místo nese jméno Tun-chuang a leží těsně u hranic s Tibetem.

Ve skalnatém terénu, asi šestnáct kilometrů na sever od města, se rozkládá systém umělých jeskyní nazývaných „Jeskyně tisíce Buddha“. Byly vytvořeny někdy mezi léty 357 a 384, kdy do Číny pronikal buddhismus, a sloužily jako svatostánek tohoto náboženství. To, co je činí zajímavými z našeho hlediska, je fakt, že z jedné z těchto jeskyní vede tajné schodiště do labyrintu chodeb, které se ztrácejí hluboko v podzemí. To přímo fascinovalo Petra Kolosimova, takže v další ze svých knih Svět říká Ne (1969) napsal:

Říká se, že první jeskyně nebyly ve skutečnosti vybudovány buddhistickými mnichy, ale někým, kdo je o tisíce let předešel, a jako takové musí mít tajné vchody. Tento labyrint se prostírá pod rozsáhlými územími Střední Asie. Jsou to tunely legendárních království Šambhaly a Agarthy. Také se říká, že část chodeb byla zatarasena mnichy, aby se bandité nedostali dovnitř a nemohli uloupit ukryté poklady.

V případě Tun-chuangu je však jedna věc jistá. V jeskyni, kterou archeologové označili číslem číslo 58, je oltář se spícím Buddhou a za ním zástupy věřících spolu s dobrými a zlými duchy. Těch si nemusíme všimnout, protože mohou být plodem autorovy fantazie, ale mezi věřícími je několik postav, které svým oblečením a rysy nápadně připomínají americké Indiány...

Je to snad další neobvyklý důkaz o kontaktu mezi americkým kontinentem a vzdáleným vnitrozemím Asie?

Naše cestování podzemními tunely se chýlí ke konci. Sledovali jsme je z Ameriky přes Atlantidu na jih Mriky a přes tento kontinent, Egypt a Indii do Himálaje, ale také severní cestou přes Beringův průliv a dále Rusko, Mongolsko, Sibiř a Čínu. Ve spojovacím bodě těchto dvou tepen leží již jen jediné území: tajemný Tibet. A věřím, že právě pod touto vzdálenou zemí, na neúrodné náhorní plošině, se tunely blíží k podzemnímu království Agartě a setkávají se na místě zvaném Šambhala, v proslulém hlavním městě, v legendárním Šangri-la.

Tibet je rozhodně jedním z nejzáhadnějších míst na zemi.

Není divu, byl od zbytku světa odříznut po celé generace. Od roku 1700 byl pod formální čínskou správou, kdy po rozpadu mandžuské vlády v roce 1911 získal samostatnost, o níž přišel po čínské okupaci v roce 1951, kdy jeho právoplatný vládce dalajlama musel zemi opustit a velká část populace, tvořená mnichy, byla vyhnána z klášterů. V roce 1965 se čínská kontrola nad územím stala absolutní a Tibet byl vyhlášen za autonomní oblast Číny. Závoj tajemství, který visí nad tímto státem, je v současnosti ještě neprostupnější než kdykoli předtím.

Mnoho odborníků citovaných v této knize již vyslovilo svůj názor, kde by se Šambhala mohla nacházet. Někteří tvrdí, že leží v nepřístupných oblastech Hindúkuše, jiní ji zase hledají pod zrádnými písky pouště Gobi. V úvahu přichází i Afghánistán, zdecimovaný ruskou armádou, a nejméně dvě místa v Číně. Robert Dickhoff nemá žádné pochybnosti o tom, že „toto království je umístěno v údolí řeky Cangpo“, i když na podporu této hypotézy neuvádí žádné doklady, zatímco Eric Norman cituje jakéhosi amerického badatele jménem „Doc“ Anderson, který tvrdí, že vchod leží pod „sedmi pyramidami (?) poblíž Sian-fu, hlavního města provincie Šen-si“. Andersonovi prý tajemství Agarthy prozradil jakýsi starý lama. „Řekl mi, že pod pyramidami jsou vchody do tunelů. Tyto tunely prý umožňují spojení s egyptskými pyramidami a nejmocnějšími kláštery; vedou pod oceány a spojují všechny země.“ Já osobně jsem během svých výzkumů dospěl k přesvědčení, že Šambhala musí nepochybně ležet pod Tibetem. Přesněji pod prameny řeky Brahmaputry, na jednom z mála míst v celé zemi, kde mohou být čerpány voda a vzduch – dva hlavní činitele umožňující podzemní osídlení.

Moje přesvědčení je založeno na podrobném studiu klasického tibetského díla Cesta do Šambhaly, napsaného třetím tašilamou asi před třemi sty lety. Dosud bylo z tibetštiny přeloženo pouze jedinkrát, a to slavným německým orientalistou Albertem Grunwendelem v roce 1915. Grunwendel jako expert na Tibet i Čínu a autor dvou klasických prací o náboženství obou zemí, Buddhická mytologie v Tibetu a Mongolsku (Mythologie du Buddhisme au Tibet et en Mongolie) z roku 1900 a Kulturní památky v čínském Turkestánu (Altbuddhist: Kultstätten in Chinesisch – Turkestan, 1912), byl ideální osobou, která se mohla překlada tašilamovy knihy ujmout. Kniha je směsicí zeměpisných náznaků a symbolických obrazů, lze ji číst jen s obtížemi a její interpretace je ještě těžší. A jsou to právě Grunwendelovy užitečné poznámky, které nás nakonec přivedou k určitým závěrům. Nicholas Roerich, který knihu také prostudoval, napsalo komplikací, které hledače Šambhaly čekají:

Na východě vědí, že existují dvě Šambhaly – jedna pozemská a druhá neviditelná. O poloze pozemské Šambhaly existuje mnoho dohadů. Podle určitých náznaků je umístována na daleký sever s vysvětlením, že polární záře jsou paprsky té neviditelné Šambhaly. Toto umístění na severu je celkem pochopitelné – její původní jméno znělo Čang-Šambhala, což znamená Severní Šambhala. Adjektivum severní je vysvětlováno následovně: v učení, které bylo původně hlášáno v Indii, bylo vše, co pocházelo z Himálaje, nazýváno severním.

Někteří kladli Šambhalu na Pamír, do Turkestánu nebo do centrální části pouště Gobi...

Tato nejistota a různé falešné představy o zeměpisném umístění Šambhaly mají své důvody. Ve všech dílech pojednávajících o Šambhale i ve všech ústně tradovaných legendách je její poloha popsána tím nejsymboličtější jazykem, pro nezavěšené téměř nerozluštitelným. Pouze vynikající znalost starých buddhistických osad a místních jmen vám pomůže rozmotat tuto komplikovanou pavučinu.

Nenechal jsem se těmito nástrahami zaskočit a metodicky jsem se propracovával německým překladem,

až jsem nakonec objevil něco, co považuji za důležité vodítko pro umístění Šambhaly. Zprv, tašilama říká zcela přesně, že podzemní království leží „v údolí na západ od Lhasy“, a dělá několik tajemných narážek na velké společenství nazývané „Hora Suméru“ kdesi v blízkém okolí. Podíváme-li se na mapu Tibetu, není tak těžké identifikovat údolí táhnoucí se na západ od hlavního města: jde o údolí řeky Brahmaputry. Na březích této pitoreskní řeky, ve vzdálenosti asi dvě stě padesát kilometrů od Lhasy, stojí Žikace, druhé největší město Tibetu, s obrovskou pevností rozkládající se na obou stranách údolí a nádherným klášterem Tašilhunpo. Že by Žikace bylo onou tajemnou „Horou Suméru“ v buddhistických posvátných textech? Zadruhé tašilama uvádí, že Šambhala je „z druhé strany ohraničena posvátným jezerem“. Budeme-li sledovat údolí Brahmaputry proti proudu až za Žikace, můžeme popisované „posvátné jezero“ najít – je to jezero Manasaróvar. Tato vodní plocha osmiúhelníkového tvaru, pokrývající téměř 300 čtverečních kilometrů, je prý nejnvýše položenou zásobárnou sladké vody na světě (v nadmořské výšce okolo 4500 metrů). Tibeťané jej nazývají Posvátné jezero a v indické mytologii zaujímá zvláštní místo, protože v okolí pramení čtyři největší indické řeky: Indus, Sutlej, Ganga a samozřejmě Brahmaputra. I kdybych měl sebemenší pochybnosti, zda jde o toto jezero, byly by rozptýleny další tašilamovou poznámkou o „posvátné hoře, v níž se zastavil stín“. Na severozápadním okraji Manasaróvaru se tyčí Kailás Parbat, hora, kterou lamové uctívají a jejíž vrchol ční nad ostatními pahorky na severní straně jezera. Má sněhovou čepičku a ve svém úpatí prý četné jeskyně a strže. Zatřetí, což je možná nejdůležitější ze všeho, tašilama říká, že „skrže otvory ve svaté hoře se někteří lamové setkali se svatým mužem ze Šambhaly ve dnech, které jsou již dávno pryč“. A opět jsem po pečlivém výzkumu došel k závěru, že jsem se ve svých výpočtech nemýlil. V klasické studii o této lokalitě od kapitána C. G. Rawlinga, nazvané Velká tibetská plošina (1905), je popis hory Kailás, kde se říká: „Hinduisté a muslimové věří, že toto místo je domovem všech bohů, že pijí vodu tohoto jezera a že v neprozkoumaných jeskyních bydlí – pro ně je to Svatá hora.“ Zdálo se, že všechna vodítka, která jsem shromáždil, dokonale odpovídají popisu starého lamy, a byl jsem si jistý, že jsem Šambhalu našel: leží pod údolím Brahmaputry a sousedí s Žikace na východě a jezerem Manasaróvar na západě. A v hoře Kailás se nepochybně nacházejí vchody do podzemního města. Ve druhé knize, kterou jsem na základě Grunwendelova doporučení přečetl, jsem našel další doklad. Byly to Tři roky v Tibetu japonského teosofa Ekai Kawagučiho, publikované v roce 1909. Autor popisuje Manasaróvar a jeho okolí takto:

Je to jediný opravdový ráj na zemi, s Živým buddhou a pěti sty svatými, přebývajícími na severozápadní straně hory Kailás, a pěti sty nesmrtelnými, kteří mají svůj domov v Mänri, která se zvedá na jeho jižním břehu. Ti všichni se těší věčné blaženosti... Věřím, že každý by si přál to místo spatřit; ale věci uvedené v posvátné knize nemůžeme vidět svými smrtelnými očima.

Známe-li teosofy a jejich víru v Agarthu, Šambhalu a „krále světa“, není snad toto další svědectví o jejich existenci?

Avšak stále nám zbývají některé nerozřešené záležitosti týkající se podzemního světa. Především jsou to tunely sbíhající se k Agartě. Je možné, že by lidské bytosti byly schopny překonávat tak obrovské vzdálenosti, a pokud ano, tak jakými prostředky? A co je ještě důležitější, kdo byli tito lidé, existují vůbec nějaké důkazy o jejich existenci? A otázka poslední: kdo je onen záhadný vládce království, známý jako „král světa“?

KAPITOLA 13 ŘÍŠE „KRÁLE SVĚTA“

Během let, kdy jsem pracoval na materiálu své knihy, jsem čas od času narazil na zprávy o podzemních chodbách spojovaných s Agarthou, které byly od hlavní trasy značně vzdáleny. Samozřejmě by bylo výhodné nebrat prostě tyto informace na vědomí a předpokládat, že nijak nesouvisí s předmětem mého bádání. Ale bylo zde cosi, co mi říkalo, že by nebylo poctivé chovat se k nim takovýmto způsobem. Proto jsem ty rozmanité střípky informací vy třídil a dal stranou, rozhodnut vrátit se k nim na závěr svého pátrání.

Teď, když mám příležitost podívat se na všechny ty zprávy týkající se podzemních tunelů ležících mimo hlavní trasu komplexně, zdá se mi, že vše směřuje k překvapivému závěru. A to, že systém tunelů Agarchy měl četná pododdělení, která umožňovala přístup k ještě větší části zemského povrchu. Je

pravděpodobné, že tyto vedlejší trasy byly vybudovány právě proto, aby se od hlavní sítě odchýlily a pospojovaly „zlatou cestu“, jak je hlavní systém nazýván v jihoamerické legendě, s ještě větším počtem zemí na čtyřech kontinentech. Když už jsme toto tvrzení vyslovili, nevidím žádný důvod, proč by Velká Británie i její evropští sousedé – Francie a Německo – neměly patřit mezi místa, která jsou tajnými cestami spojena s podzemním královstvím. Pro tuto hypotézu lze nalézt odpovídající důkazy, včetně mého neobvyklého zážitku, který jsem popsal na začátku této knihy. Pojďme se na některé z nich podívat blíže.

První, který upoutal mou pozornost, je uveden v knize Záhadné neznámo (The Mysterious Unknown), napsané francouzským archeologem Robertem Charrouxem a publikované v roce 1969. Je to úchvatná sbírka podivuhodných skutečností, známých pouze zasvěcencům. Autor zde tvrdí, že člověk na této planetě žije mnohem déle, než se obecně předpokládá, je ovšem jen poslední z mnoha ras, které planetu obývaly.

Ve své knize věnoval Charroux „záhadě Agarthy a Šambhaly“ celou kapitolu, ve které mimo jiné píše:

Agartha je záhadné podzemní království, které prý leží pod Himálajem a kde dosud žijí všichni „velcí průkopníci a učitelé světa“. Agartha je středem zasvěcení, zbudovaným na principu pyramid, kde vnější monument představuje Himálaj a hrobka království dobře chráněná před pozemským a kosmickým znečištěním. Ale jak mohlo být v takovéto neutrální jeskyni dosaženo větší síly ducha a vyšší intenzity myšlení i kontemplací? Koneckonců se zdá pravděpodobné, že schopnosti lidského i nadlidského ega lze s větším úspěchem umocnit v odloučeném útočišti než na otevřeném prostranství, kde jsme vystaveni nákaze z prostředí. Na druhé straně bychom se mohli domnívat, že dokonalost již nemá potřebu se dále vyvíjet.

Tradičně existují čtyři vchody do Agarthy: jeden mezi tlapami sfingy v Gize, druhý na hoře sv. Michala, třetí vede skrze rozsáhlou v Broceliandském lese a poslední, hlavní brána Šambhaly, se nachází v Tibetu.

Co mě na tomto tvrzení okamžitě zarazilo, bylo, že zatímco o dvou z uvedených vchodů (těch, které jsou tisíce mil vzdáleny, tedy v Egyptě a Tibetu) jsem věděl prakticky všechno, zbývající dva se kupodivu nacházely ve Francii, autorově rodné zemi. Protože se však nepokusilo podepření svého tvrzení jakýmkoli důkazy, rozhodl jsem se, že zkusím pátrat sám.

V obou případech jsem byl zklamán. Kromě ústní tradice jsem nedokázal najít nic, co by podpořilo Charrouxovo tvrzení o existenci rozsáhlých podzemních chodeb pod překrásnou horou sv. Michala a v záhadami opředeném Broceliandském lese. Ale vzhledem k samé podstatě tajemství Agarthy musím zdůraznit, že tato skutečnost neznamena, že neexistují.

Konkrétnější důkazy o ohromných tunelech ve Francii jsem však našel v klasické práci Baring-Gouldové Skalní hrady a jeskynní obydlí v Evropě z roku 1911. Popisuje v ní, jak se během noci na 13. února 1834 zřítíl kostel v Gapennes v Pikardii, „možná jedné z nejstarších francouzských provincií“:

Nejdříve se předpokládalo, že to byl důsledek zemětřesení, ale vzápětí byla odhalena skutečná příčina neštěstí. Kostel byl vystavěn nad rozsáhlou sítí podzemních chodeb a tunelů, jejichž některé stropy se zřítily. To vedlo k podrobnějším průzkumům, kdy byly zhotoveny velmi detailní plány zdejšího podzemního světa.

Ale Gapennes není jediným místem v tomto kraji, kde takovéto chodby existují. Bylo jich nalezeno několik set a další jsou stále odkrývány. Lze s jistotou prohlásit, že mezi Arrasem a Amienssem a mezi Royem a mořem není jediná vesnice, která by takovéto tunely neměla. V hlavních rysech jsou si velmi podobné. Do jakého období nebo epochy patří? Některé jsou bezpochyby velmi staré.

Již dříve se objevily názory, že tyto chodby by mohly mít nějakou souvislost se starobyloou legendou o Agartě.

Setkal jsem se i s podivnou francouzskou legendou, že čas od času vycházejí z hlubokých jeskyní poblíž Marseille podivné zvuky. Historik E. Lucan napsal: „Existují svědectví, že se země otřásá a podivně pohybuje a že z jeskyní lze slyšet hrozné zvuky.“ Někteří tvrdí, že to z hlediska Agarthy může mít jakýsi význam, protože zvuky připomínají „tepající stroje“ a občas lze v okolí zahlédnout záblesky zeleného světla, což jsou dva typické faktory, které budeme ještě zkoumat.

Jiná kniha mě potom přivedla k teorii, že podobné tunely mohou existovat i v Německu. Byla to Vnitřní Země (The Inner Earth) od dr. M. Doreala, publikovaná soukromě v Americe v roce 1946, hned po

„Shaverově záhadě“, o které jsem se zmínil již dříve. Dr. Doreal je přesvědčen, že do podzemního světa existuje mnoho vchodů, včetně těch v Tibetu, v poušti Gobi, Jižní Americe (Yucatanu), Severní Americe (Kalifornii), Kanadě a pohoří Harz v Německu.

Doreal tvrdí, že v tomto podzemním království žijí zbytky „božské rasy, která existovala na zemi dříve, než se adamité stali fyzickými bytostmi“. Tito lidé jsou vysocí, pohlední a žijí velmi dlouho. „Navíc,“ říká, „zemi úplně neopustili, ale stále ještě přežívají v několika podzemních centrech, chráněni ‚zakřivením prostoru‘.“ Myšlenka o neobvyklých lidských bytostech spojených s pohořím Harz je velmi zajímavá, protože tento kraj byl dlouho považován za shromaždiště čarodějů. Podle legendy se sem během svých svátků slétali všichni čarodějové i čarodějnice z Evropy a oddávali se zde svým bezbožným radovánkám. Zdejší lidé pohlíželi na celou oblast s pověřčivým strachem a každá nešťastná událost byla přičítána působení čarodějnických sil. Přitom čarodějnice si daly záležet, aby většinu svých rituálů prováděly v jeskyních, daleko od slídivých očí – i když je diskutabilní, zda mohou být podobné příběhy s podzemním královstvím vůbec nějak spojovány.

Ve světle toho, co jsem o Agartě zjistil, je mi zatěžko uvěřit, že by její působení bylo na tomto jediném místě vykládáno natolik špatně, takže by mohla být považována za dílo ďáblov.

Záhada podzemní soustavy tunelů pod pohořím Harz zůstává tedy nerozřešena.

I když by možná tuto záhadu mohl vysvětlit příběh vyprávěný dr. Georgem Hartwigem v Podzemním světě, vydaném roku 1848. V roce 1848 přesvědčil jeden americký džentlmen průvodce Baumannovou jeskyni v pohoří Harz, aby jej doprovázel do těch částí podzemí, které nebyly dosud prozkoumané. Nebylo jednoduché zdolat kluzké skály a hluboké rokle, ale zvláštnost chvíle a objevitelský duch je hnaly stále dál. Náhle začalo světlo skomírat a nešťastnou náhodou rozbili kompas, což bylo pro ně varováním, aby se vrátili, odkud přišli. Byli na cestě podzemním labyrintem celých čtyřicet hodin a po tak dlouhé době bez světla radostně přivítali zelený svah, který pokrývá tento záhadný palác skřítků. Franz Baumann, první objevitel jeskyně, neměl tolik štěstí. Její klikaté chodby tohoto neohroženého jeskyňáře natolik zmátly, že ztratil směr. Při marném pátrání po únikové cestě mu navíc dohořela lampa. Tři dny tápal v temnotách, až nakonec k smrti unaven doklopýtal k ústí jeskyně. Než zemřel, měl ještě dosti sil, aby v krátkosti popsal vše, co během své osudné výpravy spatřil.

Jediná Sabine Baring-Gouldová odhaluje ve své knize Skalní hrady a jeskynní obydlí v Evropě přesvědčivější fakta týkající se této oblasti. Říká, že existují jednoznačné důkazy o dlouhých podzemních chodbách táhnoucích se pod největším skalním městem, Adršpašsko-teplickými skalami a Wickelsdorfem, blízko staré česko-slezské hranice:

V roce 1866 vtrhla pruská armáda do Čech. Vojáci zjistili, že obyvatelstvo v některých krajích zmizelo i se svým dobytkem a statky, zanechávajíc za sebou prázdné příbytky a stáje. Podobně tomu bylo i za třicetileté a později i sedmileté války, kdy nájezdníci nenalezli živou duši a spokojili se se zničením úrody a vypálením vesnic a usedlostí. Kam jejich obyvatelé zmizeli? Do skalního labyrintu Adršpachu a Wickelsdorfu, které mají společnou přístupovou cestu. Kromě rolníků tento labyrint až do roku 1824 nikdo neznal.

Sabine Baring-Gouldová vysvětluje, že bylo nemožné zjistit rozsah tunelů a kam vedou. Ale mezi lidem se jednomu z tunelů říká „jižní Sibiř“, protože „jím bylo možné kráčet až do tohoto sněhem pokrytého kraje“. V knize Věčná země vypočítává Petr Kolosimov tunely, které se podobají jihoamerickým. Poznává:

Podivné je, že podobné tunely lze nalézt téměř v každé části světa. Kromě Jižní Ameriky existují také v Kalifornii, Virginii, na Havaji (kde zřejmě spojují jednotlivé ostrovy celého souostroví, v Oceánii a Asii, jakož i ve Švédsku, Československu, na Baleárách a na Maltě. Byl prozkoumán obrovský tunel, dlouhý asi padesát kilometrů, mezi Španělskem a Marokem a mnozí věří, že právě touto cestou pronikl na Gibraltar jediný druh opic žijících v Evropě – magot bezocasý. Existují dokonce domněnky, že tyto „kyklopské chodby vytvářejí síť spojující nejbližší části naší planety“.

Čas, vzdálenost a nedostatek přesnějších údajů mi znemožnily ověřit existenci chodeb popsaných Kolosimovem. Zkazky o nich však přetrvávají v lidových vyprávěních.

Když jsem se nakonec soustředil na Velkou Británii, zjistil jsem, že i v této zemi lze slyšet příběhy o soustavě tunelů – k nejnámějším patří Chislehurstské jeskyně v Kentu.

Protože tento podzemní systém stále ještě čeká na své objevení – dosud bylo odkryto asi padesát

kilometrů podzemních prostor – nelze je zatím podle mého názoru spojovat s Agarthou. Přesto jsou obestřeny tajemstvím, které před pár lety zaregistroval i W. J. Nichols, viceprezident Britské archeologické společnosti:

Jedním z nejzajímavějších pohledů, které mohou tyto jeskyně nabídnout, je systém chodeb s pravouhlými křížovatkami, které mají přes třicet polokruhovitých komor nebo výklenků, v nichž jsou v křídové stěně vyryty oltářní desky, zvláštním způsobem orientované. Může to být náhoda, ale je tomu tak. Kromě toho je tu komora, zřejmě určená pro kněze vykonávajícího obřad. Celé místo prostupuje atmosféra hlubokého mysteria. Stovky náznaků napovídají, že to byl jakýsi podzemní Stonehenge. Člověk je zde ochromen pocitem údivu a snad i posvátné bázně, když světelný paprsek odhalí neobvyklá díla, která jej obklopují.

Harold Bayley, autor Prehistorické Anglie, v kapitole „Dolů do podzemí“ rovněž popisuje četné chodby, které se v Británii nacházejí, a podrobněji se zmiňuje o Kentu: „Toto hrabství,“ píše, „přímou oplývá jeskyněmi různého významu, od osamělé Dene Hole až k Chistlehurstu a Blackheathu, s podzemím protkaným celým systémem dutin.“ Za ještě zajímavější však považuji jeho stručný odkaz na rozsáhlé tunely a podzemní chodby v Yorkshiru, o kterém tvrdí, že „je s oblibou spojován s rasou přebývajících v podzemí“. Některé lidové vyprávěčky prý považují tuto rasu „za skřítky a čaroděje“, kdežto starší báje mluví o „předchůdcích lidského druhu“. Nehovoří snad všechny světové mytologie o jeskyních a slujích jako o místě, které hrálo prvotní a základní roli při zrodu lidstva? Harold Bayley byl zřetelně na pochybách, jaký postoj má zaujmout, a protože je spíše archeolog než mytolog, je zcela pochopitelné, že na tomto místě celou problematiku opustil a soustředil se na jiná témata.

Pro mě osobně se tato informace přidružila k onomu podivnému zážitku, který jsem zažil v yorkshirské důlní chodbě. Dodnes si nejsem jistý, zda jsem tehdy nenarazil na nějakou část podzemní sítě Agarthy. Tvrzení, které uvádí Charroux v Záhadném neznámu, mě přesvědčilo, abych bral i tuto možnost v potaz. Říká: „Centrum zasvěcení je v Šambhale v Himálaji, ale i v Anglii je místo, které je bezpečně chráněné, i když je neobklopují žádné zdi.“ A právě událost onoho letního dne byla příčinou, proč jsem začal hledat tento tajemný „ztracený svět“. Během let, která následovala, jsem se neustále zabýval otázkou, zda je možné, aby Agarthu a její obyvatelé, ať již je to kdokoli nebo cokoli, byli stále ještě naživu, anebo zda jsou jen legendou, která se dávno obrátila v prach.

Po celou dobu, kdy jsem shromažďoval materiál o podzemním světě, pravidelně jsem se setkával s jedním charakteristickým rysem, a to že tunely byly osvětleny zeleným světlem. Jak Ferdinand Ossendowski, tak i Nicholas Roerich, kteří jako první přinesli z Asie podrobnější informace o Agartě, se o tomto zvláštním úkazu zmiňují, jak si čtenář jistě vzpomene.

Především Roerich prohlásil, že podzemní národ používá podpovrchového zdroje energie k tomu, aby nahradil slunce. Zelenavě zabarvené světlo nejenže osvětluje jejich svět, ale pomáhá i rostlinám v růstu a lidem prodlužuje život.

Eric Norman ve své modernější studii tento názor také podporuje: „Tibetští lamové tvrdí, že tajné tunely a jeskynní města jsou osvětleny neobvyklým zeleným světlem, které příznivě ovlivňuje úrodu, dlouhý život a zdraví.“ O stejné zelenavě fluoreskující záři se zmiňují i na druhé straně světa, v Jižní Americe. Harold Wilkins vypráví, že se s ní setkal v blízkém okolí dolů a tunelů a místní obyvatelé ji někdy nazývají la luz del dinero – zář peněz. „Tato záhadná světla se často objevují při soumraku a ve tmě,“ říká Wilkins, „kdy se mohou plížit při zemi jako kluzcí hadi, vyzařující zelenou luminiscenci nebo podivný bělavý svit. Jindy se tato světla tyčí jako pilíře v chrámu Slunce starých Inků.“ Podobně jako já i Wilkins se setkal s názorem, že ono světlo vzniká, stejně jako naše bludičky, v důsledku úniku plynů, sám se však domníval, že je vydáváno „jakýmsi druhem podzemního kovu“. Co se týče dr. Raymonda Bernarda a Roberta Dickhoffa, jejich hypotéza o existenci zelené záře coby osvětlení Agarthy byla uvedena v kapitole pojednávající o Brazílii.

Slyšel jsem i o další osobní zkušenosti s tímto světlem, která potvrzuje všechny tyto příběhy. Píše o ní Petr Kolosimov ve své Věčné zemi:

Jeden cestovatel v amazonské džungli našel cestu do podzemního labyrintu, osvětleného „jakoby smaragdovým sluncem“. Překotně se vrátil zpět, aby unikl spárům obrovského pavouka, ale ještě předtím uviděl „lidi podobné stínům“, kteří se pohybovali na vzdáleném konci chodby.

Podobná věc se také stala jistě Angličance, i když v úplně odlišném prostředí podzemního sklepení. Zapsal ji ve svých Skutečných příbězích o strašidlech (Real Ghost Stories) roku 1897 W. T. Stead. Ta

událost se odehrála na konci minulého století a cituji ji zde bez dalšího komentáře, protože byla v časopise Člověk, mýty a magie uvedena jako typický příklad „víry, že se nižší druh podzemních bytostí objevuje na povrchu země v astrální formě“. Žena Steadovi řekla:

Ke svému velkému překvapení jsem ve vzdálenosti asi šesti stop znenadání uviděla prazvláštní světlo. Za kratší dobu, než stačím napsat tato slova, se zformovalo ve žlutavě zelenavou hlavu a obličej s rozčuchanými vlasy. Ta tvář byla velmi široká, rozhodně větší, než jsou naše, a její veliké zelené oči, které nebyly jasně ohraničené, s ní úplně splývaly. Neměla žádné vousy a pod ní nebylo vidět nic. Měla ďábelsky zlovorný výraz, a jak na mě tak upřeně zírala, zmocnila se mě snad ještě větší hrůza než údiv. Cítila jsem, že tak strašná věc nemůže mít jiný než satanský původ, a s očima upřenými přímo na ni jsem vykřikla: „Ve jménu Boha, odejdi!“ A ta ďábelská věc mi zmizela z očí.

Podávalo se mi také zjistit, že ony podivné dunivé zvuky, které jsem slyšel během svého pobytu v yorkshirské jeskyni, byly popsány i v dalších příbězích o podzemním světě. Například v Kanadě jsem objevil vyprávění Eskymáků, kteří velmi často slyší „záhadné tlučení“, které jako by vycházelo z hlubokých neprozkoumaných jeskyní. V Mexiku také existuje několik podobných pověstí a William Hickling Prescott, který napsal obdivuhodné dílo Dějiny dobytí Mexika (1843), uvádí, že mu domorodci vyprávěli o „silných zvucích otřásajících zemí“, které se ozývaly v blízkosti prastaré sítě tunelů v Palenque i jinde. Harold Wilkins na podobné zvuky narazil ve zbořených městech na hranicích státu Tehuantepec:

Často jsem slyšel toto záhadné bubnování, které přicházelo zdálky, přes okolní džungli a pohoří. Jedno takové mrtvé město stojí na mese, plošině uprostřed skal. V kraji kolem jsou ukryty pyramidy, ke kterým vedou prastaré silnice dlážděné masivními kamennými bloky. Ve sklepeních tohoto mrtvého města jsou podle Indiánů ze státu Chiapas uloženy „knihy“ napsané na zlatých kovových plátcích, které popisují věci a lidi z doby pradávnejší i pozdější, mayské, a které sťeží duchové mayských kněží a panovníků.

Wilkins také popisuje další kamenné město, ležící dál na jih, v divoké horské oblasti jihozápadního Darienu:

Stará legenda praví, že toto kamenné město, zvané Dahyba, mělo tajný podzemní chrám na dně jeskyně, kde se konaly podivné podzemní obřady. Není kouře bez ohně v těchto legendách dávné Ameriky! Mezi zdejšími domorodci se vypráví, že tito podzemní lidé ani jejich obřady nejsou v žádném případě mrtví!

Podle toho, co zjistil německý zeměpisec dr. John James von Tschudi během průzkumu Peru a uvedl ve své knize Peruánské památky (Peruvian Antiquities, 1854), jsou zvuky, které lze slyšet v okolí starobyklých kamenných staveb, považovány za doklad „prastarých rituálů obyvatel podzemí“. Další německý vědec a cestovatel Alexander von Humboldt osobně slyšel podivné zvuky připomínající cválající koně v blízkosti „mrtvého města“, jehož pozůstatky se nacházejí poblíž Trujilla v severním Peru, a později vyslovil teorii, že mohly být způsobeny změnami teploty nebo podzemní vodou. Tato teorie však nebyla následným výzkumem potvrzena a záhada zvuků zůstala nerozřešená.

Další příklady zvuků linoucích se z podzemí jsou známy z Mriky, Indie a některých částí Ruska, ale nechci se již dále tímto tématem zabývat. Domnívám se totiž, že existence zelených světél a záhadných zvuků byla v těchto chodbách dostatečně jasně prokázána. Ovšem to stále ještě nedokazuje, že ony neskutečně dlouhé tunely opravdu existují.

Když si představíme, jak nesmírně obtížné by vytvoření takovýchto podzemních cest bylo, a to i v dnešní době, se vším moderním vybavením, které máme k dispozici, zdá se téměř nepředstavitelné, že by ti pradávni lidé mohli ovládat příslušné technologie a vlastnit nezbytné prostředky.

Přesto existují odborníci, kteří jsou přesvědčeni, že mohli.

Takovýto systém by zřejmě musel využívat přirozených jeskyní pod zemským povrchem – ale vědecké výzkumy přece existenci takovýchto jeskyní dokázaly.

Na podporu tohoto tvrzení bych rád citoval z práce dr. Hartwiga Podzemní svět, vydané roku 1871, ve které píše o podzemních tunelech:

Mnohé z nich jsou pouze rozsáhlé dutiny nebo dutiny v prasklých skalách, jiné jsou tvořeny rozsáhlými jeskyněmi, nezřídka velikosti haly nebo dómu, nebo dlouhými a úzkými chodbami, které se štěpí do mnoha větví. Často se stejná jeskyně rozšiřuje do prostorného sálu a poté se zase zmenšuje a vytváří

úzké tunely nebo chodby. Stěny některých jsou hladké a téměř rovnoběžné, jiné jsou nepravidelné a mají hrbolatý povrch. Mnohé mají úzké vchody a směrem do hloubky se rozšiřují do vsutku majestátní rozlohy, zatímco další začínají širokým vchodem a neustále se zužují, jak postupně pronikají do skal.

Jak jsem již poznamenal dříve, země se skládá z rozžhaveného jádra a několika vrstev. Ta, co je nejbliž k jádru, je horká a pod obrovským tlakem, což způsobuje její polotekutý stav, zatímco v horních, chladnějších vrstvách může docházet k tvorbě prasklin.

Možnosti vzniku podzemních dutin byly předmětem studia profesora Franka D. Adamse z Montrealu, který experimentálně dokázal, že takovéto praskliny mohou v žule existovat, a to až do hloubky dvaceti kilometrů. Tento údaj potvrdil i matematik Louis V. King, který vypočítal, že za normální teploty může dutina sahat až do hloubky 30-35 kilometrů.

Díky těmto dutinám a různým nepravidlostem v zemské kůře měli dávní stavitelé tunelů usnadněnou práci: mohli postupovat od jedné dutiny ke druhé. Ale jak si poradili s technologií hloubení?

Myslím, že jistou odpověď našel Robert Charroux, když popisuje Eupaliny, kteří za dávných časů vybudovali tunel na ostrově Sámos:

Práce začaly najednou v obou směrech. Tunel je 1000 yardů dlouhý, dokonale rovný a obě skupiny se potkaly přesně podle plánu. Francouzští a italské inženýři, kteří budovali tunel pod horou Mont Slanc, měli k dispozici elektronická měřicí zařízení, radar, magnetické detektory a ultrazvukové přístroje. Eupalinové, pokud víme, neznali ani kompas.

Kdybychom snad o takovémto činu technického inženýrství chtěli pochybovat, Charroux připomíná:

Z technického hlediska jsou podobným úžasným dílem čedičové sochy neznámého stáří, objevené v roce 1939 v mexické džungli – je to pět obrovských hlav, které připomínají monumenty na Velikonočním ostrově – i další podivuhodná sochařská díla nalezená v Americe, Asii i Oceánii.

Neúnavný Erich von Däniken, který prozkoumal systém tunelů v Ekvádoru, vůbec nepochybuje o tom, jak byly vytvořeny. V knize Zlato bohů, v níž dále rozvíjí svou teorii, že na zemském povrchu kdysi žily vesmírné bytosti, říká, že tyto tunely byly vyhloubeny s pomocí tepelné energie.

Toto je ústřední myšlenka jeho tvrzení:

Po svém přistání pronikli astronauti do podzemí. Prokopali se do hloubky, přičemž vytvořili podzemní komunikační cesty na dlouhé vzdálenosti a hluboko pod zemí vybudovali opěrné body, které jim zaručovaly bezpečnost. Mohli z nich však vystupovat na povrch a kultivovat oblasti své nové vlasti podle pečlivě promyšlených plánů infrastruktury. Mohu vyvrátit námitky, že stavitelé tunelů byli zaskočeni obrovským množstvím materiálu, který se hromadil ve formě odpadu.

Ovládali totiž pokročilé technologie. Byli zřejmě vybaveni tepelnou vrtačkou, podobnou té, která byla jako poslední novinka popsána v časopisu Spiegel 3. dubna 1972.

Däniken dále popisuje, jak byla v laboratořích pro atomový výzkum v Los Alamos vrtačka vyvinuta. Je vyrobena z wolframu a zahřívána zvláštním zařízením. Při vrtání nevzniká žádný odpad, protože materiál je taven a tlačěn proti stěnám, kde se ochlazuje. Däniken je navíc přesvědčen, že dávní stavitelé používali laser. Dodává:

Tyto mé úvahy vyvolal systém tunelů vybudovaných v Ekvádoru. Můj průvodce Juan Moricz se domnívá, že dlouhé přímé chodby mají glazurované stěny a že velké sály byly vytvořeny výbuchem. U vstupu do tunelu, který má pravidelný pravoúhlý tvar, lze jasně rozeznat stejnoměrně opálené vrstvy skály.

Technická pečlivost, s jakou byl systém tunelů naplánován, je zřejmá i z provedení ventilačních šachet, umístěných v pravidelných intervalech. Všechny tyto šachty jsou dva až tři metry dlouhé a asi tři čtvrtě metru široké...

Právě zde, v hloubkách, do nichž nelze proniknout, se „bohové“ rozhodli vytvořit člověka „k obrazu svému“. Bylo to o mnoho let později, kdy se již neobávali, že by mohli být objeveni.

Ať již přijmeme teorii, že systém tunelů byl vybudován příchozími z vesmíru, nebo nepřijmeme, dovednosti jejich původních stavitelů jsou neoddiskutovatelné. Petr Kolosimov, který byl také tunely fascinován, tvrdí,

že jakýsi starý lama mu na jeho otázku po původu tunelů odpověděl: „Ano, existují; vytvořili je obři, kteří nám darovali dobrodiní svých znalostí tehdy, když byl svět ještě mladý.“ Existuje několik teorií o tom, kdo byl původním tvůrcem tunelů, a o jejich spojení s královstvím Agartha. Probereme si je postupně: Nejstarší z autorů, Louis Jacolliot, markýz Saint-Yves d'Alveydre a madam Blavatská, byli přesvědčeni, že tyto podzemní lidé jsou potomci jedné z původních lidských ras.

Zůstali ve své tajné říši ukryti před zraky pozdějších lidí a spokojili se s pouze občasným kontaktem s populací žijící na povrchu země. Při zániku Atlantidy byla poškozena jejich síť tunelů, a byla proto později používána daleko méně než během předešlých věků.

Ferdinand Ossendowski a Nicholas Roerich se přikláněli k názoru, že Agarta byla založena před šedesáti tisíci lety svatým mužem a kmenem, ke kterému patřil a který zmizel pod povrchem země. Aby mohl proniknout do dalších částí naší planety, vytvořil později systém tunelů. Ossendowski v díle Zvířata, lidé a bohové píše:

Všichni obyvatelé jsou tam chráněni před působením zla a na celém území nelze nalézt žádnou stopu zločinu. Věda se zde poklidně rozvíjí a nikdo a nic není ohroženo ničením. Podzemní národ dosáhl té nejvyšší možné vzdělanosti, zná všechny síly světa, umí číst ve všech duších lidstva a ve velké knize jeho osudu. Nepozorovaně řídí osudy milionů lidí na zemském povrchu...

Dr. Lewis Spence, Harold Wilkins a jejich současníci, kteří legendě o Agartě věnovali mnoho úsilí a času, jsou přesvědčeni, že tunely byly vybudovány Atlantány, kteří je využili k úniku před holocaustem drtícím jejich kontinent. Ti, kteří přežili, se potom usadili v různých částech světa, ale část z nich se rozhodla zůstat pod zemí, kde vytvořili tajnou říši, v níž se cítili bezpeční před jakoukoli budoucí katastrofou. Americký spisovatel zabývající se prehistorií, Brad Steiger, upozorňuje na to, že toto vysvětlení zřejmě zdomácnělo mezi okultisty. Ve svém článku uveřejněném ve třetím čísle Strange magazine v roce 1971 říká: „Okultisté považují Agarthu za pokračování civilizace Atlantidy, jejíž obyvatelé se rozhodli, že zůstanou ve své bezpečné síti podzemních měst a spokojí se jen s příležitostnými návštěvami vnějšího světa. „Teorie současných autorů jsou ještě překvapivější. Buddhista Robert Dickhoff kategoricky prohlašuje:

Dávní stavitelé těchto tunelů nepocházeli ze země, ale byli to vetřelci, kolonizátoři ze světa, kterému se dnes říká Mars.

Tito cizí usedlíci předvídali, že dojde k boji o přežití, a v očekávání této bitvy vytvořili obrannou soustavu tunelů a podzemních center včetně Agarchy.

Ve své knize Agarta také vysvětluje, jak byly vybudovány:

Předpokládám, že přímá čára je vskutku nejkratší spojnici mezi dvěma danými body, a také věřím, že si staří stavitelé byli tohoto jednoduchého pravidla vědomi a vzali jej v potaz, když hloubili své tunely v přímém směru z jednoho kontinentu na druhý, a tak si zajistili rychlou a pohodlnou komunikaci. Zároveň přitom získávali vzácné kovy a materiál, který mohl být využit jako palivo pro jejich nenasytné vesmírné lodi, vesmírné koráby, anebo jak vlastně budeme nazývat tyto oheň plivající draky, o kterých se zmiňují všechny dávné civilizace a které se snášely z nebes s nákladem cizích bytostí z jiného světa.

Dickhoff věří, že skuteční stavitelé tunelů byli lidé velkého vzrůstu a že o nich hovoří slova bible, která najdeme v knize Genesis: „V zemi žili za oněch časů obři.“

A protože se Genesis zmiňuje o obrech, kteří žili v zemi, a nikoli na zemi, jde zřejmě o tyto budovatele tunelů, žijící z nezbytnosti v útrobách země jako svišti. Jejich pozůstatky byly nalezeny na Jávě a patří prý nejprimitivnějším lidem obývajícím planetu před nějakými 500 000 lety.

Dickhoff navíc tvrdí, že se Marťané po potopení Atlantidy usídlili pod zemí natrvalo a že zde také došlo ke stvoření lidské rasy:

Umělí jedinci, vytvoření svým učeným otcem z Marsu, se brzy smísili a zkrížili s potomky přirozené pozemské evoluce a lidská rasa se začala úspěšně rozvíjet... Lidská a pololidská rasa jsou staré, mnohem starší, než si většina z nás dokáže představit.

Francouz Robert Charroux zase vyjadřuje názor, že stavitelé tunelů byli Venušané. Není to prý jeho vlastní teorie, ale je odvozená z indických véd a Tibetské knihy mrtvých.

Venušané zřejmě dorazili na naši planetu v 701 969. roce Lucifera – zde je toto slovo použito ve svém doslovném významu, tedy „světloonoše“ – a právě oni vytvořili velké středisko zasvěcení – Šambhalu. Charroux dále cituje Paula Gregora, kterého uvádí jako odborníka na podzemní národ:

Z nejasných důvodů prý vybudovali obrovské oltáře a vyhloubili šachty, kterými sestoupili do útrob země, k jádru, odkud pochází veškerý pozemský oheň a všechna voda, odkud tryskají všechny proudy lávy ze všech vulkánů. Tam dole, v temných základech celého vesmíru, se prý usídlila převážná část národa zvaného „tajemní stavitelé“.

Učitelé teosofů říkají, že vládci Venuše založili Velkou loži zasvěcení hned poté, co dosáhli země. Místo jejich současného pobytu je symbolicky nazýváno starobylym jménem Šambhala... Legenda o podzemní říši, kde žijí tito vládcové a kde jsou bezpečně uschovány tajné archivy světa, je realitou budící úžas.

Dr. Raymond Bernard sdílí s Ossendowským a Roerichem poněkud pozemštější názor, že podzemní království založil jakýsi „Noe z Atlantidy“. „Většinu lidské populace Agarthy,“ říká, „tolik se lišící od nadlidských obyvatel hyperborejského, lemurského a atlantského původu, tvoří indiští jogíni a tibetští lamové, kteří sem získali přístup po celoživotním vytrvalém úsilí.“ Ve své knize Podzemní svět cituje dr. Bernard to, co sám nazývá „četnými pověstmi kolujícími v Brazílii“. Prohlašuje, že mu několik Brazilců vyprávělo, že podzemní království je něco jako rajská zahrada Eden, prosvětlená podivnou září, kde se muži, ženy i děti živí téměř výhradně různými druhy ovoce. Tito lidé se těší skvělému zdraví, žijí beze strachu a obava nikdy neslyšeli o zločinu. „Žijí v dokonalé zdrženlivosti,“ říká dr. Bernard, „a neuzavírají manželství. Ženy nejenže žijí odděleně od mužů, ale rodí děti bez oplodnění. Tito lidé vytvářejí nadrasu, jejíž příslušníci nikdy nezestárnou a nikdy neumírají, ale žijí po celá staletí, či spíše po tisíciletí.“ Jako příklad uvádí dvě vyprávění, která sám slyšel:

Přišel k nám člověk a líčil nám, jak se dostal do podzemního města, nacházejícího se v určité vzdálenosti od Paranaguay v jižní Brazílii. Město bylo osvětleno a bylo zde velké množství plodů – včetně obrovských hroznů podivného neznámého ovoce, jablek a dalších druhů, z nichž se výlučně skládá potrava zdejších lidí. Tvrdil, že nasedl do podzemního vozidla poháněného podivnou energií, které jej po spirále zaneslo dolů až do prázdného nitra země, kde spatřil centrální slunce a vysoké, bohu podobné bytosti (Atlantány). Poté co navštívil tento „nový svět“, vrátil se do města.

Později cestoval tunelem do jiného podzemního města, vzdáleného stovky mil. Vstup do tunelu byl zakryt vodopádem teplé vody. Bylo to u vodopádů na řece Iguacú, poblíž brazilsko-paraguayské hranice.

Ve druhém vyprávění popisuje jiný Brazilce, jak cestoval skrze „hladce vykrojený, osvětlený tunel“ po dobu tří dnů, čtyřadvacet hodin denně, až došel do rozsáhlého osvětleného prostranství naplněného ovocnými zahradami. Podobně jako lord Lytton v Přicházející rase se zmiňuje i o sociální struktuře tamní společnosti. Obě pohlaví jsou považována za sobě rovna, i když ženy bývají fyzicky silnější než muži. Dosahují také statnějšího vzrůstu. Manželství trvá pouhé tři roky a po této době si mohou oba partneři najít nového druhu.

Muž se později vrátil do vnějšího světa výstupní šachtou, aniž by na něm jeho zážitek zanechal stopy. Dr. Bernard připouští, že nemá žádné důkazy, které by potvrdily pravdivost těchto příběhů, „protože lidé, kteří je vyprávěli, byli ve většině případů poháněni představou finanční odměny“. Dodává však: „Všichni se ale shodují v tom, že tato podzemní města byla osvětlena, byla obydlena nadrasou a byla navzájem spojena sítí tunelů.“ Charles A. Marcoux, ředitel výzkumného centra ve Phoenixu v Arizoně, který zkoumal Agarthu dvacet let, také věří, že její obyvatelstvo je atlantského původu: má světlou pleť, modré oči a blond vlasy. Navzdory svému podzemnímu způsobu života mají subtropické podnebí, ventilace využívá soustavy tunelů a umělých průduchů. Vlastní také stroje na čištění vzduchu, které připomínají otáčející se radary a které zbavují vzduch veškerých nečistot:

Jde o zvláštní křížující paprsek, který doslova vymete z atmosféry všechny radioaktivní prvky. Většina těchto zařízení je pohyblivých a mají vějířovitou anténu. Ta je zkonstruována jako pavučina, která vychytává ze vzduchu radioaktivní prvky a zpracovává je pomocí filtrů odstraňujících všechny životu nebezpečné látky.

Marcoux tvrdí, že tyto stroje nejenže odstraňují ze vzduchu všechny toxiny, ale přidávají do něj zdraví prospěšné substance, které blahodárně působí na rostlinstvo i na lidi.

Lidé se živí především ovocem, kterého mají mnoho druhů, z nichž některé jsou na povrchu neznámé. „Bílé a červené hrozny jsou zde běžné a jsou zdravější než modré,“ říká.

„Z melounů se získává šťáva, která podporuje mysl a činí ji citlivější k pozitivnímu myšlení. Koupou se v přirozeně se vyskytujících vodních tocích.“ Tvrzení tohoto významného amerického badatele, většinou založená na „telepatických zprávách“, které obdržel, jako by odpovídala naší představě utopické vegetariánské společnosti, intenzivně se zajímající o radioaktivitu a znečištění atmosféry.

Přitom snad nejvýznamnější Marcouxovy myšlenky se týkají způsobu, jakým národ této podzemní říše cestuje svými tunely. Podle jeho sdělení je totiž tvůrcem toho, čemu říkáme souhrnně neidentifikovatelné létající předměty (UFO) nebo „létající talíře“. Ale kromě toho, že tyto podivné letouny využívají soustavu tunelů, občas se objeví i na naší obloze. Pokud je jeho teorie, kterou podporují i další odborníci, pravdivá, poskytuje jedno z nejzajímavějších řešení záhady létajících talířů, které v poslední době tolik matou veřejnost. A vysvětluje také záhadné Ossendowské vozy, naprosto neznámé západní civilizaci, které se řítí podzemním světem, i sféroid se zářivým povrchem, který spatřil v Mongolsku na obloze Roerich. Kromě toho podporuje tvrzení autorů, jako je Erich von Däniken, že tvůrci Agarthy mohou pocházet z vesmíru.

Létající talíře jsou určitě jednou z nejpodivnějších a nejdéle přetrvávajících záhad především dvacátého století, i když badatelé prokázali, že zprávy o podivných „světlech“ a „útvarech“ na obloze jsou známy již ze starého Řecka. Až do našeho století se však vždy předpokládalo, že jsou mimozemského původu a zjevují se nad naší planetou při výzkumných výpravách nějaké civilizace z jiné části galaxie.

Mužem, který první vyslovil domněnku, že jejich domov může být mnohem blíže, tedy na této planetě, byl brazilský profesor dr. Henrique José de Souza.

Profesor de Souza, který žil v Sao Lourenço a byl prezidentem Brazilské teosofické společnosti, rozvinul tuto teorii spolu se svým blízkým přítelem, kapitánem Paulem Straussem, příslušníkem brazilských námořních sil. Svě závěry poprvé publikovali v několika článcích, které se objevily v brazilském časopise O Cruzeiro v únoru roku 1955. Profesor Souza a kapitán Strauss tvrdí, že je jasné, že létající talíře nevytvořil žádný pozemský národ – zvláště pak ne Američané nebo Rusové, protože ti by kolem toho nadělali spoustu propagandy – a přitom z vesmírného průzkumu vyplývá, že je nemyslitelné, aby taková plavidla přiletěla z velmi vzdálených planet, kde by mohla nějaká forma života existovat, i když pro to dosud neexistují důkazy. Zbývá tedy jediná možnost, a to že UFO pocházejí ze Země – z jejího nitra.

Profesor Souza se po dlouhá léta legendou o Agartě zabýval, a čím více přemítalo podzemní říši, o její síti tunelů a o tom, jak by je někdo mohl bez speciálních dopravních prostředků využívat, tím více byl přesvědčený o tom, že odpovědi jsou létající talíře. To, že podzemní obyvatelé byli vyspělým národem, mu připadalo mimo jakoukoli pochybnost, a pokud byli schopni s úspěchem žít v podzemí, jistě mohli vyvinout nějaký způsob transportu, který byl důmyslnější než cokoli známé ze zemského povrchu. Vhodný tvar, snadná ovladatelnost a rychlost činily z létajících talířů ideální dopravní prostředky pro cestování sítí tunelů, vedoucích do podzemního království a zpět.

V roce 1957 byla Souza a Straussova teorie pečlivě přezkoumána O. C. Hugueninem v knize nazvané Z podzemního světa na oblohu: létající talíře (From the Subterranean World to the Sky: Flying Saucers). Ten prohlásil, že „hypotéza o mimozemském původu létajících talířů se mu nezdá přijatelná“, a dodal:

Musíme zvážit nejnovější zajímavou teorii, která vysvětluje původ létajících talířů existencí velkého podzemního světa s nespočetnými městy, ve kterých žijí miliony obyvatel. Toto zvláštní lidské společenství zřejmě dosáhlo vysokého civilizačního stupně, dokonalé organizace hospodářství a obdivuhodného sociálního, kulturního i duchovního vývoje, spojeného s neobyčejným vědeckým pokrokem, ve srovnání s nímž by mohlo být lidstvo žijící na zemském povrchu považováno za rasu barbarů. Podle informací dodaných Paulem Straussem není podzemní svět omezen pouze na jeskyně, ale je rozptýlen v dutinách uvnitř zeměkoule, které jsou dostatečně rozsáhlé, aby zde mohla být města a další prostory, ve kterých by žili lidé i zvířata, vzezřením podobní těm, kteří žijí na povrchu.

Huguenin dále popisuje, jak tito lidé daleko předčí národy žijící na povrchu země v oblasti vědeckého pokroku a jak sami vynalezli stroje nazývané vimany, které „létají na obloze a v tunelech jako letadla, přičemž používají energii, kterou získávají přímo z atmosféry“. Jsou „identické s tím, co známe jako létající talíře“.

Další pokračování je ještě zajímavější:

Před katastrofou, která zničila Atlantidu, se Atlantané uchýlili do podzemního světa, kam cestovali pomocí svých vímanů neboli létajících talířů... Od té doby už zůstaly létající talíře v zemském nitru a byly používány k transportu z jednoho místa na druhé.

Tímto tématem se zabývala i Nadine Smythová ve svém zajímavém článku „UFO a záhada Agarthy“, publikovaném v Prediction v lednu 1979. Napsala: „Mimo zemský původ UFO je dnes mezi těmi, kdo se touto problematikou zabývají, často zpochybňován, a to proto, že vesmírné sondy vyslané k sousedním planetám neodhalily žádné známky života. Odborníci jsou stále více nakloněni vysvětlovat tento jev spíše z psychického hlediska. Vyslovují úvahy o tom, že UFO nepřicházejí z jiné planety, ale z jiných dimenzí „neviditelného světa koexistujícího s naší přítomnou Zemí.“ Jak se vyjádřil Victor Goddard ve své přednášce v Caxton Hall v roce 1969: „Vnitřní Země! Je toto skutečná pravda o Agartě a Šambhale? Jsou legendy o „vnitřní zemi“, skrytém světě a ostatních věcech skutečně pokusem vyjádřit parafyzikální realitu? To by odpovídalo jedné představě, že Šambhalu, ležící v poušti Gobi, mohou vidět pouze zasvěcení, a je tedy neviditelná pro kohokoli jiného. Jsou obě záhady – Agartha a UFO – ve skutečnosti záhadou jedinou? Existuje jak hmotná, tak nehmotná Agartha? A jsou její obyvatelé dobrotiví, zkázonosní, nebo od každého něco? Tyto otázky můžeme zavrhnout jako pusté fantazírování, ale na druhé straně mohou být důležitější, než si umíme představit.“ Od roku 1957 bylo při různých příležitostech touto teorií několikrát argumentováno. V roce 1959 prohlásil Američan Ray Palmer, že „existuje obrovské množství důkazů, že v podzemí jsou – neznámo kde – velké prostory, odkud s největší pravděpodobností létající talíře pocházejí“.

Dr. Raymond Bernard věří, že UFO z Agarthy jsou ve skutečnosti poháněny silou vril:

Tragická smrt a následné zmizení kapitána Mandella, který pronásledoval létající talíř, dokazuje, že podzemní rasa ovládá nejvyšší formu energie, kterou Bulwer Lytton nazval vril. Tato síla pohání jejich lodě a rovněž ji používají k destruktivním účelům, jsou-li k tomu donuceni.

John A. Keel učinil navíc zajímavé pozorování, totiž že s létajícími talíři jsou často spojováni podivní lidé asijského původu. Další důvod, proč uvažovat o spojení UFO s Agarthou a jejím centrem pod Tibetskou náhorní plošinou. Je zajímavé, že všichni tito autoři věří, že UFO mají „poslání“ chránit svět před sebezničením radioaktivní katastrofou.

Jak jsem upozornil již dříve, uvedená teorie poskytuje vysvětlení pro dvě neobvyklé poznámky v díle Ferdinanda Ossendowského a Nicholase Roericha. Ve své knize Zvířata, lidé a bohové, publikované v roce 1923, dlouho předtím, než se objevily výrazy jako UFO nebo létající talíře, Ossendowski popisuje, jak lidé z Agarthy „spěchali v podivných a nám neznámých vozech skrze úzké pukliny uvnitř naší planety“. Co jiného by to mohlo být, než létající talíře, ptají se někteří odborníci. A titíž lidé citují Roerichovu knihu Srdce Asie (Heart of Asia, 1928):

Hledíme na zářící předmět, který pluje od severovýchodu na jih. Přinesli jsme ze stanu tři silná polní kukátka a pozorujeme ten obrovský sféroid, zářící na slunci, jak rychle letí po modré obloze. Pak vidíme, jak prudce změnil směr z jižního na jihozápadní a zmizel za sněhem pokrytým vrcholem Humboldtova pohoří. Ten zvláštní přízrak sleduje celý tábor a lamové tiše šeptají: „Znamení Šambhaly“.

Připomeňme čtenáři, že do roku 1928 neexistoval na Zemi žádný létající stroj podobného tvaru, velikosti a ovladatelnosti, který by byl schopen vyvinout takovou rychlost.

Myslím, že už není třeba dalších důkazů pro potvrzení toho, že Agartha skutečně existuje.

Ale kdo jsou její obyvatelé, je pro mě dosud záhadou. Jsou to zbytky ztracené atlantské civilizace, potomci dávné kultury, nebo bytosti z jiného světa naší galaxie?

Zbývá uvážit ještě jeden důležitý prvek příběhu o Agartě: tvrzení, že tento podzemní svět je řízen nejmocnějším pánem, „králem světa“. Ossendowski, Roerich a další o této záhadné postavě psali a nezávisle na sobě i nazývali „vůdčím světlem Země“, napůl lidskou a napůl božskou postavou, která řídí život lidí a inspiruje všechna světová náboženství. Je obtížné přijmout taková tvrzení ipso facto, a i když nechci zpochybňovat myšlenku o nejvyšším vládci, zdá se mi, že se jeho vliv poněkud přeceňuje. Pokud existuje, věřím, že je zasvěcencem velmi vysokého stupně a střeží nejdávnější tradice svého lidu. Snad nejpůsobivější portrét tohoto neomezeného vládce podává Ferdinand Ossendowski ve svém díle Zvířata,

lidé a bohové, když vypráví, jak mu starý tibetský lama vyprávělo návštěvě „krále světa“:

Jedné letní noci přijelo do kláštera několik jezdců, kteří požádali, aby se všichni lamové shromáždili v trůnní místnosti. Potom se jeden z jezdců posadil na trůn a sejmul svůj bašlik – kápi, kryjící mu hlavu. Všichni lamové padli na kolena, protože poznali muže, který byl kdysi dávno popsán v posvátných listinách dalajlamy, tašilamy a bogdgegéna.

Byl to ten, komu patří celý svět a který zná všechna tajemství vesmíru. Pronesl krátkou tibetskou modlitbu, požehnal všem posluchačům a poté vyslovil věštbu pro další polovinu století. Toto se událo před třiceti lety a dosud se všechna jeho proroctví vyplnila.

Během jeho modlitby před malým oltářem se otevřely ohromné rudé dveře, svíčky a světla se samovolně zapálily a z posvátných košů, v nichž nebylo uhlí, stoupal mohutný sloup kadidla, který zaplnil celou místnost. A pak náhle, bez předchozího varování, „král světa“ i jeho družina zmizeli. Nezůstala po nich ani stopa, ani v řasení hedvábné pokrývky trůnu, která se sama vyrovnala, jako by na něm nikdo neseděl.

V tomto vyprávění mě zaujaly především dvě skutečnosti. Zprvce to byla slova o proroctvích, která se vyplnila, a zadruhé zmínka o dveřích, skrze něž „král světa“ zmizel. Nemohl by to snad být jeden ze vchodů do Agarthy? napadlo mě.

Mé další výzkumy potvrdily moji domněnku. Ano, tato brána dodnes existuje v nitru paláce vyhnaného dalajlamy v Potále, stojící na vrcholku malého návrší a obklopené kláštery a chrámy. Vzpomněl jsem si na poněkud záhadná slova starého lamy, kterého Roerich citoval: „Hlavní město Agarthy je obklopeno městy vysokých kněží a mudrců. Připomíná Lhasu, kde je dalajlamův palác na vrcholku návrší pokrytého kláštery a chrámy. Jsou spojeny duchovně i fyzicky.“ Opatřil jsem si obrázek obrovských rudých dveří v trůnním sále v Potále a zjistil jsem, že se tak dokonale hodí do Ossendowského vyprávění, že nemůže být pochyb, že jde o ústí jednoho z tunelů vedoucích k Agartě. Možná přijde den, kdy já nebo nějaká jiná nebojácná duše ze světa ležícího mimo těsně uzavřené hranice Tibetu bude mít příležitost tuto teorii ověřit a konečně otevřít cestu do záhadného světa pod zemí.

Možnost, že „král světa“ vyslovil předpovědi, které se později vyplnily, mě vedla k tomu, abych se pokusil získat jeho původní věštbu. Když jsem si ji přečetl, zjistil jsem, že slova starého lamy, uvedená Ossendowským, nebyla daleko od pravdy. Podle starého Tibetana pronesl „král světa svá proroctví“ před třiceti lety, což by mohlo být třicet let před publikováním Ossendowského knihy v roce 1922, tedy na počátku devadesátých let minulého století.

Podívejme se, co v roce 1890 předpovídal pro budoucnost, a každý si sám vyložme královu vizi světové války, pádu monarchií, vzniku (a definitivního pádu) komunismu a neúprosné degenerace lidstva. Snad jsou jeho závěrečné myšlenky o tom, že lidé z Agarthy budou muset jako spasitelé pomoci našemu zanikajícímu světu, tím nejvýznamnějším tvrzením, kterým mohu ukončit tuto knihu. Neboť mezi těmi, kteří v existenci podzemního království věří, jsou tací, kteří tvrdí, že tato pomoc je přesně to, nač jeho obyvatelé po celé ty nekonečné věky ve své tajemné říši čekali...

Více a více budou lidé zapomínat na svoji duši a pečovat o svá těla. Nejtěžší hříchy a rozklad ovládnou zemi. Z lidí se stanou divoká zvířata žijící po smrti a krvi svých bratří.

„Půlměsíc“ potemní a jeho vyznavači upadnou do bídy a nekonečných válek. Dobyvatelé budou zasaženi sluncem a již nebudou stoupat ke slávě; dvakrát je postihne nejtěžší pohroma, která vyústí v potupu před očima ostatních. Koruny králů, velkých i malých, padnou... První, druhá, třetí, čtvrtá, pátá, šestá, sedmá, osmá... Vypukne strašlivá bitva mezi všemi lidmi. Moře zrudne krví... po pevnině i na dně moří budou rozházené kosti... království budou rozbita... Všechno lidstvo bude umírat... hlad, nemoci, dosud neznámé zločiny, nikdy předtím nespátřené, zachvátí Zemi.

Objeví se nepřítel Boha a Božího ducha v člověku. Ti, kdo na druhého vztáhnou ruku, rovněž zahynou. Zapomenutí a pronásledovaní povstanou. Přijdou mlhy a bouře. Holé vrcholky se pokryjí lesy, země se bude třást... Miliony vymění okovy otroctví a ponížení za hlad, nemoci a smrt. Zástupy putující z místa na místo pokryjí dávné cesty. Největší a nejkrásnější města budou zničena ohněm... jedno po druhém... Otec povstane proti synovi, bratr proti bratru a matky proti dcerám... Následovat bude neřest, zločin a zhoubná těla... Rodiny se rozpadnou... Zmizí pravda i láska...

Teprve potom vyšlu národ, dnes neznámý, který vytrhává svou silnou rukou plevel šílenství a neřesti a ušetří jen ty, kteří ještě věří v lidskou duši a v její boj proti zlu. Na Zemi očištěné smrtí milionů naleznou pak nový život. Během příštích padesáti let vzniknou tři říše, které budou existovat sedmdesát a jeden rok. Pak nastane osmnáct let válka a ničení.

A tehdy povstane lid Agarthy ze svých podzemních jeskyní a vyjde na povrch země...

* Cutcliffe-Hyne napsal vynikající román na téma posledních dnů Atlantidy, který pojmenoval Zmizelý kontinent (The Lost Continent) a který publikoval v roce 1899, a přestože si jej už zřídka někdo přečte, je stále poměrně často citován ve studiích zabývajících se žánrem fantasy fiction.

* Víra, že v této části Yorkshiru existuje vchod do podzemního světa, je rovněž vyjádřena v ponurém románu Země pod Anglií (Land Under England) od Josepha O'Neila (1886-1953), publikovaném v roce 1935. O'Neil, který byl stálým sekretářem v oddělení vzdělávání Irského svobodného státu v letech 1923-1944, popisuje prastarou totalitní společnost lidí, kteří žili pod povrchem země v jeskyních a chodbách a používali telepatii ke kontrole mysli svých bližních. Ve své době byl tento román všeobecně interpretován jako alegorie útoku nacistického Německa.

* Nejběžnější model struktury naší planety předpokládá, že Země, jejíž rovník je dlouhý více než čtyřicet tisíc kilometrů, povrch měří 510 milionů kilometrů čtverečních a objem 1,083 bilionu kilometrů krychlových, je tvořena kovovým zemským jádrem, jehož hustota naznačuje přítomnost železa a niklu, křemičitanovým zemským pláštěm a zemskou kůrou. Diskontinuita v hloubce 2900 kilometrů ohraničuje zemské jádro, v hloubkách 4980 až 5100 kilometrů je přechodná oblast oddělující vnitřní jádro (zemské jádro). Jádro se chová jako kapalina. Ti, kteří věří v existenci podzemních chodeb, tvrdí, že uvnitř zemské kůry není kompaktní pevná hmota, ale svět oceánů a pevnin, do něhož lze vstoupit otvory na severním a jižním pólu nebo skrze hluboké rozsedliny v zemském povrchu.

* Při analýze Odhalené Isis zjistil americký orientalista William Emmette Coleman, že na 2000 pasáží bylo opsáno z jiných knih bez povolení a že madam Blavatská citovala 1300 děl, z nichž četla pouhých 100. Uzavírá:

„Těmito prostředky dosáhla toho, že mnozí čtenáři Isis byli uvedeni v omyl a domnívali se, že madam Blavatská je obdivuhodně sečtělá a má rozsáhlou erudici, zatímco ve skutečnosti přečetla jen velmi málo knih a její neznalost je zřejmá ve všech oblastech.“ V seznamu děl, která plagovala, uvádí Coleman rozsáhlé citace z Ennemoserových Dějin magie (History or Magic) a C. W. Kingovu knihu Gnostikové a jejich pozůstatky (The Gnostics and Their Remains), jakož i sedmnáct pasáží z Jacolliotova Pisma svatého v Indii.

* Titul hlavy lamaistické církve v Mongolsku

* Ve svých Záhadách starověké Jižní Ameriky (Mysteries of Ancient South America) z roku 1946 nám Harold Wilkins vypráví, že přibližně každých čtyřicet let se objeví pověsti o lidech vymřelé mayské nebo aztécké civilizace a že se čas od času na tržištích odloučených vesnic v této oblasti objevují podivní Indiáni. „Stýkají se pouze s Indiány, uskuteční nějaký obchod a zmizí tak náhle, jak se objevili, aniž by byl kterýkoli z mexických či guatemalských úředníků aspoň trochu moudřejší. Jsou to poslové ze ztraceného města prastaré civilizované rasy, která kdysi vládla Mexiku.

Žádný běloch dosud nepronikl do této divočiny, kde – jak praví pověst i tito lidé ztraceného světa žijí tak, jak žili jejich otcové, budoují a udržují své majestátní kamenné stavby, paláce a chrámy, rozsáhlá nádvoří a vznešené věže s vysokými terasami a kamennými schodišti. Dodnes vyřezávají do kamene tajemné hieroglyfy, které v troskách Yucatanu ještě nedokázal rozluštit žádný ze současných učenců.“

* Španělský dobyvatel don Mancío Serra de Leguisamo popisuje charakterové vlastnosti Inků ve své knize Comentarios de los Yncas (1589) takto: „Peruánští Inkové, muži i ženy, byli natolik ušetřeni zločinu a nepřístojností, že Indián který měl ve svém domě 100 000 pesos ve zlatě a stříbře, nechával svůj dům otevřený, pouze přes dveře položil malou tyčku jako znamení, že pán domu není přítomen. Nikdo pak nemohl vejít a cokoli si uvnitř vzít. Když zjistili, že naše dveře zabezpečujeme zámky, mysleli si, že se bojíme, že by nás mohli zabít, a vůbec nepředpokládali, že by jeden z nás mohl ukrást jinému jeho majetek. A když se přesvědčili, že máme mezi sebou zloděje a lidi, kteří pronásledují jejich dcery, aby se jich zmocnili, začali námi opovrhovat.“

* Kruppova expedice hledala na počátku 20. století starobylé město, o kterém se věřilo, že leží kdesi v západní provincii Mato Grosso. Výprava byla financována nákladem 100 000 liber a se svým moderním vybavením, ozbrojenými muži, indiánskými průvodci a houževnatými nákladními zvířaty byla zřejmě nejbohatší expedicí, jaká kdy byla do neprozkoumaného brazilského vnitrozemí vypravena. Avšak průvodci se brzy rozprchli, divocí Indiáni na expedici útočili při každé příležitosti a její členové i jejich

zvířata se stávali obětí nesnesitelných veder a úděsných podmínek panujících v pralese. Podobně jako jejich předchůdci museli nakonec udělat čelem vzad a zamířit zpátky do civilizace.

* Tento názor je podpořen v knize Ordoneze de Aguliera Historia de Cielo, napsané na konci 16. století, ve které autor říká, že Quetzalcoatl navštívil Brazílii ze své vlasti v Atlantidě několikrát a bylo mu dovoleno podniknout tuto cestu z „nebeské skály“ (Atlantidy) pomocí podzemních chodeb.

* Další americký spisovatel zabývající se tématem podzemních obyvatel dr. M. Doreal tvrdí, že chodby do podzemního světa vedou také pod horou Shasta v Kalifornii, pod Sulphur Springs v Oklahomě a pod známou Mamutí jeskyní ve státě Kentucky. Neuvádí bohužel žádné podrobnosti, kde by vchody mohly být, ale panuje obecné přesvědčení, že jedna z 226 chodeb, které se rozvětvují z Mamutí jeskyně a dosahují celkové délky 260 kilometrů, by mohla být napojena na cestu do podzemního světa.

* Ignatius Donnelly: Atlantida – předpotopní svět, IŽ 1998